

OSRE
S.VI
TRG
6600

Primorski

D N E V N I K

Št. 319 (14.715) leto XLIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945; njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrt nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je bil zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1300 LIR POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

SPED. IN ABB. POST. GR. 1/70

NEDELJA, 28. NOVEMBRA 1993

POHISTVO

Korsic

50 let z vami

30 let z nami

UVODNIK

Politika štirih avtobusov

BOJAN BREZIGAR

Problemi manjšin so bili v zadnjih dneh v ospredju in vse kaže, da bo tako tudi v prihodnjem tednu. Križala so se mnenja v člankih, stališča in pisma, pa tudi odločitve. Slo je predvsem za odločitve o manjšinah, ki so jih sprejemali drugi. Slovenski parlament in slovenska vlada pa sta bila ob vsem tem nenavadno tihi, tako da sta upravičena vprašanje, ali država sploh ima svojo strategijo glede manjšinske problematike, in ugotovitev, da jo, če jo zares ima, zelo skrbno prikriva. Odnos do koprskih televizij je ob tem simptomatičen primer. Podlaga spora je vprašanje, ali gre za manjšinsko televizijo ali za regionalni program, pri čemer vodstvo RTV Slovenije pozablja:

a) da je bila televizija Koper-Capodistria ustanovljena kot manjšinska televizija in

b) da osimski sporazumi izrecno prepovedujejo zmanjševanje zaščitne ravni manjšine.

Sploh pa kaže, da se slovenske oblasti (pri čemer seveda ni prav jasno, katere oblasti so misljene) ogrevajo za novo obliko recipročnosti z Italijo, kjer naj bi uvajale »tekmovanje navzdol«, torej zmanjševanje zaščitne ravni manjšin na stopnjo, ki jo uveljavlja sosednja država. Tam, kjer so bili odnosi med matico in manjšino iz zgodovinskih razlogov neuravnoteženi, pa poteka politika uravnovešanja odnosov z uničevanjem tistega, česar naj bi eni imeli preveč, da bodo imeli vsi enako. Ob vsem tem pa spremljamo mrzlično tekanje in pisanje čez mejo, spet samo v eni smeri: za obiske v Beneski Sloveniji je casa na pretek - in tako je prav, za proslavo 50-letnice Partizanskega dnevnika pa so kar naenkrat vsi zadržani.

Vendar so odnosi med matico in manjšino bolj celostni, njihovo kompleksnost pa označuje tudi dejstvo, da sta v tem prostoru dve matici in dve manjšini. Če že sprejemamo kot stvarnost dejstvo, da so Slovenci v Italiji, ki so in želijo ostati subjekt, pogosto v konfliktu z italijansko vlado, moramo pač upoštevati tudi dejstvo, da je italijanska manjšina v Sloveniji prav tako subjekt in da zeli uveljaviti svoja stališča, čeprav zato nastane konflikt s slovenskimi oblastmi. Te odnose je pač treba urejati znotraj ustavnih organov obeh držav, vendar pa ni mogoče pozabiti na soseda.

Take politike danes pri slovenski vladi ne opazamo, zato bi lahko pomislili, da je vodenje manjšinske politike prepustila Svetu RTV. Ko jo iščemo pri njem, naletimo na intervju predsednika Sveta RTV, ki blazeno pojasni, da je za vsem tem dobra milijarda lir, ki naj bi nekam odtekla, a papirjev, ki jim ima, sodisce ne bi priznalo kot dokaz, ter daje vedeti, da so s tem tesno povezani ukrepi proti avtonomiji koprskih televizij. Milijarda lir je cedna vsota. Z njo lahko denimo kupiš stiri avtobuse. In kar samo se postavlja vprašanje: Ali so stiri avtobusi res lahko cena slovenske manjšinske politike?

RIM / V TRSTU ILLY VODI Z 58 Odstotki PRED GIULIO STAFFIERIEM

Predvolilne ankete govorijo v prid naprednim kandidatom

Največ pozornosti velja volitvam v italijanskem glavnem mestu, kjer bi Rutelli moral z dokajšnjo prednostjo premagati misovskega tajnika Finija

RIM - Napredni kandidati so povsod v vodstvu, toda veliko je se neodločenih. To je fotografija opredelitev italijanskih volilcev, ki jo teden dni pred odločilnimi balotazami za zupanska mesta dajejo javnomnenjske raziskave. Bitka je se odprta in tehtnica se še ni dokončno prevesila na stran enih ali drugih kandidatov.

Po raziskavi, ki jo je za tehnik Famiglia cristiana pripravila tržaska Swg bi morali 5. decembra prevladati Francesco Rutelli v Rimu, Antonio Bassolino v Neaplju, Adriano Sansa v Genovi, Massimo Cacciari v Benetkah in Riccardo Illy v Trstu. Jasen je zlasti razkorak v Genovi in Benetkah, kjer reformista Sansa in Cacciari vodita s 64 odstotki proti 36 pred kandidatom Lige Attilio Serro in Aldom Maricondo. Jasna je tudi prednost levega kandidata Bassolina (62 odstotkov) v Neaplju pred predstavnicami MSI Alessandro Mussolini (38), medtem ko je nekoliko manjša prednost Riccarda Illyja (58 odstotkov) pred kandidatom desnice Giulio Staffierijem (42) v Trstu. V vseh primerih pa je visok odstotek neopredeljenih, ki gre od 25 odstotkov v Benetkah do 30 odstotkov v Trstu in kar 33 v Genovi.

Posebno obravnavo zasluži v tem okviru Rim, ki ima zaradi medijske pozornosti, predvsem pa zaradi opredelitev nekaterih vidnih vseh državnih osebnosti vse bolj vlogo političnega laboratorija. Po raziskavi

Swg je predstavnik reformistov Francesco Rutelli v vodstvu (60 odstotkov proti 40) pred misovskim tajnikom Gianfrancom Finijem, skoraj 30 odstotkov pa naj bi bilo neopredeljenih (16 odstotkov). V veliki večini gre, pravi Directa, za tiste, ki so se v prvem krogu opredelili za kandidata KD Carmela Carusa.

Od tod tudi za oba kandidata pomen izbir katoliškega sveta. Te izbire postajajo zlasti v demokratski hiši tudi

simbolično nakazovanje bodoče politike, saj se levo krilo opredeljuje za Rutellija, vodstvo je z Martinazzolijem za vzdržanje, desno krilo pa se nagiba k Finiju.

V poskusu, da bi nekoliko razbremenil rimske glas vsedržavne, izrazito politične valence, je Rutelli včeraj spet speljal razpravo na program dela bodoče uprave. Toda vsedržavni

aspekt bo najbrž še prevladoval, saj ni vseeno - in stališča ter polemike zadnjih dni, pa tudi mednarodni odmevi rismkega dodajanja to dokazujejo - ali bo na Kapitolu zaplapola zastava levega reformista ali pa bo zažlestele tribarvna plamenica MSI, ki s Finijem sicer proglašala, da je fašizem mrtev, toda se ne ogražuje od njegovih zločinov. (VT)

aspekt bo najbrž še prevladoval, saj ni vseeno - in stališča ter polemike zadnjih dni, pa tudi mednarodni odmevi rismkega dodajanja to dokazujejo - ali bo na Kapitolu zaplapola zastava levega reformista ali pa bo zažlestele tribarvna plamenica MSI, ki s Finijem sicer proglašala, da je fašizem mrtev, toda se ne ogražuje od njegovih zločinov. (VT)

Doberdobska hranilnica v Ronkah

RONKE - Ob veliki udeležbi članov, klientov ter zastopnikov bančnega življenja in krajevnih oblasti so včeraj popoldne v

Ronkah otvorili podružnico Kmečko-obrtno hranilnice iz Doberdoba. To je pomemben uspeh za vse slovensko kreditno gospo-

darstvo pri nas, ki dokazuje svojo vitalnost tudi z vstopom v sosedov prostor.

Več na 5. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Tržaška deklaracija o človekovih dolžnostih

V Trstu se je včeraj rodila Deklaracija o človekovih dolžnostih, ki bo najbrž šla v zgodovino tudi kot Tržaška deklaracija. Sestavila jo je skupina uglednih znanstvenikov iz najrazličnejših delov sveta kot nekakšno dopolnilo Deklaracije o človekovih pravicah.

stran 2

Umazane igre tržaške desnice

Tržaška desnica, ki očitno nima argumentov za tvorno volilno soočanje, je ubrala pot nizkih udarcev in diskreditiranja Illyja in koalicijske, ki ga podpira.

stran 2

Preiskava o financiranju strank na Goriškem

Goriško sodstvo že več kakor šest mesecev vodi preiskavo o domnevnih kršitvah zakona o financiranju strank in to na podlagi vestí, ki so na različne načine prišle v javnost. Zadržani je vest, da je nekdanji pokrajinski tajnik PSI Stacul prejel sodno obvestilo. Stacul je zadevo potrdil vendar pojasnil, da gre za nadaljevanje stare in že znane afera, ki jo nekateri izkoriščajo v osebne namene.

stran 5

"SKUPAJ NA OPCINAH"

Kupuj v trgovinah, ki izobešajo ta znak.

TU DOBIŠ GOLFA in ZLATE ŽETONE

CASSA RURALE ED ARTIGIANA
OPICINA TRIESTE
HRANILNICA IN POSOJILNICA
OPICINE TRST

POKRAJINSKA OBČNA ZBORA TRŽAŠKE IN GORIŠKE SKGZ

Razmišljanje o bodočem delu

Bogata razprava v Sovodnjah

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je včeraj v Dolini opravila prvi pokrajinski občni zbor, po lanskem reorganizaciji in - kot je bilo poudarjeno v predsedniškem poročilu - odprla novo stran v življenju organizacije na Tržaškem. Govor je bil o pomembnejših vprašanjih krajevnih stvarnosti in smernicah za delo Zveze v pokrajinskem merilu.

Več na 3. strani

V Sovodnjah se je včeraj članstvo SKGZ na Goriškem zbralo na 2. pokrajinskem občnem zboru po lanskem ovrednotenju pokrajinske avtonomije. Stevilni člani so v vsebinsko bogati razpravi obravnavali bistvena vprašanja slovenske prisotnosti na Goriškem in njene tako pomembnega dela, kakršen se prepozna v SKGZ.

Več na 5. strani

BEGUNSKI CENTER NA ROŠKI / SNIDENJE S SORODNIKI

Gostje so zaradi težav na carini pripotovali z nekajurno zamudo

Na koncu so bili vendarle vsi zadovoljni - tudi organizatorji srečanja

LJUBLJANA - Včeraj je bilo na Roški v Ljubljani srečanje skupine bosanskih begunsk s Hrvaske z njihovimi najbližjimi, ki so začasní begunci v Sloveniji. Srečanje je organizirala Mreža za multikulturno pomoč iz Zagreba ob pomoči Urada za zensko politiko, Komisije državnega zbora za zensko politiko in beguncev v begunskem centru na Roški. Gostje so sicer na cilj prišli s triurno zamudo, ker so jih zadržali na carini, ko so ugotovili, da se ne ujema spisek potujočih s potniki v avtobusu. Nesporazum so razresili s pomočjo ministrstva za notranje zadeve. Bosanske begunke pa so na težave na mejnem prehodu takoj pozabile, ko so končno prispele v Ljubljano in se po dolgem času srečale s svojimi sorodniki ali znanci. Nada Bratina iz Urada za zensko politiko je povedala, da gre za veliko humano zadevo, in dodala, da je zelo vesela, ker jim je uspelo izpeljati to srečanje. (D. H.)

Veseli ob snidenju je morda za trenutek zasenčila moreče spomine (Foto: S. Z.)

NOVICE

V KD navidezno soglasje
a ostro ločena mnenja

RIM - Vsi izražajo podporo tajniku Minu Martinazzoliju, toda v tej navidezni soglasni podpori liderju je Krscanska demokracija globoko razklana. To je včeraj prišlo spet jasno do izraza v Padovi in Modeni. V industrijskem središču Veneta je tamkajšnja deželna tajnica Rosy Bindi napovedala rojstvo Ljudske stranke in jo z De Gasperijem označila kot »stranko centra, ki gleda na levo« ter pribila, da se je »porušil zid v odnosih z levico, ne pa z desnico«. Zborovanje v Padovi pa je bilo za Tino Anselmi priložnost, da je opozorila na nevarnost desnice, ki se spet združuje okoli razpuščene lože P2.

Stavke v prevoznem sektorju

RIM - V prevoznem sektorju bo v prihodnjem tednu vrsta stavk, ki so jih oklicali sindikati železnice, letalskih pilotov. Železnice so začeli stavki že sinoči ob 21. uri, stavko pa bodo zaključili drevi, ravno tako ob 21. uri. Stavkali bodo železnice dvih avtonomnih sindikatov. Ravateljstvo državnih železnic sporoča, da bodo na raznih progah lahko zamude, predvsem na krajevni ravni; opozarja tudi, da bo treba na prehodih čez železnice močno paziti, ker bo stavkalo tudi osebje, ki jih upravlja. Letalski promet pa bo okrnjen predvsem v torek, 30. t.m. in v sredo, 1. decembra zaradi stavke pilotov Ati in nadzornikov poletov. Slednji bodo oba dneva stavkali od 7. do 9. ure. Piloti Ati pa bodo stavkali v torek in sredo, od 11. do 17. ure, z izjemo poletov z rimskega letališča. Stavkalo bo tudi osebje družbe Sea na milanskih letališčih Linate in Malpensa; stavko (v petek, 3. decembra) so oklicali zvezni sindikati, stavke pa bodo na sporedu tudi 13. in 16. decembra (od 11. do 13. ure).

Paolo Micolini
predsednik Coldiretti

RIM - Paolo Micolini je novi predsednik Coldiretti. Izvolil ga je vsedrjavni svet organizacije, ki se je setal v Rimu. Organizacijo bo Micolini, ki je iz Cerinjana, vodil štiri leta. Vsedrjavni svet je izvolil tudi štiri podpredsednike in izvršni odbor. Micolini je nasledil dolgoletnemu predsedniku Arcangelu Lobbiancu. Med podpredsedniki je bila izvoljena tudi zenska, Maria Pia Mancini, kar se je prvič zgodilo v zgodovini Coldiretti.

ŠTUDENTSKE MANIFESTACIJE V ŠTEVILNIH KRAJIH ITALIJE

»Jurassic School« za
pravico do izobrazbe

Gesla stara in tarča zgrešena, protest pa upravičen

RIM - Gesla so bila stara, podedovana od prejšnjih generacij, tarča protesta (domnevna privatizacija sole in ravnatelj-menazer) netočna. Toda tisoči studentov, ki so manifestirali po rimskih in neapeljskih ulicah in ki za 11. december pripravljajo dan splosne mobilizacije, so s protestom tolmacili predvsem naloge zaradi neustreznosti sole - prosto po Steven Spielbergu in pod nedvoumnim vplivom mode poimenovani Jurassic School - sedanjim potrebam. Generacija, ki je rasla v osemdesetih letih v vzdušju izobilja in zaposlitvene perspektive, močno občuti sedanjo negotovost in nejasnost prihodnosti.

V italijanski soli - pa ne samo v njej, kot dokazujejo dogodki v francoskem Bordeauxu - je začelo vreti z začetkom solskega leta. In postopno so se začele množiti zasedbe sol, izkušnje samoupravljanja, manifestacije. V začetku novembra je bil vsedrjavni shod v Neaplju, včerajšnje manifestacije v Rimu, Neaplju in na Siciliji pa so bile uvod v dan vsedrjavne mobilizacije, ki ga nacrjujejo za 11. december.

Volilno vzdušje, ki je v pričakovanju balotaze zlasti v Rimu vse bolj zaostreno, je prispevalo k razdelitvi studentov: dva

Včerajšnja manifestacija studentov v Rimu (telefoto AP)

spreveda levousmerjenih pripadnikov gibanja Jurassic School, in en sprevo desno usmerjenih »Prednikov«. Toda ze ti vzdevki, pa tudi gesla, ki so si bila oblikovno različna, vsebinsko pa sorodna, kažejo, da je vzgib protesta sličen: globok razkorak med italijansko solo, njeno strukturo, programi, sredstvi in ucnim sistemom, ter potrebami sodobne družbe.

»Studenti upraviceo protestirajo in zahtevajo vecje spostovanje pravice do izobrazbe, ki bo vredna tega imena,« je manifestacije ocenil tajnik sol-

skega sindikata CGIL, Emanuele Barbieri, ki je obenem poudaril, da se za rešitev vprasanja sole morajo resno in trezno mobilizirati tudi odrasli, svet kulture in informiranja, ki se ne sme odpovedati odgovornosti do mladih.

Barbieri je kritiziral zgrešene tarce protesta in zaskrbljenost je zaradi tega izreklo tudi zdruzenje staršev, ki se boji, da bi s sirjenjem laznega problema o privatizaciji kdo zlorabil studente. Manj je ta vidik vprasanja skrbel predstavnik UIL Giancarla Fontanellija, po ka-

terem so mladi dojele bilstvo, ker ce upravne avtonomije ne spremljajo »partecipacija, demokracija in sodelovanje vseh zainteresiranih, se pomen termina bistveno spreminja«. Tudi zaradi tega mladi po Fontanelliju zaslužio »7 plus, vlada pa 4 minus«.

In ce se ob koncu vrne mo k dnevnim kroniki, je treba ugotoviti, da so manifestacije potekale povsod mirno in brez incidentov. Tudi po zaslugi sil javne varnosti, predvsem pa zaradi zrelosti mladih manifestantov. (VT)

PRED NEDELJSKO ODLOČILNO BALOTAZO

Umazane igre
tržaške desniceTarča Staffierija in njegovih tudi Illyjeva
podjetniška dejavnost - Pritiski na Ligo

SANDOR TENCE

TRST - Teden dni pred odločilnim volilnim krogom za izvolitev tržaškega župana je nacionalistična desnica (spet) pokazala svoje pravo lice. Namesto tvornega soocenja o programih so Staffieri in njegovi ubrali pot diskreditiranja političnih nasprotnikov, njihovega zasmehovanja in obrekovanja. Lotili so se tudi Illyjeve poklicne dejavnosti, čes da se preživlja z denarnimi podporami Rima, kar je groba laž, saj je Illy eden redkih uspešnih tržaskih obratov.

Ob pomanjkanju stvarnih in resnih argumentov je diskreditiranje nasprotnika edino volilno orožje, ki ga trenutno ima desnica. Obesa se na Berlusconi, ki podpira rimskega neofasističnega kandidata, strši z nevarnostjo »slavocomunisma«, vpleta v volilno igro celo Sama Pahorja in divje dvori Severni ligi, katere volilci bodo najbrž odločilni za nedeljsko zmago. In verjetno se ni končano. Morda bo v prihodnjih dneh Primo Rovi, veliki Staffierjev sponsor, napovedal finančno rešitev mestnega nogometnega kluba, a le pod pogojem, da ni izvoljen Illy...

Te umazane igre in nizki udarci (katerim Illy pravilno ne naseda) nesporno dokazujejo, da se desnica - prvič po volilni zmagi Liste za Trst leta 1978 - boji volilnega poraza. Druge si je težko razlagati tako živčne reakcije, tudi zato, ker bi lahko Staffieri mirno zaigral karto uspehov in dosežkov svojega dolgoletnega zupanovanja. Te karte pa očitno nima in je ni nikoli imel, ker je bilo obdobje, ki ga je preživel na krmilu občine, obdobje neuresnicenih obvez, slabega upravljanja in stalnih političnih napetosti. Preostaja mu zato edinole

diskreditiranje nasprotnikov.

V to strategijo sodi tudi vsiljivo dvorenje Severni ligi oziroma njenim volilcem. Staffieri je tudi tukaj zaigral na razne strune, ki pa so vse dokaj neuglasene. Najprej so poskusili z Bossijem, ki jim je odvrnil, da nima nič skupnega s fasisti, nato so se obrnili do predsednika Dezele Fontaninija (tudi od njega so dobili negativen odgovor), sedaj pa postavljajo na tehnično samo usodo deželnega odbora. Če bo Illy poražen, bodo neofasisti in listarji podprli deželni proračun, v nasprotnem primeru bodo glasovali proti in s tem povzročili padec odbora.

Se teh nekaj dni, ki nas loči od odločilne volilne preizkušnje, bomo torej se slisali napade, izsiljevanja in pritiske, ki nimajo nič skupnega z upravnimi volitvami. V tej zaostreni kampanji so nekateri mnenja, da je Illy preveč previden in preveč diplomat, premalo napadalen in polemičen ter da bi moral na vse te napade desnice odgovorjati s protinapadami. Staffieriju in njegovim somisljenikom bi moral torej - vsaj v teh zadnjih dneh - vracati milo za drago.

Osebn nisem tega mnenja in sem prepričan, da mora Illy do konca vztrajati na poti, ki jo je ubral v trenutku, ko je sprejel zupansko kandidacijo. To je pot treznega soocenja z realnimi problemi, ki odklanja osebne napade in obračunavanja, ki peljejo le vodo na mlin tistim, ki nimajo resnih argumentov. V tem primeru desnici, ki racuna le na splošno zmago in zbehanost. Volilci pa so že pred tednom dni dokazali, da so navelicani retorike in da si želijo, da bi v tem mestu končno prevladala normalnost.

TRST / NA POBUDO NOBELOVKE RITE LEVI MONTALCINI

Rodila se je Deklaracija
o človekovih dolžnostih

Izjavo naj bi kmalu odobrila glavna skupščina OZN

Nobelova nagrajenka Rita Levi Montalcini (KROMA)

TRST - V Trstu se je rodila Deklaracija o človekovih dolžnostih. Sestavila jo je skupina uglednih znanstvenikov iz vsega sveta, ki se je konec tega tedna v ta namen že drugič zbrala na tržaski univerzi, in sicer v nekoliko razširjenem sestavu kot na prvi konferenci izpred leta dni. Skupini, ki se je ob tej priložnosti preimenovala v Mednarodni svet za spostovanje človekovih dolžnosti, nacekuje italijanska nobelovka Rita Levi Montalcini, ki je v resnici prava pobudnica in navdihovalka tega dokumenta. Montalcinijeva je namreč prvič spregovorila o potrebi, da bi sestavili Magno Charto človekovih dolžnosti, marca 1991 v proluziji as sprejetju castnega doktorata tržaške

univerze, njenim izvajanjem pa sta posebno pozornost prislunila rektor tržaške univerze Giacomo Borruso in dekan medicinske fakultete Benedetto de Bernardi, ki sta potem tudi pomagala organizirati obe pripravi konferenci. Kot je povedala Montalcinijeva na včerajšnjem srečanju s časnikarji, Deklaracija v glavnem povzema že večkrat izražena stališča glede spostovanja okolja. Izjava obsega enajst točk: 1. poudarja potrebo po spostovanju človekovega dostojanstva in ustvarjalnosti, kakor tudi etnične in kulturne raznolikosti, 2. se zavzema za odpravo diskriminacije žensk in izkoriščanja otrok, 3. za zaščito genetske raznolikosti, 4. obsoja onesnaževanje biosfere, 5.

poudarja potrebo po uporabljanju obnovljivih virov ciste energije, 6. se zavzema za odpravo lakote v svetu, 7. za enokopravnejšo porazdelitev dobrin, 8. se zavzema za spostovanje človekovega življenja, 9. za ureditev zlasti urbanega okolja, 10. poudarja potrebo po zavestnem nacrtovanju rojstev, 11. pa obsoja vojno in druge oblike nasilja.

Deklaracijo bi morala po predvidevanjih odobriti glavna skupščina Organizacije združenih narodov, mogoče že prihodnje leto. Toda Montalcinijeva je na včerajšnji sklepni tiskovni konferenci dejala, da Svet za spostovanje človekovih dolžnosti ne namerava čakati križem rok in bo seznanil z dokumentom čim širši krog ljudi.

GORICA / ZAKLJUČEK POSVETA SSO O EVROPI IN MANJŠINAH

Evropa naj postane skupnost regij
in narodov, ne le skupek držav

Prof. Lokar: Slovensko gospodarstvo kljub težavam zrelo za Evropo

Goriškemu posvetu je sledila številna publika (foto Studio Reportage)

GORICA - Včeraj se je koncal posvet, ki ga je priredil Svet slovenskih organizacij na temo Evropa in narodne manjšine na pragu tretjega tisočletja. V goriški dvorani Pokrajine so si bili včeraj vsi predavatelji in tudi tisti, ki so posegli po posameznih predavanjih v debato, edini v tem, da mora Evropa postati Evropa regij in narodov in ne Evropa držav, kjer bi državnih interesi se polabsali stanje manjšin povsod po Evropi. Zjutraj je predaval prof. Ales Lokar z videmske univerze na temo Gospodarsko sodelovanje na obmejnih področjih in manjšine. Prof. Lokar je z veliko mero naklonjenosti z dejstvi podkrepil svoje optimistično gledanje na slovensko gospodarstvo in prikazal veliko podatkov, ki njegove trditve potrjujejo. Tako smo videli, da slovensko gospodarstvo ni se v tako velikih skripicah, da iz njega ne bi zmoglo v evropsko družbo večjih držav, saj je Lokar mnenja, da se bo prestrukturiranje gospodarstva na Slovenskem dobro opravilo, predvsem pa je mnenja, da bi morali Slovenci imeti za boljše gospodarstvo uspešnejše podjetnike in tu je navedel številke malih podjetij v Sloveniji, od katerih pa jih je zal preveč le na papirju. Slovenija mora razviti podjetniško kulturo, ki ni nujno vezana na visokosolsko izobražene ljudi, ampak na zdravo konkurenco, ki je duša vsakega gospodarstva. V debati je rekel, da je prosta carinska cona pri Gorici smiselna zadeva.

Sledila je okrogla miza, ki jo je vodil Sasa Rudolf, na temo Evropska unija in manjšine. Prvi je spregovoril član deželnega odbora Doline Aosta Claudio Magnabosco, ki je opisal stanje manjšine v Dolini Aosta in se zavzel za Evropo regij in narodov napram dosedanemu državniskemu obravnavanju manjšin, ki je zelo omejevalno in krivično do manjšinskih narodov. Ivo Jevnikar je predstavil obisk enotne slovenske delegacije v evropskem parlamentu v Strasbourgu in povedal, kako važno je, da se slovenska manjšina povezuje z drugimi evropskimi manjšinami, navedel veliko neznanje evropskega parlamenta o Slovencih in njihovi problematiki, se zavzel za stalno in zajamčeno predstavništvo slovenske manjšine v italijanskem parlamentu in se zavzel za Evropo regij in narodov. Dr. Peter Vencelj je orisal slovensko zdomstvo in slovensko manjšino in dejal, da mora biti bodoča Evropa odprta za vse manjšine in postati Evropa narodov, ne pa gospodarska tvorba držav.

Popoldne je vodil omizje posveta dr. Drago Legisa, predavali pa so dr. Valentin Inzko na temo Problemi koroskih Slovencev in krajevna Cerkev, prof. Ulderico Bernardi z beneške univerze na temo Vloga manjšin v vecnarodni družbi, zgodovinar Nino Agostinetti iz Padove pa je govoril o Slovencih, Italijanih, Furlanih in Nemcih ob koncu 19. stoletja.

RIM / IZSLEDKI KARABINJERSKE PREISKAVE

Trgovina s človeškimi organi

»Kupčje« med podkupljivimi bolničarji in pogrebnimi podjetji?

RIM - V rimskih bolnišnicah naj bi že dolgo cvetela sramota in srhljiva, seveda nezakonita trgovina s človeškimi organi - zlasti očmi - ki da so jih preprodajali za presa-dite in znanstvene poizkuse. Srz zločinskega delovanja naj bi bil v rimski bolnišnici San Camillo, katere sanitarni direktor Giovanni Accocella pa trdi, da gre za domišljijo, saj naj mu ne bi karabinjerji zasegli nobenega dokumenta v tej zvezi - nobenega sprejemnega registra bolnikov ali seznama umrlih, katerih organe naj bi uporabili za pre-

sajanje ali raziskave. Cisto nasprotno je pričevanje dveh bolničarjev, ki zagotavljata, da sta videla, kako so nekemu truplu brez uradnega pooblastila izrezali oči in jih namenili kdovekomu, vtem ko direktor centra za organsko presajanje v bolnišnici Umberto I Raffaelo Cortesini trdi, da kaj takega sploh ni mogoče brez vednosti kontrolnih organizmov. Po njegovem zatrdilu je mogoče zakonito presajati človeške organe edinole v njegovi polikliniki, v polikliniki Gemelli ter v bolnišnici Sant'Eugenio in

Bambin Gesu', nikjer drugje. Tudi sicer morajo vsako presaditev pooblastiti svoji umrlega, pravi Cortesini, ki pa dopušča možnost »umazane trgovine z organi« in skupni reziji pokvarjenih in podkupljivih bolničarjev ter zločinsko naravnanih lastnikov in upraviteljev tega ali onega pogrebnega podjetja... Skratka, slo naj bi za pravi racket, kar izrecno potrjujejo izsledki doslejšnje preiskave karabinjerjev, ki so izzvali ostre reakcije ministrskega podtajnika za zdravstvo Publja Fiorija in ministrice Garavaglie.

PALERMO / MAFIJEZ ZA ZAPAH

Aretiran domnevni morilec
evroposlanca Salva Lime

PALERMO - Odklenkalo je se enemu mafijske-mu bossu. Policija je predinočnim v Mondellu pri Palermu aretirala 33-letnega Francesca Onorata, ki je obtožen, da je z mafijsko kupolo sodeloval pri umoru evropskega poslanca KD in Andreottijevega zaupnika na Siciliji Salva Lime.

Onorato, ki je v preteklosti imel že večkrat opravka s policijo in je bil zaprt zaradi sodelovanja z mafijsko organizacijo in tihotapljenja droge, ze nekaj let »nadmomešac« na območju Mondella bossa Antonina Porcellija, ki je

ze dalj casa v zaporu. In prav Mondello je bil prizorišče krvoločnega umora Salva Lime, morilci pa so zapustili hondo, s katero so prestregli Limov avtomobil, nedaleč od vile, kjer se je skrival Onorato.

Mafijskega veljaka, ki je obtožen sodelovanja pri umoru Lime skupno s To-tojem Riino in Pippom Calojem, je policija iskala, od kar je palermski sodnik za preliminarne preiskave podpisal zaporni nalog. Onorato se je skrival v vili v središču Mondella, preiskovalci pa so mu pršli na sled z zasledovanjem sorodnikov.

TRST / NA POMORSKI POSTAJI

V torek strokovni seminar
o izvajanju načrta PHARE

TRST - Italijanski zavod za zunajno trgovino ICE prireja v torek specializiran seminar z naslovom »PHARE - Financiranje EGS v Albaniji, Ceski, Slovaski in Sloveniji«. Pomembno zasedanje, na katerem bodo imeli glavno besedo strokovnjaki EGS in pristojni funkcionarji, ki sledijo izvajanju programa PHARE v navedenih državah, bo potekalo ves dan, od 9.30 dalje, v dvorani Oceania na tržaski Pomorski postaji.

V jutranjem delu sta napovedana posega Cesarja Fritelija in Anne Marie Sommaruga, ki vodita oddelka ICE za kooperacijo in za mednarodne organe. Nadalje bodo pred-

stavniki Uradov za koordinacijo posegov PHARE v omenjenih državah pregledali potek reformnih procesov in gospodarskega razvoja: Stefano da Venezia za Albanijo, Pavel Roszypal za Cesko, Ivan Horvat za Slovasko in Andrej Kumar za Slovenijo. Kot zadnji bo nastopil izvedenec komisije EGS za izvajanje programa Phare Joaquin Lopez de Ayala.

Popoldne pa so predvideni posamezni stiki in srečanja na ravni podjetij. Sekcija zunanje trgovine pri SDGZ vabi zainteresirane clane k udeležbi na seminarju in je na voljo za informacije s tem v zvezi (tel. 040-362949). (dd)

VREME / VČERAJ ZJUTRAJ

Poledica povzročila preglavice

Trzacani, zlasti pa okoličani s Krasevci na celu so bili včeraj zjutraj hudo v skrbeh. Okenske šipe in avtomobilski vetrobrani so bili pokriti s plastjo ledu, predvsem pa je predsinocni dez, ki ga je spremljala burja s sunki do 80 kilometrov na uro, spremenil ulice in ceste v ledene pasti, v katere se je ujel marsikateri avtomobilski voznik. Pa tudi soferji avtobusov so se znašli v zgodnji urah sredi krizev in težav tam, kjer so morali voziti strojno navzgor ali navzdol; največje težave so imeli v ulicah Commerciale in Bonomea, ki se sicer iz različnih smeri povzpenejata proti Opčinam, kakor tudi v drugih ulicah, ki vodijo iz nizinskega v gricevati predel. Dejansko je bil promet z motornimi vozili ob zori in se kasneje praktično paraliziran in le v mestu se je odvijal normalno, pa se tam je bilo treba močno paziti na ledeno oblogo. Marsikdo ni bil dovolj pazljiv in odtoč tu stevalne prometne nesreče: nepreviden voznik je malce preveč pritisnil na plin in ga je zaneslo, da je trčil v drugo vozilo, kdo drug pa je zaradi premajhne opreznosti preprosto zavozil s cestisca. Na srečo ni bilo hujšega, kvečjemu večja ali manjša gmotna škoda. Malce zaskrbljeni so bili

tudi vozniki avtobusov, ki nadomeščajo do prihodnje sobote ustavljeni openski tramvaj, vendar so se dobro odrezali, se bolj pa soferji avtobusov na progi st. 45, ki povezuje mesto s Prosekom, Briscki in Repnom, na progi 46, ki velja za Zgonik, oziroma 44 za Kriz, a tudi na relaciji med Bani in Prosekom.

V Zgonik je prvi avtobus privozil sele po devetih in pol zjutraj, kar je spravilo v skripce številne študente, sicer pa se je zaradi poledice ta in oni tudi telesno poškodovali; neko žensko v Zgoniku, ki je prestopila stanovanjski prag, da bi se spustila po stopnicah, je presenčila poledica in pri tezkem padcu si je zlomila roko. Sredi dopoldneva se je stanje bistveno zboljšalo: ponekod na Krasu se je ledena plast še obdržala na robih ulic in cest, v mestu in predmestju pa se je led stopil in ljudem - avtomobilistom, a zlasti pešcem - je posteno odleglo. Seveda ne gre pozabiti, da so pristojne občinske službe poskrbele za pravocasn trosenje soli na izpostavljenih območjih in na ta način ublažile stopnjo rizicnosti.

Medtem ko se je sukala temperatura v mestu ob zori nekaj pod ničlo, se je opoldne povzpela nad 4 stopinje.

POKRAJINSKI OBČNI ZBOR SLOVENSKE KULTURNO GOSPODARSKE ZVEZE

Kapič potrjen za predsednika pokrajinskega sveta SKGZ

V ospredju smernice Zveze za delo v pokrajinskem merilu

VLASTA BERNARD

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je včeraj v Dolini opravila prvi pokrajinski občni zbor, po lanskem reorganizaciji in - kot je bilo poudarjeno v predsedniškem poročilu - odprla novo stran v življenju organizacije na Trzaskem. V ospredju zborovanja so zato bila pomembnejša vprašanja krajevnostvarnosti in smernice za delo Zveze v pokrajinskem merilu, zaključilo pa se je z izvolitvijo pokrajinskega sveta in predsednika po novih pravilih in za triletno mandatno dobo.

Zakaj je bila reorganizacija Zveze potrebna in kakšni so njeni nameni, je zelo jasno izšlo iz poročila pokrajinskega predsednika Suadama Kapiča. Korenito prenovitv krovnice organizacije, ki si nikakor ne domisla, da predstavlja vso našo narodno skupnost, je vsekakor narekovala potreba po zavarovanju pozitivnih značilnosti Zveze na eni in po povečanju njene učinkovitosti na drugi strani. Zato je potrebna prožnejša organizacija, ki bo v globoko spremenjenih razmerah okrepila svojo povezovalno moč in sposobnost poseganja v širšo skupnost, tako v večinski kot v manjšini.

Včerajšnji občni zbor SKGZ za Trzaško (foto Krizmančič/KROMA)

pnost, tako v večinski kot v manjšini.

V drugem delu svojega poročila se je Kapič ustavil pri prelomnem trenutku, ki ga živi trzaška pokrajina in ki ga označuje globoka gospodarska, družbena, politična in demografska kriza, ki je v pretežni meri posledica dveh desetletij kratkovidne politike vodilnega nacional-liberalnega političnega razreda. Zato smo kot skupnost življenjsko zainteresirani - je poudaril - da v balo-

tazi zmaga zupanski kandidat, ki se zavzema za odprtost Trsta. Ta zmaga ne bo prinesla takojšnjih rezultatov, a je neobhodni pogoj, da lahko sploh pride do zasukov v pozitivno smer.

Razprava, ki se je začela s pozdravi gostitelja, dolinskega župana Marina Pecnika in zastopnika SSO Sergija Pahorja, je ponudila pomemben prispevek za zagon novega delovnega obdobja trzaskе SKGZ. Predsednik Kapič jo je

strnil v nekaj bistvenih zaključkih, med katerimi je bil tudi poziv za strnjeno udeležbo na balotazi, ki ni preprosta volilna preizkušnja, ampak pomeni našo izbiro za spremembo politične klime in torej za odpiranje novega obzorja. Kapič je tudi posebej opozoril na pomen razčlenjenosti navzočnosti in organiziranosti Zveze, katere moč temelji na delu članic, in v tem okviru podčrtal odprt in konstruktiven pozdrav

predsednika SSO, iz katerega veje zavest, da so odgovornosti skupne in da so torej skupne akcije, ne samo potrebne, ampak tudi mogoče.

Trzaski pokrajinski občni zbor se je končal z izvolitvijo vseh predlaganih kandidatov za članke glavnega in nadzornega odbora Zveze, pokrajinskega sveta za Trzasko in delegatov za deželni občni zbor SKGZ, za predsednika pa je bil potrjen Suadam Kapič.

ČRNA KRONIKA / 82-LETNEGA OVIDIA DEGRASSIJA NAŠLI MRTVEGA NA DOMU

Zagonetna smrt (najbrž umor) upokojenca pri Svetem Sergiju

Po vsej verjetnosti so ga umorili krajevni zlikovci ali narkomani

V Naselju sv. Sergija v Trstu je prišlo do zagonetne smrti, mogoče celo do umora. Mrtvec je 82-letni Ovidio Degrassi, stanujoč v Ul. Lago 1. Sorodniki so ga našli predsinocnim mrtvega na njegovem domu. Lezal je na hrbtu v dnevnici sobi, imel pa je prevezana usta.

Na poziv zaprepadenih sorodnikov so takoj prispele karabinjerji, za njimi pa se agentje letečega oddelka trzaskе policije. Spremljal jih je zdravnik sodne medicine Fulvio Costantinides. Po prvih zdravniških pregledih naj bi moski umrl zaradi srčne kapi. Stanovanje je bilo razdejano, kar bi dalo misliti, da so Degrassija obiskali tatovi. Toda preiskovalci do včeraj niso mogli dokončno ugotoviti, ali je iz stanovanja

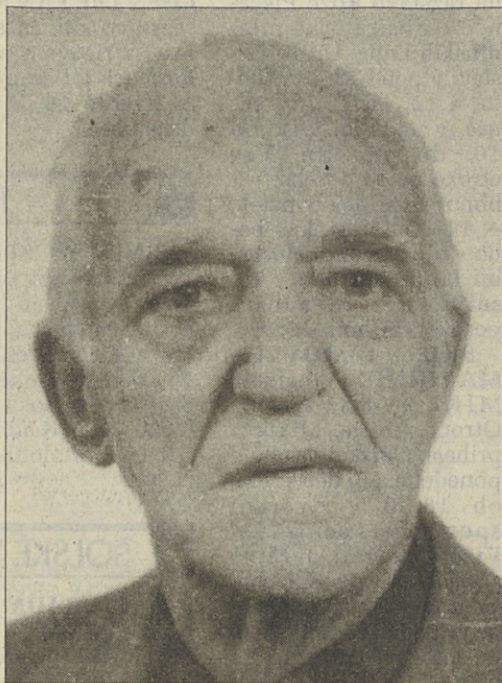
res kaj zmanjkalo.

Zanimivo je, da preiskovalci niso našli nikakega znamenja vloma na vhodnih vratih, kakor tudi ne na oknih. Tudi na Degrassijevem trupu ni bilo znamenja nasilja. Zdravnik sodne medicine bo vsekakor opravil obdukcijo, kdaj natanko, pa nismo mogli ugotoviti. Včeraj dopoldne se je govorilo, da je truplo imelo privezane tudi roke in noge, a potem so drugi to demantirali, kar ovija vse skupaj v se večjo zagonetnost.

Vse to je nekako v nasprotju z življenjem in značajem Ovidia Degrassija. Sosedje in znanci ga opisujejo kot prijaznega in mirnega človeka. Moski je v zadnjih letih odvedel in zato živel sam v svojem stanovanju, občasno pa so ga obiskovali sin Franco in

drugi sorodniki.

Sosedje so moskega zadnjic videli živega v sredo, zaradi česar ni izključeno, da je umrl tudi več ur, preden so našli njegovo truplo petek zvečer. Tudi na to bo dala odgovor obdukcija. Preiskave vodi trzaski namestnik državnega pravdnika Federico Frezza, pri njih pa sodelujejo karabinjerji iz Milja in policisti. Kaže, da preiskovalce vodi domneva, da je slo za vsaj posreden umor. Zagresili bi ga lahko krajevni zlikovci ali mogoče narkomani. Pri tem je tudi zanimiv podatek, da si je Degrassi rad zaokrožil dohodke s kakim popravilom motornih koles, mopedov ipd. Na tak način je prihajal tudi v stik s krajevnim mladinskim ambientom.

Ovidio Degrassi

ZANANOST / VČERAJ PODELITEV

Mednarodna nagrada za Piera Angelo

V času volilne kampanje je vsaka priložnost dobra za volilno propagando, ni pa vsaka primerljiva. Tako je bilo na primer včeraj na srečanju trzaskih dijakov v gledališču Miela z znanim novinarjem Pierom Angelo, ki mu je trzaski podjetnik s kavo Primo Rovis izročil denarno nagrado, ki jo je skromno poimenoval po samem sebi. Do sem nič hudega, hujše pa je, da je Rovis imel za potrebno, da je nekaj prisotne študente poučil o vrlinah zupanskega kandidata Staffierija. Marsikateri prisotni profesorji in študenti, ki so na srečanju prisli poslušat Angelo, ne pa volilne kampanje, so vstali in odšli. Drugi pa so prejeli lekcijo nekorektnosti: prav nič vzgojno, a poučno.

Novinarju Pieru Angeli so včeraj v gledališču Miela podelili mednarodno nagrado Primo Rovis za zasluge pri razvijanju multimedijske znanstvene komunikacije. V utemeljitvi je žirija zapisala, (v njej sta bila tudi prof. Budinich in nobelovec Salam), da je Piero Angela ustvaril profil multimedijskega znanstvenega divulgatorja, ki poleg sprotne obveščanja pomaga ustvarjati znanstveno zavest v prebivalstvu.

Dvorana gledališča Miela je bila nabito natrpana s študenti višjih srednjih sol, ki so pokazali veliko zanimanje za njegovo predavanje. Piero Angela je predvsem poudaril, da je treba prebivalstvo stalno seznanjati z raznimi dosežki na znanstvenem področju. Poudaril je važnost raziskovanja in pri tem dodal, da bi morale oblasti tej dejavnosti nameniti večjo pozornost, predvsem s finančnega vidika. Živimo namreč v tehnično-znanstveni družbi, ki se v vse večji meri zanima za razne dosežke na znanstvenem področju.

Nagrado so letos podelili že tretje leto zapored; nagradjenca je izbrala posebna žirija strokovnjakov, ki je soglasno izbrala Piera Angelo. V utemeljitvi nagrade je zapisano, da je Angela vzgojitelj, ki širšo javnost seznaja z znanstveno problematiko, njegovim televizijskim oddajam pa sledi vse večje stevilo ljudi raznih slojev. Angela je v svojem posegu se posebej poudaril, da je v Trst prišel z velikim zadovoljstvom, ker naše mesto z raznimi strukturami postaja v vse večji meri mesto znanosti.

Damiana Ota

FOTOGRAFSKI NATEČAJ KROŽKA FOTO TRST 80

»Trst v predpraznični odeji«

Ex tempore bo prihodnjo soboto in nedeljo

Slovenski fotografski krožek Foto Trst 80 prireja prihodnjo soboto in nedeljo 2. Fotografski ex tempore z naslovom »Trst v predpraznični odeji«. Gre za pobudo, ki je namenjena ljubiteljem fotografije iz FJK in iz Slovenije. Lanskoletni ex tempore, ki je potekal na jesensko obarvanem trzaskem Krasu, je naletel med fotoamaterji ter v širši javnosti na zelo dober odziv. Kljub neugodnim vremenskim razmeram se ga je udeležilo skoraj 30 tekmovalcev iz zamejstva in Slovenije. Številno občinstvo se je nato udeležilo zaključne projekcije z nagrajevanjem.

Naslov letosnjega 2. ex tempore je se toliko bolj vabljiv, saj bo v dneh tekmovalstva v Trstu resda živahno predpraznično vzdušje. Mesto bo okrašeno in obogateno s številnimi lúčkami, trgovine bodo odprte, na sporedu bodo številna miklavževanja, na drevoredu XX. septembra bo tradicio-

nalni Miklavžev živ zav s številnimi možnostmi za zanimive fotografske posnetke. Tudi spremljevalci pa bodo prav gotovo prisli na svoj račun. Organizatorji vabijo zato k številni udeležbi. Diapozitive bo pregledala in ocenila strokovna žirija, ki bo izbrala posnetke za projekcijo in razstavo ter določila zmagovalce.

Vsako lahko sodeluje z največ dvema dia filmoma (z navadnim razvijalnim postopkom E - 6), ki jih prinese s seboj. Vpisnina (12.000 lir za vsak oddani film), obvezno predhodno označevanje in sprejemanje poslikanih filmov bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, ul. Sv. Franciska st. 20, II. nadstropje in sicer v soboto, 4. decembra, od 13. do 19. ure in v nedeljo 5. decembra, od 9. do 19. ure. Predvajanje diapozitivov in otvoritev razstave z nagrajevanjem bo v soboto, 18. decembra, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani.

NA STADIONU 1. MAJ

Jutri občni zbor KD Škamperle

Sveitovansko društvo želi razširiti svoje delovanje

Kulturno društvo Slavko Škamperle od Sv. Ivana je pred dobrim letom dni ponovno obnovilo svoje delovanje. Poskusi so bili na začetku dovolj obetavni, da so društveno delovanje spodbudili z določeno rednostjo. Z uspehom so se tako zvrstili nekateri kulturni večeri, posvečeni ozje krajevni tematiki, pa tudi zanimivi za širši krog občinstva. Poudariti gre torej posebno vlogo tega mestnega društva, ki za zdaj raste iz lastne bogate zakladnice. V dvorani na stadionu 1. maj so se tako v lansk

sezoni zvrstili večer narčne poezije Marije Mijot, predstavitev knjižnega prvenca Igorja Škamperleta, razstava Iva Petkovska, poudaritev 80-letnice igralca Stane- ta Raztresena.

Ob crpanju iz lastnega kulturnega bogastva sveitovansko društvo pozorno sledi dogajanju in je v svojem letu dni preronega delovanja posvetilo večer tudi 50-letnici kapitulacije Italije. Posebno skrb posveča otrokom: prireja jim animacijo, spodbuja posamezne priložnostne prireditve ob miklavže-

vanju, ob pustu, v zadnjih casih spodbuja tudi vključevanje v taborniško družino jadranskih delinov.

Sedaj pa je na vrsti občni zbor: jutri, v prvem sklicanju ob 20. uri, v drugem pa ob 20.30, bo napočil trenutek obračuna in izoblikovanja novega društvenega odbora. Občni zbor bo verjetno razširil zdaj maloštevilni pripravljalni odbor in obseg zanimanja. Ustoličil bo novo vodstvo, s tem pa tudi nakazal smernice za novo delovanje.

Damiana Ota

NOVICE

Balotaza samo v nedeljo

Prihodnjo nedeljo bo v trzaski občini drugi (odločilni) volilni krog za izvolitev župana. Pomerila se bosta kandidat odprtega Trsta Riccardo Illy in predstavnik nacionalistične desnice Giulio Staffieri.

Volilca bodo odprta med 7. in 22. uro. Volilec mora na volišče z osebnim dokumentom in z ODREZKOM VOLILNEGA POTRDILA. Kdor ga je morebiti izgubil, mora zahtevati duplikat na volilnem uradu (Prehod Costanzi).

Posebna ponudba Trzaskе knjigame za praznični december

Kot po navadi, v tem blizajočem se prazničnem času, postane ponudba Trzaskе knjigame posebno mikavna in zanimiva. Poleg rednih tednov s knjižnimi popusti (pred nedavnim je bila posebno ugodna razprodaja knjig Založništva trzaskęga tiska) si v knjigarni prizadevajo za posebno knjižno in drugo ponudbo ob miklavževem dnevu in predprazničnem božično-novoletnem času. Tako lahko že v teh dneh dobite v Trzaski knjigarni najrazličnejše zvrsti knjig, za odrasle in se posebno za otroke, poleg romanov, priročnikov, mladinskih povesti, pravljic, strokovne publicistike pa obsega ponudba se grafike, kasete, folklorne predmete vosčilnice in izdelke domačih umetniških obrtnikov. Za nekatere knjige oziroma omenjene izdelke in predmete so možne ugodnejše cene. Ne gre torej za razprodajo v pravem smislu besede, temveč za delno ponudbo po znižanih cenah. Knjiga, grafika, umetniška obrt: vse sodi med tista darila, ki ob vsakršni priložnosti oplemenitijo tistega, ki dar prejme. (dam)

Transcendentalna meditacija v torek v Slovenskem klubu

V torek bo gost Slovenskega kluba učitelj transcendentalne meditacije (TM) Ales Lavric iz Novega Mesta. Predaval bo na temo »Sodobni človek in transcendentalna meditacija«. TM je tehnika globoke sprostitve, ki vsakomur omogoča, da si izboljša kvaliteto življenja. S to meditacijo doživimo v sebi mir in tišino, medtem ko popustijo skrbi in napetosti, stalni spremljevalci današnjega časa. To nam pomaga, da se sprostim in da si pridobimo novih energij.

Delovanje TM je vsestransko in služi tako posamezniku kot celotni družbi. Koristi, ki jih nudi ta tehnika so:

- 1) izboljšanje spomina, koncentracije in človekove kreativnosti;
- 2) zmanjšanje živčne napetosti, utrujenosti in slabe volje. Nedvomno je to tehnika v pomoč pri zdravljenju psihosomatskih bolezni, kot npr.: zeločne težave, alergije, astme itd.;
- 3) z boljšim počutjem se pri človeku povečata njegova strpnost in razumevanje v odnosu do drugih, tako v ožjem družinskem krogu in na delovnih mestih;
- 4) iz raziskav je razvidno, da ob skupinskih meditacijah in izvajanju programa TM sidhi, nastane efekt koherence, t.i. Maharishijev efekt. (Branka Sulčić)

SDGZ: poziv k udeležbi na občnem zboru Congafi

Sekcija trgovine na drobno pri SDGZ obvesča svoje člane, ki so včlanjeni v Konzorcij za jamstvo posojil za trgovske obrate - Congafi v Trstu, da bo jutri, 29. t.m. ob 16.30 v konferenčni dvorani trzaskę Trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò 5) izredni občni zbor tega organa.

Kot znano, je vloga Congafia neprecenljiva, ne toliko pri posojilih za velike investicije, za katere sicer obstajajo drugi finančni viri, kot za tekoče probleme likvidnosti, kjer sklad Congafi poseže z obcutnim znižanjem obrestne mere.

Slovensko deželno gospodarsko združenje poziva vsa slovenska trgovska, gostinska in zunanjetrgovinska podjetja, včlanjena v Congafi, naj se udeležijo jutrišnje izredne skupščine oziroma dostavijo na sedež SDGZ v Trstu (Ul. Cicerone 8, tel. 362949) poverilnico (it. »delega«), ki naj jih predstavlja na občnem zboru. (D.D.)

Ylenia Zobec iz Loga v finalu »Zlatega cekina«

Mala Ylenia Zobec se bo udeležila današnjega finala »Zlatega cekina«. V koncnico pevskega tekmovalstva se je sicer prebila z nekoliko težave, saj je morala s svojo pesmijo »Il dialetto dell'amore« v balotazo z mladim pevcem, ki je prejel prav toliko glasov kot ona.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskęga tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.K.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715
Fotostavek: ZTT, Trst
Tisk: VITA, Videm
Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NLA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT, finančni in legalni 120.000 LIT, ob prazniških povikih 20%; mali oglaš 850 LIT besede: osmrtnice, žalobne in sozljaj po formatu. IVA 19%
Cena: 1.300 LIT - 50 SIT
Naročnina za Italijo: lena 315.000 LIT za leto 1993
za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Fotografski krožek FOTO TRST 80

2. FOTOGRAFSKI EX TEMPORE

»Trst v predpraznični odeji«

4. in 5. decembra 1993

Odpri je ljubiteljem fotografije iz FJK in iz Slovenije.

Vpisnina, obvezno predhodno označevanje in sprejemanje poslikanih filmov bo v Gregorčičevi dvorani (ul. sv. Franciška 20. II. nad.), v soboto, 4. decembra, od 13. do 19. ure, v nedeljo, 5. decembra, od 9. do 19. ure.

Galerija

Vabimo Vas

v četrtek, 2. decembra 1993, ob 17.30, Ul. Sv. Franciška 20 na otvoritev razstave **Jasne Merku**

»Žarni papir«

Ob odprtju bo predstavljen monografski katalog o umetnici.

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

vabi v torek, 30. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano (Ul. sv. Franciška 20) na predavanje

Sodobni človek in transcendentalna meditacija

Predaval bo učitelj T. M. Ales LAVRIC

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
28. novembra 1993
ADVENTNA N.

Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 16.24 - Dolžina dneva 9.02 - Luna vzide ob 15.53 in zatone ob 6.28.

Jutri, PONEDELJEK,
29. novembra 1993
SATURNIN

VREME VCERAJ: temperatura zraka 4,2 stopinje, zračni tlak 1023,5 mb pada, veter 18 km na uro vzhodnik severovzhodnik, vlaga 52-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 11,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Katarina Kariz, Paolo Sancin, Anna Grigoriou, Alessia Di Toro.

UMRLI SO: 61-letna Romana Licen, 87-letni Salvatore Froio, 90-letni Mario Petelin, 85-letni Dante Rubessa, 87-letna Giuseppina Vidini, 70-letni Francesco Viceconti, 89-letna Cristina Ratopec, 84-letna Maria Matessich, 48-letni Giorgio Ferin, 74-letni Renato Costanzo, 91-letna Giustina Franca, 67-letna Nella Furlan, 79-letni Giuseppe Coreni, 94-letna Anna Tomadin, 69-

letna Olga Sangiorgio, 96-letna Antonia Tumpenizza, 86-letni Francesco Trevisan, 85-letna Ada Spessot.

LEKARNE

Nedelja, 28. novembra 1993

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Roma 15, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. S. Giusto 1, Milje - Lungomare venezia 3, Nabrezina.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 15 (tel. 639042), Ul. Tiziano Vecellio 24 (tel. 633050), Lungomare venezia 3 - Milje (tel. 274998).

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Roma 15, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. S. Giusto 1, Milje - Lungomare venezia 3.

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. S. Giusto 1 (tel. 308982).
Od ponedeljka, 29. novembra, do nedelje, 5. decembra 1993
Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00

Solidarnostna koncertna
abonmajska sezona 1993/94

»za Glasbeno matico«

v Kulturnem domu v Trstu

S P O R E D

4. december 1993
TRIO LORENC

20. december 1993
ORKESTER AKADEMIJE ZA GLASBO iz Ljubljane
dirigent: NADA MATOŠEVIČ
Aljoša Starc - klavir
Vesna Jan - flavta

21. februar 1994
CRITOMNIR ŠIŠKOVIČ - violina

2. marec 1994
GALLUS CONSORT

14. marec 1994
CORRADO ROJAC - violončelo
KATJA MILČ - klavir

24. marec 1994
ALEKSANDER ROJAC - klavir

14. april 1994
GODALNI KVARTET GLASBENE MATICE
in Miran Devetak - klavir

Vpisovanje abonmajev v pisarni GM, Ul. R. Manna 29, tel. 418-605

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 (tel. 364928), Trg Gioberti 8 - Sv. Ivan (tel. 54393), Mazzinijev drevored 1 - Milje (tel. 271124).

SESILJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Trg Gioberti 8 - Sv. Ivan, Ul. Baiaumonti 50, Mazzinijev drevored 1 - Milje.

SESILJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Baiaumonti 50 (tel. 812325).
Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba
Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Caro diario«, r-i. Nanni Moretti, i. Jennifer Beals.
EXCELSIOR - 15.15, 17.30, 19.50, 22.15 »Sol levante« i. Sean Connery.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Occhi di serpente«, i. Harvey Keitel, Madonna.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.05, 18.50, 20.30, 22.15 »Senza tregua«.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »L'uomo senza volto«, i. Mel Gibson.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Per amore solo per amore« i. Diego Abatantuono, Stefania Sandrelli.

NAZIONALE 4 - 15.20, 17.00, 18.50, 20.30, 22.15 »Insomnia d'amore«, i. Tom Hanks, Meg Ryan.

GRATTACIELO - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Per legittima accusa«, i. Rebecca De Mornay, Don Johnson.

MIGNON - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Super Mario Bros«, i. Bob Hoskins, Dennis Hopper.

EDEEN - 15.30 - 22.00 »Bagno caldo... per una signora ninfomane«, porn., prepovedana mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Cliffhanger - l'ultima sfida«, i. Sylvester Stallone.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Sud«, r. Gabriele Salvatores, i. Silvio Orlando, Francesca Neri, Claudio Bisio.

LUMIERE - 18.00, 20.00, 22.00 »Molto rumore per nulla«, i. Emma Thompson.

RADIO - 15.30 - 21.30 »Mi manda tuo marito«, porn., prepovedana mladini pod 18. letom.

SKD CEROVLE-MAVHINJE prireja **MIKLAVZEVANJE**. Otroci pridite, Miklavz prihaja. Obiskal vas bo v ponedeljek, 6. decembra, ob 18.30 v dvorani sportnega centra v Vizovljah. Miklavz bo sprejel tudi otroški pevski zbor Ladjica iz Devina. Angelčki sprejemajo pisemca od srede do sobote od 20. do 21. ure v društvenem sedežu v Mavhinjah.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovala naslednje crpalke:

AGIP
Drev. D'Annunzio 44
Miramarski drev. 49
Istrska ulica 50
Ul. I. Svevo 21

MONTESHELL
Zavljje (Milje)
Ul. F. Severo 2/2
Largo A. Canal 1/1
Devin-Nabrezina 129
Ul. D'Alviano 14

Nabrezje Grumula 12
Furlanska cesta 7
Ul. Revoltella 110/2

ESSO
Nabrezje N. Sauro 8
Sesljan (drž. cesta 14)
Trg Valmaura 4
Ul. F. Severo 8/10
Miramarski drev. 267/1

IP
Ul. Giulia 58
Ul. Carducci 12
API
Passeggio S. Andrea

SAMOSTOJNI SIAT
Trg Cagni 6

NOCNE CRPALKE (self service)
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drev. 49
ESSO - Zgonik (cesta 202)

NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

20 LET

KAMR SN LANI TANCALA...

od Istre do Rezije

Danes, 28. novembra, ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu pod pokroviteljstvom dolinske občine

DARILA in DARILČKA

za ose žepe in okuse:

...grafike

...kasete

...leseni, keramični,

kamniti in usjeni izdelki...

TRŽAŠKA KNJIGARNA

TRST, Ul. Sv. Franciška 20

tel. 635969

... Ne samo knjige!

dini pod 18. letom.

PRIREDITVE

SKD TABOR - Open-ska glasbena srečanja - danes, 28. t.m., ob 10.30 v Prosvetnem domu na Opčinah koncert vokalne in instrumentalne glasbe 16. in 17. stoletja.

OTROSKI PEVSKI ZBOR KRESNICE pri Sv. Ivanu išče nove članke. Zglasite se na tel. 573303.

OBVEŠČAMO vse, ki so letos maja izpolnili prijavo dohodkov (740) na Sindikatu CGIL v Nabrezini, da so na razplago tudi za izpopolnjevanje akontacij. Urnik od ponedeljka do petka od 8.30 do 12. ure, ob četrtkih tudi popoldne od 15. do 18. ure.

KD S. SKAMPERLE, Vrdelska cesta 7, Trst vabi na OBCNI ZBOR, ki bo v društvenih prostorih jutri, 29. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Pripravljalni odbor.

KD KRASKI DOM vabi v četrtek, 2. decembra, ob 20. uri v Bubbinecu na predavanju O VOJNI V BOSNI. Govorila bosta prof. Marta Ivašič ter Gabriele Marucelli, udeleženec pet mesecev trajajoče človekoljubne odprave v Brčkem pri Tuzli. Prosti prispevki so namenjeni beguncem iz Bosne.

KD I. GRBEC iz Skednja vabi 3., 4. in 5. decembra v društvene prostore na prodajno Miklavzevo razstavo in na razstavo Roze Pisanec - ilustratorke mladinskih knjig. Urnik razstav: v petek, 3. in soboto, 4.12. od 16. do 18. ure, v nedeljo, 5.12. od 10. do 12. ure. Vse otroke pa se posebej vabimo, da pridejo v petek, 4.12. ob 16. uri, kjer bodo skupaj z animatorkami Lupusinfabula v veselju, igri in zabavi počakali prihod...

SKD CEROVLE-MAVHINJE prireja **MIKLAVZEVANJE**. Otroci pridite, Miklavz prihaja. Obiskal vas bo v ponedeljek, 6. decembra, ob 18.30 v dvorani sportnega centra v Vizovljah. Miklavz bo sprejel tudi otroški pevski zbor Ladjica iz Devina. Angelčki sprejemajo pisemca od srede do sobote od 20. do 21. ure v društvenem sedežu v Mavhinjah.

SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

ŠOLSKE VESTI
7. NAGRADA IZ SKLADA M. FLAJBAN - Slovensko dobrodelno društvo v Trstu razpisuje letos svojo 7. študijsko stipendijo iz sklada M. Flajban, ki znaša 2.000.000 lir letno in traja za vso redno študijsko dobo, v kolikor bo lastnik zadostil pogojem pravilnika. Stipendija je namenjena vsem slovenskim zamejskim visokosolcem, ki se bodo vpisali na tržaško ali vi-

IZLETI
SINDIKAT SPI CGIL Nabrezina vabi na enodnevni družabni izlet, ki bo v nedeljo, 12. decembra v Trepalade. Prijave na sedežu upokojencev SPI, Trg sv. Roka 103 na tel. s. 200036 ali pri gospe Idi Bortolotti, tel. s. 200007.

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

OBVESTILA
SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

TFS STU LEDI

KAMR SN LANI TANCALA...

od Istre do Rezije

Danes, 28. novembra, ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu pod pokroviteljstvom dolinske občine

DARILA in DARILČKA

za ose žepe in okuse:

...grafike

...kasete

...leseni, keramični,

kamniti in usjeni izdelki...

TRŽAŠKA KNJIGARNA

TRST, Ul. Sv. Franciška 20

tel. 635969

... Ne samo knjige!

dini pod 18. letom.

PRIREDITVE

SKD TABOR - Open-ska glasbena srečanja - danes, 28. t.m., ob 10.30 v Prosvetnem domu na Opčinah koncert vokalne in instrumentalne glasbe 16. in 17. stoletja.

OTROSKI PEVSKI ZBOR KRESNICE pri Sv. Ivanu išče nove članke. Zglasite se na tel. 573303.

OBVEŠČAMO vse, ki so letos maja izpolnili prijavo dohodkov (740) na Sindikatu CGIL v Nabrezini, da so na razplago tudi za izpopolnjevanje akontacij. Urnik od ponedeljka do petka od 8.30 do 12. ure, ob četrtkih tudi popoldne od 15. do 18. ure.

KD S. SKAMPERLE, Vrdelska cesta 7, Trst vabi na OBCNI ZBOR, ki bo v društvenih prostorih jutri, 29. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Pripravljalni odbor.

KD KRASKI DOM vabi v četrtek, 2. decembra, ob 20. uri v Bubbinecu na predavanju O VOJNI V BOSNI. Govorila bosta prof. Marta Ivašič ter Gabriele Marucelli, udeleženec pet mesecev trajajoče človekoljubne odprave v Brčkem pri Tuzli. Prosti prispevki so namenjeni beguncem iz Bosne.

KD I. GRBEC iz Skednja vabi 3., 4. in 5. decembra v društvene prostore na prodajno Miklavzevo razstavo in na razstavo Roze Pisanec - ilustratorke mladinskih knjig. Urnik razstav: v petek, 3. in soboto, 4.12. od 16. do 18. ure, v nedeljo, 5.12. od 10. do 12. ure. Vse otroke pa se posebej vabimo, da pridejo v petek, 4.12. ob 16. uri, kjer bodo skupaj z animatorkami Lupusinfabula v veselju, igri in zabavi počakali prihod...

SKD CEROVLE-MAVHINJE prireja **MIKLAVZEVANJE**. Otroci pridite, Miklavz prihaja. Obiskal vas bo v ponedeljek, 6. decembra, ob 18.30 v dvorani sportnega centra v Vizovljah. Miklavz bo sprejel tudi otroški pevski zbor Ladjica iz Devina. Angelčki sprejemajo pisemca od srede do sobote od 20. do 21. ure v društvenem sedežu v Mavhinjah.

SKD BARKOVLJE obvešča, da v torek, 30. t.m., zapade rok za predstavitev prispevkov za natečaj III. FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE

ŠOLSKE VESTI
7. NAGRADA IZ SKLADA M. FLAJBAN - Slovensko dobrodelno društvo v Trstu razpisuje letos svojo 7. študijsko stipendijo iz sklada M. Flajban, ki znaša 2.000.000 lir letno in traja za vso redno študijsko dobo, v kolikor bo lastnik zadostil pogojem pravilnika. Stipendija je namenjena vsem slovenskim zamejskim visokosolcem, ki se bodo vpisali na tržaško ali vi-

IZLETI
SINDIKAT SPI CGIL Nabrezina vabi na enodnevni družabni izlet, ki bo v nedeljo, 12. decembra v Trepalade. Prijave na sedežu upokojencev SPI, Trg sv. Roka 103 na tel. s. 200036 ali pri gospe Idi Bortolotti, tel. s. 200007.

IZLETI
SINDIKAT SPI CGIL Nabrezina vabi na enodnevni družabni izlet, ki bo v nedeljo, 12. decembra v Trepalade. Prijave na sedežu upokojencev SPI, Trg sv. Roka 103 na tel. s. 200036 ali pri gospe Idi Bortolotti, tel. s. 200007.

IZLETI
SINDIKAT SPI CGIL Nabrezina vabi na enodnevni družabni izlet, ki bo v nedeljo, 12. decembra v Trepalade. Prijave na sedežu upokojencev SPI, Trg sv. Roka 103 na tel. s. 200036 ali pri gospe Idi Bortolotti, tel. s. 200007.

IZLETI
SINDIKAT SPI CGIL Nabrezina vabi na enodnevni družabni izlet, ki bo v nedeljo, 12. decembra v Trepalade. Prijave na sedežu upokojencev SPI, Trg sv. Roka 103 na tel. s. 200036 ali pri gospe Idi Bortolotti, tel. s. 200007.

IZLETI
SINDIKAT SPI CGIL Nabrezina vabi na enodnevni družabni izlet, ki bo v nedeljo, 12. decembra v Trepalade. Prijave na sedežu upokojencev SPI, Trg sv. Roka 103 na tel. s. 200036 ali pri gospe Idi Bortolotti, tel. s. 200007.

IZLETI
SINDIKAT SPI CGIL Nabrezina vabi na enodnevni družabni izlet, ki bo v nedeljo, 12. decembra v Trepalade. Prijave na sedežu upokojencev SPI, Trg sv. Roka 103 na tel. s. 200036 ali pri gospe Idi Bortolotti, tel. s. 200007.

IZLETI
SINDIKAT SPI CGIL Nabrezina vabi na enodnevni družabni izlet, ki bo v nedeljo, 12. decembra v Trepalade. Prijave na sedežu upokojencev SPI, Trg sv. Roka 103 na tel. s

SOVODNJE / POKRAJINSKI OBČNI ZBOR SKGZ

Poudarek samozaveesti in ustvarjalnemu delu

Vsebinsko bogata razprava o vlogi Zveze na Goriškem

MARKO MARINCIC

Goriška SKGZ se je včeraj zbrala v Sovodnjih na 2. obnem zboru po lanskem ustanovnem zboru pokrajinske zveze in poudarku njene teritorialne avtonomije. Zasedanje je bilo vsebinsko zanimivo in poglobljeno, na njem so v razpravi naceli ključna vprašanja Slovencev v Goriškem prostoru in vloge, nalog ter prijemov organizacije, ki predstavlja večji del nase narodnostne skupnosti.

Predsednik Karlo Devetak je svoje poročilo začel z obračunom prehodnega leta in posodabljanja temeljev delovanja zveze. »Tudi obnovljena SKGZ ostaja samostojna, nestranska in demokracijska organizacija Slovencev v Italiji. Sposobna mora biti, da sprejema izvide, ki so pred nami, ne da bi skrivala lastne korenine«, je dejal.

»Bodocnost skupne Evrope je pred vprašanjem«, je nadaljeval, »kako bomo znali sprejemati etnično in kulturno raznolikost in zajeti vse oblike rasne mrznje. [...] V tem okviru je naša organizacija, s svojo strpnostjo in svojim poslanstvom, se posebej dragocena ne le za goriške Slovence, ampak tudi za italijanske sosedstvene države. [...] Ohranjanje etnične prisotnosti,

v prvi vrsti na jezikovni in kulturni podlagi, ostaja naš glavni cilj. Prav zaradi tega zahtevamo, da nas tako v Sloveniji kot v Italiji spoštujejo in podprejo naše napore. V obeh primerih hočemo, da spoštujejo tudi ustavne listine obeh držav, da ne bomo postali trgovsko blago v mednarodnih dogovorjanjih.«

Uresničevanje poslanstva Zveze je v prvi vrsti odvisno od njenih članov, je nadaljeval Devetak in poudaril, da so v minulim letu začeli graditi neke vrste miselni jezik, s katerim naj bi se zoperstavili malodušju, ki pomeni postopno usihanje delovanja v članicah, celotni Zvezi in ne nazadnje v manjšini kot taki. SKGZ se ne namerava zapirati v ozke kroge, skupaj z vsemi goriškimi akterji hoče iskati odgovore, ki bodo najbolj ustrezali celotni slovenski populaciji na Goriškem. Odtod težnja po paritetnem sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij, po enakopravnih tesnejših odnosih z Novo Gorico, po večjem sodelovanju s slovenskimi upravljavci.

Zveza, ki v nobenem primeru ne sme prevzeti vloge stranke, ampak želi biti izraz civilne družbe, hoče na vsem goriškem

Karlo Devetak (f. Kroma)

dvojezičnem teritoriju zgraditi široko mrežo povezav, po katerih se bodo pretakale informacije in tudi kritike. Uvedba individualnega članstva teži »k boljsemu povezovanju vseh, ki so nam blizu«, sicer pa bodo se naprej dograjevali glavne stebre delovanja, ki zajemajo kulturno, sportno in gospodarsko področje: sprejem novih društev in članov posameznikov na vseh ravneh občnega zbora je dokaz, je zaključil predsednik, »da se po debeli nase strukture se vedno pretaka sveža življenjska tekočina.«

Pozdrav so prinesli sovojenjski zupan Vid Primozic, Milan Ipavec in

Mirko Brulc za novogoriške liberaldemokrate oz. Združeno listo socialdemokratov, David Grinovec za SSK in Damjan Paulin za SSO, poleg sen. Darka Bratine, ki je sicer rposegel v razpravo tudi kot član Zveze.

Občni zbor je bil priložnost za sprejem dveh novih društev - kajaskeskega Silec in karate skupine Shotokan Ryu - in večje skupine individualnih članov. Vsebinsko bogato in zelo neposredno poročilo organizacijskega tajnika Alda Rupla je nacelo razpravo, ki je bila prav tako dokaj vsebinska. Rupel je pozitivno ocenil delo v minulim letu, zlasti delovanje tajništva. Poudaril je težnjo po sirjenju mreže aktivistov in nasploh po kakovostnem utrjevanju delovanja Zveze in članic. Ta proces poteka razmeroma uspešno s srečanji in sestanki na teritoriju, novo vodstvo pa bo moralo nadaljevati s tem pomembnim delom. Rupel je poleg drugega apeliral na soodgovornost vseh članov za delovanje zveze, poudaril da je njeno delovanje usmerjeno v razpravo in volitvami vodilnih organov, k čemer se bodo se povrnili.

Občni zbor se je nadaljeval z razpravo in volitvami vodilnih organov, k čemer se bodo se povrnili.

RONKE / USPEH DOBERDOBSKE BANKE

Posojilnica odprla prostore v Laškem

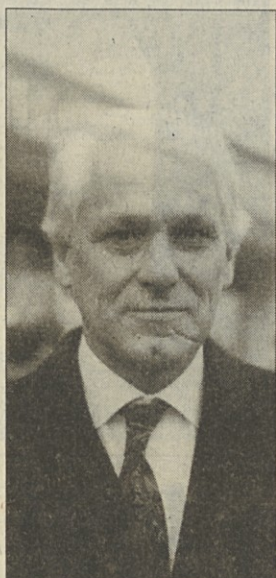
Potrditev uspeha obenem pa izziv Posojilnica je v Ronkah že poslovala

MARKO WALTRITSCH

RONKE - Odpirati dandanes bancno okence je znak poguma. Gospodarski položaj ni med najboljšimi. Nadejamo si, da se bo v prihodnjem letu položaj izboljšal. Na tak način bomo bančniški opravili visoke investicije v posodabljanje naših struktur. To so bile osnovne misli upraviteljev deželne in slovenske bank, ki so jih povedali včeraj, ob odprtju podružnice Kmečko-obrtnice iz Ronkah.

Kljub mrazu in vetru se je pred stavbo, v kateri je ta bancna podružnica, zbralo zelo veliko ljudi. Bili so to člani in klienti posojilnice, zastopniki vseh šestih slovenskih kreditnih zavodov, to je posojilnica iz Sovodnj, Nabrezine in z Opčin, kot tudi Kmečke banke iz Gorice in Trzasko kreditne banke, zastopniki deželne Zveze kmečko-obrtnih posojilnic in številnih posojilnic iz Goriške ter iz Furlanije. Prisli so tudi zastopniki krajevnih oblasti.

Po dvojezičnem pozdravu predsednika doberdobske posojilnice Andreja Gergoleta, ki je orisal 85-letno življenjsko pot tega kreditnega

Andrej Gergolet (f. Kroma)

zavoda, ki je nastal iz potrebe preprostih ljudi in ki sedaj prihaja v Ronke tudi zaradi tega, ker tu že ima precej klientov, je spregovoril domaći zupan E. Novelli. Podčrtal je dejstvo, da se doberdobska posojilnica dejansko vrača v Ronke, kjer je že poslovala med drugo svetovno vojno. V Ronkah so sedaj stiri bančne podružnice. Zdrava konkurenca bo dobrodošla. Novelli je tudi povedal, da se do sedaj nasel v doberdobskih bančnih hišah resnične prijatelj, ki so znali prisluhniti potrebam ljudi, živčeh v tem kraju. Prepričan je, da bo v doboce se bolje.

O uspešnem delovanju kmečko-obrtnih posojilnic v deželi je govoril predsednik deželne Zveze Federico Verzegnassi. Uspeh zanje je že samo dejstvo, da le-te imajo pri nas že 99 okenc. Brez dvoma bodo dosegle uspehe tudi v bodoče, saj bodo odslej poslovale po novem, zanje ugodnem zakonu.

Sledili so pozdravi senatorja Darka Bratine, doberdobskega župana Maria Lavrenčica, predsednika Bančne sekcije pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju Pavla Milica. Vsi so govorili italijansko in slovensko ter podčrtali velik uspeh ob odprtju te poslovalnice. Svoj pozdrav je prinesla tudi predsednica goriške pokrajine Marcoliničeva. Med drugimi prisotnimi omenimo se podpredsednika deželne sveta Budina, deželnega svetovnega valca Longa in direktorja goriške podružnice Banca d'Italia Pellegrina.

Sledil je blagoslov prostorov, ki ga je opravil ronski župnik Virgulin, ki je pozdravil tudi v slovenskem jeziku.

Po ogledu prostorov je bila zakuska v stavbi ronskega letališča. Dodajmo še, da so pred slovesnostjo po ronskih ulicah korakale mazoretke iz Nove Gorice in godba na pihala iz Doberdoba.

Goriško predstavništvo na srečanje z vlado v Rimu

Sredi prihodnjega tedna bo v Rimu nov sestanek med predstavniki vlade ter goriškega gospodarstva in javnih ustanov. Datum srečanja je bil okvirno že določen: 2. december. Te dni so sestanku, za katerega je dala pobudo Trgovinska zbornica, obravnavali celotno problematiko goriške gospodarske krize ter se dogovorili o skupnem staliscu, ki ga bodo stnili v dokumentu, ki ga pripravljata Trgovinska zbornica. Z vlado opredelili stalista glede prenove osimskega spoznata, glede trziškega pristanišča, vloge in prisotnosti javnih podjetij, družbe INDUSVI, posegov EGS in posebnih ukrepov za trgovsko dejavnost. Na srečanju, ki so se ga poleg senatorja Bratine ter deželnih svetovalec Longa, Tomata in Lariseja udeležili se predstavniki Občine Gorica in Pokrajine ter gospodarskih združenj in sindikatov, so poudarili pomen, da se napovedanega sestanka v Rimu udeležijo tudi predstavniki Dezele in tako podprejo goriška prizadevanja za priznanje primernih ukrepov za izhod iz krize.

BANČNA SEKCIJA PRI S.D.G.Z.

Obvešča, da v torek, 30. novembra zapade rok za predložitev prošnje za

STUDIJSKE STIPENDIJE ZA UNIVERZITETNE ABSOLVENTE PRAVNO - EKONOMSKE USMERITVE

- za diplomske naloge iz pravno - ekonomske smeri, s poudarkom na bancno tematiko

- za podiplomski študij magistrskih in izpopolnjevalnih tečajev za poklice, kot so občinski tajnik, sodnik ipd.

Pravilnik za vložitve prošnje dobite na sedežu Sekcije, ul. Cicerone 8, 34133 Trst (tel. 040 - 362949)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Helmut Peschina **BOŠ ZE VIDELA** monodrama
Igra Mira Sardoc, režija Joze Babic
29. t. m., ob 20.30 ABONMA RED A
30. t. m., ob 20.30 ABONMA RED B
v Katoliškem domu v GORICI
Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus po običajnem voznom redu.

SCGV "Emil KOMEL" GASBENA MATICA GORICA

vljudo vabita na koncert
TRIDESET LET Z ORGLAMI
prof. Huberta BERGANTA
Praetorius, Pachelbel, Bach, Reger, Sofianopulo, Vieme, Haselböck
Stolna cerkev v Gorici, četrtek, 2. decembra 1993, ob 20.30.

GORICA / POTRDITEV NAPOVEDANE AFERE

Preiskava o prispevkih industrijcev strankam

Sredstvi za napad na Franca Stacula

Sodišče v Gorici ze nekaj mesecev (od marca letos) vodi preiskavo zaradi domnevnih kršitev zakona o financiranju političnih strank. Preiskavo so sprožili po uradni poti, potem ko je občinski svetovalec izvoljen na listi socialistične stranke, iz katere pa je se pred razpustom občinskega sveta izstopil, zadevo sprožil v občinskem svet.

Preiskava zadeva v prvi vrsti ravnatelja goriškega združenja industrijcev Zandomenija in nekdanjega pokrajinskega tajnika PSI Franca Stacula. Po do zdaj znanih vesteh, naj bi slednji prejel vsoto denarja s strani Zandomenija, kot prispevek združenja stranki. Prekršek, ki naj bi ga Stacul ob tem zagrešil je, da prejema ni takoj registriral, oziroma javil.

Dogodek so doslej večkrat izkoristili za

osebne napade na Franca Stacula, ki je funkcijo pokrajinskega tajnika prevzel 16. februarja lani. Te dni so neznane osebe, zadevo spet spravile v javnost, z anonimnim pisnom. Ze glede anonimne prijave si lahko mislimo svoje. Vsekakor smo se obrnili do Stacula, ki nam je zadevo pojasnil, tudi v pisni obliki. "Potrjujem, da sem te dni prejel obvestilo, da je javno tožilstvo prosilo sodnika za predhodne preiskave za podalisanje roka, za šest mesecev, da se v zadevi financiranja strank zaslisi tudi pokrajinski tajniki drugih strank. Sicer je bilo o zadevi razprave, tudi v okviru pokrajinskega vodstva. Deželna garancijska komisija pa je 14. septembra 1992 ugotovila neutemeljenost obožbo na moj račun."

Tako torej - sodstvo vodi preiskavo o prispevkih, ki naj bi jih go-

riško združenje industrijcev dajalo strankam. Obvestilo, ki ga je prejel Stacul (in nam ga tudi pokazal) to potrjuje. Vest, ki jo je anonimni informator poslal v javnost, pa je razumeti kot zadnji trljaj sil, ki so, vsaj upati je tako, odpisane.

Scarano senator

Nekdanji goriški zupan Antonio Scarano bi se utegnil kmalu pridružiti Darku Bratini kot predstavnik Gorice v senatu. Možnost nepricakovane, ceprav najbrz zelo kratke parlamentarne izkušnje se Scaranu ponuja zaradi spleta zanj ugodnih okoliščin. Včeraj je bil namreč furlanski senator KD Micolini izvoljen za predsednika zveze Coldiretti. Ta funkcija ni združljiva s parlamentarnim mandatom. Micolini naj bi torej zapustil senat, nadomestil pa naj bi ga prvi neizvoljeni na listah KD, tj. Scarano.

KINO

GORICA
VITTORIA 11.00 in 15.00-16.30 »Tom in Jerry«, risanka. 18.30-20.15-22.00 »Sud«. Rez. Gabriele Salvatores. I. Silvio Orlando in Francesca Neri. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 15.30-17.30-19.45-22.00 »L' uomo senza volto«. Mel Gibson.

VERDI Zaprtlo.
TRZIC
COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00 »Misterioso omicidio a Manhattan«.

ČESTITKE

Nonica Milojka iz Rupce praznuje danes rojstni dan. Iskrena voščila in vse naj..., naj... ji pošilja Boris.

PRIREDITVE

KULTURNO DRUSTVO OTON ZUPANCIC iz Standreza organizira v četrtek, 2. decembra, ob 20.30 v domu Andreja Budala v Standrezu ogled diapozitivov in pripoved Jožeta Ceja o potovanju po Keniji, Tanzaniji in o vzponu na najvišjo goro na afriške celine Kilimandžaro.

ŠOLSKE VESTI

V OSNOVNI SOLI L. BRUMATTI v Romjanu so se prejšnji teden začeli tečaj glasbe, ki sta jih na željo tamkajšnjih otrok organizirala Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel in Glasbena matica iz Gorice. Vpisovanje se poteka. Za morebitne informacije se lahko obrnete na tajništvo obeh sol od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure (tel. 532163 in 531508).

DIJASKI DOM SIMON GREGORIC nudi dijakom, ki obiskujejo nizjo in višjo srednjo solo možnost individualnih lekcij iz naslednjih predmetov: slovenscina, italijanscina, latinscina, anglescina, nemscina, matematika, fizika. Informacije v uradu dijaskega doma vsak dan od 14. do 18. ure - telefon 533495.

OBVESTILA

DRUSTVO UPOKOJENCEV IZ GORICE prireja silvestrovanje v nedeljo, 26. decembra, v gostišču Al Fogolar v kraju Galliano blizu Cedada. Prijave sprejemajo samo do 15. decembra ob sredah na sedežu društva in pri poverjenikih.

ZAHVALA

Iz matičnega urada goriške občine v tednu od 21. do 27. novembra 1993.
RODILI SO SE: Alesia Nocent, Michele Aruta, Daniele Belli, Giuseppe Petruzzelis, Alessia Miceu, Maryli Visintin.

UMRLI SO: 65-letni Antonio Brumat, 74-letni upokojenec Carmine Somma, 64-letni upokojenec Giuseppe Stabile, 72-letna gospodinja Albina Revelant por. Qualizza, 65-letna gospodinja Luigina Cortezis por. Concina, 77-letna upokojenka Luigina Faccioli vd. Cappelli, 95-letna gospodinja Caterina Munih, 89-letna gospodinja Regina Pevero, 79-letna upokojenka Severina Marangon vd. Grion, 77-letna upokojenka Eliana Bertossi vd. Susterini, 82-letna upokojenka Bruna Zanolli, 64-letna upokojenka Maria Petricig vd. Zorzenon, 73-letna upokojenka Santina Visintin, 74-letna upokojenka Valeria Marassi por. Levpušek, 81-letni upokojenec Giovanni Marega, 68-letna gospodinja Paolina Bazzi por. Cecon, 63-letni upokojenec Italo Meinardi, 63-letna upokojenka Renata Zupan.

ZAHVALA

Ob izgubi nase predrage

Valerije Marassi por. Levpušek

se iskreno zahvaljujemo g. zupnikom Makucu, Bolcini in Ughiju za pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru in zboru A. Paglavca za ganljivo petje, darovalcem cvetja in v dober namene ter vsem, ki so nam bili ob strani v tem težkem trenutku.

moz Lojze z družino

Podgora, 28. novembra 1993

Ubrarna zlatarna IDEAL
VAM PONUJA 20% POPUST
NA VAŠIH PRAZNIČNIH NAKUPIH
(pohitite, popust velja do 30. decembra in za vse blago v trgovini)
URARNA ZLATARNA IDEAL · GORICA · UL. OBERDAN 1 · TEL. 0481/32626 · DECEMBRA SMO ODPRTI VSAK DAN

BIH / KONVOJA V SARAJEVU IN SREBRENICI

Hrvaška vojska ruši mostove

Kritične razmere v mostarski bolnišnici

MOSTAR, SARAJEVO - Hrvatska vojska je včeraj silovito obstreljevala zasilna mostova v Mostaru, tako da je prehod in promet ceznju podnevi izjemno nevarno, je povedal častnik bosanske vojske Sulejman Budaković. »Namen Hrvatov je očitno pretrgati povezave med vzhodnim in zahodnim delom mesta in doseči etnično čiščenje - da bi Muslimani ostali v zahodnem delu Mostarja,« trdi Budaković. »Vendar se vedno uspešno branimo svoje položaje, tako da hrvaška vojska svojega namena ne bo nikoli dosegla,« je zatrdil. Zaradi spopadov in zime so se poslabšale tudi razmere v mostarski bolnišnici. »Delamo prav v srednjeveških razmerah,« je povedal zdravnik Dragan Milavić, ki je poudaril, da v bolnišnici nimajo zaklonišča, so brez kurjave, elektriko pa dobijo samo nekaj ur dopoldne in zvečer.

Bosanski Srbi so včeraj se naprej zadrževali konvoje s pomočjo prebivalcem osrednje Bosne, vendar je večjemu konvoju Združenih narodov le uspelo pripeljati na cilj, je povedal predstavnik ZN v Sarajevu. Tako so prebivalci Srebrenice dobili gradbeni material za obnovo domov, Sarajevčani pa nafto. Srbi so včeraj zjutraj preprečili obnovo električnega daljnovoda,

prek katerega je prebivalstvo dobivalo večje količine elektrike. V mestu so ponovno začeli voziti avtobusi, ki so tokrat potnike, med njimi je bilo največ tistih, ki so se tokrat namesto peš z avtobusom lahko odpravili iskat hrano, proslavili 108. obletnico sarajevskega transportnega podjetja. Avtobusi in tramvaji so v Sarajevu prenehali voziti 2. maja lani.

Srbski in hrvaški vojniki so včeraj več kot 24 ur nepretrgoma napadali maglajsko območje. Izmučen prebivalstvo Maglaja, ki ze mesec dni ni dobilo nobene pomoči, je včeraj ponovno poslalo poziv mednarodni skupnosti, naj pošlje predvsem hrano in zdravila ter zimsko obutev in oblačila. Muslimanski viri so poročali tudi o napadih na Tesanj.

Agencije

Porušeni most v Mostaru (Telefoto: AP)

Ali Hrvaška krši embargo?

Fikret Abdić na Hrvaškem kupuje blago, ki ga nato čez hrvaško zasedeno ozemlje s konvoji prevajajo v Veliko Kladuso. Del blaga Abdić zadržuje, presežek pa proda bosanskim Srbom v Banjaluki. To je kratek povzetek senzacionalne afere, ki se je konec tedna pojavila na straneh zagrebskega nacionalnega tednika Globus. Tednik dokazuje, da so konvoji, ki so nedavno iz Zagreba odpeljali proti Veliki Kladusi navadno tihotapstvo, ki je se toliko bolj sporno, ker se s tem kršijo sankcije mednarodne skupnosti. Po trditvah Globusa tovarnjaki in cisterne Agrokomerca vsak dan iz Hrvaske prepeljejo v avtonomno pokrajino Zahodna Bosna več kot 400 ton blaga (predvsem hrane) in 112 ton nafte. To je desetkrat več, kot na dan potrebujejo v avtonomni pokrajini, presežek pa potem prodajajo Srbom v Banjaluki. Pot konvojev, ki poteka iz Zagreba prek Turnja pri Karlovcu proti Veliki Kladusi, se menda po trditvah Globusa loči v Glini (to nadzorujejo hrvaški Srbi). Del konvojev tako namesto proti Veliki Kladusi odpelje proti Bosanskemu Novemu in Prijedoru v Banjaluko in Srbom vsak dan

prepelje najmanj 50 ton nafte in 200 ton hrane. Menda se del konvojev raztovori ze na hrvaških zasedenih območjih; kako naj bi si drugače razlagali njihovo navdušenje nad tem, da konvojev ne zaustavljajo.

Uredništvo Globusa je na območju Cazin-ske krajine ze prejšnjo zimo naredilo posnetke o trgovanju z nafto med Muslimani in Srbi. Na fotografijah je videti, kako maskirani Muslimani Srbom čez reko v na pol polnih kantah posiljajo nafto, za katero so morali Srbi plačati štiri nemške marke za liter.

Toda na državni televiziji (na kateri je Abdić tako pogosto gost) je kakršnokoli tihotapjenje in kršenje sankcij odločno zanikal Abdićev najbližji sodelavec Armin Pohara, ki je dejal, da je Abdić prisiljen na Hrvaškem po zelo nizkih cenah kupovati blago, za kar je doslej porabil že okoli 15 milijonov dolarjev.

Zdi se, da ni bistvo v blagu, ki ubira čudne poti, temveč v tem, da je politično sodelovanje hrvaškega vrha z Abdićem po mnenju nekaterih zelo nevarno, ker gre za trgovca, ki je skrajno nepredvidljiv. Hrvaška uradna

politika namrec Abdića podpira, predsednik Tudman ga celo pogosto omenja kot zgled Muslimana, s katerim se je mogoče dogovoriti, medtem ko se z drugimi zal vojskuje. Kot kaže, bo Abdić na Reki kmalu dobil tudi prosto carinsko cono. Na sestanku na Reki je Abdić dejal, da sta se s predsednikom Tudmanom ze o vsem dogovorila, v zameno pa je obljubil velik pretok blaga čez resko pristanisce, predvsem iz arabskega sveta, govoril pa je tudi o 10.000 tonah kave, ki naj bi jo dostavil na Madžarsko.

Ob tej aferi se je v Slobodni Dalmaciji pojavil se članek o hrvaškem uvozu jabolk iz Srbije. Trgovina z jabolkami naj bi potekala prek Slovenije, sadje pa je menda v slovenski embalaži. Tako, sicer nedokazano poslovanje ogroža hrvaške kmote, saj znižuje cene domačim kmetijskim pridelkom. Kmetje so zato ze zagrozili, da bodo ves pridelek iztovorili pred zgradbo hrvaškega sabora. Če pri tem kdo izgublja, v poslovanju z Abdićem nekdo očitno dobro služi, »tajne posle« pa je pred javnostjo zmeraj lahko povsem prikriti.

Darko Pavić

RUSIJA / POLITIČNE IGRE PRED VOLITVAMI

Oče ruskih reform kritizira ministre

Minister za zunanjo trgovino trdi, da vlada uničuje državo in siromaši rusko prebivalstvo

MOSKVA - Oče ruskih reform Jegor Gajdar je v soboto kritiziral vladne kolege zaradi zaustavljanja korenitih gospodarskih ukrepov, ki so jih pred tem pomagali uveljavljati, in jih obtožil »igranja čisto političnih igrice«.

Gajdar, ki vodi volilni blok Ruske izbere, je izjavil, da se podpredsednik vlade Aleksander Sokin in nekdanji minister za zunanjo trgovino Sergej Glazjev motita, ko napadata reforme. Sokin, ki je bil dolgo eden najbolj reformsko usmerjenih ministrov je ze nekajkrat pozval k upočasnitvi reform. Glazjev je vlado obtožil, da uničuje Rusijo in siromaši njeno prebivalstvo. Minister za delo Genadij Melikjan je kritiziral strogo monetarno politiko vlade, ki je usmerjena v zniževanje inflacije in zmanjševanje denarne mase.

Ministri so člani treh različnih strank, ki bodo nastopile na volitvah 12. decembra, zato je njihovo rivalstvo povzročilo velik pritisk na Jelcinovo vladno ekipo. Veliko ruskih državljani so pritožuje, da je dezeladrnsila in anarhijo, odkar je vlada pred dvema letoma začela s korenitimi gospodarskimi reformami. Galopirajoča inflacija je unicila prihranke, korupcija se je razbohotila pravzaprav povsod, gospodarstvo pa je se vedno v krizi.

Ker sta do volitev samo še dva tedna, se strankarski

voditelji vedno bolj krcevito bojujejo za volilne glasove. Kot poroča agencija RIA, je eden od voditeljev stranke PRES Sergej Sakraj hvalil nekdanjo KP SZ, saj ji je uspelo ohranjati red. Izjavil je, da bi si morali ruski politiki pomagati tudi s pozitivnimi dosežki komunistov.

»V politiko moramo vrniti predvidljivost, odgovornost in nadzor.« Gajdar je v ponedeljek izjavil, da bi morala ruska vlada pogledati tudi v priročnik sovjetskih komunistov in začeti veliko propagandno kampanjo, s katero bi ljudi spodbudili k glasovanju za novo ustavo.

Vladajoče organizacije sovjetske komunistične partije so po neuspešnem prevratu leta 1991 prepevali in Jelcin si od takrat prizadeva

Gajdar (Telefoto: AP)

izkoreniniti komunizem in njegov vpliv. Kljub temu partija se vedno uživa nekaj priljubljenosti in ji na volitvah napovedujejo približno 10 odstotkov glasov.

David Ljunggren / Reuter

Gajdar se je v Vorkuti pogovarjal z rudarskimi voditelji in pozneje izrazil upanje, da se bodo lahko izognili napovedani stavki. Rudarji v Vorkuti in zahodnosibirskem Kuzbaskem bazenu ze nekaj mesecev niso prejeli plač, zato so za 1. december napovedali stavko, zahtevajo pa tudi nadomestila delovna mesta zaradi zaprtja nedonosnih jam. »V več točkah smo dosegli medsebojno soglasje. Stališče rudarjev je realistično, zato upam, da se bomo izognili stavki,« je dejal Gajdar, ki ga skrbi predvsem rudarska groznja, da bodo bojkotirali volitve, če vlada ne bo ugodila njihovim zahtevam. Rudarska stavka leta 1989 je rusko gospodarstvo spravila na kolena; najbolj prizadeti rudarji so si takrat priloževali velike ugodnosti, druga velika stavka leta 1991 pa je pomenila začetek konca centraliziranega sovjetskega gospodarstva. V petek je podpredsednik ruske vlade Oleg Soskovcev izjavil, da je vlada za izplačilo plač rudarjem zagotovila 77 milijard rubljev (63 milijonov ameriških dolarjev). Po besedah ministra za energijo ministrstvo za finance rudarjem dolguje 400 milijard rubljev (330 milijonov ameriških dolarjev). Reuter

NOVICE

BLIŽNJI VZHOD / PREKINITEV MIROVNIH POGAJANJ

Arafat svari Izrael, naj se ne poigrava s palestinskim narodom

Rabin zanika kakršenkoli zastoj na izraelsko-palestinskih pogajanjih - Naslednji krog najverjetneje prihodnji teden v francoski prestolnici

Arafat med obiskom na Švedskem (Telefoto: AP)

HELSINKI, STOCKHOLM - »Mirovna pogajanja med Palestinci in Izraelom so obstala na mrtvi točki,« je v soboto v Helsinkih izjavil vodja PLO Jaser Arafat, ki se mudi na turneji po Skandinaviji, kjer poskusa dobiti pomoč za gospodarsko obnovo zasedenih ozemelj. Vztrajanje Izraela, da po zadnjih velikih nemirih na zasedenih ozemljih odloži umik svoje vojske iz Gaze in Jeriha, pomeni prvi korak nazaj v bližnjevzhodnem mirovnem prizadevanju in po podpisu sporazuma v Washingtonu. Arafat bo zato ameriškega predsednika Clintona zaprosil, naj stopnjuje pritisk na Izrael, saj ta po njegovem mnenju mora spoštovati določila izraelsko-palestinskega sporazuma.

»Izraelci bi nas radi izigrali. Poigravajo naj se s kom drugim, ne z nami, za nas to ni sala,« je dodal Arafat. Izraelski premier Rabin pa je v soboto znikal vesti, da so pogajanja prekinjena. Ker so pretrgana tudi izraelsko-palestinska pojanja o prevzemu avtonomije, ki so potekala v egiptovskem El-Arishu, je v petek ponoc v Stockholm na pogovore k Arafatu nepricakovano pripotoval vodja palestinskih pogajalcev Nabil Shaath. Kot se je izvedelo s francoskega zunanjega ministristva, se je Shaath se prej ustavil v Parizu, kjer se je menda sestel z visokimi vladnimi predstavniki, zato krozi govorice, da bo tretji krog pogajanj med Izraelom in Palestinci najverjetneje potekal v Parizu. Reuter

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE / OKREVANJE GOSPODARSTVA

Spet prava nakupovalna mrzlica!

V minulih dveh dneh se je Amerika spremenila v državo z izrednim stanjem. Radijske in televizijske postaje poročajo o hudih cestnih zastojih, mnovice pobesnelo praznijo trgovine: »Hura, začela se je božična nakupovalna sezona!« Se tako natančni statistični podatki o rasti gospodarstva, plačah ali kupni moči prebivalstva ne povedo toliko o gospodarstvu kot pogled v trgovine. Zaradi »mall's«, velikih nakupovalnih kompleksov v predmestjih, so ameriška mestna središča zdaj se bolj podobna nenaseljenim območjem. Prvi uradni dan zimskih razprodaj je letos se posebej pomemben dogodek

za Ameriko, saj je množični referendum za nakupovanje za mnoge ekonomiste znamenje, da se po mračnih treh letih koncuje gospodarska kriza. Prodaja na drobno je že oktobra dosegla polletni rekord, prodaja na dom pa je v tretji četrtini letosnjega leta preselila vsa četrtletja v zadnjih dvajsetih letih. Zaradi zgodovinsko nizkih obrestnih mer se je septembra za 21 odstotkov povečal tudi nakup nepremičnin, ki so poleg avtomobilov najpomembnejši termometer gospodarskega okrevanja. Predbožično nakupovalno veselje ekonomistov in navadnih Americanov so spet zameglile novice o novih

množičnih odpustitvah. Tobacna tovarna Philip Morris in računalniška enota telefonske družbe AT&T sta skupaj napovedali odpustitve 21 tisoč delavcev. Krčenje proizvodnje vsaj pri proizvajalcu cigaret ni povezano s splošno podobo ameriškega gospodarstva, ampak z nenehnimi in zelo uspešnimi kampanjami proti kajenju. Toda očitno se ni konec množičnih odpustitv v velikih družbah, ki so številne prej samozavestne in podjetniško usmerjene Američane v zadnjih letih spremenile v prestrašene zagovornike državnih intervencij za ohranitev delovnih mest. Kljub temu pa strokovnjaki

ugotavljajo, da se je ameriško gospodarstvo v zadnjem desetletju veliko bolj od evropskega prilagodilo tehnološkim spremembam, ki so zaradi računalniško vodene proizvodnje in globalne svetovne konkurence zdesetkale zaposlenost. Ameriška nezaposlenost se giblje samo okrog sedmih odstotkov, v nasprotju z dvomestnimi evropskimi stvilkami. Poleg tega je oktobra naslo službe 21 tisoč delavcev iz kategorije obupancev, ki v zadnjih letih sploh niso iskali dela. Gospodarska rast, ki jo zaznavajo v Ameriki, pa je povrhu vsega predvsem posledica povečanja produktivnosti in ne samo novega zaposlovanja.

Američani so zato končno zbrali dovolj poguma za ponoven napad na trgovine, ki je bil vse do zadnje gospodarske recesije zaščitna znamka ZDA. Strokovnjaki opozarjajo, da Amerika ne more sama zmagati v boju za blaginjo, saj je svetovno gospodarstvo preveč povezano za osamljene dosežke. Clintonova vlada je zato ze napovedala globoke spremembe v agenciji, ki je med hladno vojno finančno pomagala prijateljskim in politično primernim državam. Denar bodo odslej posiljali v tiste države, ki spoštujejo pravila svobodne trgovine in se posebej ameriške izdelke. Barbara Kramzar

»Glavna priča afere Lockerbie je nora«

TUNIS - Libijska tiskovna agencija Jana je sporočila, da glavna libijska priča (»Jaak«) v sojenju teroristom afere Lokerbie ne bo mogla pričati, ker je nora. »Jaakova« družina je namrec v petek na libijski televiziji izjavila, da bi ga morali usmrtiti in pokazala zdravniško potrdilo, da je možak nenormalen. »Lockerbijska afera temelji na pričanju duševno motene osebnosti, ki ni veljavno,« poroča Jana. Lani so diplomati v Tripoliju Reuterju povedali, da je častnik libijske obveščevalne službe Abdelmajid Jia-aka leta 1991 prebegnil v ZDA in oblastem postregel z dokazi proti dvema Libijcema, ki sta obtožena razstrelitve potniškega letala ameriške letalske družbe Pan Am nad škotskim mestecem Lockerbie leta 1988. Jiaaka je bil zaposlen na malteskem predstavništvu libijske letalske družbe Libyan Arab Airlines, kjer sta, po ameriških trditvah, obtožena Libijca vkrcala razstrelivo. Za Libijo ze od aprila 1992 veljajo sankcije ZN, ker noče izročiti omenjenih obtožencev. (Reuter)

KUBA / NOVA »RESNICA« O ATENTATU V DALLASU

Za kubanskega generala je bil atentat na Kennedyja sad zarote

Vpletena naj bi bila tudi tajna služba Cia - Streljale so najmanj 4 osebe

HAVANA - Po tridesetih letih od tistega 22. novembra, ko je bil v Dallasu umorjen ameriški predsednik John F. Kennedy, prihajajo na dan nove resnice o atentatu. Po besedah generala kubanske tajne službe je slo za zaroto, na predsednika pa naj bi streljalo stiri ali pet morilcev iz različnih smeri. Nacrt za atentat na Kennedyja je izdelalo pet oseb, je se na kubanski televiziji povedal general Fabian Escalante Font. Dva naj bi bila kontrarevolucionarja s Kube, trije pa gangsterji oziroma člani mafijske organizacije iz Chicaga.

Takšna razlaga okoliščin smrti ameriškega predsednika je popolna novost. Oddaja, ki so jo predvajali po kubanski televiziji, je nastala tudi za to, da bi odvrnila vsakršen sum od Fidela Castra, za katerega so nekateri krogi namigovali, da ima vsaj posredno krivdo pri atentatu. Po tem, kar je ugotovila

uradna komisija Warren, ki naj bi bila ugotovila povod za umor Kennedyja in krivce, je na predsednika streljal samo Lee Harvey Oswald, nikoli pa ni bilo govora o kaki zaroti. Vesti s Kube pa so popolnoma drugačne. General Escante Font namreč trdi, da je za to marsikdo vedel in da je slo za komplot vse državne razsežnosti. Poleg tega so po televiziji povedali tudi imena krivcev. To naj bi bili Leonard Patrick, David Yaras in Richard Gaines, trije gangsterji iz Chicaga, ter Eladio del Valle in Herminio Diaz Garcia s Kube.

V televizijskem dokumentarcu vsekakor general ne navaja virov svojih informacij, prav tako pa tudi ne dokazov. Na dan je prišlo še vrsto drugih podatkov in imen nacrtovalcev atentata na predsednika ZDA. Gre za člane raznih kriminalnih organizacij, ameriške tajne

službe Cia in nekatere kubanske protirevolucionarje. Nekateri člani istih organizacij naj bi bile tudi nacrtovale umor na predsednika Fidela Castra.

Kubanci so si po televiziji ogledali tudi dokumentarni film o Kennedyjevi usmrtni. Brazilski režiser Marco Antonio Cury je med drugim prikazal tudi posnetke, ki jih je dobil v arhivih na Kubi in v ZDA in ki vsebujejo intervjuje z različnimi tajnimi agenti iz obeh držav. Posebno pomemben je pogovor z dvema kubanskima "007", ki sta se v 60. letih vključila v službo Cia in ki sta osebno poznala nekaj zarotnikov proti Kennedyju. Naslov kubanskega dokumentarca, katerega verodostojnost bo seveda treba še preveriti, vendar je že sedaj dvignil veliko prahu, je "ZR - File". To naj bi bila šifra za zaroto proti amerškemu predsedniku.

BUENOS AIRES / NESREČA

Argentinski DC 10 zaoral z nosom v blato

DC 10 argentinske družbe Aviasa je v Buenos Airesu zaoral z nosom v blato, potem ko je pridrvel do konca pristajalne steze ne da bi se ustavil (Telefoto AP)

NOVICE

V Atenah eksplodirali dve bombi

Atene - V atenskih četrtih Agia Paraskevi in Galaci sta minulo noč eksplodirali dve bombi, ki nista terjali človeških žrtev, povzročili pa sta veliko gmotno škodo.

Policija trdi, da sta bili bombi nameščeni v osebna avtomobila dveh agentov državne blagajne. Do eksplozije je prišlo v času, ko naj bi vlada v okviru fiskalne politike sprejela nove ukrepe o novih posrednih in neposrednih davkih na avtomobile, pijako in nočne lokale.

Uradi in avtomobili državne blagajne so bili tudi v preteklosti cilj podobnih napadov. Odgovornosti za zadnjega ni prevzela nobena teroristična organizacija, policija pa dejanja pripisuje skupini 17. novembra, ki je po letu 1975 izvedla več napadov in ubojev. Doslej niso aretirali še nobenega pripadnika te organizacije. (STA)

Potres na Japonskem

TOKIO - Severno Japonsko je včeraj prizadel močan potres, ki pa na srečo ni povzročil človeških žrtev in le malenkostno gmotno škodo. Sunek je dosegel 4. stopnjo japonske lestvice, ki ustreza 5. Richterjevi. Tokijski seizmološki inštitut zadnje dni beleži vedno več manjših potresnih sunkov, kar bi morda dajalo slutiti, da se pripravlja večji potres.

Vztrajajmo na tej poti!

Dušan Fortič

STONE POGACNIK

Tovaris Pogačnik Tone - Marij. Septembra si nas presenetil s svojo reportažo "Napad na zirovski vrh". Pa smo rekli: »To mora biti dober pisec« in smo te poklicali v našo poročevalsko sekcijo. Tudi "Jutranji pozdrav" je pravilno zajel taktatno kampanijo za dviganje maneverske sposobnosti. Ko pa si bil v XXX. Diviziji, si odpovedal. Poklicali smo te na odsek in izrecenih je bilo nekaj krepkih. In ne zaman. Iz jeseniško-Bohinjskega odreda si zopet prišel s pisanjem, podobnim iz za dni "Napada na zirovski vrh". Sedaj prejemamo uporabne dopise in upamo, da boš svojo vneto se stopnjeval. Neuporaben je bil članek o razkroju nemške vojske: že zopet te filozofiranje in spuščanje v nacelnosti. Tovaris Marij, takih stvari ne potrebujemo. Prav pa sta nam prišla "Ostrostrelca" in "Zaseda v stanovanju", oboje je dobilo mesto v našem stenskem časopisu kot primer iniciative posameznih borcev. Tudi "Sovražnik prihaja" je bil dobro ocenjen. Zadnje case

pa nam pošiljaš bolj notice, katere zamenjuješ z reportažami. Kot zanimive lahko najdemo v dnevnem časopisu, toda trajnejše vrednosti nimajo. Tudi ti se moraš lotiti intervjujev najboljših borcev, bolničark in drugih, opisa zaslužnih partizanov, toda drugače kakor si se lotil "Mitraljeza Sabina" se v XXX. Diviziji. Tvoj slog se predvsem razvija v opisovanju narave, toda izrazitejših opisov značilnih osebnosti se ni smo opazili kakor tudi ne psiholoških motivov. Poskusi v tej smeri, toda naravno in ne filozofiraj. V splošnem pa glej vedno iz vidika propagandne izrabe svojih dopisov in ne na golo zadoščanje papirnim potrebam. Glede direktiv o delu si oglej okrožnice in navodila, ki veljajo tudi za tovarisa Trčica, saj imata oba skoraj isti sektor.

LOJZE BATIC

Batic Lojze. Piše dobro in ima smisel za opazovanje in njega opisovanje, toda se vedno ne zna izbirati pravih momentov, tj. ni pravi novinar v iskanju zanimivosti. Zelo dobro je opisal oktobrsko požigalno ofenzivo na naše osvobojeno ozemlje in je v njej prvi na pomemben način populariziral posamezne najhrabrejše borce. Tudi o Poljanah se je izkazal, vendar se mi zdi, da seže včasih premalo do dna in ne zajema s pravo mero. V svojem dopisu "čas obnove prihaja" se je lotil zelo zanimivega in aktualnega motiva, toda že v samem naslovu je pozabil, da je obnova že nastopila, oziroma, kakor sam pozneje opisuje, je v zavidljivem pohodu. Takih motivov bi se morali lotiti vsi poročevalci, čas

in prilike zahtevajo to, ko vedno bolj prihajamo iz borbe in uničevanja sovražniku službe sredstev v dobo gradnje in delovnega napredka. V reportaži "Obvescevalec Boris" je v začetku nakazal zelo dober motiv in pričakovali je bilo, da bo v napetem lahkem slogu opisoval dalje. Pa je moglo zasel, ker je imel preobširno snov in se vsled tega ni znal v vsakem stavku. Njegova reporterska poročila niso tako dobra. Je preveč sablonski in se dogodka ne loti na praviem mestu. Vidi se, da se pisanja ne loti z veseljem in ga opravlja bolj prisiljeno. Pri delu z ljubeznijo bo postal zelo privlačen v svojem opisovanju.

MIRKO ZUPANČIČ

Dr. Mirko Zupančič - Peter. Pripoveduje v lahkem slogu; snov je izbral propagandno se kar zanimivo in prizadeto, ni pa jo prizadeto v pravi meri tudi iznesel. Bil je na drugi novinarski konferenci in dasi je sedaj zaposlen s prevajanjem v italijansko, bi moral kot novinar, že poklicni novinar, napisati marsikaj o II. novinarski konferenci.

STANISLAV DRMOTA

Tovaris Drmota Stanislav - Ljubo. S svojim delom "Skozi belogardistična gnezda" si nas presenetil in poklicali smo te v našo poročevalsko sekcijo. Nikdar se ne morem otresti vtisa, da si ljudski pisec, ki iz srca napiše to, kar nam pošlje. Pri "Mamica ne joci" si nekoliko zasel, lahko bi motiv bolje obdelal, tako pa si iznesel preveč lastnih razglabljanj in nisi bil tako pri-

povedniški. V spisu "Pozno se jim odpirajo oči" si opisoval nekoliko nerodno in utrujajoče in si bil mogoče nekoliko preveč zapleten. Hotel si ustvariti reportažo in vojno poročilo obenem, kar pa se ti je ponesrečilo. Z reportažo "Z literaturo v nahrbtnikih v Dolomiti" pa si nas zopet presenetil tako z motivom kakor s pripovedovanjem. Zelo dobro si napisal, v preprostem slogu si povedal skoraj vse. Propagandno si zajel dobro, v slogu pa si se približal novelističnemu pripovedovanju. Glede množine tega, kar nam pošlješ, pa moramo reči, da je mnogo premalo in zopet premalo. V tem si zelo skromen, pa ja nisi sramežljiv in se bojiš poslati. Sektor, v katerem se giblje Dolomitski odred, je izreden in tvoja dolžnost je, da das v tem pogledu iz sebe vse sile in s persom v roki pomagáš reševati probleme Dolomitov in njihovega ljudstva. Zavedaj se, da ti je skoraj edinemu dana prilžnost in možnost živeti v teh krajih kot novinar, oko resnice, in opazovati, opazovati.

Torej, sedaj se poznamo. Odkrito smo se pomenili in do dobra spoznali svoje napake kakor tudi dobre lastnosti. Upam, da pogovor z vsemi, na mestih, kjer razpravljamo z drugimi, oni pri strani niso utrujeni in ne cakajo z nestrpnostjo, da bi zaključil. Pogovor z vsemi bo tako koristil celoti kakor posameznikom. Le tako lahko vidimo, kje so naše napake in kje jih moramo popraviti. Učimo se pri sebi in pri drugih tako v napakah kakor tudi v dobrem.

Umetnost se mi zdi spregovoriti se nekaj nacelnih besed o našem delu in pisanju. Kot novinarji korakajmo

vedno s časom, iščimo vedno nekaj novega, iščimo resnico. Lotevajmo se stvari vedno na praviem mestu in iščimo ter stremimo k popolnosti. Vsakemu pripomočniku, da temeljito prečita in se podrobneje ustavi pri Benjaminu Kave povesti "Drugačni smo postali". Videli bomo, kako se piše propagandno in literarno, to je dragoceno za propagiranje, privlačenje in samohotenje tistih, kateri citajo, in literaturo samo. Povzdiguemo slovensko besedo! Povzdiguemo partizana borca! Se na nekaj ne smemo pozabiti. Nekateri tovarisi zamenjujejo reportažo in novinarski dopis. Da ponovim besede tovarisa Janeza Potrša: Reportaza je tista časnikarska oblika, ki hoče na živ, prepričevalni in umetniški način ter v podobi prikazati nek dogodek, o katerem bi si hoteli bralci napraviti živo in neposredno sliko. Dogodek mora imeti svoj problemski in borbni namen. Na to ne smemo nikdar pozabiti. Novinarski dopis pa nas samo informira o dogodku, stvari ali dogajanju. Tudi na to ne smemo pozabiti. Spopolnujemo se tudi v obliki, bodimo mojstri sloga, oblike - mojstri besede. Oh zaključku ponovno apeliram na naloge in dolžnosti novinarjev današnjih dni, na dolžnosti v poslednji fazi osvoboditve, dolžnosti v najslavnejših dneh zgodovine slovenskega naroda.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Za tiskovno sekcijo
Dušan Fortič

CRIO MODA TRZIC

UL. G. Matteotti, 6/B
Tel. 0481/45368

TEKSTIL
EKSKLUZIVNI KROJI
OSTANKI
BLAGO ZA NEVESTINO
OBLEKO

Glauco Boscarolli

Prenosni radiotelefoni ITALTEL - MOTOROLA - ERICSSON - OKI - PANASONIC
Register blagajne SAREMA - Terminali POS IBM
od 1957 z našim tehničnim servisom
tel. 411295 - fax 798488 - Tržič, Ul. Roma, 19

Tre Sorelle

V središču Tržica že 12 let posluje trgovina, ki uspešno prodaja artikule najboljših proizvajalcev INTIMNEGA PERILA za MOŠKE in ŽENSKÉ in sicer "LA PERLA"...

trgovina: Ul. F.lli Rosselli 16
izložbe: Corso del Popolo 50
TRŽIČ - Tel. 0481-4114663

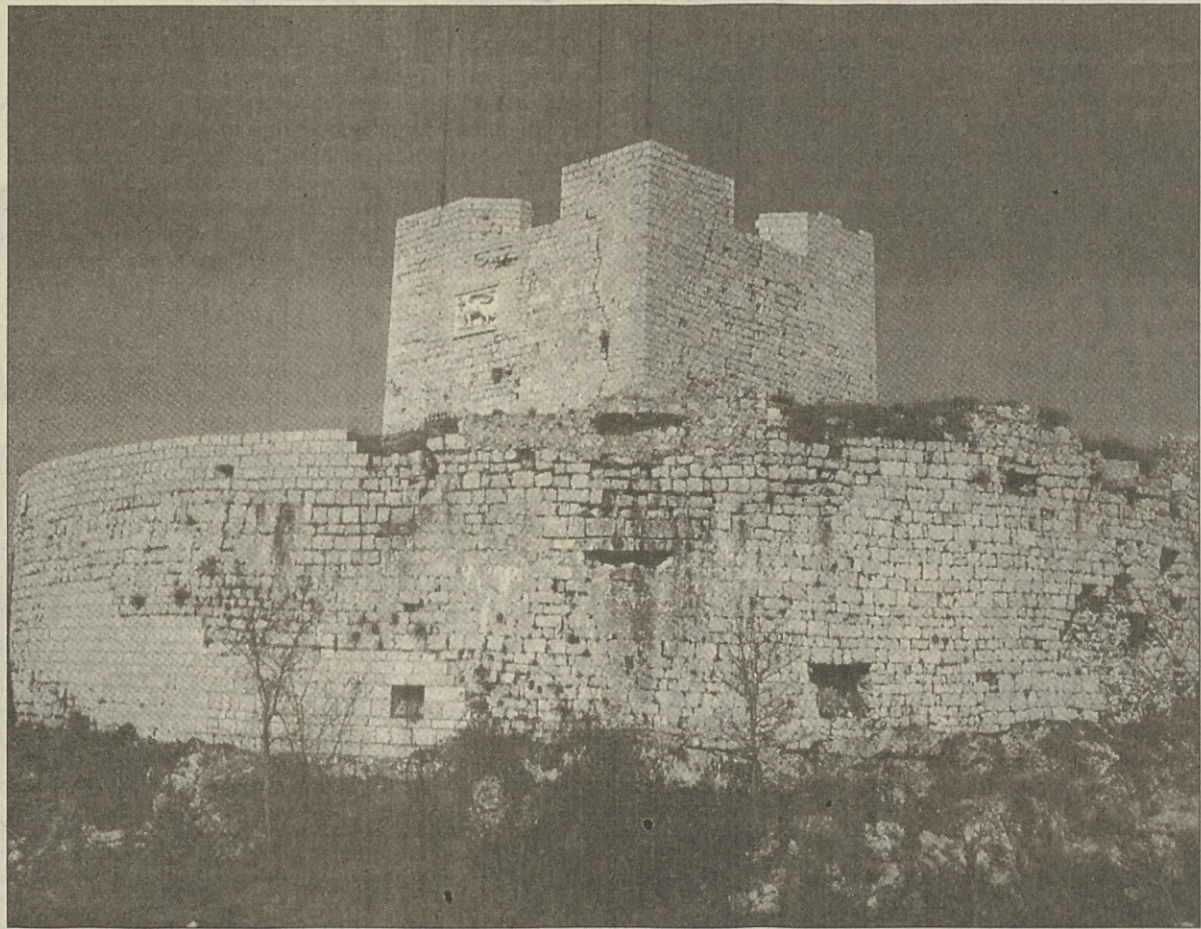
PAHOR

LEGNAMI — LESNINE

TRŽIČ — ul. S. Polo, 155
tel. 410542

TRŽIČ VAS PRIČAKUJE ZA PRAZNIČNE NAKUPE

V decembru so trgovine odprte ob nedeljah in ponedeljkih

FerroJulia s.r.l.

34074 TRŽIČ (GO) ITALY
Ul. Carducci, 26/B
Tel. 0481/411371 r. a. - Telefax 0481/791229

VIJAKI
VARILNI APARATI
REZILNI MATERJAL
NAPRAVE ZA VODOVODNE INSTALACIJE
REZILNI STROJI
STROJI ZA KRIVLJENJE IN TRACNO BRUSENJE
OPREMA ZA VULKANIZERJE, AUTOMEHANIKE IN AUTOKLEPARJE
VODORAVNE STISKALNICE

Pravočasno pomisli na topel Božič

LA MAGLIA

TRŽIČ - Ul. Roma 58 - Telefon (0481) 790074

URARNA - ZLATARNA

oro-logio monfalcone TRZIC

uradni zastopnik
SEIKO PULSAR
PRYNCEPS

Cukijati Darko & F. dgf. - Drev. S. Marco 52
Tržic (GO) - Tel. (0481) 411247

Valentino Bratina

draguljar
TRŽIČ
Ul. IX. junij 74 - Tel. (0481) 790051

EBERHARD & CO

POHIŠTVO Selva ARREDAMENTI

• VEDNO AVANTGARDNO PODJETJE •

Style International

OBIŠČI «SELVA GALLERY»
KLASIČNO POHIŠTVO
PRI SELVA ARREDAMENTI TRŽIČ (Monfalcone)

KOMENTAR

Po kateri poti bo šla Slovenija?

BOGO SAMS

Pred dobrim tednom sta se na Madžarskem v okviru zasedanja Srednjeevropske pobude srečala oba zunanja ministra: Andreata za Italijo in Peterle za Slovenijo. Po italijanskih virih sta poglobljeno spregovorila o dveh spornih vprašanjih, ki zanimajo obe državi: Peterle o potrebi in kritičnem stanju slovenskih zamejskih ustanov (pri čemer je nato Andreata dosegel, da so pomoč dvignili na prejšnjo raven), Andreata pa sta zelo zanimala zaplet na koprski televiziji in vloga italijanske manjšine pri tem. Peterle je sprejel pojasnila, razumljivo pa je, da ima Slovenija kot država dolžnost spor sprejemljivo rešiti. Parlamentarna komisija za manjšine je sprejela trezno kompromisno stališče. Ko je že kazalo, da se zaplet umirja, in so taka poročila romala tudi v Rim, pa se je spor znova nepričakovano zaostрил, saj je svet RTV glavnega urednika programov TV Slovenija imenoval za začasnega urednika italijanskega programa koprške televizije, torej za neke vrste političnega komisarja italijanskim novinarjem.

Vse to opozarja na dve dejstvi: Pred mnogimi desetletji je slovenski program na trzaski radijski postaji urejal italijanski novinar z zelo »primernim« politično zajamčenim pedigrejem. Njegov oče je bil namreč fasistični prefekt v Poli. Pa je prišla odjuga v italijansko-jugoslovanskih odnosih in slovensko postaja Trst A upravljal slovenski novinar in slovenski programski vodja. Kaj bi rekla Slovenija, če bi na trzasko slovensko sodnijo iz Rima poslali italijanskega komisarja? V zadnjih letih slovenskega osamosvajanja je imela Slovenija vedno, tudi v najkločljivijših položajih, pomembnega zaveznika: obe manjšini in predvsem italijansko narodnostno skupnost. Njeni predstavniki so na vseh ravneh vedno poudarjali raven dosežene zaščite in razlagali demokratično prizadevanje slovenske politike pri osamosvojitvi. Povsem drugače je ravnala Tudmanova Hrvaška, ki se je takoj zapletla v spore z italijansko manjšino v Istri, tako da je ta postala resen sovražnik hrvaskega režima, ki mu dejansko škoduje; pojavljajo se celo zahteve po ukrepih za hrvaški režim. Razlika je več kot očita. V prvem, slovenskem primeru je italijanska manjšina subjekt, ki odloča in ki je - prav zato - odločil v korist večinskega naroda.

V drugem, hrvaškem primeru pa gre za poskus, da bi manjšino potisnili v položaj objekta hudo centralizirane države. Manjšina ne more svobodno odločiti in zato popolnoma razumljivo odloča v škodo večinskega naroda. Nobenega prodora ni, samo kritike, obzaložanja in gospodarska škoda. Kaj si bo končno izbrala Slovenija, po kateri poti bo šla?

TV KOPER / STAVKA

Stavkajoči čakajo na sklepe sveta RTV

Delavci italijanskega programa še vztrajajo

KOPER - Od petka zvečer se v programih TV Koper - Capodistria ne pojavlja več sporočilo o stavki delavcev italijanskega programa. Ukaza, ki ga je poslal takoj po petkovih seji Sveta RTV Slovenije Janez Lombergar, pa ni uredništvu uredništvo italijanskega programa, pač pa tehniki, ki ne stavkajo. Stavka programskih delavcev še traja. Na svojem zboru v petek so stavkajoči delavci sklenili, da bodo z odločitvijo o tem, kako naprej, počakati, dokler uradno ne dobijo sklepov Sveta. Sprejeli pa so pismo, naslovljeno na Seli-ga, Morija in Lombergarja ter na slovensko javnost, ki ga je pripravil stavkovni odbor.

V pismu ugotavljajo, da predsednik Sveta RTVS

in v.d. generalnega direktorja ne rešujeta stavkovnih zahtev v skladu z zakonom o stavki, po katerem bi morala skušati razrešiti nastali spor s sporazumom. Namesto tega pa poskusata odpirati vprašanje zakonitosti stavke in s tem vplivati na stavkajoče in široo javnost. Odločno zavracajo poskus, da bi stavkajočim naprtili krivdo za narodnostno diferenciacijo med zaposlenimi na koprski televiziji in za škodljivo politizacijo. Ugotavljajo, da organ upravljanja zavoda (Svet) in tudi v.d. direktorja posredno nasilno skušata prepričati stavko, uporabljata pa tudi nasilne ukrepe za dokončanje stavke. Ne gre za fizično nasilje, pač pa za nasilje višje stopnje, saj z opore-

kanjem zakonitosti stavke in očitki o razpihovanju narodnostne nestrpnosti skušajo mobilizirati javnost za obračun s stavkajočimi. Opozarjajo tudi na to, da se vodstvo RTV sklicuje na statut zavoda, ki ga je sicer sprejel Svet RTV marca 1992, vendar ni veljaven, ker v parlamentu ni dobil soglasja. Do sobote zvečer stavkajoči se niso prejeli sklepov Sveta. Medtem pa je Dragomir Mikelic, šef tehnike, dobil od Petra Morija pooblastila direktorja RTV Koper. Vodja stavkovnega odbora Tatjana Juratovec pravi: »Čakamo na sklepe Sveta. Neuradno smo seznanjeni s tem, naj bi sem prišel Janez Lombergar, ne vemo pa, s kom se namerava pogovarjati.«

Boris Vuk

KONČANI GORJUPOVI DNEVI

Do vojne med slovenskimi novinarji ne bo prišlo

BOVEC - Studijski dnevi slovenskega novinarstva so se iztekli. Letos so imeli na sporedu eno samo temo - o aferah, aferastvu in novinarstvu. Torej o tem, kar zlasti po zaslugi nekaterih slovenskih medijev preveč oblikuje novinarski poklic in zapolnjuje slovenski medijski prostor. Včerajšnji program je bil posvečen dvema obiskoma - kobarškemu muzeju in novogoriški Perli. Nekaj simbolike je v obeh, predvsem če ju povežemo z vsebino pogovorov preteklih dni v bovskem hotelu Alp. Kobarški muzej je cvetu slovenskega novi-

narstva dobrohotno postavil na ogled svoje prostore, v katerih je nabrano toliko posledic vojnih grozot in hkrati toliko človečnosti. Do vojne med slovenskimi novinarji sicer najbrž ne bo prišlo, vsaj ne do takšne, ki bi zahtevala človeške in materialne žrtve, da pa so slovenski novinarji na okopih, kjer čuvajo svoje pozicije, nazore in vsak svoj prav, pa je menda jasno vsakomur. Je bil obisk v kobarškem muzeju blago opozorilo in svarilo? Obisk v novogoriški Perli, »igralnici igralnic«, pa naj bi novinarji vzeli za »soocenje z izvirnim grehom«.

Pripadnost mediju ni ovira za prijateljski klepet (Foto: V. C.)

Zaradi Hita, pod katerega zaščitni jopič sodi, se je slovensko aferastvo pravzaprav tudi začelo. Marsikdo je s strahom vstopil v »ta kraj pregrehe«, ne za-

radi kraja samega in igralnice, ampak zaradi črva dvomljivca v vsakem od nas: »Ali me hočejo kupiti?« Novinarski kolegi so se obotavljivo spravili za

avtomate in kmalu zafrkali tistih nekaj zetovov, ki jim jih je zraven prigrizka in penec se rebule prijazno darovala Hitova uprava. Vojko Cuder

DRŽAVNI ZBOR / NADALJEVANJE DELA

Novosti pri dohodnini bo marsikdo vesel

Znatno olajšanje za učence in dijake, ki delajo prek servisa

LJUBLJANA - Ob koncu prve obravnave zakona o sredstvih za obrambo so poslanci sklenili, da bo moral predlagatelj v njem zagotoviti nadzor državnega zbora nad sklepanjem in realizacijo vseh pogodb o naložbah v vojaško opremo. Na predlog Danice Simsic (DS) in Vike Potocnik (LDS) so poslanci vladno tudi zavezali, da o izvajanju zakona letno poroča parlamentu. Državni zbor bo potrjeval tudi dinamiko izvajanja in prednostne letne naloge pri izvajanju temeljnih obrambnih razvojnih programov. Vlada bo pri nadaljnji pripravi zakona morala znova oceniti smotnost predlaganega obsega nakupov opreme

ter do druge obravnave vnesti morebitne spremembe v tabelarni del predloga in ustrezno zmanjšati predvideno skupno vrednost sredstev v strogo zaupnem zakonu. Struktura in obseg nabav morata biti usklajena z obrambno doktrino, ki jo mora obrambno ministrstvo pripraviti in predložiti državnemu zboru. Državni zbor se je tudi odločil, da bo treba skupni znesek naložb zmanjšati za toliko, kolikor je obrambno ministrstvo pridobilo s prodajo ali oddajo objektov in opreme na temelju pogodbe o sukcesiji premoženja nekdanje Jugoslavije. Z dodatnimi sklepi je predlagatelja zavezal, da mu

pojasni, na kakšnih osnovah je bila pripravljena ocena o potrebnih sredstvih za posamezne nakupe in v kakšnem obsegu bo pri izvedbi programov sodelovala domača industrija.

Minister za obrambo naj bi skupaj z drugimi pristojnimi ministrstvi pri izvajanju programov zagotovil najvišjo možno stopnjo zaposlitve domačih raziskovalnih potencialov z namenskimi vlaganji v raziskave in razvoj v Sloveniji ter pogojevanjem nakupov od tujih proizvajalcev vojaške in nevojaške opreme.

Zanimiva je bila razprava o predlogu zakona o dohodnini, med katero so po-

Pri drugi obravnavi so poslanci predlog zakona o dohodnini razširili z več kot 30 dopolnili. S predlagano zakonsko ureditvijo naj bi se prerazporedila davčna obveznost v breme davkoplacevalcev, katerih prihodki presegajo povprečno plačo v državi. Zakon naj bi tudi zmanjšal davčne obremenitve za zavezanca, ki vzdržujejo družinske člane. Med novostmi je uvedba neobdavčljivega dela dohodka v višini 11 odstotkov povprečne plače v državi. Osnova za dohodnino se bo na predlog skupine poslancev zmanjšala se za nadaljnjih 20 odstotkov za učence in študente, ki delajo prek studentskega servisa ali druge tovrstne posredniške organizacije. (STA)

slanci k dodatnim dohodninskim olajšavam s številnimi dopolnili priključili se sredstva za nakup leposlovnih knjig, plošč umetniške vrednosti, učbenikov in druge strokovne literature, namenjene izobraževanju, sredstva za plačilo solnin in sredstva, ki jih lastnik kulturnega spomenika vloži v njegovo vzdrževanje. Enako velja za dodatne zneske, ki jih zavezanec prispeva za telefonske ali vodovodne priključke, kanalizacijo, plinovod, toplovod ali kabelsko televizijo, v celoti ali deloma zgrajene s sredstvi samoprispevka.

Po polemичnih razpravah so zavrnili dopolnilo poslancev Združene liste social-demokratov, ki so predlagali, da bi bili davka na osebne prejemke poleg vojaških in civilnih vojni invalidov oproščeni se vojni veterani in žrtve vojne nasilja. Pri prvem branju predloga zakona o davku na dobiček pravnih

oseb so poslanci vladi naložili, naj pri pripravi predloga zakona za drugo obravnavo natančneje določi davčno osnovo za davčne zavezanca, ki ne prebivajo v Sloveniji, davke pa bi morali plačati le za doseženi dobiček v naši državi, in prouči ustreznost uvedbe »off shore« zakonodaje v Sloveniji. Poleg tega naj bi vlada neobdavčljivi del dobička, če gre za izplačila za humanitarne, kulturne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, sportne in religiozne namene, zvišala na 0,2 odstotka prihodkov ter tujke in povsem tuje besede v zakonu zamenjala z ustreznimi slovenskimi pojmi.

Celodnevnomu delu navkljub poslanci niso opravili zastavljenega dela. Sejo so končali po prvi obravnavi zakona o skladu za naložbe v zdravstvu do leta 1997, o preostalih devetih točkah dnevnega reda pa bodo razpravljali jutri. (STA)

VPRAŠANJA ZA J. MENCINGERJA

Beseda mora držati

Smisel privatizacije vidi v izboljšanju gospodarstva

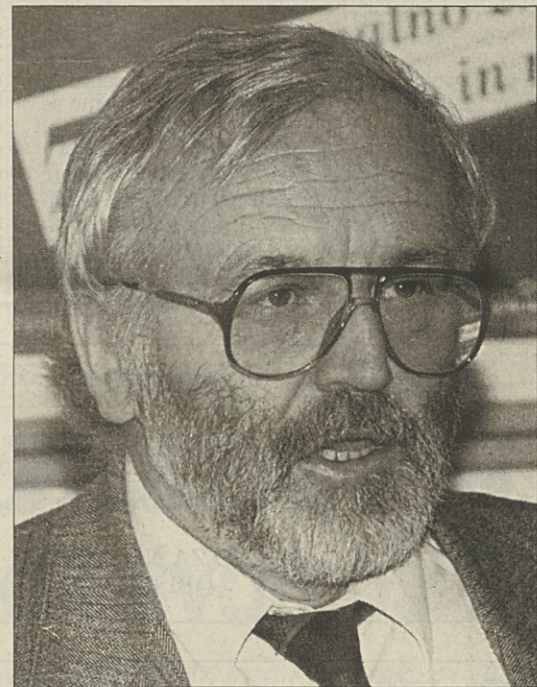
Na gospodarskem forumu Demokratske stranke včeraj v Portorožu je dr. Joze Mencinger, direktor ekonomskega inštituta pri Pravni fakulteti, v svoji razpravi skusal odgovoriti na vprašanje: Kako z dna? O tem smo mu zastavili se nekaj dodatnih vprašanj.

Gospodarstveniki poleg cene dela kot glavno težavo izpostavljajo visoke obresti. Kot član sveta banke Slovenije morda veste, zakaj se bankniki pred tremi tedni niso uspeli dogovoriti o znižanju obrestnih mer?

Vedno sem menil, da bi ta vprašanja morali urejati tako, kot to delajo v Evropi, z gentleman-skim sporazumom. Teh 20 ljudi bi si menda lahko verjelo na besedo, drugače ni mogoče vzpostaviti normalnega gospodarstva. Dokler mislimo, da se da vse urejati s pravnimi normami, ne bomo prisli daleč, ker se razmere prehitro spreminjajo, da bi jim lahko sledili. Beseda mora držati, to je osnova, pri nas pa očitno se nismo na tej ravni. Zaupanje med ljudmi, ki se poznajo med sabo, smo očitno precenjevali, zato poskus dogovora ni uspel.

Izjava o stopnji gospodarske rasti, ki ste jo dali na Bledu, je izzvenela nekoliko sarkastično. Kakšno stopnjo rasti lahko po vašem mnenju pričakujemo?

Tista izjava je bila namenoma sarkastična. V parlamentu se je govorilo o 1, 5 odstotka, pa o dveh odstotkih, potem so zahtevali kar tri. In sem rekel: Zakaj ne zahtevajo desetih!? Če parlament določa, kakšna naj bo stopnja gospodarske rasti, je to zgrehen način razprave o gospodarstvu, tako se je govorilo v casih boljsevisitnega voluntarizma. Ekonomisti skušamo ugo-

toviti gibanja in jih z ekstrapolacijo projicirati naprej. Če hočete mojo oceno: med -3 in +3 odstotke. To seveda ni napoved, s tem hočem pokazati samo negotovost stroke pri napovedih, ki je zlasti pri nas zelo upravičena. Nase gospodarstvo je majhno, povsem odvisno od dogajanja v naši okolici. 70 odstotkov našega izvoza gre v samo stiri evropske države. Vsekakor pri nas ne more priti do »booma«, če bo na primer v Nemčiji depresija.

V svoji razpravi ste med drugim izjavili: »Konec privatizacijske evforije je njen edini pozitivni učinek.« Vendar, dobili smo tiste srečke in marsikateri povprečen državljani, ki nima ekonomskega znanja ali izkušenj, ne ve, kaj bi z njo. Kaj bi svetovali vi?

Stalno mi očitajo defetizem glede privatizacije. Vendar sem se vedno mnenja, da razdeljevanje certifikatov nicesar ne rešuje. Smisel privatizacije vidim v povečanju učinkovitosti gospodarjenja, tako da pride do rasti in bodo ljudje lahko dobili delo. Kaj naj ljudje storijo s temi papirji? Kaj bo nekdo dobil za svojih n.p. 350 tisoč tolarjev, je odvisno od povprečne donosti slovenskega gospodarstva. Dobitek gotovo ne bo velik, pa tudi tega bi morali reinvestirati. Če bodo ljudje namesto tega dvigovali, se bo zmanjšala profita stopnja v celoti. Sicer pa so tri možnosti: kdor zaupa v podjetje, v katerem je zaposlen, naj vloži vanj; drugi se lahko oglašijo v velikih, uspešnih podjetjih, ki bodo razpisala zunanji odkup, npr. Petrol in podobna; tretja možnost so investicijski skladi, ki pa bodo dobili predvsem povprečna in slaba podjetja.

Mimogrede ste v razpravi omenili tudi vprašanje lokalne samouprave. Kako bodo te spremembe vplivale na gospodarstvo?

Kar se mene tiče, so bile lahko prav vse dose-danje občine napacno oblikovane, pa me to ne moti. V 40 letih so se v njih vzpostavile notranje vezi, ki so delovale, in nesmiselno se mi zdi, da bi jih zdaj rusili. To bo povzročilo predvsem kaos. Problem bi preprosto rešili tako, da se zadeve, ki jih prevzema država, s sedanjih občin prenesejo nanjo, kot je to že urejeno z davkarjo. Sem proti revolucionarnemu rusenju in ponovnemu grajenju iz nič. Kar se tiče učinkov na narodno gospodarstvo, pa mislim le, da bo vse skupaj se dražje, kot je sedaj.

Lahko za konec poveste se kaj optimistično? Kaj ni bilo vse, kar sem povedal, optimistično? Boris Vuk

DEMOKRATI / GOSPODARSKI FORUM

Zakonodaja proti tujemu kapitalu

Kaj bo s slabimi podjetji? (Foto: Z. Primožič/FPA)

PORTOROŽ - »Za izhod iz tranzicijske depresije standardna orodja gospodarske politike ne pridejo v postev,« je v svoji razpravi o izhodu iz krize povedal dr. Joze Mencinger. Po njegovem mnenju je zapiranje slovenskega gospodarstva v zadnjih dveh letih zelo zaskrbljivo. Pri tem ostaja razmerje med uvozom in izvozom nespremenjeno - blagovna menjava je negativna, majhen plus pa imamo pri menjavi storitev. Uspešna je bila po njegovem mnenju denarna politika, dohodkovna politika - v povezavi s fiskalno - pa ni uspešna.

Mencinger meni, da je prisila k zmanjševanju realnih plač nujno neuspešna. Prav tako ne verjame, da bomo uspešno zmanjšati delež javne porabe v družbenem proizvodu. Ne zdi se mu verjetno, da bo inflacija v prihodnjem letu zmanjšana na 13 odstotkov, meni, da bo ostala na današnji ravni.

Mitja Gaspari je izpostavil, da je zakonodaja, ki jo sprejemamo, naravnana proti tujemu kapitalu. To pa bo po njegovem imelo za posledico znižanje standarda, saj bodo morale biti neto plače nizke, če bomo hoteli dotok kapitala.

Ob tem, da bo nas letosnji plačilni presežek znašal 150 milijonov ameriških dolarjev, je tu še vprašanje zunanje dolga. Pri tem se nismo povsem usli dediščini Jugoslavije, v najboljšem primeru bo na nas odpadlo 500 milijonov ame-

riskih dolarjev dolga, saj smo ob osamosvajanju sprejeli tudi te mednarodne obveznosti.

Zakaj ne pride do zmanjšanja obrestnih mer? Gaspari meni, da je rešitev v razbitju informacijske blokade, ki stoji med bankami. Spremeniti je treba odnos do zavarovanja depozitov, pa čeprav bo prihajalo do stečajev zlasti manjših bank.

»Parlamentarna razprava o proračunskem memorandumu ni prinesla koristnih idej,« je povedal Gaspari. »Bilo pa je za 24 milijard tolarjev več zahtevkov, od tega jih je bila za 12 milijard sprejetih. Vlada se bo morala odločiti, kako bo rešila nastalo neusklajenost med tabelami in teksti ter iz vsega tega pripravila proračun.« Če tega vlada ne bo mogla uskladiti, bo Gaspari kot minister morda tudi odstopil.

Kaj bo s slabimi podjetji? Dr. Ivo Banic pravi, da je bil odgovor že dan. Podjetje se v skladu za prestrukturiranje očisti in proda. Ker je casa in denarja malo, so najprej na vrsti podjetja, ki lahko kmalu dajo rezultate.

Merila so že izračunana: podjetja, ki dosežejo 20 tisoč nemških mark bruto dodane vrednosti na zaposlenega, imajo perspektivo, tista, ki so pod tem pragom, pa bodo podvržena zelo močni selekciji. Novi zakon o stečaju bo pospešil zamenjavo vodilnih ekip v neuspešnih podjetjih s sposobnejšimi.

Boris Vuk

V TEDNU DNI OKOLI SVETA

Čakali, vendar ne dočakali apokaliptičnega konca sveta

Letalske nesreče, poplave, vojne, pa gospodarske krize, nenavadni politični zasuki v državah, kjer je se do včeraj vladala stabilna, meščanska demokracija, nove strateske povezave in z njimi povezano spreminjanje tezišča sveta; sveto-pisemskim apokaliptičnim jezdecem res ne zmanjka dela in ob tem ni nič čudnega, da se skupina verskih fanatikov spomni napovedati konec sveta ter za sabo potegne vrsto zamaknjenih pristavov fatalističnega nauka. Napovedi ukrajinske Velike bele bratovščine o koncu sveta 24. novembra se sicer niso uresničile, policija je najpomembnejše agitatorje

pozaprila, a njihovih svaril kljub vsemu ne bi smeli jemati zlahka. Konca sveta morda res se ni pričakovati - čeprav se je mnogim nesrečnikom v Bosni, pa v Gruziji, Azerbajdžanu, v Somaliji in se kje podrl svet, v katerem so se rodili in živeli bolj ali manj srečno, in vprašanje je, če ga bodo lahko spet obnovili - a sveta, kakršnega smo poznali vse povojno obdobje, tudi ce omenjenih vojnih grozot ne upoštevamo, je nepreklicno konec.

Evropa, ki tudi v obdobju graditve skupnega trga ni znala in zmogla preseči lokalističnih teženj, se je po ameriški odločitvi za

skupni trg na Novem kontinentu (Nafta) in zasuku proti Daljnemu vzhodu (srečanje voditeljev azijsko-pacifiških držav v Seattleu in ameriški predlog o ustanovitvi azijsko-pacifiškega skupnega trga) znala s svojimi »malimi« problemami sama. Če jih ne bo znala preseči, in vse kaže, da se ji to ne bo posrečilo, bo sledilo dolgo in mučno propadanje, implzija, notranje rušenje, kakršnega poznamo iz zgodovine rimskega ali katerega koli drugega velikega imperija, ki se je prej ali slej izčrpal, ko za nadaljnji obstoj ni imel več ne volje ne razloga.

Nekaj za in nekaj proti

Minuli ponedeljek so poslanci slovenskega parlamenta začeli obravnavati prve od 42 točk, kolikor jih je na dnevnem redu novembrske seje državne zbor. Ze naslednji dan so s spremembo zakona o državljanstvu navadne smrtnike razdelili v dve kategoriji državljanov: tiste, ki so Slovenci po rodu in one druge, ki morajo izpolnjevati kopico pogojev, da jim je priznано, da so Slovenci.

Med poslanskimi odmori pa so si predstavniki treh velikih strank - krščanskih demokratov, združene liste in socialdemokratov vzeli čas za dopolnjevanje koalicijskih pogodb, liberalni demokrati pa o tem se niso razpravljali. Aneks h koalicijskima pogodbama, s katerim naj bi popravile tisto, kar so ob prvem podpisu zamudile, naj bi stranke podpisale enkrat v decembru.

Novinarji, ki so se letos zares veliko ukvarjali z aferami in aferastvom so to temo izbrali tudi za razpravljjanje na študijskih Gorjupovih dnevih. Če

prav do konkretnih odgovorov tudi oni niso prišli, ampak je vse ostalo pri vprašanjih.

Tajnikar odpisal TIO

Po številnih političnih vprašanjih, ki so prevladovala v zadnjem času, je bila v minulem tednu v Sloveniji spet v ospredju tudi gospodarska problematika. Po dolgotrajni negotovosti je Maks Tajnikar, minister za gospodarske dejavnosti, novinarjem predstavil vladna stališča, po katerih ni več mogoče obdržati vseh delovnih mest v družbi Metalna TIO, medtem ko je v drugih Metalninah družbah se mogoče proizvajati. Pri TIO so torej izpolnjeni vsi pogoji za stečaj, vsako zavlačevanje pa po Tajnikarjevem mnenju vodi edino v likvidacijo Metalne. Izvedeli smo tudi, da se je ugledna tržaska zavarovalniška družba

Lloyd Adriatico odločila, da se z nakupom delnic koprške zavarovalniške družbe Adriatic vključi v slovenski zavarovalniški prostor. Sicer pa, kot je pokazala anketa, ki sta jo opravila ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj ter GZS, namerava največ podjetij, ki se bodo privatizirala po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij, predložiti privatizacijski program ob koncu leta. V kar treh četrtinah anketiranih podjetij najemajo zunanje sodelavce, pri čemer se podjetja pritožujejo nad previsoko ceno njihovih storitev.

Zadovoljni zamejci

Na Trzaskem je ta teden minil ob komentiranju prvega in v pričakovanju drugega kroga volitev. Zamejski Slovenci so z volilnimi izidi se kar zadovoljni: v Trstu se je v

25. november:

Politiki prerokujejo o prihodnosti

Skoraj tisoč politikov z vsega sveta se je v četrtek in petek zbralo na srečanju v Mastrichtu, ki ga je pripravil evropski raziskovalni center, da bi odgovorili na vprašanja, ki jim jih zastavlja spreminjajoči se svet. Za Slovenijo je srečanje pomembno, ker je na njem z opaznim prispevkom sodeloval premier dr. Janez Drnovšek.

Zaprite Krsko!

Volilni boj za deželno-zbornske volitve marca prihodnje leto je v političnem življenju na Koroskem vse bolj cutiti. Najboljši dokaz za to je bila zadnja seja deželnega zbora, na kateri so se stranke obnašale precej populistično, sklepi, ki jih je sprejelo to telo, pa so bili usmerjeni predvsem k bližnjim volitvam. Tako so deželni poslanci soglasno sklenili zamrzniti svoje osebnostne dohodke za leto 1994, v en glas pa so tudi pozvali Slovenijo, naj končno zapre jedrsko elektrarno v Krškem.

25. november: Še ena deklaracija

V Trstu se je konec tedna rodila Deklaracija o človekovih dolžnostih. Sestavila jo je skupina znanstvenikov mednarodnega ugleda, ki se je na pobudo italijanske nobelovke Rite Levi Montalcini (na sliki) zbrala na tržaski univerzi na drugi pripravljani konferenci. Deklaracijo bo predvidoma odobrila glavna skupščina Organizacije združenih narodov.

skem. Drugi krog volitev bo prihodnje nedeljo, vendar nad njim lebdi temna senca Rima in Neaplja, kjer sta se v drugi krog prebila tudi predstavnika neofasistične stranke.

Sicer pa so v prejšnjem tednu na Primorskem dnevniki praznovali: proslavili so 50-letnico prve številke Partizanskega dnevnika, katerega naslednik je prav Primorski dnevnik.

Znotraj slovenske narodnostne skupnosti se je v petek končalo sporno povpraševanje odbornikov slovenskih organizacij, ustanov in društev, ali so za »skupno demokratično zastopstvo koroskih Slovencev«. Izid glasovanja, katerega pobudnik je bil Narodni svet koroskih Slovencev, bo znan 1. decembra. Zveza slovenskih organizacij, ki je pozivala k bojkotu te ankete, pa je že napovedala, da izida ne bo priznala.

OD NEDELJE DO NEDELJE

Nevarna srečanja na brvi iz latinske vladnice

Bozo KOVAC

Sprta soseda se srečata na ozki brvi. »Oslu se ze ne bom umaknil!« rece prvi. »Jaz pa,« mu odvrne drugi. Tako pripoveduje zgodnica, ki jo učenci latinscine ze zelo zgodaj dobijo za vajo v prevajanju.

Prigoda iz tujege in starega sveta se na Slovenskem nabra ne bi prišla kot uporaben nauk, v politiko je pa sploh ne bi bilo koristno uvajati. V njej navadno močnejši z glasovanjem in tudi kako drugače nepreklicno odloča, kdo je in kdo ni osel, kdo ima prav, kdo ne.

Toda omenjena zgodnica vseeno sili iz latinske vladnice. Mogoče zato, ker se slovenska politika z nekaterimi ravnarji približuje ozki brvi, po kateri večina hodi v nasprotno smer. Sicer se pogosto izkaze, da večina nima prav, zato čredni nagon ni vselej najboljše vodilo v življenju. Vendar pretirana samosvojest tudi ni biser razumnosti.

Ce bo na primer slovenska oblast začela deliti svoje državljane na bolj in na manj enakopravne, potem bi lahko z nenehnim dodajanjem takšni samosvojesti v skrajni posledici privedla Slovence do točke, ko bi od njih ostala samo se degenerirana sekta.

Zacne se lahko sorazmerno nedolžno. Na primer tujec s poroko ne more postati državljan neke države, ce zakonški partner ni domorodec. Konca se lahko pri verovanju, da je nespodobno ali celo kaznivo, ce se domorodka poroči s tujcem, kaj sele na primer Slovenka z južnjakom. Razlog za prvi korak so lahko tehtni argumenti, na primer demografski pritisk z juga.

Toda ko enkrat stopis na takšno pot, kmalu ne mores več z nje. Podobna prepiranja in pravila so nekoc ze uravnavala ravnanja državljanov nekaterih evropskih držav. Končalo se je slabo. Nekaterе verske sekte in manjša plemen pa so zaradi takšne vrste norm tudi izumrli. So pa na ozki brvi razuma srečala množico, ki jih je potisnila v prepad. Do meje med nacionalnim in nacističnim ali rasističnim je v Sloveniji se daleč, a začetek doloca tudi konec. Zato potrebuje nacionalno natanko določene praktične razsežnosti. V nasprotnem primeru lahko začne utesjevati celo lastne ljudi, skrajne posledice pa so sploh nepredvidljive.

Tudi najnovejši davki v igralništvu so potrebni premisleka te vrste. Država mora napolniti svojo blagajno in ni razumnega argumenta, ki bi govoril

v prid bogatenju igralnic in njihovih uslužbencev. Torej se računsko in naložno izide. Prav tako je mogoče polemizirati s Hitovo napovedjo, da bo moral zapirati igralnice. Izrecena je bila čustveno in zato nekoliko zaletavo. Lahko se izkaze, da novi davki sploh ne bodo zrušili igralniških imperijev. Italijani in drugi tujci bodo se naprej hodi li upravljati na slovensko stran in zanje se ne bo nič spremenilo. Ostaja pa dejstvo, da se bo denar, ce ga bo res se kaj, selil iz regij v prestolnico. Zato vzbujajo pomisleke nekateri stranski učinki, ki jih lahko prinesejo novi davki.

Bogate igralnice so se doslej vedle mecenško do svoje ga ožjega okolja. Vlagale so v gostinstvo, druge turistične naprave, ustvarjale nova delovna mesta, pomagale pri skrbi za okolje. Pretežni del tega denarja naj bi sel posledje v nacionalno blagajno. Ali se bo kdaj vrnil v Novo Gorico, Tolmin, Portoroz? Izkušnja uči, da to ni najbolj verjetno. Obmejna renta se bo bistveno zmanjšala, kar lahko pelje k mrtvili ob meji. Ce novi davki niso »srednja pot«, se bo teh krajev morda celo dotaknila revščina, le da tokrat na spodobnejši ravni kot nekoc.

Regije se bodo seveda upirale. Med njimi in nacionalnim središčem lahko pride do nerazrešljivih sporov. Med nacionalnim, vsak dan bolj zgoščenim v prestolnici, regijskim, občinskim, individualnim bi bilo v takšnem primeru se manj dinamičnega ravnavesja.

Prav iz takšnega ravnavesja pa lahko nastaja razvojna energija, ki je seveda ni zmeraj mogoče kmiliti iz enega, v slovenskem primeru nacionalnega središča. Zato je lahko rdeča cunja za miselni sistem, ki vse podreja eni samim ideji.

Najnovejši slovenski »diplomatski incident« v Szegedu, ko je Slovenija nasprotovala članstvu Makedonije v parlamentarnem odboru Srednjeevropske pobude, govori o istem problemu, čeprav na drug način. Po enem od ljubljanskih miselnih vzorcev bo Slovenija v tej mreži cedalje bolj samo privesek brez vpliva, ce se bo stivilo članic povečevalo. Italija in Avstrija pa jo zelita siriti, ker se tako veča njun trg, z njim pa tudi vpliv. Po enem od ljubljanskih mnenj tako obstaja v sodobnem svetu resen vpliv brez gospodarske osnove.

Večina, ki jo Slovenija utegne srečati na ozki brvi, misli drugače.

26. november: Tajni izpit za zakon

Državni zbor je pričel obravnavati predlog »zakona o obrambnem tolarju«. Poslanci so se do pozne noči prerekali za zaprtimi vrati, na koncu pa jih je premagala nesklepnost. Ponovno so se sestali včeraj, ko so spornemu zakonu v prvi zakonodajni fazi prizgali zeleno luc.

FOTO TEDNA ALI KAJ SO V SVOJ OBJEKTIV UJELI FOTOGRAFI

Srđan Živulović: Bankirji svetovnega miru

Izraelski premier Simon Peres se pred novinarji postavlja s »kovancem miru«, ki naj bi postal mednarodna valuta. Morda v kakšnih drugih časih...

MLADI O NAS

Kaj menijo dijaki o Primorskem

MARJAN KEMPERLE

Kaj menite o Primorskem dnevniku? To vprašanje smo zastavili dijakom slovenskih visjih sol, da bi izvedeli za njihova mnenja o dnevniku, ki je pred dvema dnevnoma proslavljal 50-letnico izida prve številke njegovega medvojne predhodnika Partizanskega dnevnika.

Hoteli smo izvedeti, kaj mislijo naši mladi o Primorskem dnevniku, kaj jim pomeni, kako ga sprejemajo, kaj jih v dnevniku najbolj zanima, kakšne pripombe imajo na dnevnikovo poročanje in pisanje. Zeleni smo tudi izvedeli za njihove predloge, s katerimi bi lahko v bodoče popestrili nas dnevnik in ga se bolj približali mlademu rodu.

Odziv na vabilo je bil zadovoljiv, za kar se moramo najprej zahvaliti profesorjem slovenščine, ki so na posameznih solah zbrali mnenja dijakov. Mnenja so vsekar deljena in raznovrstna, pozitivna in negativna, kot se pač pritiče mladim razmišljujočim ljudem.

»Novi« Primorski dnevnik jim je po obliki všeč; ugaia jim barva, čist tisk, pa tudi vsebinsko so pohvalili nekatere rubrike, kot so na primer

Znanje, kultura, Slovenska dediščina, Vreme.

Med kritikami jih leti največ na račun jezika, na tiskarske skrate, na nepopolnost vesti in nenatančnost.

Po njihovem mnenju posveča Primorski dnevnik preveč pozornosti dogajanju v Sloveniji, premalo pa tujakšnjim, zamejskim dogodkom. Zanimivo je tudi, da si želijo slovenski dijaki več vesti o italijanskem Trstu, o prireditvah, srečanjih, manifestacijah trzaskih italijanskih ustanov, kot tudi o trzaskih italijanskih sportskih društvih.

Ob takih mnenjih se gre gotovo zamisliti. Mlad zamejec - vsaj so dec po teh odgovorih - prerasča zamejsko zaprtost, hoče izvedeti tudi za tisto, kar se dogaja onkraj zamejskega plota. Obenem pa ostaja - kljub vsemu - vnet bralec zamejskega časopisa. »Vsak dan se začneja s pregledom njegovih strani, nedelja pa ni nedelja, če se ne začneja s skodelico kave in Primorskim dnevnikom,« je zapisal dijak poklicnega zavoda Stefan Peter Bandi.

Za človeka, ki časopis soustvarja, so lahko tiste vrstice le še dodatna spodbuda.

V 5. B razredu DTTZ Z. Zois v Trstu se je dvanajst dijakov tako izreklo o naslednjih vprašanjih ali navodilih (odgovorov je enajst, ker je bil en odgovor združen):

1. Navedi nekaj pridevnikov, s katerimi bi označil pozitivne strani Primorskega dnevnika!

- A) Barven, podlistki.
- B) Barve, urejen, zanimiv.
- C) Bogat in zanimiv (se spoprijema z različni področji, kot je znanost, psihologija, literatura idr.). Azurniran z različnimi kulturnimi obvestili.
- C) Organiziran po področjih, barven, bogat.
- D) Barven.
- E) Raznobarven.
- F) Barven, zamejski, zanimiv, kulturni, nujen, raznolik po obravnavani snovi, ekološki, tudi slovenski avstrijski.
- G) Zanimiv, moderen, barven aktualen (slovenski in trzaski).
- H) Nic.
- I) Barven, pisan, neletajoc.
- J) Nic.

2. Navedi pridevnike za negativne plati Primorskega dnevnika!

- A) Napake, neizcrpen, članki so napisani z zamudo.
- B) Površno, zaprt (politično).
- C) Neprimeren jezik; neizviren - posnemajoc;

preveč splošno obravnavanja dogajanja; površen, ni komentarjev.

C) Posnemajoc (neizviren).

D) Reven, ponavljajoc se, neverodostojen, zamudniški.

E) Neobsiren, reven po snovi.

F) Prepisujoc, ponavljajoc, neizviren, jezikovno nenatančen, z napakami, ni učinkovit (sploh za stare ljudi), ni novinarski.

G) Netocen, »odvisen od strank«, z veliko napakami, skromen (v jeziku in novicah).

H) Avstrijsko, slovensko (nezamejsko), neobjektivnost.

I) pristranski, površen, netocen, omejen, malo konkreten.

J) Neobjektivnost, slovenska stran (nezamejsko), 3. stran vseh časopisov je posvečena kulturi.

3. Cesa je v dnevniku premalo, kaj pogrešas v njem?

A) V Primorskem dnevniku se premalo obravnava Trst in okolica.

B) Premalo novic o Trstu, zanimivosti.

C) Premalo se bavi s problematiko v nasi pokrajini.

C) Premalo je poglobljanja raznih tem, premalo kritik in komentarjev, pogrešam kvize in smesnice. Premalo je sodelovanja mladim.

D) Premalo novic v zvezi z našim mestom - trzaska stran.

E) Govori malo o Trstu.

F) Premalo novosti, jasnosti, poudarka mladini, pristopa bralcev (pisma itd.), sokanten, oseben.

G) Premalo je trzaskih novic, saj zavzemajo 3/4 strani obvestila o lekarinah, o smrtih, o osmnicah... Novice so prevedene iz it. časopisov.

H) Premalo je italijanskega gospodarstva in italijanskega sporta.

I) Premalo racionalnega pisanja.

J) Premalo je kulture, pisem uredništvu, mnenj intelektualcev in drugih političnih osebnosti (izven slov. manjšine).

4. Cesa pa je preveč?

A) Preveč je politike.

B) Sportnih strani je preveč in članki so vsi ali skoraj prevedeni iz italijanske. Preveč je govora o politiki, premalo pa o kulturi. Preveč je slik na kulturni strani.

C) Uvrščam ga v kategorijo revij, ne pa v kategorijo časopisov.

C) Pozitivna se mi zdi kulturna stran in razne informacije o psihologiji.

D) Preveč je podatkov o Sloveniji, Koroški...

E) Preveč podatkov o Sloveniji. V Trstu je Primorski dnevnik edini slovenski dnevnik, zato mislim, da bi v njem lahko nekaj več pisalo o Trstu in nekoliko manj o Sloveniji.

F) Zaprtosti, sporta.

G) Preveč je nezanimivih in neumnih novic, posebno na zadnji strani, kjer je redno slika kake živali, pod njo pa stavek: »Psicek, ki spi!«

H) Avstrijska kronika. I) Splošnih zanimivosti, avtomobilizma, ironičnih resnic, zanimivega načina pisanja.

J) Preveč strani je posvečenih zamejskemu sportu.

Brez kave in dnevnika nedelja ni nedelja!

Primorski dnevnik je nas časopis, ker govori o nas, o naših političnih, kulturnih, sportnih udejstvovanjih, o naših rojenih in zal tudi mrtvih. Vse to je Primorski dnevnik in se veliko drugega lahko dobiš na tistih straneh časopisnega formata.

Osebo sem reden bralec dnevnika. Vsak dan se začneja s pregledom njegovih strani, nedelja pa ni nedelja, če se ne začneja s skodelico kave in Primorskim dnevnikom.

Branje Primorskega dnevnika je navada, nekaj, kar ti preide v kri. Če bi ga iz najrazličnejših razlogov ne mogel več prebirati, bi se ne jokaj, vendar bi cutil, da mi nekaj manjka.

Najbolj me zanimajo strani, ki obravnavajo Trst in okolico, in to, kar se tu dogaja, kaj razna društva organizirajo, kdaj in kje je kdo odprlo osmico.

Političnim dogajanjem lahko sledim po televiziji ali prek drugih časopisov, prej omenjeni servis pa nam nudi le Primorski dnevnik. Glede kronike večkrat opazam razne po-

manjkljivosti: »Il Piccolo« je v tem smislu večkrat boljši, članki bolj obsirni.

Mislím, da bi lahko Primorski dnevnik kazal večjo pozornost do mladih in do mladinske problematike. Do tega bi lahko prisli, tako da bi dajali možnost mladim, da vsaj tudi sami napišejo članek o argumentu, ki jim je pri srcu.

Rad bi vzbudil pozornost se z dejstvom, da nekateri obmetavajo Primorski dnevnik z vsemi mogočimi kritikami, ki so navsezadnje sad ideoloskih prepričanj in včasih tudi mentalne zaprtosti. Zgodi se, da sem včasih tudi jaz med tistimi, ki kritizirajo, in to se mi zdi tudi prav. Z vsem, kar je napisanega, se ne morem vedno strinjati.

Zaključek vsega tega govora pa je pripravljen, da je Primorski dnevnik za nas Slovence neogibno potreben. Na to, da je ta dnevnik nastal iz slavnega Partizanskega dnevnika, pa smo lahko vsi le ponosni.

Peter Bandi
5. KBT J. Stefan

MNENJA DIJAKOV 4. B RAZREDA ZAVODA ZOIS

»Prejšnja oblika je bila mnogo bolj primerna«

Primorski dnevnik je bil zamisljen kot dnevnik primorskih Slovencev oziroma slovenske manjšine v Trstu in je kljub nekdanji omejeni obliki po mojem odgovarjal temu smotru.

Naročeni smo na Primorski dnevnik od vsega začetka, toda odkar izhaja v novi obliki, ga jemljemo samo iz navade. Danes je izšel na 24 straneh in Trstu so posvetili kar dve strani, večkrat pa piše o Trstu in Gorici vse na eni strani. Najobsežnejše govori o sportu, o sportu v Trstu pa zelo malo, o italijanskih trzaskih ekipah, kar me najbolj zanima, pa skoraj nič. Kar se pa tiče političnih in gospodarskih novic, jih lahko dan prej prebiramo v italijanskem tisku.

Celo horoskop ponovijo dva dni zaporedoma istega, da ne govorimo o tiskarskih napakah in o slovenskem jeziku.

Martina Legovini
4. B raz. trg. zav. Zois

Danasnji Primorski dnevnik, kot vsak italijanski dnevnik, opisuje svetovne dogodke, sport in razne zanimivosti; pomemben pa je zato, ker ohranja pomen slovenske manjšine v Italiji. Obvešča nas o vseh prireditvah in o vseh srečanjih, katerih se lahko Slovenci udeležijo. Se vedno nas spodbuja in opozarja, da smo pač Slovenci, da se moramo boriti za naše pravice.

Glede dnevnika kot takega pa imam veliko pripomb. Osebnó menim, da je danasnja večbarvna oblika na videz privlačnejša, toda oblika prejšnjega Primorskega dnevnika je bila veliko bolj primerna za vsakdanje obveščanje. Zelo

me moti, da veliko poroča o Sloveniji, premalo pa se pogloblja v zamejske dogodke.

Cepprav svetovne dogodke le na hitro prebiram, opazam velike razlike v poročanju med italijanskim dnevnikom in slovenskim. Italijanski dnevnik je veliko bolj poglobljen, obsirnejše obravnava finančne in tudi politične dogodke.

Pogostoma prebiram sportno stran, zanimiva pa je tudi zadnja stran, ki prinaša novice, zanimivosti in pa vreme.

Valentina Sardo
4. B. trg. zav. Zois

Primorski dnevnik prelistam skoraj vsak dan. Mislim, da je ta dnevnik varen za trzasko in goriske Slovence, ker je edini slovenski dnevnik, ki ga tiskajo v Italiji. Brez njega bi zamejskim Slovincem v Italiji ne bila dana možnost brati novice in razne članke v slovenskem jeziku. Najbolj me zanimajo strani, ki so posvečene Trstu, kulturi, znanju in sportu. Vseč mi je to, da že na prvi strani najdemo kratko obnovo najvažnejših dnevnih novic. Tako ti je dana možnost, da v primeru, ko imaš malo časa, lahko greš direktno na tisto stran, ki te zanima. Zeleni bi, da bi v Primorskem dnevniku poglobljili pisanje o glasbi in o dogodkih po svetu. Poleg tega se mi zdi, da časnikarji nimajo fantazije pri izbiranju novih snovi, in da je v dnevniku preveč reklame.

Moina Vodopivec
4. B trgovski zavod Zois

Mislím, da je Primorski dnevnik za naso manjšino vsebinsko precej bogat in dovolj objektivn. Obravnava različne novice, vsebuje

pa tudi članke, ki po mojem mnenju niso primerni. Moje mnenje je, da je dnevnik v nekem smislu naše okno v svet, saj je edini slovenski dnevnik, ki izhaja v Italiji.

S pomočjo tega dnevnika lahko bolje razumem, kaj se dogaja v svetu. Najbolj me zanimajo sportne novice, nekateri članki črne kronike in zgodovinski članki. Mislím, da Primorski dnevnik poroča o najrazličnejših dogodkih, ki so za vse okuse, in mislim, da je to zelo pozitivno. Vseč mi je tudi, ker ne obravnava govorice in neumnosti.

Zal pa včasih zasledim slovnične napake.

Katja Omari
4. B trgovski zavod Zois

Meni je Primorski dnevnik všeč, ker v njem berem

o dogodkih v svetu brez leče italijanskih casnikarjev, ki so večkrat, posebno v člankih, ki govore o Slovincih, malomarni. Primorski dnevnik je tudi pomembna prisotnost slovenskega jezika v ne vedno prijaznem italijanskem okolju.

Po mojem mnenju veliko vpliva na obstoj slovenskega jezika pri nas, saj je edini pomembnejši prikaz naše kulture, našega misljenja, našega sveta.

V dnevniku so zanimivi opisi dogodkov v svetu, pa tudi članki, ki poročajo o kulturi.

Cepprav mi je Primorski dnevnik všeč, sem večkrat opazila, da slabo prevajajo, posebno italijanske izraze in imena mest.

Chiara Baruca
4. B trgovski zavod Zois

PEDAGOŠKI LICEJ

Nerodni tiskarski skрати

Primorski dnevnik je časopis z bogato zgodovino (gre za aktualno zgodovino), ter naj bi bil dnevnik Slovencev v Italiji. Ali se lahko s tem se ponasamo?

Jasno, da je bila za izhod iz krize potrebna neka rešitev. To rešitev predstavlja pobratenje z Republiko (novonastali časopis). Vsekakor pa pobratenje ne pomeni, da je 50% časopisa skupnih. Primorski ima toliko elementov Republike (več kot Republika Primorskega), da se z našim zamejskim časopisom ne moremo več ponasati. Tiskarna se je preselila v Videm, tako da je bilo odslovljenih mnogo slovenskih tiskarjev. To ponesrečeno pobratenje ni niti pripomoglo k izboljšanju kvalitete jezika, kajti slovenscina Primorskega dnevnika je zares siba, pogosti pa so nerodni tiskarski skрати. Neroden je tudi format, ki je sedaj prevelik, kar prepreca branje časopisa v avtobusu, ali v katerem koli kraju, kjer ni mize, na katero bi časopis položil. Ne razumem niti logike, s

katero so odpustili toliko zamejskih novinarjev, ter hkrati odprli novo uredništvo v Ljubljani, kjer so novinarje dobro plačali, da bi si jih pridobili, kajti mnogi izmed njih so bili prej pri ljubljanskem Delu. Zanimivi so tudi stirištnični naslovi na zadnji strani kot: »V zivalskem vrtu se je rodila mala zirafa«, s sliko ter eno vrstico teksta pod njo (v glavnem enako naslovu).

Primož Strani
3. razred pedagoškega liceja Slomšek

PEDAGOŠKI LICEJ

Horoskop: bolje da bi si ga sploh ne izmislili...

V Primorskem dnevniku je objavljenih preveč novic iz tujine, ne ozirajoč se na politične; še vedno je prevelik poudarek na dogodke in dejavnosti v Sloveniji, ki so za nas zanimivi le do določene mere. Premalo je zavzemanja za to, kar se dogaja v naših krajih.

Primorski dnevnik bi se moral pozanimati za dejavnosti v italijanskem okolju, in to predcasno objaviti in ne potem, ko je določena zadeva že mimo (na primer čistilne akcije, ki jih organizira WWF, razna predavanja v italijanskih ustanovah...)

V dnevniku je mnogo pravopisnih napak (ki pa so včasih razumljive).

ve).

Precej je napacnih informacij: ure začetka filmskih predstav v kinodvoranah, predstave v gledališču. (Glede gledališča: večkrat je napacno napisan dan, ura, in, ce je premiera, ponovitev, predpremiera itd.)

Horoskop: ko je že tako izmisljen, naj bo le pozitiven. Večkrat bi bilo bolje, da bi si ga sploh ne izmislili in opustili tole rubriko.

Nekaj pa je tudi pozitivnega (seveda!): s tehničnega vidika je na dobri ravni, slike so barvne, tisk je lepši in zanimive so nove rubrike (znanje, kultura, vreme).

Suzi Bandi
5. razred pedagoškega liceja Slomšek

ZNANSTVENI LICEJ

Primorski dnevnik je še kar dobro urejen

Ce moram po pravici povedati, ne prebiram veliko Primorskega dnevnika in to v glavnem zaradi pomanjkanja časa. Mislím, da je precej težko soditi objektivno ta časopis, in to, ker na njegov račun slisim se precej ostre kritike, ki so včasih morda neprimisljene ali neutemeljene. Vsekakor mislim, da je ta dnevnik še kar dobro urejen. Predvsem so mi všeč znanstveni članki na zadnji strani, pa tudi rubriki (Razlaga sanj in Slovenska dediščina).

To, kar mislim, da moti na splošno mnogo bralce Primorskega dnevnika, so nekatere nepotrebne tujke (popačeno italijanske besede), nad katerimi se zgrajajo še najpreprostejši bralci. Mislím tudi, da dnevnik poroča preobisno o Sloveniji in premalo o Trstu (in to misli mnogo bralcev). Moram pa se povedati, da ne vem, kdo krije stroške dnevnika.

Barbara Mohorovičič
3 B znanstveni licej Prešeren

KLASIČNI LICEJ

»Več pozornosti našemu jeziku«

Uredništvu Primorskega dnevnika!

Ob 50-letnici tiskanja slovenskega zamejskega dnevnika smo se dijakinje iz 4. razreda višje gimnazije na slovenskem klasičnem liceju F. Prešeren odločile, da odgovorimo na Vase vabilo, s katerim ste prosili za naše prispevke, kritike in predloge za dnevnik.

Ce hocemo res dokazati tistim, ki nas kot manjšino zasramujejo, da smo lahko boljši od njih, zakaj ne bi storili tudi z boljšim dnevnikom? Ce je Primorski dnevnik pretrpel v petdesetih letih dolga teza, in se vedno izhaja, zakaj se ne bi tudi sami potrudili, da bi izhajal vedno boljši?

To bi lahko storili tudi s tem, da bi vlagali v jezik večjo pozornost in natančnost, saj ce hocemo iz-

boljšati svojo slovenscino, mora najprej to, kar bremo, biti napisano v pravi slovenscini.

Poleg tega pa bi Vas prosile za večjo točnost pri objavljanju člankov, kot npr. kritik gledaliških predstav, ki so bile objavljene komaj teden dni po premieri.

Kar se tiče rubrik pa, imamo nekaj zanimivih predlogov: kaj ko bi enkrat tedensko bila v Primorskem dnevniku rubrika posvečena mladim, kjer bi lahko dobili odgovore na vprašanja o problemih mladine. Glede mladine pa je še en predlog: tedenska rubrika, kjer bi bili objavljeni prispevki mladim, ki govore o težavah danasnje družbe in o problemih danasnje sveta nasplošno.

Tukaj naj se to pripomni,

da bi lahko bila ideja za rubriko posvečeno mladim tudi kritike in usmerjanje v ctivo.

Da v kratkem zaključimo, naj Vas se za to pohvalimo, da ne objavljate edino člankov o vsakdanjih dogodkih, ampak posvečate svojo pozornost tudi zanimivostim, kot so »nedeljske teme«. Vredno pohval je tudi dejstvo, da bralce sez-

Na mojem mnenju je sedanjí časopis, ki so ga prenovili pred približno enim letom, veliko boljši od prejšnjega. Vendar je še vedno nepopoln, ker ne zaobjema vprašanj, ki se tičejo sedanjih problemov mladine. Mladi raje kupujejo italijanske časopise, ker je v teh veliko več člankov o problemih mladostnikov, kot so na primer problemi z mamili, zapušteni otroci, problemi mladine v družbi itn. Taka mnenja sem opazila pri večini mladostnikov in tudi pri mojih sosolcih. Fantje na primer radi kupujejo italijanske časopise tudi, ker so članki o raznih sportih mnogo bolj obsirni.

Mislím, da je Primorski dnevnik dobro pripravljen in bi moral razširiti svoje članke z vesmi, ki govorijo o mladini.

Sabrina Bandi
3 razred pedagoškega liceja Slomšek

nanjate z vsemi kulturnimi dogodki na slovenskih tleh in mladino z važnejšimi predstavami, kot so npr. kritike o SSG.

Dijkinke 4. vrg. kl. liceja Prešeren

Mirna Viola
4. C znanstveni licej Prešeren

LASTNINJENJE MEDIJEV / LOKALNE RADIJSKE POSTAJE

Občine se pri privatizaciji bojijo stroškov, sodelovale pa bi pri delitvi dobička

Slovenskih lokalnih radijskih postaj skoraj ni mogoče nadzorovati - Značilen je zelo neurejen pravni status - Največ zanimanja je za notranji odkup - Program lastninjenja celjskega radia je Agencija že potrdila

LJUBLJANA - V slovenskem sistemu javnega obveščanja, ce sploh lahko govorimo o konsistentni celoti, imajo lokalne radijske postaje nedvomno posebno mesto. Najprej zato, ker je njihov (tudi političen) vpliv na lokalno skupnost dokazano pomemben, zanemari pa ne gre tudi precejšnjih komercialnih možnosti. Da je to res, dokazuje tudi velik interes za zasebne radijske postaje, ki jih je v Sloveniji vsak dan več, natančnega števila pa skoraj ni mogoče zapisati, ker je nadzor zelo ohlapen. Radio je že po medijski specifikaciji takšen, da ga je težko nadzorovati, prvo navdušenje nad demokracijo pa je v Sloveniji tolikšno, da javnost že vsak rutinski nadzor države šteje za cenzuro in poseg v svobodo javne besede. Zato v Sloveniji le težko najdete sogovornika, ki vam kompetentno postrže s sliko stanja v lokalni radiodifuziji, pa naj gre za vsebine programov, odnose z lokalnimi oblastmi in podobno. Od radia do radia je stvar drugačna, podobno pa velja tudi za najbolj vročo temo letosnjega in verjetno še mnogih prihodnjih let - privatizacijo.

Pravnike bi zabolela glava

V Sloveniji ta trenutek deluje 19 lokalnih radijskih postaj, ki naj bi jih privatizirali, če bodo izpolnjeni vsi pogoji. Do leta 1990 so bile, pač po takratnem zakonu, njihove ustanoviteljice občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva (SZDL), ki so vsaka po svoje »skrbele« za njihovo oddajanje. S spremembo sistema in pretvorbo SZDL v stranko so ustanoviteljstvo večinoma prenesle na občinske skupščine, lokalne radijske postaje pa so svoj pravni status urejale vsaka po svoje. Tako lahko se zdaj najdemo med njimi kakšno, ki je organizacija združenega dela v ustanavljanju, čeprav znamenita mala ustava prejšnjega režima, zakon o združenem delu, ne velja več. Nasploh bi bolj redoljubne pravnike zabolela glava, če bi se poglabili v status lokalnih radijskih postaj. Lokalni radii so večinoma izbirali med statusom podjetja oziroma delniško družbo ali pa javnim zavodom; v slednjem primeru to pomeni, da ne zapadejo v privatizacijo, ampak so se naprej občinski oziroma od tistega, ki je prev-

zel njihove ustanoviteljske pravice. Zanimivo je, da občine večinoma niso pretirano pritiskale na svoje radije, ampak so pristale na privatizacijo, saj so se zdale stroškov, ki bi jih sicer morale prevzeti. Zato pa zelo trdno držijo svoj delež pri privatizaciji, ki gre na račun vlaganj v prejšnjih letih. Predstavniki lokalnih radijov v en glas dokazujejo, da so bile subvencije ves čas minimalne, zato tudi delež občin pri novi lastniški strukturi ne sme biti prevelik. Prevladujoči model privatizacije lokalnih radijskih postaj bo notranji odkup, ponekod celo do 60 odstotkov, vendar za zdaj se nobena postaja nima od agencije odobrenega programa (edina izjema je Radio Celje-Nov tednik).

Eno od zanimivih

novih zasebnih radijov. Znan je primer nekega radia iz okolice Ljubljane, ki mu je republiška uprava za telekomunikacije dodelila frekvenco, ker je v prošnji zapisal, da bo predvsem informiral lokalno skupnost. Program, ki ga v resnici oddajajo, pa je izrazito komercialen, vendar jim ravno zaradi pomanjkljivega nadzora se niso stopili na prste. Morda bo drugače, ko bodo pretekla tri leta, kolikor traja dovoljenje.

Pomurje: prva faza lastninjenja je končana

Marsikaj zanimivega o privatizaciji lokalnih radijskih postaj pa je mogoče razbrati iz prispevkov naših dopisnikov. Kot iz Murske Sobote poroča Boris Hegeduš, tamkajšnji regionalni radio Mur-

preostali del premoženja, ki pripada slovenskim nacionalnim programom, pa bodo lastninili interno z razdelitvijo delnic in notranjim odkupom. Doslej podjetja za informiranje niso lastninili po nobeni od možnih variant. Z za lastninjenje potrebni postopki so začeli, ko so bile razrešene vse zakonske dileme. Lastninjenje se je zavleklo zaradi procesa podržavljenja Pomurskega madžarskega radia in Nepuysaga. Zdaj, ko sta se medija madžarske manjšine izločila, so procesi lastninjenja stekli hitreje. Trenutno vrednost podjetja za informiranje, ki bo predmet lastninjenja, ni znana, ker se ni ocenjena vrednost izločenega madžarskega radia in časopisa. Po interni anketi so ugotovili, da bodo vsi zaposleni in upokojenci, ki

njujejo z digitalnimi napravami. V opremo vlagajo tudi na račun plac, ki zaostajajo za kolektivno pogodbo. Pri lastninjenju bodo to poskusali upoštevati. Po Murkovem mnenju bo pri lastninjenju nedvomno z manjšim deležem sodelovala občina, sicer pa zaposleni in, kolikor bo mogoče, tudi honorarci.

Celje: na vidiku prvi je prvi lastninjenji medij

Kot piše Brane Piano, združuje celjsko podjetje Novi tednik in Radio Celje v svoji hiši več medijev, časopis Novi tednik, mesečnik Tednikova petica in seveda Radio Celje. Obenem je NT & RC zaenkrat edina slovenska medijska hiša, ki je od Agencije za prestrukturiranje in privatizacijo že dobila odločbo, s katero

teh med 43 zaposlenimi kar 26.

Nekaj težav pa zna Celjanom in tudi drugim regionalnim medijskim hišam po Sloveniji povzročiti napovedani zakon o obveščanju, ki naj bi prepovedoval istemu lastniku lastništvo različnih medijev. S to dilemo se ubadajo tudi v medijski hiši Nas cas in Radio Velenje. V Nasem casu je družbenega kapitala 96, 25 odstotka, preostalo je v lasti zaposlenih. Ker so imeli pred nedavnim zaradi omenjenega deleža zaposlenih v hiši revizijo SDK, se nimajo ocenjene vrednosti podjetja in tudi s postopkom privatizacije se niso začeli. Sicer pa se je njihova ustanoviteljica, velenjska SZDL, že pred tremi leti odpovedala svojemu deležu v Nasem casu, zadnja leta pa so tudi od nje in občine dobi-

nih sodelavcev so osnovni podatki jeseniškega radia. Kot nam je povedal direktor Slavko Humerca, imajo se vedno status družbenega podjetja, pravkar pa imajo v hiši svetovalce nekega podjetja, ki jim ocenjujejo premoženje. Predvidevajo notranji odkup, Agenciji pa bodo program lastninjenja poslali v začetku prihodnjega leta. Kot kaže, so na tem področju prisli na Gorenjskem najdlje. Radio Ziri ima na primer še vedno status radia v ustanavljanju. Kot nam je povedal njihov direktor Marjan Potocnik, imajo za prihodnost (zaenkrat) odprti dve možnosti - status zavoda ali d. o. o. z mešano lastnino, gre pa za hišo, ki ima šest redno zaposlenih, približno 40 honorarcev in 48 ur lastnega tedenskega programa. Status hiše v ustanavljanju je pred kratkim rešil Radio Kranj, hiša, v kateri je redno zaposlenih 12 ljudi in približno 50 honorarcev, pa tedensko pripravljajo 104 ure lastnega programa. Priprave na lastninjenje se prihajajo na vrsto, saj je kranjski parlament potreboval tri leta, da je potrdil oba z zakonom določena organa upravljanja hiše in programa. Tržiški radio, ki je praktično ena najstarejših slovenskih lokalnih radijskih postaj, pa trenutno v prvi vrsti poskusa najti sam sebe in se resiti finančnih težav. Neuradno pa smo izvedeli, da gre do razmišljanja v občini v smer formiranja zavoda.

Dolenjska: podjetja se zanimajo za dokapitalizacijo

Na Dolenjskem imajo lokalno radijsko postajo Studio D, ki je začela z oddajanjem decembra leta 1987, piše Jože Zura. Ustanovile so jo stiri dolenjsko-belokranjske občine: Trebnje, Novo mesto, Črnomelj in Metlika. Radio Novo mesto v ustanavljanju, kot je uradni naziv radijske postaje, živi od lastnih dohodkov, vsaj je dogovor o financiranju starih občin padel v vodo že pol leta po ustanovitvi. Trenutno je zaposlenih 11 ljudi, imajo pa tudi večje število zunanjih - honorarnih sodelavcev. Kot vsa podjetja je tudi Studo D v fazi lastninskega preoblikovanja. Po besedah direktorja Uroša Dularja je v izdelavi ocena vrednosti radia - predvsem izejo potrebna dokumentacija za ugotovitev deleža ustanoviteljev in zaposlenih.

Racunajo na notranji odkup zaposlenih z lastniškimi certifikati. Potrebna bo tudi dokapitalizacija podjetja, za kar med dolenjskimi podjetji vlada veliko zanimanje, vendar je o velikosti naložb v tem trenutku še prezgodaj govoriti.

V tej fazi lastninjenja so predvsem sporna vprašanja deleža občin - ustanoviteljev, ki pa jih resujejo s pomočjo Agencije in Urada za informiranje Republike Slovenije.

S prvim decembrom pa bo v Novem mestu začela oddajati nova - zasebna radijska postaja Radio Sraka, tako da se jim obeta konkurenca, uspešnejši pa bo tisti, ki bo imel kvalitetnejši program in s tem več poslušalcev. Samo lastninjenje pa naj ne bi vplivalo na kakovost programa.

Bostjan Lajovic

Gorenjska: Kranjčani zaostajajo

Na Gorenjskem imajo, razen v Radovljici, vse stiri občine svojo radijsko postajo, zacenja »gorenjski pregled« Vine Bester. V vseh primerih je bila ustanovitelj takratna SZDL, ki pa je svoje pravice, razen na Jesenicah, prenesla na občinske skupščine. Radio Triglav Jesenice je praktično v podobnem položaju kot regionalni casnik Gorenjski glas (o čemer smo pisali preteklo nedeljo), saj je namreč tamkajšnja SZDL ustanoviteljske pravice prenesla na kolektiv radijske hiše. Šest redno zaposlenih, 77 ur tedenskega lastnega programa in blizu 40 honorar-

ji jim je dovoljeno preoblikovanje podjetja - izvedba privatizacije. Hiša je že pred približno dvema letoma od svojih ustanoviteljev, frontnih organizacij iz več regijskih občin, in nato tudi od občine Celje dobila zagotovila, da ne mislijo uveljaviti svojih morebitnih deležev pri lastninjenju podjetja. Resnici na ljubo je treba priznati, da bi bili ti tudi v nasprotju zelo majhni, saj ustanovitelji zadnja leta svojih finančnih obveznosti do hiše niso izpolnjevali. Tako gre NT & RC z dovoljenjem Agencije v privatizacijo z družbenim kapitalom, ki je ocenjen na nekaj manj kot 33 milijonov tolarjev. Od tega bodo 40 odstotkov vrednosti prenesli na državne sklade, interno razdelili 20 odstotkov vrednosti, nato pa 40 preostalih odstotkov ponudili v notranji odkup zaposlenim in nekdanjim zaposlenim. To so pravzaprav že storili, saj 11. decembra že poteka rok za vložitev certifikata v podjetje. Kot pravi Boris Rosina, ki se pri NT & RC ukvarja z izvedbo lastninjenja, so sprva nameravali v starih letih od državnega sklada odkupiti se delež, ki mu ga bodo sedaj prepisali, toda zaradi nizke ocenjene vrednosti podjetja in velikega zanimanja med zaposlenimi se jim bo morda to posrečilo narediti takoj. Tako bo Celje prav kmalu dobilo prvo privatizirano medijsko hišo v Sloveniji, ki bo v večinski lasti zaposlenih oziroma novinarjev, saj je

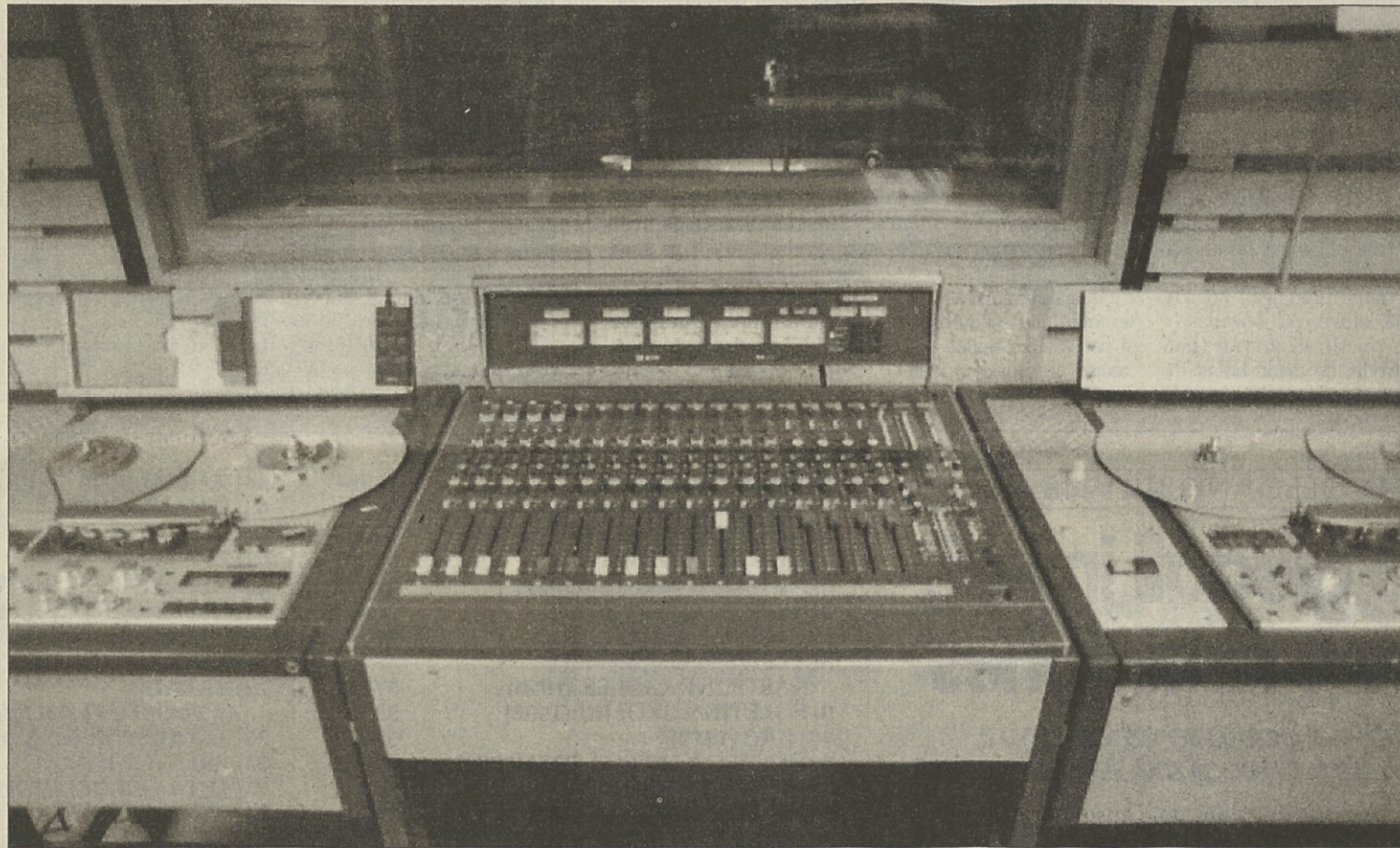
Koroška: Od zmede do javnega zavoda

Koroška ima, piše Zlatka Stigar, regionalno radijsko postajo Koroški radio in lokalni Radio Radlje. V Radljah ob Dravi sodi postaja v sklop Delavske univerze skupaj s knjižnico, izobraževanjem in gostinsko turistično dejavnostjo. Iz te zmede se bo izločil radio kot samostojni javni zavod, kar pomeni, da se vsaj za zdaj Radio Radlje ne bo privatiziral.

»Koroški radio se bo lastninil po zakonu, vendar bo pred tem moral urediti vprašanje lastniških pravic ustanoviteljice, to pa je Skupščina občine Slovenj Gradec,« je povedal direktor Franjo Murko.

Dotacijo za izvajanje rednega informativnega programa so doslej pripravale vse koroške občine, nič pa za naložbe v opremo. V zadnjih treh letih tako radijci sami iztržijo 95 odstotkov potrebnega denarja, čeprav je to regionalni medij, ki stodoletno pokriva slišnost na območju Koroške.

Uporabljajo moderno profesionalno studiojsko opremo švicarskega podjetja Studer in jo dopol-

Radio Študent: papirnata vojna z ustanoviteljem

Na koncu pregleda privatizacijskih načrtov slovenskih lokalnih radijskih postaj se ljubljanski Radio Student (RS), kolikor ga je sploh mogoče uvrščati med lokalne radijske postaje. RS je poseben primer, piše Igor Brlek. Sredi osemdesetih let je bil registriran kot delovna organizacija. Potem ko je bil leta 1991 sprejet Zakon o zavodih, ga je sodisce preregistriralo v zavod s pravico javnosti. S tem je nastala prava praznina, saj stari akti niso bili več veljavni, za nove pa se ni nihče pobrigal.

Direktor RS je pristojne na studentski vladi (SOU) večkrat opozoril na nastalo praznino, vendar z njihove strani ni bilo kakega pretiranega zanimanja za reševanje omenjenega problema. Radio Student je pripravljen kakršni koli odločitvi Zavoda Radia Student, vendar so prvega sogovornika na

SOU nasli sele konec leta 1992.

Akt o ustanovitvi je bil končno sprejet sele 20. 10. 1993. Statut trenutno piše odgovorni urednik (čeprav ima SOU zaposleni dve pravničnici).

Odnos med ustanoviteljem (SOU) in RS je, povedano z eno besedo, zapleten. SOU pravzaprav ne ve, kaj bi počel z RS, kar je po svoje razumljivo glede na to, da se na samem SOU kriza cel kup različnih interesov, ki se seveda ne prekrivajo vedno s tistimi na Radiu Student. Ta ima za razliko od SOU jasno profilirane interesne sfere. Zaenkrat sta sedanjim ekipi RS in SOU uspeli doseči nekakšen pakt o nenapadnosti. Posledica: postopno urejanje medsebojnih razmerij in obveznosti, kar, dolgoročno gledano, pomeni tudi normalizacijo funkcioniranja Radia Student.

SLOVENIJA V ŠVICI

Slovenski cilj se imenuje »Go west«

Dolgi dve leti je bila Slovenija v švicarskem medijskem prostoru siva lisa - razen drobne novičke je bilo v švicarskih casnikih, na radiu in televiziji zaslediti komajda kaj več o mladi državi pod vzhodnimi Alpami. Kmalu po desetletni vojni, ki je nasla širok medijski odmev seveda tudi v Švici, je zanimanje za novo državo zamrlo, Slovenija pa tudi ni storila ničesar, kar bi zbudilo radovednost švicarskih novinarjev. Tu pa tam kaka bolj ali manj anonimna turistična tiskovna konferenca v slogu »mi (Slovenci) med seboj«, nekaj intervjujev s predsednikom Kucanom in z vojskarnim izvedencem Antonom Beblerjem, ki je slovenski veleposlanik pri mednarodnih organizacijah v Zenevi, o položaju na Balkanu, sicer pa povprečni Švicar o Sloveniji ni slisal in izvedel nič drugega kot to, da je Slovenija pač ena od republik nekdanje Jugoslavije in da je tam spodaj vojna.

Letosno jesen pa se je zanimanje švicarskega tiska za nove evropske države in tudi za Slovenijo močno povečalo. Od septembra so se v uglednih in nakladnih dnevnihki zvrstile odlične, zelo objektivne in tehtne reportaže o Sloveniji, ki utegnjejo popraviti negativen prizvok vojne, ki odmeva južneje. Zaceplo se je z obširno reportažo v socialno-demokratsko usmerjenem žurnalskem dnevniku Tages Anzeiger. Pod naslovom Partizani, podjetniki in igralnica se je Christoph Kuhn razpisal o parti-zanski proslavi ob 50-letnici osvoboditve v Novi Gorici, ki se je udeležil tudi predsednik Kucan. Toda bolj kot proslava ga je pritegnila otvoritev Hitove Perle. Kot nevoščljivost se mu je zapisalo, kako umirjeni, pragmatični in skoraj švicarsko praktični so ti Slovenci, ki prek igralnic polnijo svojo devizno blagajno. Puritanski Švicarji so se namreč sele pred kratkim na referendum odločili, da dovolijo odpiranje kockarnic.

Kuhn s simpatijami in razumevanjem opisuje naprežanja Slovenije, da bi se izvele iz balkanske godlje in se podala na Zahod. »Vsakdo hoče biti podjetnik,« piše »in ideje se krešejo in vlada podpira nove pobude.« Toda pozna se izguba nekdanjih jugoslovanskih trgov. Domala vsak švicarski novinar, ki obišče Slovenijo, se po gospodarske ocene zateče k Jožetu Mencingerju, zelo cenjen sogovornik pa je tudi slovenski predsednik Milan Kucan, s katerim je imel poročevalec Tages Anzeigera obsiren intervju. Milan Kucan je cenjen tudi kot poznavalec balkanskega problema, o katerem govori brez dlake na jeziku ter razkriva napake Združenih narodov in Evropske skupnosti na Balkanu.

Isti novinar se je oktobra spet razpisal, tokrat na turistični strani Tages Anzeigera. »Slovenija - dela miru« je najdragocenejšo poslanstvo v korist slovenskega turizma, ki so mu Švicarji tudi zaradi neinformiranosti obrnili hrbet. Na Kuhna je mocoan vtis naredila »provincialno sarmantna« Ljubljana, se bolj pa kraska pokrajina, njene zelene doline, kamniti zidovi, teran in prsut. Zelo vsec mu je tudi slovenska obala, ki »se na srečo ne razvija prehitro« in je življenje se prijetno in domače.

Najsirši krog švicarskih bralcev pa je prav gotovo nasla reportaža iz serije Nasi novi sosede na vznođu, ki jo objavlja casnik z največjo naklado v Švici Brückenbauer. Skoraj milijon izvodov tega »graditelja mostov« tiskajo vsak mesec v treh švicarskih jezikih in berejo ga domala v vsaki družini. Reportaza pod naslovom »Go west - se imenuje cilj Slovencev« je izšla z barvnimi fotografijami na sedmih straneh, napisal pa jo je glavni urednik Rolf C. Ribi, ki ponosno objavlja tudi sliko, na kateri pozira skupaj s slovenskim predsednikom Kucanom, »ki je modro popeljal Slovenijo v neodvisnost«.

Ribi je v obširnem tekstu zelo poznavalsko, poglobljeno in objektivno prikazal slovensko zgodovino od prihoda Slovencev v te prostore do najnovejših dogodkov in osamosvajanja. Ni se izognil niti notranjim slovenskim razprtijam in narodni spravi, vendar ga bolj zanima sedanji slovenski politični trenutek.

V intervjuju z Milanom Kucanom se Ribi ni zadovoljil s standardnimi vprašanji o slovenskem osvobajanju, položaju na Balkanu in prizadevanjih za tržno gospodarstvo, lastninjenje in pot v Evropo. Na široko se je razpisal tudi o slovenskih notranjih, medstrankarskih trenjih, zlasti pa o napadih na predsednika republike, o vrnitvi odklopanj in o kritikah (Peterle): »Kucan ni obracunal s svojo komunistično in jugoslovansko preteklostjo... močna skupina si želi obnoviti Jugoslavijo.« V pogovoru z nekdanjim zunanjim ministrom Ruplom leta ni stedi s kritiko predsednika republike: »Razocarane sem nad vlogo predsednika Kucana... Mislim sem, da je svojo preteklost in zveze pustil za sabo.«

Take in podobne očitke je Milan Kucan v obširnem intervjuju, s katerim Ribi končuje reportažo o Sloveniji, odločno zavrnil. »V Sloveniji ni nikakršnega interesa za obnovitev Jugoslavije! Kar se pa preteklosti tice, je poudaril Kucan »sedi nekdanja nomenklatura danes v vseh strankah«. Za Ribija ima »tiho govoreci« predsednik »močan politični temperament« in je najzaslužnejši za razmeroma mirno osamosvojitve Slovenije. Pri tem citira velikega poznavalca Jugoslavije Viktorja Meierja: »V osamosvojitvenem gibanju so vse niti vodile k predsedniku«, zgodovinsko vlogo pri osamosvojitvi pa Kucanu priznava celo Rupel. Ribijeva obvezna sogovornika sta bila tudi finančni minister Gaspari in nepogrešljivi Jože Mencinger. Reportaza končuje Ribi s Kneclovimi besedami: »(V Sloveniji) vsakdo goni svojo politiko, vsakdo bi rad oblast in nihče ne skrbi za prave nacionalne interese.« Vendar, kot pravi Viktor Meier: »Kricavi glasovi motijo in pomenijo izgubo casa. Toda slovenska demokracija ni v nevarnosti.«

Zvone Petek

RECENZIJA / NOVI SLOVENSKI FILM

Vladimir (Iztok Jereb) se izkaže kot Moranin pomočnik

Morana

Premiera je bila v četrtek v Ljubljani, Kranju in Celju

Morana, scenarij Samo Kušcer, režija Ales Verbič, fotografija Valentin Perko, montaža Slavko Kostanjevec, glasba Slavko Avsenik mlajši, igrajo Vojko Zidar, Urška Hlebec, Natasa Ralijan, Branko Zavrsan, Borut Veselko, Zoran More, Tanja Dimitrievska, Pavle Ravnohrib, Damjana Grasič, Iztok Jereb, produkcija Studio 37 v sodelovanju z Viba Filmom, distribucija Mladina Film

»Veliko hrupa za nič«, se zazdi človeku, ko po končani projekciji Morane, najnovejše (ob Slakovem filmu Ko zaprem oči, ce Pervanjevega Zrakoplova, ki v kino očitno ne najde poti, ne stejemo) polovice letošnje slovenske filmske produkcije, vneto razmišlja, katere vrednostne pragove je bilo treba za veličanstvo Domači Film spustiti tokrat. Po 104 minutah adrenalinske nabite kamere in montaže v vzorni režiji, ki izjemno uspešno generira suspens in napetost, vredno dobrega akcijskega filma, nam od filma samega, od pripovedi, ki bi jo nemara lahko v nekaj stavkih posredovali prijatelju, ki Morane se ni videl, ostane bore malo. Ze res: skupina mladcev in mladenk se odpravi premagati negativno slovansko božanstvo in po silnih žrtvah (pet mrtvih, en resno bolan in ena obsedena plus en mr-

tvi plansar) jim to tudi uspe, vendar nas bo po tej razlagi prijatelj začel moriti s kupom vprašanj, med katerimi bodo gotovo tudi tale: zakaj zaboga pa rinejo v takšno poslanstvo, je Morana resnično tako zla, da jo je treba premagati (je morda ovirala slovansko državnost? Je ona kriva gospodarske krize?), lahko zdaj mirno spimo? Ne vem, ampak režija, kamera in montaža so bili pa res super!

Kolikor je filmska naracija različna od literarne, ki je slovenski film doslej pogosto bremenila, pa se vsaj nekaterim logično kavzalnim postavkam ne more izogniti. Tako Morani kronično manjka "iniciacijski zalet", ki bi vsaj na kratko pojasnil dvojce: s čim je božanstvo, ki na borih 99 let ob jesenskem mlaju najsiloviteje izraza svojo zapeljivo moč, vzpodbudilo v Radu (Vojko Zidar) in ostalih voljo po premaganju boginje? "Nekdo jo mora," filozofično odgovori Rado na Vesnino vprašanje, ki sicer namiguje na to, da vsa ekspedicija morda spada v kategorijo moškega "premočevanja", a tudi o tem fenomenu ne najdemo dovolj opornih podatkov. Premaganje smrti kot ena temeljnih človekovih želja si pač zasluži malce določnejšo ontološko podstat, ce naj zadevo sploh vza-

memo zares. Podobno v zraku ostanemo z razvozlavanjem (ce čudastvo že odpuštimu Radu) motivov ostalih članov skupine, saj že do individualnosti oziroma izstopanja iz masovke s svojo pojavnostjo pride samo Samo (odlični Zoran More), ostali pa ostanejo "morana-futer" kot neizrazit potencial, saj nam ne postanejo jasni niti odnosi med člani skupine. Podobno nejasen ostane tudi Vladimir, cigar edina atributa sta, da mu je moč ukrasti pomembni zvezek ter to, da ga je Morana očitno že toliko omrežila, da je kalilce hribovskega miru pripravljen celo ubijati.

Temelj Morane sta poetizem in izjemno ohlapna karakterizacija in motivacija "junakov", ki ju je nemogoče kompenzirati s transcendentalno metaforiko cilja, saj se nekonkretnost s tem samo podvaja. To je moč opaziti tudi v obratu, ko se pripoved (z močno razredčeno zasedbo) giblje v zmagoslavni finale: Morana, udejanjena v podobi obsedene Ane, pade takorekoč brez boja, samo pravi izrek je bilo treba izreči. Je svet zdaj odrešen? Ali pa smo zgolj priča koncu nevarne yuppieske avanture?

Smo omenili odlično režijo, kamero in montažo?

Tone Vrhovnik

Kdo je Triglav?

Kaj pomenita Morana in Triglav v slovenski mitologiji? Morana (tudi Marzyana, Marena), ime izhaja iz besede mor (smrt), je bila boginja smrti in zime, vendar predvsem v pomenu smrti vegetacije, saj so ji nasproti postavljali Zivo, boginjo plodnosti, ki spomladi zopet oživi rastlinje. Damjan J. Ovsec se v studiji Slovanska mitologija in verovanje sliče na Mater Verborum, slovar skofo Salomona iz 10. stoletja, v katerem avtor Morano enači s Prozerpino. Zahodni Slovani so lutko z Moranino podobo obredno pomakali v vodo in s tem molili za dober pridelek naslednje leto. Povezovali so jo tudi z lunarno boginjo Hekato.

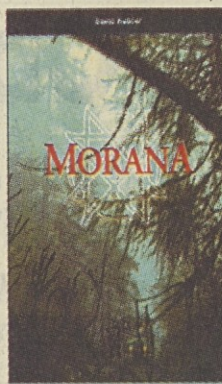
Triglav je bil med Pomorjani (danasnja severna Poljska ob Baltiku) najbolj spostovani bog, predvsem v Szczecinu in Volinu so mu bili posvečeni glavni hramovi. Kip boga s tremi glavami, ki so pomenile, da upravlja z nebom, zemljo in podzemeljskim svetom, je imel z zlato tiaro povežane oči in usta, da ne bi videl človeških grehov. Skof Oton Bamberški (1060-1139), ki je med pokristjanjevanjem Pomorjancev uničeval poganske malike, je poslal Triglavov kipec v Rim, da bi se priljubil papežu, vendar so kipec domačini resili. Se

vedno ostaja vprašanje, ali je bil omenjeni kipec iz srebra ali zlata, kar bi razjasnilo, ali je bil solarno ali lunarno božanstvo, Niederle pa je menil, da je bil Triglav bog vojne in ne vseslovansko božanstvo, temveč le lokalna oblika slovenskega sončnega boga baltskih Slovanov. Vseeno ga najdemo tudi v srbski mitologiji, ki ga deloma povezuje s svetotrojico, kar bi lahko dokazovalo vseslovanski značaj tega boga.

Poseben problem pa je ime najvišje slovenske gore, saj tudi tu neposredna zveza s staroslovanskim božanstvom ni dokazana. Tako Janez Vajkard Valvazor v Slavi vojvodine Kranjske imenuje Triglav kar Krma, v Linhartovem Poskusu zgodovine Kranjske in ostalih delov južnih Slovanov Avstrije (1791) pa beremo, da "se najvišji vrh na Kranjskem menda imenuje po tem božanstvu". Možno zvezo med Slovenci in Balti nakazuje tudi vrsta jezikovnih podobnosti in številni arhaizmi. Dokazano pa je cascenje boga Triglava na Ptujskem, kjer urbar iz leta 1322 omenja posest v bližini kamna Triglav. Ovsec ugotavlja, da je bilo božanstvo Triglav tako "znano tudi na naših tleh. Dvomim pa, da bi najvišji gori dali ime lokalnega boga."

Filip Komar

IZŠLO JE

Maks Kubo: Morana; novelizacija po scenariju Sama Kušcerja, Mladina Film, Ljubljana, 1993, 999 tolarjev

Ce v svetu vlada nacelo, da zanimivim romanom filmska obdelava pomaga do (navadno že tako velikega) uspeha, smo na Slovenskem ubrali obratno pot: Maks Kubo je iz scenarija sicer uveljavljenega slovenskega novelista Sama Kušcerja za film Morana "izdelal" se kratak roman, ki pa se očitno verno drži predloge. Opisi oseb in dogajanja so silno skopi, pripoved - mimo enega ali dveh ekskurzov v preteklost - ne presega linearne naracije. Kljub temu je vreden dokument, ki bo vsaj malo odstrl sicer filmsko dogajanje in ozadje nenavadne ekspedicije v triglavsko pogorje. Resnična škoda pa je, da se "renovelizacije" lastne izmislije ni lotil Samo Kušcer sam (ali pa je Kubo zgolj njegov psevdonim?), saj bi Morana z nekaj noveleskne obdelave utegnla postati povsem spodoben roman. (T. V.)

FILM / PREGLED GLEDANOSTI 1948 - 1993

Kaj smo gledali in kaj gledamo v kinu danes

Na absolutni lestvici obiska se vzporedno z zmanjševanjem državnih subvencij znižuje tudi gledanost

Premiera novega slovenskega filma navadno predstavlja tudi priložnost za razpravo o nezadostni skrbi za domačo kinematografijo, kar proizvajalci filmov seveda v prvi vrsti očitajo tistim, ki bi morali slovenske filme na ustrezen način posredovati gledalcem. Pred desetletji naj bi bilo drugače, zato naj bi imeli tedaj slovenski filmi neprijetno več gledalcev kot dandanes. Pa je res tako?

Pogled na spodnjo lestvico razkriva, da prvega mesta na njej ni zasedla Vesna, temveč - z veliko prednostjo - film scenarista in režiserja Jožeta Bevca To so gadi, posnet pred šestnajstimi leti.

Dno lestvice nam po drugi strani govori o tem, da tudi v 60-ih ljudje niso ravno drli v kino vsakice, ko je bil na sporedu kak slovenski film (skromen rezultat st atako na primer dosegla Sovražnik in Akcija). Vseeno pa drži, da so filmi, posneti z denarjem iz državnega proračuna, nekoc imeli zagotovljeno vsaj to, da bodo prišli na kinematografski spored.

Danes se lahko zgodi, da boste o snemanju kakšnega filma sicer kaj prebrali, v kinu pa ga ne boste dočakali.

Pri vsakem naslovu lestvice je navedeno stevilo gledalcev, ki jih je ta film imel v Ljubljani (predpremierne predstave v Cankarjevem domu

niso upostevane), z izjemo Kekca, kjer je bilo dostopno samo skupno stevilo gledalcev v Ljubljani, Mariboru in Celju.

Pri filmih, posnetih pred letom 1953, opozarjamo na drugačen, precej bolj inteziven in dolgotrajen način njihovega izkoriščanja v distribuciji, drugače je bilo tudi razmerje med stevilom gledalcev v Ljubljani in v ostali Sloveniji - film Na svoji zemlji je imel med "premiernim" prikazovanjem v Ljubljani leta 1948 64.001 gledalcev, v Sloveniji skupaj 154.796, nato pa se je do konca leta 1950 skupno stevilo gledalcev povzpelo na 393.190!

Igor Kernel

To so gadi, režija Jože Bevc (Foto: arhiv Vilbe)

Slovenski film 1994

LJUBLJANA - Konkretno je gotovo le to, da je film Halgato tik pred koncem snemanja (prav zadnje kadre, ki naj bi jih začetek novembra posneli v Ljubljani, je »odnesel« prvi sneg), denar za postprodukcijo pa se ni povsem gotov, druga dva celovečerna projekta, ki ju je - z opazno nizjimi sredstvi, saj naj bi slo v obeh primerih za koprodukcijo - delno podprlo ministristvo za kulturo (Adagio po scenariju P. Zlobca in V. Kopitova ter Expres - Expres Igorja Sterka) pa sta po besedah pristojnih na ministristvu v teku. Vinci Vogue Anzlovar je zaradi zapletov z državnim denarjem in tehniko premaknil snemanje filma Babica gre na jug 2 na prvo polovico prihodnjega leta, o postprodukciji njegovega Picpocketa, ki je že posnet, pa ni podatkov, ki bi lahko predvideli premiero na določen datum.

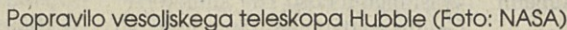
V leto 1994 bo slovenska kinematografija stopila z nekaj novostmi, ki utegnejo dolgoročno pozitivno vplivati na njen razvoj. Po eni strani gre za zakon o filmu, ki ga je pristojni parlamentarni odbor že sprejel in je že v redni proceduri, v naslednjih dneh pa že lahko pričakujemo prve konkretne korake (na ministristvu jih bodo predvidoma predstavili že v tem tednu), ob predvidenem sprejemu Slovenije v EFTO pa se odpirajo tudi mednarodne možnosti. To bi omogočilo tudi sprejem v program Euroimages, ki je bil ustanovljen kot evropski »zaščitni« odgovor na

hollywoodsko filmsko invazijo, med nečlanicami EGS in EFTE pa sta vanj že vključeni Poljska in Madžarska. Milan Ljubič, ki v prihodnjih dneh izdaja knjigo Ave, film & TV, zbirko evropskih predpisov sodelovanja na področju filma, televizije in videa, meni, da bi slovenska pridruženost Euroimagesu pomenila povečanje produkcije na kvantitativni ravni in na kvalitativni soočanje z evropskimi filmskimi gledalci. Pravila omenjenega programa namreč omogočajo, da že 30-odstotni finančni delež projekta ponudniku omogoča iskanje mednarodnega sponzorstva in uporabo določenih podpornih fondov, po drugi strani pa posebni program za premagovanje jezikovnih ovir omogoča tudi uspešno promocijo filmov majhnega jezikovnega področja (s podnaslavljanjem, morebiti celo sinhronizacijo, promocijskim gradivom) na evropski trg. Razvoj v tej smeri ima lahko samo pozitivne posledice, saj slovenskemu filmu v zadnjih letih (prej je primerjava obstajala vsaj v jugoslovanskem merilu) grozi status osamljene narodne svetinje. To se na sicer lahko zgodi iz nadvse profanih vzrokov, kot je bila to na primer zavrnitev nominacije Slavkovega filma Ko zaprem oči za evropsko nagrado felix - ker pac ni izpolnjeval pogoja, da mora biti nominirani film prodan v vsaj tri tuje države. Se dobro, da ameriška filmska akademija zaenkrat se ni mara tako »trdih« kriterijev. Tone Vrhovnik

1) TO SO GADI (1977)	112394	64) RAZSELJENA OSEBA (1982)	14232
2) VESNA (1953)	95980	65) ISKANJA (1979)	13803
3) KEKEC (1951)	94000	66) NAS AVTO (1962)	13489
4) NE JOCI, PETER (1964)	82295	67) EVA (1983)	12930
5) NE ČAKAJ NA MAJ (1957)	81426	68) NA PAPIRNATIH AVIONIH (1967)	12320
6) SREČNO, KEKEC (1963)	75835	69) NOBENO SONCE (1984)	12150
7) NA SVOJI ZEMLJI (1948)	64001	70) PRAZNOVANJE POMLADI (1978)	12148
8) VDOVSTVO		71) NEVIDNI BATALJON (1967)	11957
KAROLINE ZASLER (1976)	57127	72) BALADA	
9) POLETJE V SKOLJKI (1986)	55724	O TROBENTI IN OBLAKU (1961)	11641
10) KRC (1979)	51366	73) ZGODBA, KI JE NI (1967)	11364
11) TISTEGA LEPEGA DNE (1962)	50839	74) PRESTOP (1980)	11150
12) VESELICA (1960)	50503	75) LETA ODLOČITVE (1984)	10561
13) SAMORASTNIKI (1963)+	50441	76) BEGUNEK (1973)	10187
14) SRECA NA VRVICI (1977)	49764	77) CISTO PRAVI GUSAR (1987)	9385
15) DRUŽINSKI DNEVNIK (1961)	44796	78) SPLAV MEDUZE (1980)	9052
16) RDEČE KLASJE (1970)	44309	79) TRIJE PRISPEVKI	
17) LUCIJA (1965)	43196	K SLOVENSKEI BLAZNOSTI (1984)	8457
18) BUTNSKALA (1985)	42035	80) PETA ZASEDA (1968)	8248
19) KEKCEVE UKANE (1968)	40319	81) DO KONCA IN NAPREJ (1990)	7548
20) JARA GOSPODA (1953)	38316	82) LJUBEZNI BLANKE KOLAK (1987)	7275
21) X-25 JAVLJA (1960)	38312	83) ZAROTA (1964)	7217
22) SONČNI KRIK (1968)	38250	84) ODPADNIK (1988)	7052
23) POMLADNI VETER (1974)	37783	85) DEJESICINA (1985)	6222
24) DOBRO MORJE (1958)	37045	86) MAJA IN VESOLJEK (1988)	6188
25) KO ZORIJO JAGODE (1978)	36595	87) HUODELCI (1987)	6111
26) KALA (1958)	36002	88) PUSTOTA (1982)	5760
27) IDEALIST (1976)	34842	89) ZVEZDICA ZASPANKA (1965)	5509
28) DOBRI STARI PIANINO (1959)	34317	90) PO ISTI POTI SE NE VRACA (1965)	5399
29) CVETJE V JESENI (1973)	33727	91) MOJ ATA,	
30) NA KLANCU (1971)	33615	SOCIALISTICNI KULAK (1987)	4914
31) AMANDUS (1966)	33429	92) POSLEDNJA POSTAJA (1971)	4322
32) UCNA LETA		93) AKCIJA (1960)	4176
IZUMITELJA POLZA (1982)	33160	94) DOKTOR (1985)	3180
33) STRAH (1974)	32682	95) KAVARNA ASTORIA (1988)	3000
34) PASTIRCI (1973)	29188	96) COPRNICA ZOFKA (1989)	2768
35) POLETJE V SKOLJKI 2 (1988)	28681	97) VESELO GOSTUVANJE (1984)	2763
36) OVNI IN MAMUTI (1985)	28410	98) NAS CLOVEK (1985)	2609
37) DESETI BRAT (1982)	28185	99) CHRISTOPHORES (1985)	2462
38) NOČNI IZLET (1961)	27750	100) MRTVA LADJA (1971)	2437
39) SEDMINA (1969)	27158	101) SOVRAZNIK (1965)	2380
40) LJUBEZEN (1984)	27068	102) TRIANGLE (1992)	2306
41) GRAJSKI BIKI (1967)	25324	103) VETER V MREŽI (1991)	2159
42) MASKARADA (1971)	25021	104) LJUBEZEN NAM JE VSEM	
43) UBIJ ME NEŽNO (1979)	24095	V POGUBO (1987)	2110
44) BABICA GRE NA JUG (1991)	22893	105) DECEMBRSKI DEŽ (1990)	2092
45) RDECI BOOGIE (1982)	22623	106) KO ZAPREM OCI (1992)	1962
46) PLES V DEZJU (1961)	22515	107) OXYGEN (1970)	1952
47) CUDOVITI PRAH (1975)	20980	108) UMETNI RAJ (1990)	1928
48) LET MRTVE PTICE (1973)	20684	109) BOJ NA POZIRALNIKU (1982)	1455
49) TRI ZGODE (1955)	20491	110) SRCNA DAMA (1991)	1111
50) LJUBEZEN NA ODORU (1973)	20286	111) ONKRAJ (1970)	878
51) TI LOVIS (1961)	19926	112) NEKDO DRUG (1990)	707
52) MINUTA ZA UMOR (1962)	19735	113) HERETIK (1986)	670
53) DRAGA MOJA IZA (1979)	19190	114) ŽIVELA SVOBODA (1988)	383
54) TRI CETRTINE SONCA (1959)	18405	115) CAS BREZ PRAVLJIC (1986)	15
55) DIH (1983)	17744		
56) PESČENI GRAD (1962)	17566		
57) BELE TRAVE (1976)	16995		
58) NASVIDENJE			
V NASLEDNJI VOJNI (1980)	16796		
59) LAZNIVKA (1965)	16519		
60) VONJ TELESA (1983)	16184		
61) POVEST			
O DOBRIH LJUDEH (1975)	15998		
62) KORMORAN (1986)	15762		
63) MED STRAHOM			
IN DOLZNOSTJO (1975)	15724		

Letnice, navedene v oklepajih, pomenijo leto proizvodnje. Desetih slovenskih filmov ni na tem seznamu: za šest med njimi (Trst, Svet na kajzarju, Trenutki odločitve, Dolina miru, Ko pride lev, Krizno obdobje) žal nismo uspeli dobiti podatkov, stirje pa v Ljubljanski kinematografiji (se?) niso bili predvajani (Usodni telefon, Post scriptum, Remington, Zrakoplov). Zadnjejuvršeni Cas brez pravljič je imel vsega skupaj dve predstavi in sicer v dvorani Kinoteke.

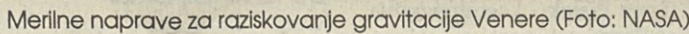
Igor Kernel

Pri svojih najbolj prevladnih napovedih se dr. Zdenek Sekanina, astrofizik iz znanega laboratorija za reaktivne pogone (J.P.L.) v Pasadena (Kalifornija), ograjuje, češ da bodo udarci večjih kosov »ustvarili spektakularni prikaz le za tiste opazovalce, ki se bodo ob pravem času postavili na pravo mesto.« Sa-

Analiza vedenja kometa in trajektorije njegovega potovanja kaže, kot sta ugotovila dr. Jay Melosh in dr. James Scotti z univerze v Arizoni, da bodo kosi eden za drugim sest

Dr. Weaver je s svojimi sodelavci izračunal, tudi na osnovi podatkov z vesoljskega teleskopa Hubble, da bo celotna energija, ki se bo sprostila v zaporednih udarcih delcev komete v Jupitrovo ozračje, ime-

Tukaj nam ni treba ponavljati, da je Jupiter največji planet našega osončja.

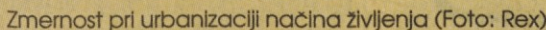
Drugi znanstveniki domnevajo, da bi lahko ti koščki prordrli še globlje v atmosfero na Jupitru in ta-

»Če so naši izračuni ko-
sov komete vsaj približno
resnični, potem bo priho-
dno leto sproščene precej-
nejše energije v Jupitrovo at-
mosfero,« pripominja dr.
Weaver. »Verjetno bomo
priče nekaterim pomem-
bnim pojavom. Jupiter pa
je z druge strani tako veli-
kanski planet, s popolno-
ma 'noro' atmosfero, da
označujejo naše zaznave
ostrih sprememb precej-
šno negotovost.«

Miloš Krmelj

META PENTEK

Poleg kiličnih človeških odnosov je za dolgo življenje potrebno primerno naravno okolje. Raziskovalci so opredelili idealno okolje za doseganja biološke starosti. Zelo pomembna je temperatura okolja. Bila naj bi čez celo leto stabilna in se gibala okoli 20 stopinj Celzija, v bivalnem prostoru pa naj bi bila 18 stopinj Celzija. Nenadnim večjim padcem ter dvigom temperature namreč sledi rast števila smrti. Ta vpliv temperaturnih skokov sta leta 1978 raziskovala Bull in Morton. Ugotovila sta, da večji padci temperature povzročajo v razmakh dveh dni predvsem srčne infarkte, v treh do štirih dneh možganske kapi in po enem tednu bronhitis ter pljučnico. V ozadju naj bi bila nesposobnost starejšega organizma, da pri padcu temperature okolja zniža nivo krvnih faktorjev, ki povzročajo strjevanje krvi. Hitra rast temperature nad 24 stopinj Celzija pa povzroči po dveh dneh srčne in možganske kapi. V ozadju naj bi bila zmanjšana sposobnost potenja starejšega organizma in s tem zmanjšana zmoglost odvajanja odvečne temperature telesa. Poleg temperature je zelo pomembna še hrana (o tem smo govorili v prejšnjih sestavih) in bivalna okolica brez onesnaževalnih faktorjev.

Laserji nam lahko služijo kot prispodobne za mnoge procese na povsem različnih področjih

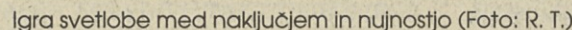
Ni nujno, da nam poznavanje kratice resj tudi že kaj pove, zato si najprej ogledajmo kako je z navadno svetlobo in od tod nadaljujmo do laserja. Na ta način bomo dobili tudi neposredni dostop do osnovnih idej si-nergetike. Vzemimo primeren neonske luči, ki je sestavljena iz steklene cevi z dvema elektrodama na vsakem koncu in je napolnjena z žlahtnim plinom neonom. Kot vemo, je atom zgrajen iz pozitivno nabitega jedra, okoli katerega »krožijo«
negativno nabiti elektroni. Kvantna mehanika uči, da lahko elektroni zavzemajo le določene nacine gibanja in ali stanja, ki jih označujejo različne diskretne vrednosti energije. Vključimo sedaj elektronični tok med elektrodama, ki ga nosijo prosti elektroni v cevi (ti so vedno prisotni). Na svoji poti za-
devajo prosti elektroni ob atome plina, zaradi česar se lahko preskočijo elektronske atoma na visja energijska

stanja. Od tu se potem spontano vračajo nazaj v svojo izhodiščna stanja, pri čemer se sprosti energija v obliki izsevanega svetlobnega vala. V cevi se dogaja nekaj podobnega, kot ce neurejeno mečemo v vodo celo vrsto kamnov in se pojavijo različni vodni valovi, ki med seboj interferirajo v nekakšen kaotičen klobčic. Če povečamo jakost toka skozi cev, je vse več atomov vzbujenih in klobčic valovnih potez postaja vse bolj gost. Kot mi je kot prvuemu uspelo pokazati v svoji teoriji o laserju, se v laserju dogaja nekaj povsem drugega. Namesto kaotičnega klobčica nastopa tu povsem enakomerna, praktično neskončna valovna poteza. Da bi bolje ponazorili razliko med navadno in lasersko svetlobo, si pomagajmo z analogijo. Ponazorimo atome s človeki, ki stojijo ob kanalu z vodo. Voda predstavlja svetlobno polje. Predpostavimo, da človeki s suvanjem svojih palic v vodo vsak po svoje vzbujajo vodno površino k valovanja. Kot pri navadni luci, nastaja tako neurejeno valovanje. Dogajanje v laserju pa bi ustrezalo primeru, ko bi človeki popolnoma enakomerno, kot na ukaz, suvali svoje palice v vodo. Pri delu z ljudmi je socasno delovanje najlažje doseči, če neko ob strani vseskozi ukazuje: »zdaj, zdaj...«. Ker ni pri laserju nikakršnega šefa, se morajo atomi sami organizirati. Laser je tako paradni primer za nastanek urejenega stanja s pomočjo samoorganizacije. Laser lahko služi tudi kot prispodoba za mnogo procesov na povsem različnih področjih. Prijem lahko vedno znova spoznavamo osnovne

HERMANN HAKEN

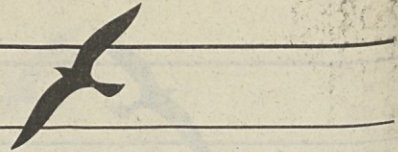
Poskušajmo sedaj razložiti skrivnost samoorganizacije v laserju. V grobem se

laser razlikuje od navadne neonske luci zgolj po dveh zrcalih na vsakem koncu in po tem, da ne seva skozi celotno površino cevi, temveč le na enem koncu v smeri

izsevali nekateri vzbujeni elektroni. Ti valovi stojijo med seboj v konkurenci s svojimi željami, da bi dosegli ojačanje preko preostalih vzbujenih elektronov. Elektroni pa predajo svojo energijo v glavnem tistim izbranim valovom, katerih »ritem« se ravno ujemajo z internim »plesnim taktom« elektronov. Čeprav so tudi izbrani valovi pogosto le za malenkost bolj privilegirani pred drugimi, se kot plačajočijo prevladajo na vse ostali. Ko se enkrat tak val vzpostavi, stalno sili vsak novonastal vzbujeni elektron, da zani- ma z njim v taktu in mu preda svojo energijo. Takošen val torej določa red laserju in igra zato vlogo re- darja, ki zasnujejo posamezne elektrone. Obratno

povečamo električni tok skozi cev. Obstaja torej neka kritična jakost električnega toka, pri kateri se stanje reda v (luci) laserju dramatično spremeni. Laserska seva lasersko svetlobo, kar vzdržujemo s stalnim dovajanjem električne energije. S tem laser neprestano izmenjuje energijo z okolico in je zaradi tega odprt sistem. Nenaden nastanek nekega urejenega makroskopskega stanja, ki mu pripadajo kritične fluktuacije in zlom simetrije, povsem spominja na fazni prehod. Laser se kaže kot most med živo in neživo naravo. Svoje urejeno stanje dosega kot skopi samoorganizirajo in sicer tedaj, ko ustrezno povpisamo energijo. Kot vsi biološki sistemi je laser odprt sistem. (F. M.

Sreda, 1. decembra, ob 10. uri

PRAVICA OTROKA JE BITI VAREN
okrogla miza
sejna E3, vabljeni

Cetrtek, 2. decembra, ob 11. uri

USTANOVNA SKUPŠČINA SLOVENSKEGA ODBORA ZA UNICEF

V sodelovanju z revijo Otrok in družina
sejna E3, vabljeni

Cetrtek, 2. decembra, ob 19.30

NAJLEPSA LETA NAŠEGA ŽIVLJENJA

V spomin Mišku Baranji
Večer z Vladom Kreslinom in njegovimi gosti: Juretom Hübschnerjem, Mirom Tomassinijem, Zigo Golobom, Beltinsko bando, dekliškim pevskim zborom iz Razkrižja
Gallusova dvorana, 1200, 1000 SIT, na dan koncerta 1400, 1200 SIT

Cetrtek, 2. decembra, ob 19.30

MARIA TIPO, klavir

srebrni abonma, mednarodni mostreški ciklus
Izvrstna italijanska pianistka prvič v Ljubljani!
Program: W. A. Mozart - Sonata v Es-duru K 282; M. Clementi - Sonata v f-molu op. 25; D. Scarlatti - Pet sonat za klavir; R. Schumann - Plesi Davidovih zaveznikov op. 6; E. Grieg - Humoreska op. 19 "Iz ljudskega življenja"
dvorana Slovenske filharmonije, 500, 300 SIT

Petek, 3. decembra, ob 19.30

ZVOKI ŠESTIH STRUN

DAVID RUSSELL - kitara
Program: Barríos, Rodrigo, Hunt, H ndel
dvorana Slovenske filharmonije, 600 SIT

Petek, 3. decembra, ob 20. uri

KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA

zeleni abonma
Dirigent Francois-Xavier Bilger, solisti Xin-Hua Ma, violoncelo, ZDA; Irena Vremšak-Baar, sopran
Program: P. Glass - Company, A. L. Weber - Variacije na Paganinijevo temo za violoncelo in orkester, H. M. Gorecki - Simfonija st. 3, op. 36. TV snemanje!
Gallusova dvorana, 600, 500, 400 SIT

Petek, 3. decembra, ob 23. uri

GERONIMO

Fiesta Brasileira iz Salvadorja, Brazilija
Geronimo Santana Duarte je pri nas veliko manj znan kot njegova rojaka Gilberto Gil in Caetano Veloso, vendar velja v Braziliji za enega najbolj priljubljenih pevcev in skladateljev brazilske popularne glasbe.
Sprejemna dvorana, 1500 SIT, na dan koncerta 1700 SIT

3., 6., 7., 8., 9. decembra, ob 20. uri

GOLI/NAKED

Britanski film, scenarij in režija Mike Leigh (Zlata palma za režijo Cannes '93), produkcija Thin Man Films, Velika Britanija 1993; igrajo David Thewlis (Zlata palma, Cannes '93), Katrin Cardlidge, Lesley Sharp
Goli, novi film Mikea Leigha, stopa po zapleteni poti skozi London, ki bi ga mnogi raje ignorirali. Film o moških, ki ne marajo niti zenski niti sebe ...
Linhartova dvorana (3. in 8. 12.), Kosovelova dvorana, 400 SIT

Sobota, 4. decembra, ob 20. uri

UGRABITEV Z LAUDAŠKEGA JEZERA
Pražvedba slovenske spevoigre v dveh dejanjih
Glasba in besedilo Tomaž Svete

Nastopajo: Blondchen, lepa vila iz Laudaskega jezera - Hitomi Akiyama, sopran; Orpheus, dvorni norec - Hitomi Akiyama, sopran; Erla, velikan - Herbert Druml, tenor; Maulbeerand, minister - Herbert Druml, tenor; RZtel, kralj skratov - Robert FlorianschHtz, bariton; B-shram, zlobni kralj - Robert FlorianschHtz, bariton; Glas Kranawithe - Tomaž Svete.
Sasa Olenjuk, violina; Natasa Paklar, flauta; Jure Jenko, klarinet; Marjan Petrej, pozavna; Zoran Mitrović, kontrabas; Darko Gorisek, klavir. Dirigent: Tomaž Svete
O nastanku svojega dela govori avtor Tomaž Svete tole: "Po vojni v Sloveniji sem se julija 91 mudil v idilicni okolici gorovja Traunstein (Salzkammergut). Stare avstrijske sage o zlobnem kralju, carovnici Kranawithi, velikanu Erli in vili Blondchen so me navdihnile, tako da so le-te osebe zazivele v moji notranji predstavi kot ministri in predstavniki zahodnoevropskih držav.
V sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Avstrije, častni pokrovitelj dr. Erhard Busek.
Kosovelova dvorana, 500 SIT

Nedelja, 5. decembra, ob 11. uri

ORGELSKA MATINEJA CONCEZIO PANONE, Italija
Program: Mendelssohn-Bartholdy, Franck, Liszt, Bossi, Bridge, Tourneuriere
Gallusova dvorana, 400 SIT

Nedelja, 5. decembra, ob 11. uri

MIKLAVZEVA MATINEJA SKRAT TUKI-TAM IN NJEGOVE TEŽAVE

Igrico je napisala in jo bo s skupino lutkarjev Kinetikon izvedla Eka Vogelnik. Sodelujejo Skofjeloški Miklavži.
Kosovelova dvorana, 400 SIT

Torek, 7. decembra, ob 19.30

LETNI KONCERT SIMFONICNEGA ORKESTRA ŠTUDENTOV AKADEMIJE ZA GLASBO

Program: Ph. E. Bach - Koncert v d-molu za flavto solo, godala in cembalo (Vesna Jan, flauta; 2. letnik podiploma - mentor Fedja Rupel, red. prof. - dirigent Dusan Bavdek, 2. letnik); W. A. Mozart - Koncert za klavir in orkester v d-molu K. V. 466 (Klemen Golner, klavir; 2. letnik, mentor Aci Bertoncelj, red. prof. - dirigent Maksimiljan Fegus, 2. letnik); F. Mendelssohn-Bartholdy - Simfonija st. 5 op. 107 v d-molu "Reformacijska" (dirigent Andraz Hauptman, 4. letnik; mentor dirigentov Anton Nanut, red. prof.)
Gallusova dvorana, 400 SIT, studentje in dijaki 200 SIT

Sreda, 8. decembra, ob 19. uri

ZIMZELEŃKI

Slovenska zabavna glasba 60-tih let - predstavitev kompaktne plošče in kasete
Organizator RECLAMANS - podjetje za propagando, marketing in trgovino d.o.o.
Gallusova dvorana, vstop z vabilo

Sreda, 8. decembra, ob 19.30

MLADI MLADIM

Robert Prednik, rog; Vladimir Mlinarić, klavir; Kvartet SCBS Ljubljana, mentor prof. Tomaz Lorenz
Program: André - Bloch, Bentzon, Strauss, Ivancić, Mozart, Dvorak, Golob
Kosovelova dvorana, 300 SIT, studentje in dijaki 150 SIT

Cetrtek, 9. in petek, 10. decembra, ob 19.30

KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE

modri abonma I in II
Dirigent György Györfvinyi-Rth, solist György Geiger, trobenta
Program: B. Bartók - Divertimento za godala, E. Petrovics: Concertino za trobento in orkester, A. Bruckner - Simfonija st. 3 v d-molu
Gallusova dvorana, 600, 500, 400 SIT

Cetrtek, 9. decembra, ob 21. uri

PETITE FLEUR

Ansambel Uroša Lajevca
Zasedba: Uroš Lajevac, klarinet; Slavko Avenik, klavir; Franc Avenik, viola; Davor Kastelec, Saso Borovec, kontrabas, Marko Juvan, bobni
Adventni čas je tudi čas veselja in radosti. Zaplesite ob zimzenih melodijah v Klubu CD!
Klub CD, 700 SIT

Petek, 10. decembra, ob 20. uri

P. Shaffer:

LITICIJA IN LUŠTREK

Režija Dušan Jovanović, igrajo Milena Zupancić, Polona Vetrin in Iztok Valič.
Stihova dvorana, 600 SIT
Gostovanje v Cnmojlu, 11. decembra

Sobota, 11. decembra, ob 19.30

OPERNI GALA VEČER OB 80-LETNICI KSENJE VIDALI

Elena Filipova, Keith Ikaia-Purdy, Thomas Lander, Eva Lind, Igor Morozov, Paula Scalera, Giuseppe Taddei, Ivan Urbas, Mara Zampieri, s Simfoniki RTV Slovenija in dirigentom Michaelom Hofst tterjem.
Prireditve bo povezovala Natasa Dolenc.

Ucenci in obcudovalci gospe Ksenije Vidali bodo pripravili glasbeno srecanje in z najlepšimi arijami pocastili njen visoki jubilej!
PRAZNIK BEL - CANTA!
Gallusova dvorana, 900, 600, 500 SIT

Sobota, 11., nedelja, 12., sobota, 18. in nedelja, 19. decembra, ob 20. uri

BETONTANC: TATOVIMOKRIH ROBČKOV

Koprodukcija : GLEJ in Cankarjev dom - v sodelovanju s CNCD L'esquisse Angers, Francija
Umetniška ekipa: Alma Blagdanic, Janja Majzelj, Blazka Müller, Igor Dragar, Ivan Peterlin, Matej Recer - kreatorji in interpreti, Tomaž Strcl - scenograf, Mitja Vrhovnik-Smrekar - avtor glasbe in tonski mojster, Andrej Meljo - odski delavec, Denis Tanković - lucni mojster, Lena Pislak - kostumografija, Matjaz Pograjc - režiser.
Pokrovitelj - Kompas Turizem Ljubljana. Ponovitev tudi v januarju '94!
Kosovelova dvorana, 600 SIT, studentje in dijaki 400 SIT

Sobota, 11. decembra, ob 21. uri

LAN

Promocija kompaktne plošče Katje Levstik
Izvajata pesmi Toneta Pavčka, avtor glasbe Silvester Stigl - klavir
Klub CD, vstop z vabilo

Ponedeljek, 13. decembra, ob 20.30

BETONTRACK

Mitja Vrhovnik-Smrekar v živo!
V sodelovanju z Gledališcem Glej in založbo Kif Kif
Kvartet Enzo Fabiani in gostje: Andrej Zibert, Brigita Pavlinc, Nikola Sokulović, Zarko Pak, Tibor Kerekes, Bojan Fifnja, Nino de Gloria, MVS
Koncert ob izidu dolgo pričakovane kompaktne plošče z glasbo za BETONTANC v izvedbi kvarteta Enzo Fabiani s številnimi gosti
Gallusova dvorana, 500 SIT

Torek, 14. decembra, ob 19. uri

Z DUŠEVNIM RAVNOVESJEM ZOPER SAMOMOR

Predavanje - prof. dr. Gorazd Mravljje, psihater in prof. dr. Vinko Potočnik, predstojnik mariborskega oddelka Teoloske fakultete - ciklus Verska kulturna dediščina
sejna E3, brezplačne vstopnice pri blagajni CD

Torek, 14. decembra, ob 19.30 - PREMIERA

15. do 30. decembra - ponovitve

BUČKA NA BROADWAYU - otroški muzikal

Tekst - Milan Dekleva, režija - Boris Kobal, glasba - Petar Ugrin in Milko Lazar, scena in kostumi - Eka Vogelnik, koreografija - Mojca Horvat, igrajo - Lena Andrežšek, Gaynor Jakić, Anže Okorn, Maja Končar, Bernarda Oman, Tanja Ribič, Bojan Emeršič, Zvone Hribar, Roman Končar, Marko Okorn, Jurij Souček in otroci plesne skupine Mojce Horvat.
Kaj se zgodi, če zjutraj vstanete in

vas v kuhinji čaka Indijanec Mokro koleno? Totalna odstekan dan. Kaj se zgodi, ko se totalna odstekan dan konca? Mokro koleno vas po-

vabi v Ameriko? Spoznate novega prijatelja, Vlaznega komolčka. Ugrabijo vas. V ujetništvu srecate najzvezdo Karamelo Meden. Rešiti vas skusa Supergirl. In potem ... odgovor je prevec zapleten, da bi vam ga razložili. Morate si ogledati muzikal Bučka na Broadwayu. Ze v vseh knjigarnah in pri blagajni CD!
Darilo solarjem za božične in novoletne praznike!
Linhartova dvorana, 500 SIT

Torek, 14. decembra, ob 20. uri

GLENN MILLER ORCHESTRA V ČAST GLENNU MILLERJU

Koncert organizirata PROMOMEDIA d.o.o. in MULTIMEDIA d.o.o. Moonlight Serenade, American Patrol, Pennsylvania 65000, Saint Louis Blues, In The Mood - in se mnogo drugih znanih skladb...
Gallusova dvorana, 3300, 2900 SIT

Sreda, 15. in 22. decembra, ob 20. uri

B. Slade:

OB LETU OSOREJ

Režija - Boris Kobal, igrata Polona Vetrin in Ivo Ban.
22. decembra bosta Polona Vetrin in Ivo Ban našo uspešnico odigrala že 175 - tic, gostila pa bosta že 48.500-tega obiskovalca!
Stihova dvorana, 700 SIT

Od 15. do 31. decembra, od 9. do 19. ure

SILVESTRSKI PROGRAM ZA OTROKE

Cankarjev dom v prazničnem času vabi najmlajše v čarobni svet, svet pavilije, carovnikov in carovnic, stonog in LEGO svet. Otroci bodo pod vodstvom instruktorjev iz Danske gradili dolgo stonogo iz Lego kock, zabaval jih bo domiselni skrat TUKI-TAM iz marionetnega gledališča Kinetikon pod vodstvom Eke Vogelnik, spoznali bodo lutke Jane Stržinar in carali s carovnikom Miranom Canakom (vsak dan ob 17.30).
Valvasorjev prehod in I. predvedrje, Kosovelova dvorana

Cetrtek, 16. decembra, ob 19. uri

PRAVLJIČNA BITJA NARAVE KOT BOŽANSKA BITJA

Predavanje Marka Pogacnika - Društvo za primerjalno religiologijo
sejna E3, brezplačne vstopnice pri blagajni CD

Cetrtek, 16. in petek, 17. decembra, ob 19.30

KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE

oranzni abonma I in II
Dirigent János Kovács, solist Andree Cappelletti, violina
Program: A. Srebotnjak - Slovenski ljudski plesi, L. van Beethoven - Koncert za violino in orkester v D-duru op. 61, S. Prokofjev - Simfonija st. 5 v B-duru op. 100
Gallusova dvorana, 600, 500, 400 SIT

Sobota, 18. decembra, ob 20.30 (TV) in nedelja, 19. decembra, ob 18. uri

LETNI NASTOP AFS FRANCE MAROLT 45-LETNICA

Dvanajst slovenskih podob ljudskega plesa od Valvasorja do danes!

Gallusova dvorana, sobota 700, 600, 200 SIT, nedelja 600, 500, 200 SIT

Sobota, 18., ob 22. uri in nedelja, 19. decembra, ob 20. uri

PIAF - koncert za dva igralca

Igrata in pojeta Alenka Vidrih in Gojmir Lešnjak, glasbeniki Borut Lesjak - klaviature, Sasa Olenjuk - kitara, violina in Slavko Znidarsic - harmonika.
Režija Dušan Jovanović, kostumi Labod Novo mesto; scena Lipa Ajdovščina; Clavinova Yamaha, Avtothna. Za podporo pri produkciji se zahvaljujemo Francoskemu kulturnemu centru Charles Nodier. Pokrovitelj RENAULT in HIT d.o.o., Nova Gorica
Stihova dvorana, 600 SIT
4. decembra gostovanje v Radencih

Ponedeljek, 20. decembra, ob 19. uri

LJUBLJANSKI KLOŠARJI - marionete za odrasle

Lutkovno marionetno gledališče KINETIKON pod vodstvom Eke Vogelnik nam predstavlja malo nostalgicno fresko našega mesta brez začetka in brez konca.
Kosovelova dvorana, 300 SIT

Ponedeljek, 20. decembra, ob 19.30

ANDREA CAPPELLETTI violina

SOFIA TALIANI klavir
srebrni abonma, mednarodni mostreški ciklus
Program: J. M. Leclair - Sonata "Le Tambour", J. S. Bach - Partita za violino solo v E-duru, G. Tartini - Sonata "Vražji trilček", R. Schumann - Sonata st. 2, op. 121.
dvorana Slovenske filharmonije, 500, 300 SIT

Od 21. do 24. decembra

VIDEO FILM DANCE FESTIVAL

Pregled sodobnih tokov v plesu na video in filmu
21. 12., ob 21. uri: Otvoritveni večer slovenskega plesa: SOLO, Slovenija, 93 - nastop na sceni, koreograf in plesalec Matjaz Faric; Icht, Matjaz Faric, video; Labyrinth, Marina Grzinic in Aina Smid; Kako sem ujel sokola, Iztok Kovac, video, režija Jan Zakonjšek; HAMLETT PACKARD, Za vsako besedo cekin, Pot

22. 12., ob 19. uri: Judson Church in Godberg Variations (Steve Paxton); Dela Trishe Brown, Lucinda Childe, a.o.; Mozart Material (Rosas); ob 21. uri: Rdeci čevlji (- Powell&Pressburger), 1948;

23. 12., ob 20. uri: Mozart Material (Rosas); ob 21. uri: T-City (Saburo Teshigawara); Koreografija za fotokopirni stroj (Chel Wright); Elegija (Douglas Wright); Kissy Suzuki Suck (Alison Murray); 46bis, cesta v Belleville (Pascal Baes), Wankstallions (Alison Murray)

24. 12., ob 19. uri: Strange Fish, Vel. Britanija, 92, koreografija Lloyd Newson; DV8 Physical Theatre, režija David Hinton
Kosovelova dvorana

Sreda, 22. decembra, ob 21. uri

UMETNIŠKI VEČER

STARA LJUBLJANA
Besim Spahic, Niko Grafenauer, Lado Leskovar, Tomaz Pengov, Katja Levstik, Maja in Roman Končar, Kamila Volcansek, Janez Lomberger
V multimedijem projektu bodo razstavljene izvirne ilustracije slikarke Kamile Volcansek za slikanico Stara Ljubljana, besedilo je napisal Niko Grafenauer, njegove pesmi je uglasbil Besim Spahic, zapeli jih bodo Katja Levstik, Tomaz Pengov ter Maja in Roman Končar. Pogovarjali se bodo o nastanku tega projekta.
Klub CD, 300 SIT

Sobota, 25. decembra, ob 18. uri

BOŽIČNI KONCERT

ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

dirigent János Kovács, solistka Maria Sudlik, sopran; zbor Consorti musicum in Slovenski komorni zbor - zbor pripravil Mirko Cuderman
Program: A. Corelli - Božični koncerto grosso, J. S. Bach - Dve ariji iz Božičnega oratorija, W. A. Mozart - Ave verum corpus za zbor in orkester, F. Liszt - Kristus, oratorij za solo, zbor, orgle in orkester 1. del Božični oratorij
Gallusova dvorana, 1000, 800 SIT

Sobota, 25. decembra, ob 20. uri

DAENS -

zgodbna o duhovniku
Film režiserja Stijana Coninxsa, Favourite films, Belgija, 1992

Najbolj priljubljeni belgijski film zadnjih let in nominiran za Oskarja v kategoriji tujega filma '92!
Linhartova dvorana, 500 SIT

SILVESTRSKI VEČER V CANKARJEVEM DOMU!

31. decembra, ob 18. uri

BLUEBERRY HILL -

belgijski film (1989)
Režija Robbe de Hart
Kosovelova dvorana, 400 SIT

ob 20. uri

SVATBA -

film ZDA/Tajvan (1993)
Režija Ang Lee
Linhartova dvorana, 500 SIT

NAPOVEDUJEMO V JANUARJU!

Bodite z nami na tradicionalnem novoletnem koncertu!

Sobota, 1. januarja 1994, ob 18. uri

NOVOLETTNI KONCERT ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

dirigent Marko Letonja, solista Thomas Christian in Magdalena Kupf, violina
Program: E. N. von Reznicek - Donna Diana - uvertura; D. Milhaud - Vol na strehi za violino in orkester; P. Sarasate - Navarra za dve violini in orkester; N. Rota - La strada - suita iz filma; F. von Supp* - Lepa Galateja - uvertura; J. Strauss - Sferični zvoki - valček; B. Adamic - dve narodni: So roz'ce zavovale, Moj očka 'ma konjčka dva, J. P. Sousa - dve koracnici: The Washington Post, The Thunderer
Gallusova dvorana, 1500, 1200 SIT

Cetrtek, 6., ob 19.30 in petek, 7. januarja, ob 20. uri

KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE

modri abonma I in II
Dirigent Uroš Lajovic, solistka Tatjana Lipovšek, violina
Gallusova dv., 600, 500, 400 SIT

Petek, 7. in sobota, 8. januarja, ob 20. uri

PLESNI TEATER LJUBLJANA BOS NA VENERI -

koreografija Mateja Bučar
SOLO - koreografija Matjaz Faric
Linhartova dvorana, 600 SIT, dijaki in studentje 400 SIT, oba večera bosta izvedeni obe predstavi

Ponedeljek, 10. januarja, ob 19.30

TATJANA LIPOVSEK, violina
NATASA LIPOVSEK, klavir
srebrni abonma mednarodni mostreški ciklus
dvorana Slovenske filharmonije, 500, 300 SIT

Ponedeljek, 10. januarja, ob 20. uri - PREMIERA

torek, 11. januarja, ob 20. uri

Ivan Cankar:

POHUŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI

Koprodukcija Freyer Teatra, Ljubljana in Cankarjevega doma
Režija, dramaturgija in glasbena oprema Edi Majaron, igrajo Alenka Pirjevec, Boris Ostan, Joze Mraz, likovna zasnova Zlatko Bourek, tehnologija in izvedba lutk Alenka Pirjevec, izdelava kostumov Anja Dolenc, oblikovanje luci Zoran Najdenov
Kosovelova dvorana, 600 SIT

Torek, 11. in sreda 12. januarja, ob 9.30 in ob 11.30

SIMFONIČNA MATINEJA SLOVENSKE FILHARMONIJE ZA GMS

Dirigent Simon Robinson
Gallusova dv., zaključeno za GMS

Petek, 14. januarja, ob 20. uri

PLESNI VEČER

i and i
EARTHFALL DANCE, Cardiff, Wales
V sodelovanju z Britanskim svetom Ljubljana
Linhartova dvorana, 700, 500 SIT

Sobota, 15. januarja, ob 23. uri

POMLADNO OBREDJE DAMIRJA ZLATARJA FREYA

Nova premiera Damirja Zlatarja Freya, zmagovitega režiserja na zadnjih dveh Borstnikovih srečanjih!
Koprodukcija Koreodrama Ljubljana in C

GLASBA

FESTIVAL LJUBLJANA
Ljubljana, Trg francoske revolucije 1-2, pp 277

tel. 061 1264-340, 226-544 (blagajna)
5.12., ob 11. uri, Slovenska filharmonija

ACADEMIA ARS MUSICAE
umetniški vodja Brian Finlayson
solist Aleksej Kornienko, klavir
program: Tartini, Mozart, Beethoven, Schubert
(nedeljska matineja)

5.12., ob 17. uri, ljubljanski Magistralat

MIKLAVŽEVANJE
6.12., ob 20. uri, Opera SNG Ljubljana

Mojstri pevci: LUDMILA SEMČUK, mezzosopran; LUDMILA IVANOVA, klavir

program: Cajkovski, Rahmaninov, Musorgski, arije iz italijanskih, francoskih in ruskih oper
15. do 29.12., od 11. do 13. in od 15. do 18. ure, Krizevniška cerkev
JASLICE - organizirano vodstvo
22.12., ob 19.30, Viteska dvorana Festivala Ljubljana

Mladi virtuoz: MATEJ ZUPAN, flauta; NICOLETTA SANZIN, harfa
program: Amoros, Bizet, Donizetti, Ibert, Tomasi
24.12., ob 20. uri, ljubljanski grad, kapela Sv. Jurija
božicna poslanica ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Sustraja

SLOVENSKA FILHARMONIJA

Ljubljana, Kongresni trg 10
tel. 061 213-554

Na abonmajskih koncertih 9. n 10. decembra bo orkester SF vodil mladi madžarski dirigent György Györfányi Ráth, kot solist pa bo sodeloval vodilni madžarski trobentar György Geiger in sicer v skladbi, ki je bila zanj napisana: v Concertinu za trobento in orkester Emila Petrovicsa, ki bo ljubljanski izvedbi osebno prisostvoval. Ostali program tvorita še dve pomembni deli - Bele Bartóka Divertimento za godalni orkester in mogocna 3. simfonija Antona Brucknerja.

Madžarski dirigent
János Kovács
(Foto: Lado Jakša)

Tudi 16. in 17. decembra bo orkester vodil madžarski dirigent, to-krat že naš stalni gost János Kovács, ki je za osrednjo točko izbral izvrstno 5. simfonijo Sergeja Prokofjeva. Uvodoma bo SF krstila orkestralno verzijo Srebotnjakovih Ljudskih plesov, v solistični točki pa bo prvič v Ljubljani nastopil italijanski goslač Andrea Cappelletti v Beethovnovem Violinskem koncertu.

Slovenska filharmonija bo v drugi polovici decembra nastopila dvakrat izven abonmaja in sicer na Božičnem koncertu 25.12. in na Novoletnem koncertu - 1. januarja. Prvi koncert bo vodil János Kovács z deli Corellija, J.S. Bacha, Mozarta in Liszta (Božični oratorij), na Novega leta dan pa bo naš dirigent Marko Letonja vodil popularen program z deli Reznicka, Milhauda, Sarasateja, Rote (filmska glasba La strada), Suppéja, Josefa in Johanna Strausa, Bojana Adamčica in znamenitega ameriškega skladatelja koracnic Souse. Solista bosta violinista Thomas Christian in Magdalena Kupf.

AGENCIJA GALLUS INTERNATIONAL

Ljubljana, Krakovski nasip 6
tel.: (061)12-57-008

19.12. ob 11. uri v Slovenski filharmoniji

OTROSKE MATINEJE 1993/94 - HAYDNOV CIKEL

Komorni ansambel SLOVENICUM

Solistki: Maja Cerar, violina in Alenka Slokar, sopran

Dirigent Uros Lajovic

Program: N. Porpora - Fanfara regale; J. Haydn - Koncert za violino v C-duru, Cantilena pro Adventu, Simfonija st. 6 v D-duru "Le matin"

21.12. ob 20. uri v Gallusovi dvorani CD

DECEMBRSKI KONCERT REVIEJE MANAGER

Komorni ansambel SLOVENICUM

Solisti: Ales Kacjan, flauta; Darko Petrinjak, kitara in Dunja Spruk, sopran

Dirigent Uros Lajovic

Program: G. Rossini - La gazza ladra (Tatinska sraka), uvertura; W.A. Mozart - Andante za flauto; E. Grieg - Peer Gynt (1. suita); J. Rodrigo - Concierto de Aranjuez (2. stavek); J. Brahms - Sesti in peti madžarski ples; J. Strauss - Netopir, uvertura; Couplet Adele (iz 1. de-ja-

nja operete Netopir); F. Lehár - Gold und Silber (Zlato in srebro); J. Strauss - Pizzicato Polka; Frühlingstimmen (Pomladni zvoki); F. von Suppé - Leichte Kavallerie (Lahka konjenica)

GLEDALISCA

SNG OPERA IN BALET

LJUBLJANA

Ljubljana, zupanciceva 1

tel. 061 331-952

4. 12., ob 19. uri: P. I. Cajkovski: HRESTAC balet PREMIERA

6. 12., ob 15. uri: J. Strauss: NETOPIR mladinska

7. 12., ob 19. uri: P. I. Cajkovski: HRESTAC balet red TOREK II, izven

8. 12., ob 19. uri: G. Verdi: TRAVIATA izven

10. 12., ob 16.30: G. Verdi: NABUCCO izven

11. 12., ob 19. uri: P. I. Cajkovski: HRESTAC balet red SOBOTA, izven

13. 12., ob 15. uri: J. Strauss: NETOPIR mladinska

14. 12., ob 10. uri: K. Cipci: SNEGULJICA

14. 12., ob 19. uri: J. Strauss: NETOPIR izven

15. 12., ob 19. uri: P. I. Cajkovski: HRESTAC balet red SREDA, izven

16. 12., ob 11. uri: K. Cipci: SNEGULJICA

16. 12., ob 19. uri: G. Verdi: RIGOLETTO izven

17. 12., ob 16.30: P. I. Cajkovski: HRESTAC balet red PETEK, izven

18. 12., ob 19. uri: G. Puccini: TOSCA izven

20. 12., ob 15. uri: J. Strauss: NETOPIR mladinska

21. 12., ob 19. uri: P. I. Cajkovski: HRESTAC balet red TOREK, izven

22. 12., ob 11. uri: K. Cipci: SNEGULJICA

22. 12., ob 19. uri: J. Strauss: NETOPIR izven

23. 12., ob 19. uri: P. I. Cajkovski: HRESTAC balet red CETRTEK, izven

25. 12., ob 19. uri: P. I. Cajkovski: HRESTAC balet izven

27. 12., ob 16.30: J. Strauss: NETOPIR izven

režija Mile Korun

23.12., ob 19.30 Henrik Ibsen: RO-SMERSHOLM

abonma prva repriza in izven (kon-to)

28.12., ob 19.30 Miroslav Krleža GOSPODA GLEMBAJEVI

režiser Georgij Paro

Gostovanje HNK iz Zagreba izven (konto)

30.12., ob 19.30 Georges Feydeau DAMA IZ MAXIMA

izven (konto)

31.12., ob 19. uri Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR

izven (konto) (silvestrska predstava)

31.12., ob 19. uri Milan Jesih: LJUBITI (silvestrska predstava)

SLOVENSKO LJUDSKO

GLEDALIŠCE CELJE

Celje, Slandrov trg 5

tel.: 063 25-332

2. in 3. 12. ob 11.30 in 14.15: B. Veras: ZELENKA KAPICA

5. 12., ob 16. uri: B. Veras: ZELENKA KAPICA izven

8. 12., ob 11. uri: L. Pirandello: KOT ME TI HOCES, režiser Janez Pipan - abonma sr. sola B. Kidriča Celje

11. 12., ob 19.30: L. Pirandello: KOT ME TI HOCES, režiser Janez Pipan -

gostovanje v SNG drama v Ljubljani

14. 12., ob 10. uri: B. Veras: ZELENKA KAPICA - zaključeno

ob 19.30: D. Zlatar Frey: KRI IN KOSUTE - Režiser Dusan Mlakar -

gostovanje v Brezicah

17. 12., ob 19.30: L. Pirandello: KOT ME TI HOCES, režiser Janez Pipan - zaključeno za abonente

ZKO Slovenj Gradec

30. 12., ob 19. uri: L. Pirandello: KOT ME TI HOCES, režiser Janez Pipan - novoletna predstava za izven

V cau od 19. do 24. decembra bo tradicionalni, letos ze 8. TEDEN OTROSKEGA PROGRAMA

19. 12., ob 16. uri: Otvoritev - B. Veras: ZELENKA KAPICA izven. SLG Celje

20. 12., ob 10. in 12. uri: B. Veras: ZELENKA KAPICA - zaključeno

21. 12., ob 10. in 12. uri: Grimm-Valic: JANKO IN METKA 2000 - zaključeno. Moje gledališce Ljubljana

22. 12., ob 13. uri: R. Thayerthal: ANA IN KRALJ, KI JE PADEL IZ PRAVLJICE - zaključeno. Prešernovo gledališce Kranj

23. 12., ob 8.45, 10.00 in 11.15: Jelen-Zupanc-Golog-Falk: SMESKO MED CRKAMI ALI PLESNA ABECEDA - zaključeno. Plesni teater Igen, Studio zaples Celje

24. 12., ob 10. in 15. uri: Z. Krilič: JAJCE - abonma MRVLJICA in izven. Lutkovno gledališce Ljubljana. Zaključuje 8. TOP-a z otroško modno revijo pod pokroviteljstvom TEKOK Celje in obiskom Božička.

PRIMORSKO DRAMSKO

GLEDALIŠCE

Nova Gorica, Leninova 2

tel.: 067 25-326

V decembru bo 15 predstav KRALJEVI SMETANOVICI KOLACKI, v domačem gledališču in na gostovanjih sirom Primorske.

SLOVENSKO MLADINSKO

GLEDALIŠCE

Ljubljana, Viharjeva 11

tel.: 061 310-610

9., 11., 13., 16. in 17. 12.: Emil Filipci: PSIIA - Režija Vito Taufer

Opera - komedija - balet, ki je nastal kot svobodna predelava istoimenskega de Moliera in Corneilla

bo kot spektakel, ki združuje različne umetnostne zvrsti, doživela prve ponovitve v mesecu decembru.

Slovenska olimpiada, Amor, ki se zaljubljuje hčerko slovenskega predsednika, ljubosumna Venera, vse skupaj prenaša slovenska televizija, Sheraton hotel na sredi ljubljanskega Barja...

1., 3. in 6. 12.: A. A. Rozman: TARTIF - Režija Vito Taufer

Po dolgem času spet na voljo domači publiki predstav, ki je na festivalu Dnevi komedije v Celju prejela nagrado za najboljšo slovensko komedijo.

29. in 30. 12.: Ivo Svetina: SEHERZADA - Režija Tomaz Pandur

Največja svetovna uspešnica slovenskih gledališč je po gostovanju na festivalu Milano Oltre ponovno na voljo slovenski publiki

Veno Taufer: ODISEJ IN SIN ALI SVET IN DOM - Režija Vito Taufer

Predstava, ki že tri leta polni slovenske in tuje dvirane po dolgem času spet na odru SMG.

22.12.: Lewis Carroll: ALICA V CUDEZNI DEZELI - Režija Vito Taufer

Cudezna predstava za mlade in stare za prednovoletno decembrsko razpoloženje.

MESTNO GLEDALIŠCE

LJUBLJANSKO

Ljubljana, Copova 14

tel.: 061 210-852, 214-167

1. 12., ob 15.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - abonma

Sreda popoldan in izven

ob 21. uri: Jagodic-Pokorn-Tadel:

Drama SNG v Ljubljani: Dušan Jovanović: **ANTIGONA**

Na sliki: Saša Pavček in Jernej Sugman (Foto: Tone Stojko)

KLINIK TIVOLI D.O.O. - izven

2. 12., ob 19.30: I. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR - abonma Studentski B

4. 12., ob 11. in 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 20. uri: Jagodic-Pokorn-Tadel: KLINIK TIVOLI D.O.O. - izven

5. 12., ob 11. in 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

6. 12., ob 20. uri: Jagodic-Pokorn-Tadel: KLINIK TIVOLI D.O.O. - izven

7. 12., ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - abonma

Torek

8. 12., ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - abonma

Mladinski 1

9. 12., ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - abonma

Red B

10. 12., ob 20. uri: A. Dorfman: DEKLICA IN SMRT - Zaključeno za Amnesty International

11. 12., ob 11. in 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - izven

12. 12., ob 11. in 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

13. 12., ob 19.30: M. Klec: VSEGA JE KRIVA MARJANA DERZAJ - izven - gostovanje SSG Trst

15. 12., ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - abonma

Red O

16. 12., ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - abonma

Studentski A

17. 12., ob 19.30: I. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR - izven

18. 12., ob 19.30: M. Klec: VSEGA JE KRIVA MARJANA DERZAJ - izven - gostovanje SSG Trst

19. 12., ob 11. in 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

22. 12., ob 19.30: M. Klec: VSEGA JE KRIVA MARJANA DERZAJ - izven - gostovanje SSG Trst

23. 12., ob 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 19.30: E. Flisar: KAJ PA LEONARDO - izven

27. 12., ob 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - izven

30. 12., ob 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 19.30: Jagodic-Pokorn-Tadel: KLINIK TIVOLI D.O.O. - izven

29. 12., ob 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - izven

30. 12., ob 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 19.30: Jagodic-Pokorn-Tadel: KLINIK TIVOLI D.O.O. - izven

29. 12., ob 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 19.30: M. Camoletti: PRIDI GOLA NA VECERJO - izven

30. 12., ob 16. uri: D. Zupan: STORZEK IN JURCEK - izven

ob 19.30: Jagodic-Pokorn-Tadel: KLINIK TIVOLI D.O.O. - izven

MALA SCENA MGL

19. 12., ob 20. uri: G. Barylli: MEDENI MESEC - PREMIERA

20. 12., ob 20. uri: G. Barylli: MEDENI MESEC - izven

21. 12., ob 22. uri: G. Barylli: MEDENI MESEC - izven

22. 12., ob 22. uri: G. Barylli: MEDENI MESEC - izven

23. 12., ob 20. uri: G. Barylli: MEDENI MESEC - izven

27. 12., ob 22.30: G. Barylli: MEDENI MESEC - izven

30. 12., ob 22.30: G. Barylli: MEDENI MESEC - izven

MGL si pridržuje pravico do spremembe programa!

KUD FRANCE PRESEREN

Ljubljana, Karunova 14

tel. 061 332-288

1. 12., ob 20. uri: Mirjam Milharčič-Hladnik - Sola, spolnost in nasilje (ciklus predavanj Vesele znanosti pod skupnim naslovom Okolje)

3. 12., ob 20. uri: Multimedialni performance - Gregor Radonjic: zročilo sfinge

ob 21.30: Gledališce Ane Monro - Variete

4. 12., ob 17. uri: Trnkova sabotaža - lutkovna skupina Us: Kužek in muca

ob 21. uri: Gledališce Ane Monro - Zveza rdecelascev

6. 12., ob 20. uri: Gledališce Ane Monro - Zveza rdecelascev (zaključeno)

7. 12., ob 21. uri: Gledališce Ane Monro - Zveza rdecelascev

8. 12., ob 20. uri: Peter Vodopivec - Kako so Slovenci v 19. stoletju videli svojo gospodarsko in družbeno prihodnost (Vesela znanost)

9. 12., ob 20. uri: Razstava ob dnevu človekovih pravic - slike in grafike Marije Perdih (Amnesty International)

10. 12., ob 21. uri: Gledališce Ane Monro & gostje (zaključeno)

11. 12., ob 17. uri: Trnkova sabotaža - Lutkovno gledališce Joze Pengov: Kdo je napravil Vidku srajčico

ob 21. uri: Gledališce Ane Monro - Zveza rdecelascev

12. 12., ob 20. uri: Zijah Sokolović - Glumac ... je glumac ... je glumac

13. 12., ob 20. uri: Otvoritev razstave fotografij na temo Pregnanci (sodelujejo Ziga Koritnik, Smiljan Siska, Jože Suhadolnik, Bojan Becelj, Miha Fras, Bruno Belof, Sijmen Hendriks)

15. 12., ob 10. uri: Lutkovno gledališce Fru-Fru - Tobija (zaključeno)

ob 20. uri: Iztok Geister - Ali nam je narava v napoto (Vesela znanost - Oolje)

16. 12., ob 18. uri: Lutkovno gledališce Fru-Fru - Tobija (z obiskom Dedka Mraza - zaključeno)

ob 21. uri: Gledališce Ane Monro - Zveza rdecelascev

17. 12., ob 21. uri: Gledališce Ane Monro - Variete

18. 12., ob 17. uri: Trnkova sabotaža - otroška gledališka skupina Skatlica domisljuje (OS Valentina Vodnika): Zadnje sanke dedka Mraza

ob 21. uri: Gledališce Ane Monro - Zveza rdecelascev

19. 12., ob 20. uri: Zijah Sokolović - Glumac ... je glumac ... je glumac

22. 12., ob 21. uri: Gledališce Ane Monro - Zveza rdecelascev

23. 12., ob 21. uri: Koncert Etbina Stefancica - kitara

24. 12., ob 21. uri: Gledališce Ane Monro - Zveza rdecelascev

25. 12., ob 1

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.45	Živ zav, ponovitev
09.35	Hovl, ponovitev 5/8 dela angleške nanizanke
10.00	Sezamova ulica, 11/13 del otroške nanizanke
11.00	Pesnice za Barbaro in druge otroke
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
12.30	Vodne pustolovščine, 2/24 del angleške pzn serije
13.00	Poročila
13.35	Debeluska, kanadski film, VPS 1335
15.05	Elite ne bojne enote, pon. 6/8 dela ameriške dok. serije, VPS 1505
15.55	Edvard VII, 9/13 del angleške nadaljevanke, VPS 1555
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Po domače, VPS 1710
19.00	Risanke
19.15	Slovenski loto, VPS 1915
19.30	TV dnevnik 2
20.10	Zrcalo tedna
20.30	Klic dobrote, VPS 2030
21.30	S Petrom Ustinovom okoli sveta, 3/6 del angleške dokumentarne serije, VPS 2130
22.00	TV dnevnik 3, VPS 2200
	Sova
22.20	Moje in Margareta, 8., zadnji del poljske nadaljevanke, VPS 2220
23.15	Vlak obilja pelje na vzhod, 2/4 del angleške nadaljevanke, VPS 2315

SLOVENIJA 2

09.50	St. Caterina: Slalom (Z), 1. tek, prenos
11.00	Pogled in zadani
12.50	St. Caterina: Slalom (Z), 2. tek, prenos
14.15	Skorpijonov obroč, 3/4 del avstralske nadaljevanke
15.05	Ona+On
16.10	Sportna nedelja
	Ljubljana: DP v nogometu: SCT Olimpija-Maribor Brnik, prenos
18.00	Park City: Slalom (M), 1. tek, prenos
19.30	Dnevnik 2
20.05	Slovenski magazin
20.35	Maska, ameriški film, 1985

KANAL A

08.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
08.15	RIS, risanke in spoti
08.25	Male zivali
08.45	BMX, ponovitev 4. dela
09.20	Vojakova vrnitev, ponovitev filma
11.30	Dance Session, ponovitev 8. oddaje
12.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
12.15	Helena
18.00	Gašenje, dokumentarna oddaja
18.30	Malta - Otok v času, 2. del dokumentarnega filma
19.05	Tropska vročina II, ponovitev 9. dela
20.00	Maribor Music Show
20.30	Tropska vročina II: Smrtonosni prekop II, 12. del ameriške nanizanke
	Nick končno najde morilca, a ugotovi, da se je ujel v past. Črna vdova ga zeli ubiti in Nick nikakor ne najde poti iz zanke...
21.25	Kino, kino, kino, oddaja o filmu
22.00	Kiss shot, ameriška kriminalka
	Igrajo: Whoopi Goldberg, Dennis Franz, Tasha Scott, David Marciano in drugi; režija Jerry London
23.30	CMT

KOPER

NI SPOREDA

KOROŠKA

13.45 Dober dan, Koroška, oddaja za koroške Slovence

RAI 1

6.00	Caccia al tesoro
7.45	Dok.: Kvarkov svet
8.30	Otroski variete: La banda dello zecchino
	Velike razstave
10.00	Masa
11.55	Parola e vita
12.15	Zelena linija
13.30	Dnevnik 1
14.00	Toto-TV Radiocorriere
14.15	Variete: Domenica in, vmes (15.20) sportni odd. Cambio di campo, (16.20) Solo per i finali, 18.00 dnevnik
18.10	Sport: 90. minuta
19.00	Variete: Domenica in
19.50	Vreme in dnevnik
20.30	Sportne vesti
20.40	Glasba: 36. Festival Zecchino d'oro
22.25	Sportna nedelja
23.30	Sportna oddaja: Tempi supplementari
	Vreme in dnevnik
0.10	Nagrada Krotan
0.40	Film: La forza può attendere (kom., ZDA '69, i. John Hurt)

RAI 2

7.50	Otroska oddaja
8.15	Film: Il grande imbroglio (kom., ZDA '85)
9.45	SP v smučanju: ženski slalom, 1. tek
11.00	Dnevnik
11.05	Nan.: L'arca del dottor Bayer
13.00	Dnevnik 2, rubrika
	Trentatré in vreme
14.00	Film: Professione assassino (i. C. Bronson)
15.45	Film: Attacco - Piattoforma Jennifer ('79)
18.00	Komicni filmi S. Laurela in O. Hardyja
19.00	Nogomet A lige
19.35	Vreme in dnevnik
20.00	Domenica Sprint
20.55	SP v smučanju: moski slalom, 2. tek
21.30	Nad.: Beautifl
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Zidovska kultura
0.05	Moldigliani v Benetkah
1.05	Nan.: Cuore e batticuore (i. R. Wagner)

RAI 3

9.00	Film: Francis all' accademia (kom., '52)
10.15	Kvartet Casals
10.50	Film: Donne verso l'ignoto (i. R. Taylor)
12.45	SP v smučanju
14.00	Dnevnik
14.25	Sport: Quelli che il calcio...
16.30	Film: Made in USA (pust., ZDA '88)
17.55	SP v smučanju
18.50	Vreme in dnevnik
19.20	Domenica golf
19.30	Dnevnik, deželni sport
20.05	Aktualno: La zattera
20.30	Variete: C'era due volte (vodi P. Baudó)
22.30	Dnevnik in vreme
22.50	Variete: Cielito lindo
0.10	Dnevnik, pregled tiska
0.25	Film v originalu

RETE 4

7.00	Film, 9.00 nanizanka, 9.30 dnevnik
10.00	Nedeljski koncert
11.00	Aktualno: Affari di cuore, 11.40 Berelegante, 11.55 vesti
12.00	Aktualno: C'eravamo tanto amati
13.00	Nad.: Sentieri
13.30	TG 4, 14.00 Sentieri
14.20	Film: Appassionatamente (kom., It. '54)
16.00	Aktualno: Perdonami
17.00	Film: Luna di miele in tre (It. '76, i. R. Pozzetto), 17.30 dnevnik
19.00	Dnevnik, 19.30 Lui lei l'altro
20.30	Film: Joe contro il vulcano (kom., ZDA '90, i. Tom Hanks)
23.15	Dnevnik
23.20	Nedeljski koncert

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Nabozna oddaja
9.45	Dok.: 5 kontinentov
10.00	Aktualno: Reportage
11.30	Dok.: Arca di Noè
12.00	Risanke: Simpsonovi
12.30	Glasbena oddaja: Superclassica Show, vmes (13.00) dnevnik
13.45	Variete: Buona domenica, vmes 18.10 man. Casa Vianello
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: L'edicola di Gommapiuma
20.40	Nan.: Papà prende moglie
21.40	Variete: Occhio allo specchio
22.30	Aktualno: Ciak, 23.00 Nonsolomoda
23.30	Nan.: Missione impossibile, 24.00 dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
10.30	A tutto volume
11.00	Nan.: Adam 12
11.30	Sport: "Grand Prix
12.30	Odprti studio
12.45	Sport: Vodič nogometnega prvenstva
14.00	Film: Rag. Arturo De Fanti bancario precario (i. P. Villaggio)
16.00	Nan.: Don Tonino, 18.00 Tale padre tale figlio, 18.30 T.J. Hooker
19.30	Odprti studio
20.00	Variete: Benny Hill
20.30	Film: Nico (krim., ZDA '88, i. S. Seagal)
22.30	Sport: Pressing (vodi R. Vianello)
23.45	Variete: Mai dire gol
24.00	Studio sport
0.30	Sport: Veliki golf

TELE 4

	Lastne oddaje
20.35	Film
22.00	Dogodki in odmevi

Koper

Zaradi stavke italijanskega osebja na TV Koper - Capodistria nismo dobili sporeda oddaj.

Hrvaška 1

08.45	TV koledar
08.55	Poročila
09.00	Malavizija
10.00	Poročila
10.05	Nedeljska masa
11.30	Otroska oddaja
12.00	Poročila
12.05	Kmetijska oddaja
12.55	Narodna glasba
13.25	Mir in dobrotu
13.55	Duševeni klic
14.00	Poročila
14.05	Velike avanture: Odiseja
15.00	Opera box
15.30	Poročila
15.40	Ko bom ljubljena, ameriški film, 1990
	Igrajo: Crystal Bernard, Stefanie Powers, Katherine Helmond in drugi; glasba Briane Keane; režija Michael Tucker
17.10	Družinski zabavnik
18.50	Zajetje zgodbe
19.15	TV fortuna
19.30	Dnevnik 1
20.15	Sedma noč
21.35	Odletel bom, 3/16 del ameriške nadaljevanke
22.25	Sport
22.40	Slika na sliko
23.40	Poročila v angleščini
23.45	Sanje brez meja

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.30	Novice o avstrijskem filmu
13.35	Buona sera, Mrs. Campbell, am. komedija, 1968
	Igrajo: Gina Lollobrigida, Shelley Winters, Phil Silvers, Telly Savalas, Lee Grant; režija Melvin Frank
15.25	Voda, ogenj, zrak in zemlja, 13. del
15.30	Hobotnica, kviz
17.10	Lucky Luke, ital. serije
19.30	Cas v sliki
20.15	Levja jama, 30. del: Točjaka
21.15	Jaz o sebi
22.00	Poljub zenske pajke, reportaza o dunajski premieri musicala
22.30	Vizije
22.35	Kantina
00.15	Maurice Ravel: Bolero dirigent Leonard Bernstein

ORF Avstrija 2

09.05	Cebelica Maja
09.40	St. Caterina: Slalom (Z), 1. tek, prenos
11.00	Navigators let, ameriški film
	St. Caterina: Slalom (Z), 2. tek, prenos
13.45	Dober dan, Koroška, oddaja za koroške Slovence
14.15	Sportno popoldne
16.00	95 let Dunajske ljudske opere
18.00	Pri Huxtablovih
19.00	Avstrija danes
20.15	Kraj dejanja, serija
21.45	Cas v sliki
22.25	Hej, sestr! serija
22.25	Srebro, banke in sleparji, am. kriminalka
00.15	Cas v sliki

Hrvaška 2

15.50	TV koledar
16.00	Rock koncert: Paul McCartney, 2. del
17.00	Sportna nedelja
	St. Caterina: Slalom (Z), posnetek
17.50	100 let nogometa na Hrvaškem
18.20	Tenis - ATP magazin
18.50	Kosarka NBA
19.30	Dnevnik 1
20.15	Crno-belo v barvah: Vazno je imenovati se Ernest, angleška drama po knjigi Oscarja Wilda
	Top lista
	Letec cirkus Monty Pythona

MTV Madžarska

06.45	Vaska TV
07.30	Za otroke, risanke
07.55	Biblijsko sporočilo
08.05	Mladinski magazin
08.30	Halo nedelja, magazin
11.00	Grskokatoliško bogoslužje
12.10	TV magister
13.45	Pesem doni
14.03	Moja knjiga o džungli, film Wernerja Fenda
14.25	Priziganje adventske sveče
14.40	Telesport
16.20	Ortodoksní verski program
16.45	Disneyjevo popoldne
18.30	Kolo sreče, kviz
19.00	Teden
20.00	Dnevnik
20.20	Muhasti letni casi
21.15	Stalin, 2. del am. filma
22.45	Naivci iz Erdeljskega

RADIO

Slovenija 1

(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4; MHz; 16,00 SV 918 KHz)
4,30, 5,00, 6,00, 6,30, 7,30, 8,00, 9,00, 10,00, 12,00, 14,00, 17,00, 18,00, 23,00
Poročila; 19,00 Dnevnik; 6,50 Duhovna misel; 7,00 Kronika, vreme; 8,05 veseli tobogan; 9,05 Pomnjenja; 10,05 Kviz: Quo vadis; 11,05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12,05 Na današnji dan; 13,10 Obvestila in osmrtnice; 13,20 Za naše kmetovalce; 14,15 Poslušalci čestitajo; 15,30 Dogodki in odmevi; 15,45 Poslušalci čestitajo; 17,30 Naš gost; 18,00 Nedeljska reportaza; 18,30 Zborovsko petje; 19,45 Lahko noč, otroci; 20,00 V nedeljo zvečer; 22,00 Zrcalo dneva; 22,30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23,05 Literarni nokturno; 23,15 Nočni program

Slovenija 2

6,30, 7,30, 8,30, 9,30, 10,30, 11,30, 12,30, 14,30, 16,30, 17,30 Poročila; 19,00 Dnevnik; 7,00 Jutranja kronika; 8,00 Servisne informacije; 8,30 Nedeljski val; 8,40 Priridive; 10,35 Nedeljski gost; 11,35 Obvestila; 12,05 Z Vam okoli sveta; 13,00 Sportno popoldne; 15,30 Dogodki in odmevi; 19,00 Večer na 2.; 19,30 Drugi val; 22,00 Zrcalo dneva.

Slovenija 3

8,00, 9,00, 10,00, 11,00, 13,00, 14,00, 18,00, 22,00 Poročila; 8,10 Na poljani jutro; 8,30 Monteverdijev dan; 9,00 Prens iz Prage; 11,00 Aradina tozba; 12,00 Officium defunctorum; 13,00 Prens iz Sofje; 14,05 Instrumentalna glasba; 15,00 Monteverdi in sodobniki; 16,00 More Maiores Consort; 19,00 iz Amsterdam; 20,00 Glasbena tradicija; 21,00 Radio Helsinki; 22,00 Monteverdi.

Radio Koper

(slovenski program)
(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8,30, 10,30, 17,30 Poročila; 12,30, 19,30 Dnevnik; 8,00 Otvaritev, napovedi, koledar; 8,30 Osmrtnice; 8,45 Poti do zdravja; 9,00 Od otroštva do mladosti; 9,15 Dober nasvet za boljši prihodek; 9,30 Po domače; 10,10 Primorski kraji in ljudje; 10,30 Poročila; 10,45 Primorski kraji in ljudje; 11,30 Glasba po željah; 12,30 Primorski dnevnik; 13,30-19,00 Ob robu igrišča: Slov. nogometno prvenstvo v živo; 15,30 Dogodki in odmevi; 19,05 Prens RS; 17,30 Poročila; 19,00 Dnevnik, prenos RS

Radio Koper

(italijanski program)
8,30, 10,30, 13,30, 17,30 Poročila; 7,15, 12,30, 19,30 Dnevnik; 6,00 Almanah; 7,50 Horoskop; 8,10 Razstave in prireditve; 8,35 Popovka tedna; 9,00 Knjižne novosti; 9,30 Pregled kulturnih dogodkov; 10,00 Kulturna oddaja; 11,00 Dogodki

in odmevi; 11,30 Souvenir d'Italy; 12,00 Glasba po željah; 14,30-15,00 Lestvica LP; 15,00-18,00 Nedeljsko popoldne; 18,00 Ciklus posvečen Pirandellu; 19,40 Nedelja na športnih igriščih; 20,00 Nočni program.

R. Glas Ljubljane

9,15, 11,15, 12,15, 15,15, 17,15 Poročila; 7,00 Otrski program; 10,45 Vreme; 12,00 Horoskop; 12,00 Duhovna misel; 13,00 Reportaza; 13,55 Pasji radio; 14,00 Lestvica za MTV; 15,00 Voden program; 17,25 Vreme; 18,15 Hollywood; 19,00 American Top 40; 22,15 Jazz; 1,00 Glasba preko satelita.

Radio Kranj

8,00 Dobro jutro; 9,20 Pevka Mojca Pavlič; 10,00 Dežela kranjska - Smlednik; 11,00 Po domače na kranjskem radiu; 12,00 Mali oglasi; 12,40 Kmetijska oddaja; 13,00 Med praznovaleci; 17,20 Točke, metri, sekunde; 18,20 Kino kviz.

Radio Maribor

9,00, 10,00, 13,00, poročila; 19,00 Dnevnik; 9,05 iz roda v rod; 9,30 Vstopite, prosim; 10,05 Marjanca; 11,00 Kmetijska oddaja; 11,25 Osmrtnice, obvestila; 11,35 Meh za smeh; 12,00 Mariborski fejtton; 13,05 Zeleni ste; 15,30 Dogodki in odmevi; 16,00 Zeleni ste; 18,00 Sport in glasba; 20,00 Nedeljski klepet; 22,00 Zrcalo dneva; 23,15 Nočni program.

Radio Študent

11,00 Vzlic; 12,00 Nisam ja odavde; 15,30 Dervisi in teke v Bani in Hercegovini; 17,00 Retrovizor; Vlak Amsterdam-Pariz; 18,00 Coca Cola is the music live; 19,00 Pogues; 20,00 Nove pisarje; 21,00 Oldies Goldies Chart; 23,00 Koncert Marc Ribot & Shrek; 24,00 Radio-satelit.

Radio Trst A

8,00, 13,00, 19,00 Dnevnik; 14,00, 8,20 Koledar; 8,30 Kmetijski tednik; 9,00 Masa iz cerkve v Rožanu; 9,45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10,00 Mladinski oder; Pip Paul; 10,30 Slovenska lahka glasba; 11,00 Za smeh in dobro voljo; 11,15 Narodnozabavna glasba; 11,30 Filmi na ekranih; 11,45 Vera in naš čas; 12,00 Obzorje; 12,45 Orkestralna glasba; 13,20 Glasba po željah; 14,00 Deželna kronika; 14,10 Božanska komedija; Pekar (r. S. Verč, 8. del, pon.); 14,45 Glasba za vse okuse; 15,00 Krajne stvarnosti; 15,30 Sport in glasba; 17,00 Krajne stvarnosti; Z naših prireditelj; 19,20 Napovednik.

Radio Opčine

11,30, 15,30, 17,30 Poročila; 10,00 Jutranji val; 19,00 Morski val (vsakih 4 dni).

Radio Koroška

6,30 - 7,00 Dobro jutro na Koroškem - Duhovna misel (žpkm. Jurij Buch); 18,10 - 18,30 Dogodki in odmevi.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

08,00 Awake on the Wild Side; 10,30 Poročila; 11,00 The Big Picture; 14,30 The Real World; 15,00 Video; 18,30 Poročila; 19,00 US Top 20; 21,00 120 Minutes; 23,00 Beavis & Butt-head; 23,30 Headbangers Ball; 02,00 Video; 03,00 Nočni video

SKY ONE

07,00 Hour of Power; 08,00 Fun Factory; 12,00 DJ Kat Show; 13,00 Rokoborba; 15,00 Crazy Like a Fox; 16,00 Vesoljska ladja Galaktika; 17,00 UK Top 40; 19,00 Simpsonovi; 20,00 Deep Space Nine; 21,00 Celebrity; 1/2 del am. mini serije; 23,00 Hill Street Blues; 00,00 Entertainment this Week

PRO 7

04,55 Serije; 08,05 Ob sedmi zori, pon. am. vojnega filma; 10,50 Prijatelj, am. komedija; 12,25 Ponovitve; 13,55 Potovanje okoli sveta; 15,00 Kenny Rogers kot kockar; 18,30 Mattlock; 20,00 Poročila; 20,15 Moje v sendi, am. film; 22,50 Cold Heat, am. akcijska kriminalka; 00,25 Special Squad;

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V petek, 10. decembra, ob 20. uri LETICIJA IN LUSTREK (SD, 600 SIT).
DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511
V torek, 30. novembra, ob 19.30 D. Jovanović: ANTIGONA, za abonma torek (parter). Predstava bo se v četrtek, 2. decembra, ob 18. uri, za abonma dijaški 6 večerni (parter, balkon) in ob 20.30 za abonma dijaški 6 večerni (parter). Prosimo, da ne zamujate predstav, ker po začetku vstop v dvorano ni več mogoč! V petek, 3. decembra, ob 19.30 G. Štrmlša: SAMOROG, za izven in konto. Zadnjikrat.

MALA DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511
V ponedeljek, 29. novembra, ob 20. uri M. Jesih: LJUBITI, za izven in konto. V torek, 30. novembra, ob 20. uri W. Allen: ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven in konto. Razprodano! V petek, 3. decembra, ob 20. uri A. Nicolaj: BLAŽI POKOJNI, DRAGI MOZJE, za izven. Monodramski nastop PoloneVertri.

OPERA SNG, tel.: 061/ 331-950
Danes, 28. novembra, ob 19. uri koncert nagajencev prvega tekmovalca mladih slovenskih baletnih plesalcev, za izven in konto. V soboto, 4. decembra, ob 19. uri baletna premiera Čajkovski: HRESTAC, za izven in konto. V ponedeljek, 6. decembra, ob 15. uri Strauss ml.: NETOPIR. Razprodano! V torek, 7. decembra, ob 19. uri Čajkovski: HRESTAC, za red torek II in izven. V sredo, 8. decembra, ob 19. uri Verdi: TRAVIATA, za izven in konto.

MESTNO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 210-852
Danes, 28. novembra, ob 19.30 M. Camoletti: PRIDI GO LA NA VEČERJO. Razprodano! Predstava bo se v torek, 30. novembra, ob 15.30, za abonma torek popoldanski in izven, in v sredo, 1. decembra, ob 15.30, za abonma sredo popoldanski in izven. V sredo, 1. decembra, ob 21. uri Jagodic-Pokorn-Tadel: KLINIKA TIVOLI, d.o.o., za izven in konto. Razprodano! V četrtek, 2. decembra, ob 19.30 I.

Cankar: ZA NARODOV BLAGOR, za abonma studentski B.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 1253-312
V ponedeljek, 29. novembra, ob 19.30 uri E. Filipčič: PSI-HA.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 312-860
Danes, 28. novembra, ob 16. uri A. Lindgren - Arhar - Štih: PIKA NOGAVIČKA, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288
Danes, 28. novembra, ob 20. uri monodrama Zijaha Sokoloviča: GLUMAC JE..., JE GLUMAC..., JE GLUMAC.

CELJE
SLG, tel.: 063/ 25-332
Danes, 28. novembra, ob 18. uri Jelen-Zupanc-Golob-Falk: SMESKO MED CRKAMI ALI PLESNA ABCEDA, plesni teater Igen. V torek, 30. novembra, ob 10. uri B. Veras: ZELENA KAPICA, za abonma II. solski. V nedeljo, 5. decembra, ob 16. uri B. Veras: ZELENA KAPICA, za izven.

KRANJ
PRESERENOV GLEDALIŠČE KRANJ, tel.: 064/ 222-681, 222-701
V petek, 3. decembra, ob 19.30 komedija R. Cooney: ZBEZI OD ŽENE, za izven in konto.

MARIBOR
Drama SNG, (tel.: 062/ 221-206): v ponedeljek, 29. novembra, ob 18. uri Aishil: ORESTEJA, za abonente in izven; ob 20. uri KABARET XX. STOLETJA: ISADORA, za abonente in izven.
Opera SNG: danes, 28. novembra, ob 19.30 na Velikem odru SNG, premiera Nikolaj A. Rimski-Korsakov: CARJEVA NEVESTA.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

KULTURNI DOM
V petek, 3. decembra, ob 20.30 (abonma red F) ponovitev monodrame »Bos ze videla« Helmuta Peschine. Igra Mira Sardoč. Režija Joze Babic.

VERDI - DVORANA TRIPCOVICH
Jesenska simfoniska sezona - Ludvig Van Beethoven: danes, 28. t.m., ob 20.30 (Red B) bo na sporedu koncert st. 4 za klavir in orkester, v izvedbi orkestra gledališča Verdi. Vodi dirigent Lù Jia. Solist Alexander Lonquich.
Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripcovich (9-12, 16-21).
Opera sezona: od 10. do 22. decembra bo na sporedu »Hänsel in Gretel« (Janko in Metka), glasbena pravljica v izvedbi gledališča Verdi ob stoletnici prve izvedbe Weimarjeve opere. Direktor Michael Luitg. Sodeluje otroški pevski zbor »I piccoli cantori della città di Trieste« pod vodstvom Marie Susovsky Semeraro.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Danes, 28. t.m., ob 16. uri (red nedelja in prost) zadnja predstava Stalnega gledališča iz Parme - J.P. Sartre »I sequestrati di Altona«. Režija Walter Le Moli. Nastopajo Sergio Fantoni in Elisabetta Pozzi. Pred-

stava v abonmaju: odrezek 3G (rumen). Za abonente popust.
Vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih pri blagajni gledališča Rossetti (ob delavnikih 8.30-10.00, 16.00-19.30) in v Pasazi Protti (ob delavnikih 9.00-12.30, 15.30-19.00, ob praznikih in nedeljah 9.00-12.30).
GLEDALIŠČE CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes, 28. t. m., ob 11 uri Andersenova pravljica »Kraljica na zrnu graha« v izvedbi gledališke skupine La Contrada.
Danes, 28. t. m., ob 16.30 - zadnja predstava gledališke skupine Teatro di Sardegna - Henrik Ibsen »Una casa di bambola«. Režija B. Navello. Scene in kostumi L. Perego. Glasba G. Mazzocchetti. Nastopajo M. Crippa, R. Alpi, L. Mezzanotte, I. Orchis in C. Salù.

GORICA

KATOLISKI DOM
Slovensko stalno gledališče gostuje jutri, 29. t.m. (abonma red A), ob 20.30 z monodramo Helmuta Peschine »Bos ze videla«. Igra Mira Sardoč. Režija Joze Babic. Ponovitev v torek, 30. t. m., ob 20.30 (abonma red B). Aktivnost za ponedeljkovo predstavo vozi po običajnem voznem redu.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče
V torek, 30. t. m., ob 14.30 ponovitev predstave za otroke Astrid Lindgren »Pippi Langstrumpf«.

ŠENTJAKOB
V Farni dvorani bo danes, 28. t. m., ob 14.30 kabaret »Martin Krpan« v izvedbi gledališke skupine SPD Borovlje.

ŠENTPRIMOŽ
V Kulturnem domu bo danes, 28. t. m., ob 20. uri gledališka predstava ob 100-letnici rojstva Prežihovega Vrance »Prizori s Prežihom«.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

Studentska sekcija ljubljanskega geografskega društva organizira v torek, 30. novembra, ob 19. uri na Filozofski fakulteti (predavalnica st. 233, 2. nadstropje) topotipno predavanje o Indoneziji.

CANKARJEV DOM
V ponedeljek, 29. in v torek, 30. novembra, bo ob 17. in 20. uri v Gallusovi dvorani MODNI BAZAR - tradicionalna modna revija.
FILM: vsak dan do torka, 30. novembra, ob 20. uri ameriško-tajvanska komedija SVATBA, režija Ang Lee (KD, LD, 500 SIT).

MREŽA ZA METELKOVO:
V ponedeljek, 29. novembra, ob 20. uri Balkan zur ob 50-letnici praznika republike (Gala dvorana), ob 20. uri 1001 noc JANEZ CERNIVEC: Sansoni za kitaro in za psa (Sola - klet); ob 21. uri Channel Zero videoprojekcija: PLAY IT AGAIN, SAM, režija Herbert Ross (Sola - klet), sponzor Urad RS za mladino; Za pomoč se zahvaljujejo podjetju A-TIM iz Ljubljane.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23
V sredo, 1. decembra, bo ob 19. uri videoprojekcija KANARSKI OTOKI. Gospa ANA FERRER-ZADRAVEC bo predstavitev popestrila z avtentičnimi etnoloskimi predmeti, ponudila pa bo tudi pecivo in pijako (200 SIT).

KNJIZNICA MEDVODE, Cesta komandanta staneta 12

V ponedeljek, 29. novembra, bo ob 19. uri v prostorih knjižnice predstavitev knjige ALASDAIR MACINTYRE: Kratka zgodovina etike.

ZKO LJUBLJANA SISKAPRIRREDITVE XII. OSTROVRHARJEVEGA SREČANJA: V ponedeljek, 29. novembra, ob 19.30 v Vodnikovih domačiji, komični enodejanki A. P. Cehov: SNUBAC in JUBILEJ - Gledališče Loza. V četrtek, 2. decembra, ob 18. uri v Vodnikovih domačiji otvoritev razstave slikarja ERNESTA KRNAICA - ENCIIJA.

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14
V sredo, 1. decembra, ob 20. uri predavanje v okviru ciklusa Vesela znanost, MIRJAM MILHARČIC-HLADNIK: Spolna razlika skozi nasilje nad ženskami na prelomu stoletja na Slovenskem.

V četrtek, 2. decembra, ob 20.15 THE SEX & VIOLENCE ORCHESTRA & CHOURS - AN EVENING OF LOVE AND PEACE.

PORTOROŽ
AVDITORIJ: Danes, 28. novembra, ob 18. in 20.30 erotični thriller VROČICA (SLIVER), režija Philip Noyce.

SEŽANA
KC SRECKO KOSOVEL
V torek, 30. novembra, ob 20. uri ameriški film NE MEC' TE SE STRAN (SINGLES), režija Cameron Crowe (400 SIT).

Avditorij Muzeja Revoltella

V sredo, 1. decembra, ob 18. uri bo prof. Franco Firmiani predstavil knjigo Salvatoraja Sibilia »Pittori e scultori di Trieste«.

PIONIRSKA KNJIZNICA, Komenskega 8, tel.: 061/ 317-269
V torek, 30. novembra, ob 17. uri ura pravljic: K. Lohi - LENA IN NJENA MAMICA, za otroke od četrtega leta dalje.

MARIBOR
LUTKOVNO GLEDALIŠČE, tel.: 062/ 26-748
Danes, 28. novembra, ob 11. uri J. Synkova: MALA CAROVNICA, za izven.

VLADO KRESLIN

Pred koncertom NAJLEPSA LETA NASEGA ZIVLJENJA, ob izidu nove kasete in CD z enakim naslovom, bo v ponedeljek, 29. novembra, ob 19. uri pred blagajno Cankarjevega doma v pasazi Maximarketa prijateljski pogovor in še kaj... z Vladom Kreslinom.

V četrtek, 2. decembra, bo ob 19.30 v Gallusovi dvorani koncert v spomin MISKU BARANJLI. Večer z Vladom Kreslinom in njegovimi gosti Mirom Tomassinijem, Juretom Hübscherjem, Zigom Golobom, Urbanom Golobom, dekliskim pevskim zborom Razkrižje in Beltiško bando.

MODNI BAZAR

Tradicionalna modna prireditev bo v ponedeljek, 29., in v torek, 30. novembra, ob 17. in 20. uri v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma

Predstavljajo se:

ALMIRA Radovljica, ALBA Mojstrana, ALPINA Ziri, BETI Mojstrana, CHIC Ljubljana, DIAVOLO Ljubljana, ELAN Begunje, FIBRA Ljubljana, GORENJSKA OBLACILA Kranj, ININI Ljubljana, IUUV Vrhniko, JUTRANKA Sevnica, KOTO Ljubljana, KROJ Skofja Loka, LABOD Novo mesto, MK ASTIBO ZALA Kranj, MODENA Trzic, NANCI ALJANCIC Naklo, PEKO Trzic, TEKSTIL ANGORA Ljubljana, RASICA Ljubljana, SABA Ljubljana, SEŽANA Sezana, SVILANIT Kamnik, TIO Otiški Vrh, TRIGLAV Kranj, UNIVERZALE Domžale, USNJNI IZDELKI PAVLI Domžale, VEZENINE Bled, KOPITARNA Sevnica, OPTIKA KRSTIC Ljubljana, MTT - TTM Maribor, ATELJE KOBALI Zagreb, AKRIPOL Trebnje, JUTEKS Zalec, PROMO Ljubljana, CVETJE ELI Ljubljana, LEK Ljubljana, MAXIMARKET Ljubljana, KOCEVSKI TISK Kočevje, KRKA KOZMETIKA Novo mesto, PLETENINA Ljubljana, HOJA STAVBNO POHISTVO Ljubljana, MEHLE Grosuplje. Frizure: Dragica in Jana KERN.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V četrtek, 2. decembra: ob 19.30 večer z VLADOM KRESLINOM in njegovimi gosti (Juretom Hübscherjem, Mirom Tomassinijem, Zigom Golobom, Beltiško bando in dekliskim pevskim zborom iz Razkrižja) NAJLEPSA LETA NASEGA ZIVLJENJA - v spomin Misku Baranji (GD, 1200, 1000 SIT).

V petek, 3. decembra: ob 20. uri koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, dirigent FRONCOIS-XAVIER BILGER, solisti XI-HUA MA, violoncelo, ZDA in IRENA VREMSEK-BAAR, sopran, zeleni abonma. Program: P. Glass, L. Weber, H. M. Gorecki (GD, 600, 500, 400); ob 23. uri GERONIMO, Fiesta Brasileira iz Salvadorja (Sprejemna dvorana, 1500 SIT).

V soboto, 4. decembra, ob 20. uri UGRABITEV Z LAUDASKEGA JEZERA, slovenska spevoigra v dveh dejanjih (KD, 500 SIT).

SLOVENSKA FILHARMONIJA
Danes, 28. novembra, ob 11. uri prvi koncert šestega cikla nedeljskih matinee Komnega ansambla SLOVENICUM, z imenom CIKEL JOSEPHA HAYDNA. Dirigent Uroš Lajovic.

V četrtek, 2. decembra, ob 19.30 MARIA TIPO - klavir, za srebrni abonma mednarodni mojstrski cikel (500, 300 SIT).

V petek, 3. decembra, ob 19.30 koncert Zvoki seših strun - DAVID RUSSELL (600 SIT).

MGLC
V sredo, 1. decembra, bo ob 18. uri koncert violinskega kvarteta SGBS.

KLUB PENATI, Ciril Metodov trg 18
V sredo, 1. decembra, JAN PLESTENJAK - kitara, vokal in NINO DE GLERIA - bas kitara (prost vstop).

GRAD DOBROVO
V petek, 17. decembra, večer božicne glasbe GIULIANA STECCHINA in STEFANA CASACCIA, HITOVE MUZE.

V sredo, 22. decembra, koncert FLAVTE BREZ MEJA.

SEŽANA
KC SRECKO KOSOVEL

V četrtek, 2. decembra, ob 20. uri koncert angleškega kitarista DAVIDA RUSSELLA, za glasbeno-instrumentalni abonma (500 SIT).
David Russel sodi med najvidnejše kitariste v svetu. V preteklih desetih letih se je s svojo virtuozno tehniko, muzikalnostjo in interpretacijsko sposobnostjo uvrstil med mednarodne zvezde. Rodil se je na Škotskem, v Glasgovu leta 1953. Starša, oba umetnika, sta se preselila na španski otok Menorca, kjer je sin preživel večino svoje mladosti. S šestnajstimi leti se je preselil v London, kjer je študiral na Royal Academy of Music s Hectorjem Quinejom. Dvakrat je prejel nagrado Julian Bream Guitar Prize in po diplomi še stipendijo The Ralph Vaughan Williams Trust. Stipendija španske vlade pa mu je omogočila studij v Španiji pri Joseju Tomasu. David Russel je prejel skoraj vse najpomembnejše mednarodne nagrade na tekmovalnih, kot so Alicante Guitar Competition, Jose Ramirez Competition, Francisco Tarrega Competition in Andreas Segovia Competition. Svoja dela so mu posvetili skladatelji Francis Kleynjans, Carlo Domeniconi, Jorge Morel, Guido Santorsola in drugi. Največji del svojega časa preživi na turnejah v Severni Ameriki, Evropi, Afriki, Bliznjem vzhodu in v Aziji, kjer je pogosto gost pomembnih festivalov in orkestrrov. Nastopa redno v dvorinah, kot so Wigmore Hall in Elizabeth Hall v Londonu, Concertgebouw v Amsterdamu, Merkin Hall v New Yorku in Auditorio Nacional v Madridu.

SEMPETER
Mladinski klub K. A. M. organizira v sredo, 1. decembra, ob 21. uri v prostorih kluba C. R. M. K. v Sempetru pri Novi Gorici koncert nizozemske skupine DO OR DIE (hard core).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA
FESTIVAL TRIO - Danes, 28. t.m., ob 11. uri bo nastopil Trio Clara Askil. Na programu Mozart, Martin in Beethoven. Vstopnica 10.000 lir.

Prodaja vstopnic pri blagajni Dvorane Tripcovich: 9-12, 16-18 (ob ponedeljkih zaprti) ali uro pred pričetkom pri blagajni Avditorija Muzeja Revoltella.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

V torek, 30. t. m., ob 21. uri bo nastopil Pino Daniele. Predprodaja vstopnic in rezervacije v gledališču Rossetti in pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Tržaško koncertno društvo: jutri, 29. t. m., ob 20.30 koncert skupine Virtuosi di Mosca.

MILJE

Sezona Jazz koncertov -1993-94: v petek, 3. decembra, ob 20.30 bo v gledališču Verdi nastopil Joey Calderazzo Quartet. Vstopnice so na prodaj v tajništvo gledališča od 10. do 13. ure.

PASIAN DI PRATO

Sottosopra
V omenjenem lokalu je v teku niz koncertov jazz glasbe. Nastopa skupina »Vibrafondovici«. Danes, 28. t.m., ob 21.30 bo nastopil Enrico Rava in njegov kvartet.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstavi Podoba knjige, knjiga podob (Galerija CD) in Jurij Kocbek - Podobe glagolov (Mala galerija) bosta med sejmom INFOS'93 (do 30. 11.) zaprti.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava študentskih del oddelka za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete v Ljubljani in Pedagoške fakultete v Mariboru je na ogled do 12. decembra.

MODERNA GALERIJA

Do 5. decembra je na ogled pregledna razstava Pera Kirkebyja. V zadnjem tednu razstave organizira Moderna galerija za obiskovalce tri javna vodstva: v torek, 30. novembra, ob 17. uri vas bo po razstavi vodil akademski slikar Tadej Pogacar, v četrtek, 2. decembra, ob 17. uri in v nedeljo, 5. decembra ob 11. uri pa umetnostna zgodovinarica Adela Zelenik.

V torek, 30. novembra, bo ob 19. uri otvoritev razstave fotografij JANEZA MARENCICA. Razstava bo na ogled do 16. januarja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava barvnih grafik - linorezov učencev OS dr. Vita Kraigherja in njihovega mentorja akademskega slikarja MARJANA PREVODNIKA je na ogled do 10. decembra.

GALERIJA PIC LEK, Verovškova 57
Razstava pastelov ALENKE KHAM PICMAN je na ogled do 10. decembra.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65
Razstava kipov in risb akademskega kiparja JOZETA POHLENA je na ogled do 12. januarja.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska ceta 22
Razstava plakatov z naslovom Zivljenje zmaga je je na ogled do 30. novembra.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21
Razstava slik ANDREJA TROBENTARJA z naslovom Za vertikalo je na ogled do 10. decembra.

GALERIJA TIVOLI, Pod tunom 3
Razstava grafik akademskega slikarja GORAZDA SEFRANA je na ogled do 19. decembra.
GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65
V četrtek, 2. decembra, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik ERNESTA KRNAICA-ENCIIJA. Razstava bo na ogled do 21. decembra.

GALERIJA ZDSLU, Komenskega 8
Razstava umetniških del slikarjev in kiparjev iz likovne delavnice MISEL IN KORENINE.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI, Zaloska 61
Razstava akademske slikarke VIDE SLIVNIKER BELANTIC.

LJUBLJANSKA BANKA, Trg republike 2
V avli LB je do 15. decembra na ogled razstava novega ciklusa vešč slikarja JOZETA SAJNA.

AJDOVŠČINA

PILONOVA GALERIJA
Razstava skulptur in risb DRAGA TRSARJA je

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TRZASKA KREDITNA BANKA

Agencija Mitnica
Na ogled je razstava grafičnih del Zore Koren Skerk.

GALERIJA CARTESIUS
Do 2. decembra je na ogled razstava slikarke Federice Galli. Urnik: 11-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11-13.
GALERIJA BASSANESE
Na ogled razstava Michaela Goldberga. Urnik: vsak delavnik od 17.00 do 20.00.

GALERIJA RETTORI TRIBBIO 2
Do 10. decembra bo na ogled razstava akvarelov Felicite Frai. Urnik: ob delavnikih 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob nedeljah 11-13 (ob ponedeljkih zaprti).

STUDIO TOMMASEO
Do 9. decembra razstavlja Grazia Varisco z naslovom »Frakture«. Na ogled od torka do sobote ob 18. do 20. ure.

ART GALLERY
Do 9. decembra je na ogled razstava Ennia Steidlerja. Urnik ogleda: 10.30-12.30, 17.00-19.30, ob praznikih 11-13.

GALERIJA NADIA BASSANESE
Na ogled je razstava novozelandskih slikarjev Juliana Dashperja in Barbare Strath-dee z naslovom »Pilot essay«. Na ogled samo ob delavnikih od 17. do 20. ure.

MUZEJ ŽIDOVŠKE SKUPNOSTI CARLO IN VERA WAGNER

Na ogled je razstava Srebrnine in sakralne opreme židovske liturgije. Urnik : ob nedeljah od 17. do 20. ure, ob torkih ob 16. do 18. ure, ob četrkih od 10. do 13. ure.

MUZEJ REVOLTELLA

Do 31. januarja 1994 bodo na ogled slike Cesa Sofianopula.
Na ogled je stalna razstava »Da Canova a Burri«.
V organizaciji Tržaške letovišcarske ustanove se vsako soboto ob 10.30 vršijo vodeni

na ogled do 12. decembra.

KAMNIK

GALERIJA VERONIKA
Razstava fotografij Kamnik v našem objektivu je na ogled do 6. decembra.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska ulica 30
Razstava fotografij z naslovom Podobe s poti avtorja BORISA STRMSKA.

V Fotogaleriji Stolz v Židovskem stolpu je na ogled razstava fotografij NECE FALK, TONETA STOJKA in SIMONA STOJKA FALKA.

RADOVLJICA

CASA BRIGITA
Razstava akademske slikarke BRIGITE POZEGAR - MULEJ.

ROGAŠKA SLATINA

GRAFICNI MUZEJ
Razstava Vischerjevih bakrorezov Podobe gradov na Slovenskem Stajerskem (1628-1696). Razstava bo na ogled od 30. novembra do 14. februarja.

SEMPETER PRI GORICI

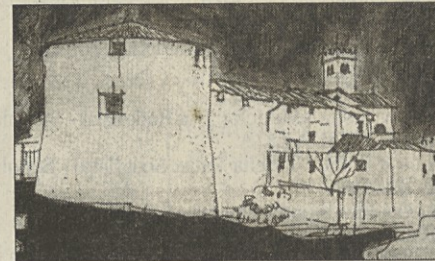
V galeriji Bazato je do 12. decembra na ogled razstava slik STEFANA PLANINCA.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA FARA, Cesta talcev 2
Do 12. decembra je na ogled prodajna razstava Kulturna dediščina za današnjo rabo.

ŠMARTNO

GALERIJA STOLP
Razstava del SEBASTIJANA PERSOLJE.

NARODNI MUZEJ

Matjaž Kmecl

Andrej Smole
znameniti Slovenec

igra
Tone Gogala

NOVICE

Danes po TV Koper-Capodistria druga oddaja Športel

Danes, 28. novembra 1993, ob 18. uri bo na TV Koper - Capodistria na sporedu druga oddaja Športel, ki vsakih štirinajst dni spremlja športno dogajanje med Slovenci v zamejstvu. Oddajo vodi Igor Malalan, njegovi gostje v studiju bodo: predsednik Primorja Dario Kante s petimi mladimi igralci ter odbojgarska ekipa Ima Kmečka banka Gorica, na čelu s tehničnim vodjem Ivanom Plesnicarjem. Erik Dolhar bo pripravil dva prispevka: predstavil bo novo nogometno igrišče v Standrežu ter nogometni derby Juventina - Primorje. O sobotni prvenstveni tekmi v ženski odbojki Sloga - Bor pa bo poročal Gorazd Bajc.

Domači šport Danes

Nedelja, 28. novembra 1993

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje - Gonars; 14.30 v Starancu: Staranzano - Juventina

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Basaldella: Basaldella - Vesna; 14.30 v Torrea: Torreane - Zanja

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Repnu: Kras - Lavarianese; 14.30 v Trebcah: Primorec - Lignano; 14.30 na Padricah: Gaja - Fogliano; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Farra

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Dolini: Dolina - Lelio Team; 14.30 v Begliano: Begliano - Breg; 14.30 v Lumignaccu: Lumignacco - Mladost

NARASCAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje - Costalunga

NAJMLAJŠI

10.30 v Trstu, Vrdelska cesta: Bor Farco - Montebello Don Bosco A

ZACETNIKI

11.45 v Briscikih, Ervatti: Portuale - Zanja Adriampex A; 12.00 v Trzicu: San Michele - Mladost; 12.30 na Opčinah, Villa Carsia: Esperia - Zanja Adriampex B

ROKOMET

ZENSKA C LIGA

11.00 v Zgoniku: Kras - Pallamano Cellini

KOŠARKA

MOSKA D LIGA

17.00 v Trstu, »Suvich«: Bor Radenska - Barcolana

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Scoglietto - Sokol Warm

DECKI

11.00 v Skednju: Servolana - Sokol

MINIBASKET

IGRE POD KOSEMA

V Briscikih, dom Ervatti: 14.30: Polet - Sezana, 15.30: Bor - Portorož, 16.30: Divaca - Breg, 17.30: Kontovel - Sokol

ODBOJKA

MLADINCI

11.00 v Trstu, sola Galilei: Nuova Pallavolo TS - Bor; 11.00 na Opčinah: Koimpex - Prevenire

MLADINKE

11.00 v Trstu, tel. Morpurgo: Pallavolo trieste - Koimpex

DECKI

9.30 na Opčinah: Koimpex - Volley club TS

NAMIZNI TENIS

DRŽ. KVAL. TURNIR ZA 3. KATEGORIJU

14.00 v Aquili: nastopa tudi Kras

CIKLOKROS

13.00 v Lonjerju: 3. dirka za trofeje Al Fogolar

Jutri

Ponedeljek, 29. novembra 1993

KOŠARKA

MLADINCI

18.30 v Briscikih, dom Ervatti: Jadran TKB - Terzo; 20.30 v Briscikih, dom Ervatti: Cicibona - Santos; 19.45 v Trstu, Ul. Forlanini: Ferroviario - Breg

Obvestila

SK DEVIN

organizira zimovanje in silvestrovanje v Sappadi od 26. decembra do 2. januarja 1994. Na razpolago se nekaj dodatnih mest. Informacije na tel. 220423 - Stojan. Nekaj dodatnih mest je tudi se na razpolago za zimovanje na Kronplatzu blizu Brunečka, ki bo od 2. do 6. oz. 8. januarja 1994. Informacije pri Stojanu - tel. 220423.

SK DEVIN

poziva vse člane na masovno udeležbo zamejskega prvenstva '93, ki bo v Sappadi 12. decembra. Prijavite se lahko na tel. 220423 - Sarah in 201207 - Gabry.

SK DEVIN

obvešča, da bo potekal 3-dnevni trening na snegu v Sappadi 5. - 6. - 7. decembra. Zainteresirani naj se cimprej javijo.

SK BRDINA

organizira zimovanje in silvestrovanje v Mariboru. Informacije in vpisovanje na sedežu kluba, Proseka ul.131 na Opčinah vsak ponedeljek od 18. do 20. ure. Zabalval vas bo ansambel Happy day.

SD BREG

smučarska sekcija priredi zimovanje za božic in novo leto v smučarskem centru Cerkno. Vse potrebne informacije lahko dobite na sedežu društva v dolinski občinski telovadnici ob torkih od 21. do 22. ure.

SD BREG

smučarska sekcija organizira ob priliki zamejskega smučarskega prvenstva 12. decembra smučarski izlet. Vpisovanje v dolinski občinski telovadnici vsak torek od 21. do 22. ure.

SLOVENSKO ZDRAVNIŠKO DRUŠTVO TRST

in ZDRUŽENJE SLOVENSKIH SPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI

prireja

POSVET O ŠPORTNI MEDICINI

ob 20.00 predstavitev knjige dr. Boruta Spacala

HIMALAJA - ZDRAVNIŠKE BELEZKE

ob 20.30 predavanja

dr. Vanja Vuga: SPORTNE POSKODBE

dr. Irena Tavcar: VITAMINSKO -

ENERGETSKI NAPITKI PRI SPORTU;

DA ALI NE?

Prosvetni dom na Opčinah,

v petek, 3. decembra 1993

Vabljeni sportniki in sportni delavci!

C1 LIGA / TRIESTINA NA GOSTOVANJU

V Carpiju danes »druga muzika«?

V ekipo se vračata Casonato in Conca

Nogometase Triestine caka danes zahtevno gostovanje pri Carpiju, ki ima na lestvici prav toliko točk kot Trzacan. Pri domaci ekipi bo v napadu spet zaigral Nitti, ob njem pa bo v spici domačega napada zaigral tudi Protti, ceprav ima nekaj težav z bolečinami v mišicah. V začetni postavi bo tudi Cognigni, ki bo zamenjal kaznovanega Turcheschija.

Toda Triestina doslej na gostovanjih se ni izgubila in nepremaganost bo skušala obdržati tudi tokrat. Seveda pa se trener Buffoni na to ne sme preveč zanašati in po zadnjih neuspehih mora Triestina storiti vse, da bi se domov vrnila s polnim izkupickom, ki bi vsaj nekoliko zacelil rane po zadnjem domačem porazu.

Trener Adriano Buffoni je že napovedal, da bo odslej slišati »drugačo muziko«, ki naj bi se začela že danes. Če pustimo ob strani probleme, s katerimi se srečuje društvo samo, bi moral v Carpiju spet zaigrati Casonato, ki je ozdravel in bi moral biti v dobri formi. V ekipo se po prestani kazni vrača tudi Conca, zato pa se bo moral Buffoni odpoovedati Milaneseju, ki je kaznovan, in pa kapetanu Romanu, ki se se kar naprej sooca s hudimi bolečinami v

Romano (levo) in Milanese danes ne bosta igrala

hrbtu.

DANASNI SPORED: Bologna - Fiorentina, Ancona - Cosenza (igrana sinoči), Bari - F. Andria, Brescia - Verona, Lucchese - Ascoli, Modena - Palermo, Monza - Venezia, Padova - Cesena, Pescara - Pisa, Ravenna - Vicenza.

VRSTNI RED: Fiorentina 19, Cesena 18, Padova 16, Bari, Cosenza 15, Lucchese - F. Andria 14, Brescia, Ancona, Venezia 13, Ascoli 12, Acireale, Verona 11, Vicenza 10, Pisa, Modena 9, Palermo 7, Pescara*, Ravenna, Monza 6 (*Pescara je bila kaznovana z odvzemom 3 točk).

B liga

DANASNI SPORED: Acireale - Fiorentina, Ancona - Cosenza (igrana sinoči), Bari - F. Andria, Brescia - Verona, Lucchese - Ascoli, Modena - Palermo, Monza - Venezia, Padova - Cesena, Pescara - Pisa, Ravenna - Vicenza.

VRSTNI RED: Fiorentina 19, Cesena 18, Padova 16, Bari, Cosenza 15, Lucchese - F. Andria 14, Brescia, Ancona, Venezia 13, Ascoli 12, Acireale, Verona 11, Vicenza 10, Pisa, Modena 9, Palermo 7, Pescara*, Ravenna, Monza 6 (*Pescara je bila kaznovana z odvzemom 3 točk).

KOŠARKA / A-1 LIGA

Stefanel tudi danes v vlogi favorita

Derbi današnjega, 9. kola italijanske košarkarske A-1 lige bo v Trstu, kjer bo vodilni Stefanel igral proti Pfizerju iz Reggio Calabrie, ki je z 8 točkami na sredini lestvice. Trzacani so tudi na tem srečanju nesporni favoriti, se posebno ker igrajo pred domačim občinstvom.

Tanjevičevostvo rusi vse ovire pred seboj, tako v prvenstvu kot v pokalu. Kaze, da je trzaska ekipa že osvojila »pravilno mentaliteto« za tekme na obeh frontah. Mostva iz Reggio Calabrie pa ne gre podcenjevati, ceprav je letos Recalcattijeva ekipa precej obnovila svoje vrste. Najnevarnejši mozje kalabrijskega mostva so nedvomno Ameriana Pritchard in Barlow ter Bullara, ki je se pred nedavnim igral v Gorici, sedaj pa izredno uspešno nastopa v A-1 ligi.

Drugi današnji derbi bo v Trevisu, kjer bo Benetton gostil Glaxo iz Verone. Mostvo iz Trevisa se bo skušalo oddolžiti za neverjeten pokalni poraz v Belgiji proti Malinsu. Benetton je na današnjem srečanju favorit, Glaxo pa je že poskrbel za marsikatero presenečenje in zato tudi ni naključno, da je na tretjem mestu lestvice.

Danes pa bo na vrsti se nekaj zelo zanimivih srečanj. V Pesaru bo Scavolini gostil ekipo Clearja iz Cantuja, ki je med tednom osvojila prvo zmago v »euroclubu«. V Caserti bo mostvo trenerja Žeravice sprejelo v goste milanski Recoaro. Pri milanskem mostvu igra tudi Sasa Djordjević, ki je svoje prve košarkarske korake opravil pri beograjskemu Partizanu. Ranko Žeravica pa je bil eden največjih košarkarskih učiteljev v tem klubu.

Pravi derbi za obstanek v ligi pa bo v Bologni, kjer bo Filodoro gostil beneški Reyer, pri katerem igra tudi slovenski reprezentant Slavko Kotnik. Obe ekipi sta z dvema točkama na zadnjem mestu lestvice in zmaga bi bila za obe mostvii seveda zlata vredna.

DANASNI SPORED (17.30): Benetton Treviso - Glaxo Verona, Scavolini Pesaro - Clear Cantù, Stefanel Trst - Pfizer Reggio Calabria, Bialelli Montecatini - Baker Livorno, Reggiana Reggio Emilia - Buckler Bologna, Burghy Rim - Kleenex Pistoia, Onyx Caserta - Recoaro Milan, Filodoro bologna - Reyer Benetke.

Na včerajšnjem anticipiranem srečanju 9. kola A-2 lige je Olitalia iz Siene v Sassariju premagala ekipo Banco di Sardegna z 89:84 (43:40). V vrstah gostiteljev se je izkazal Curčić, ki je dal 12 točk in imel kar 15 skokov, pri gostih pa je bil odločilen za zmago bivši Stefanelov košarkar Sartori, ki je dosegel kar 32 točk.

PLAVANJE / PRVA TEKMA

Načrtno delo že prinaša prve sadove

Miloš Kalc spet odličen

V soboto se je v trzaskem bazenu Bianchi odvijala 1. izločilna tekma plavalcev kategorije A in B. Sodelovali so tudi borovci in zopet opozorili nase. Med posamezniki se je zopet izkazal Miloš Kalc, ki je s časom zmagovalca (Lorenzo Visentin, letnik 1981) zasedel 2. mesto na 100 prsno in potrdil, da je eden najhitrejših prsacov v deželi. Vsi so popravili svoje case za nekaj sekund in tudi uvrstitve v močni konkurenci so odraz dobro zastavljenega dela. K napredku so pripomogle tudi polne priprave, ki so bile osnova za dosegke. To je hkrati tudi 1. tekma v letošnji športni sezoni za 100 metrske discipline. Ti isti plavalci pa potujejo naslednji vikend na močen mednarodni miting v Ljubljano, kjer se bodo pomerili v mednarodni konkurenci.

IZIDI

100 HRBTNO

Deklice: Biserka

Cesar (83) 1:32, 2

(prejšnji osebni

rekord 1:36, 5);

Alejandra Glavina

(84) 1:43, 9 (1:48, 6).

Dečki: Walte Bullo (3) 1:33, 4 (1:38, 5); Luka Peric (84) 1:39, 0 (B.C. - brez casa); Oskar Perosa (83) 1:40, 8 (1:52, 0); Dejan Mahne Kalin (84) 1:41, 1 (B.C.).

100 PRSNO

Dečki: Miloš Kalc (82) 1:24, 9 (1:35, 1); Matteo Peruglio (82) 1:35, 2 (1:41, 9); Walter Bullo (83) 1:42, 4 (1:50, 0); Cristian Chirani (81) 1:42, 8 (1:55, 8); Marko Zupan (82) 1:51, 9 (2:09, 7); Danjel Pettrosso (84) 1:54, 3 (B.C.); Marco Coletta (84) 2:11, 4 (B.C.).

100 PROSTO

Deklice: Biserka Cesar (83) 1:28, 4 (1:30, 2); Alejandra Glavina (84) 1:34, 6 (1:43, 3).

Dečki: Miloš Kalc (82) 1:13, 4 (1:22, 7); Matteo Feruglio (82) 1:17, 1 (1:22, 8); Cristian Chirani (81) 1:21, 1 (1:27, 9); Luka Peric (84) 1:28, 8 (B.C.); Marko Zupan (82) 1:32, 3 (1:37, 3); Oskar Perosa (83) 1:37, 6 (1:43, 5); Marco Coletta (84) 1:40, 8 (B.C.); Dejan Mahne Kalin (84) 1:44, 7 (B.C.); Danjel Pettrosso (84) 1:58, 4 (B.C.).

AMATERSKI NOGOMET / OBA NAŠA PREDSTAVNIKA V PROMOCIJSKI LIGI IMATA PROBLEME S POSTAVO

Primorje in Juventina v težavah

V 1. AL čaka Vesno neugodna Basaldella - Zanja favorit - V 2. amaterski ligi mora Gaja nujno zmagati - Na zmago tudi Kras, Primorec in Sovodnje - Bo v 3. AL Dolina prvič zmagala? - Breg po točko, Mladost ima probleme

Promocijska liga

Primorje - Gonars

Tako Primorje kot Gonars se bosta morala tako kot lani tudi letos posteno potrditi za obstanek v ligi. Lani je namreč Gonars zbral le točko manj od Primorja in pristal na 12. mestu. Letos pa so kljub obetavnemu začetku gostje v zadnjih šestih tekmah zbrali le tri točke in s tem ostali prilepljeni na spodnji del lestvice skupaj s Primorjem. Pri Gonarsu je letos prislo do velikih sprememb. Odstavljenega trenerja Malisana je nadomestil Zoff. Odslo je kar osem nogometasev, prisli pa so De Marco, Lepre (Palmanova), Catania (S. Vito), Gon (Fogliano), Rondato (Seveglano). Rezultati pa niso dosti boljši, saj ima Gonars tako kot Primorje le sedem točk.

Na Proseku se torej danes obeta oster boj za točko. Po izredno slabem začetku (šest tekem, dve točki) si je Primorje nekoliko opomoglo, toda prav zdaj ima trener Tul probleme s poskodbami. Probleme, do katerih je prislo v napadu ob začetku sezone po odhodu Miclaucicha, je Primorje skušalo odpraviti s Faventom, ki pa se je že v krstnem nastopu (peto kolo) poškodoval. Steber ekipe, vratar Babich, ki je bil v zadnjih dveh sezonah vedno prisoten, je moral pred 14 dnevi po 68 zaporednih nastopih zapustiti igrišče zaradi težje poškodbe. Na derbiju z Juventino pa je bil izključen Vodopivec, ki danes ne bo smel na igrišče. Kljub vsemu pa navijaci upajo, da bo Primorje uspešno premostilo vse te težave, kar pa ne bo lahko. Pri gostih bo manjkal le izključen Pelizzari.

Staranzano - Juventina

Standresko mostvo bo

danes gostovalo pri Staranzanu, ki je z 10 točkami na tretjem mestu lestvice. Da bodo Standrezci pred dokaj težko nalogo, je na dlani, saj je Staranzano zelo solidna ekipa, ki je zlasti dobra na sredini igrišča.

Juventina bo tudi tokrat igrala z dokaj okrnjeno ostavo. Odsoten bo izključen Candutti, Cecotti pa je že dlje časa poskodoval in tudi v Staranzanu ne bo igral.

Pri Juventini so vseeno zmerno optimistično razpoloženi, saj pravijo, da standresko mostvo igra boljše z boljšimi ekipami. In Staranzano je gotovo dobra ekipa.

1. amaterska liga

Basaldella - Vesna

Obe ekipi letos se nista doživeli poraza in s 14 točkami delita tretje mesto. Zato lahko danes v Basaldelli, naselju v občini Camponoformido v Videmski pokrajini, pričakujemo prve gotovo napet in izenačen dvoboj. Domačini so prejšnjo nedeljo v Bazovici pokazali, da so homogena enajsterica. Doma sta jih na delitve točk prisilila že Donatello in Bressa, proti katerima je Vesna zmagala s tesnim 1:0 oziroma igrala neodločeno brez gola.

Krizani so v napovedih zelo previdni, tudi zato, ker bodo na sredi igrišča verjetno precej občutili odsotnost Malusaja, ki ne bo smel igrati zaradi četrtega opomina. Plavi bi se verjetno danes sprijaznili tudi z neodločenim rezultatom. Morda bi to odgovarjalo tudi domačinom, ki so doslej presegli vsa pričakovanja. V začetku je namreč trener Moruzzi, ki je lani vodil ekipo Varma v promocijski ligi, vedno napovedoval, da je glavni cilj Basaldelle obstanek v ligi.

Torreane - Zanja

Kazalo je, da bo to ena od težjih preizkušenj za Zarjo, toda ukrepi deželne nogometne zveze so se poslabšali že itak napeto stanje pri domačinih. Po dobrem začetku (6 tekem, 9 točk) je Torreane doživel tri zaporedne poraze in sedaj ima kar tri izključene nogometase; Temporini (za štiri kola), Graffig in Cudicio (za tri kola). V okrnjeni postavi se domačini gotovo ne bodo mogli upirati zarjanom, ki so v tem delu prvenstva nadigrali skoraj vsakega nasprotnika. Torreane se sicer že v lanskem prvenstvu (skupina B) ni najbolje odrezal (10. mesto 26 točk). Iz vsega tega bi lahko sklepali, da bodo zarjani tudi danes po vsej verjetnosti ohranili napredlagljivost kljub temu, da ima trener nekaj problemov s postavbo. Med drugimi je zaradi četrtega opomina izključen branilec Dussoni.

2. amaterska liga

Kras - Lavarianese

Lavarianese po drugem mestu v rednem delu v dodatnih tekmah z drugovrscenimi ekipami ostalih skupin ni imel sreče in se ni uspel uvrstiti v 1. AL. Letos je prav zaradi tega startal med favoriti, z 10 točkami pa je trenutno z enim samim porazom (Talmassons) na sedmem mestu. Krasu, ki ima le točko manj, se torej danes ponuja lepa priložnost, da prehiti nasprotnika, vendar ne smemo pozabiti, da v zadnjih dveh tekmah zgoniško-repentabska ekipa po prikazani igri ni navdušila. Zato navijaci upajo, da Kras tokrat ne bo zatajil.

Primorec - Lignano

Od ekipe, ki je lani izpadla iz 1. AL skupina C (16. mesto, 26 točk) smo pričakovali nekaj več. Z devetimi točkami pa je Ligna-

Nogometaši Krasa bodo danes skušali premagati Talmassons (Foto KROMA)

no trenutno sele na 9. mesto. Obramba je se kar solidna, saj je dobila le šest golov, tega pa ne moremo reči o napadalcih, ki so dali le osem golov, skoraj polovico manj od Primorca, ki jih je zabil že 15. Po nedeljskem porazu proti sicer solidni ekipi Teor, Trebenci danes z učinkovito in običajno prodorno igro lahko tudi presenetijo nasprotnika in s tem utrdijo položaj na lestvici, ki je sicer se kar dober. Primorec je trenutno na petem mestu.

Gaja - Fogliano

Dosedanji izidi dokazujejo, da je Fogliano le senca tiste ekipe, ki je lani pristala na četrtem mestu te skupine s 34 osvojenimi točkami. Fogliano je letos sicer izgubil le S. Lorenzom, toda tudi zmagal je samo dvakrat. Izbojeval pa je kar šest neodločenih rezultatov in verjetno tudi na Padricah meri na delitve točk.

Z neodločenim izidom pa se nikakor ne more zadovoljiti Gaja, zaradi kritičnega položaja na lestvici. Ne smemo pozabiti, da letos izpadejo štiri ekipe. Trener Privilegi tudi tokrat ne bo imel na razpolago vseh nogometasev. Prejšnjo nedeljo je bil izključen Aleks Majcen, ki je dobil enotensko prepoved igranja.

Sovodnje - Pro Farra

Sovodnjenci so v prejšnjem kolu doživeli svoj prvi prvenstveni poraz, in to v Zagraju. Ze danes pa se bodo skušali oddolžiti na domači tekmi s Pro Farro, ki je kar solidno mostvo, predvsem v napadu, saj je doslej doseglo 10 zadetkov.

Našo ekipo tarejo poškodbe. In tudi tokrat je zelo vprašljivo, če bo mostvo nastopilo v popolni postavi. Zotti in Visintin, ki sta ekipi se kako potrebni, sta komaj sanirala poškodbi in bo pravi čudež, če bosta

lahko danes zaigrala. Vprašljiv pa je tudi nastop Dina Persoglie, ki je med tednom zbolel za gripo.

V sovođenjskem taboru upajo na zmago, saj bi le tako ohranili stik z vodilno Caprivo in predvsem z vse bolj nevarnim Fincantierijem, ki je Sovodnjcem tik za petami. Današnje srečanje pa je za Sovodnje pravi derbi (vsaj glede bližine s Faro) in pričakovati je tudi veliko gledalcev.

3. amaterska liga

Begliano - Breg

Ce upostevamo, da so nasprotniki doslej zgubili le proti Vermeiglianu v prvem kolu, lahko sklepamo, da Breg danes ne bo imel lahke naloge. Tudi Brežani, ki imajo dve točki več, so klonili le v Gradežu. Zato se v Begliano obeta izenačen in napet dvoboj za točko, domačini pa računajo na celoten izkupicek. Za plave je cilj točka, s katero bi ohranili drugo me-

sto na lestvici, z zmago pa bi lahko dohiti vodilni CGS, ki danes gosti enega izmed kandidatov za napredovanje, in sicer Stock.

Dolina - Lelio Team

Dolincani igrajo z ekipo, ki je edino zmago v gosteh dosegla proti novincu S. Giacomu v prvem kolu. Zato mislimo, da domačini tokrat ne bi smeli imeti problemov, da po dveh zaporednih porazih (Begliano, CGS) pridejo do točk. Navijaci Doline so optimisti in upajo na prvi uspeh domače ekipe, ki je doslej prisilila na neodločen izid S. Vito in Pieris. Za uspeh pa se morajo Dolincani izgoniti naivnim napakam, ki so jih večkrat drago placali. (Bruno Rupel)

Lumignacco - Mladost

Nedeljski derbi z Audaxom je pustil kar »težke posledice«. Za dve koli je namreč izključen nogometas Colja, odbornik Kosić pa za ves mesec. Tudi vzhodje je zaradi ne verjetnega nedeljskega poraza pa ni najboljši. Doberdoobi so bili namreč se nekaj minut pred koncem srečanja v vodstvu, nato pa neverjeten poraz, za katerega je prispeval svoje tudi »nerazpoloženi« sodnik, ki je podaljšal tekmo za šest-semin minut, dokler niso gostje z dokaj dvomljivo enajstmetrovko tudi dosegli odločilni zadetek.

Današnji nasprotnik Doberdobcev je Lumignacco, ki je s 7 točkami na sredini lestvice. Mostvo je precej ranljivo v obrambi, saj je doslej prejelo kar 16 zadetkov, tudi v napadu pa ni nezadržno, saj je dalo le bormih 7 zadetkov. Tako ali drugače pa Lumignacco ima le dve točki manj od

KOŠARKA

Doslej najslabša igra in prvi poraz Jadrana

Castelfranco - Jadran TKB 87:66 (45:27)

V 9. kolu košarkarske C lige je Jadran TKB v Castelfrancu doživel prvi poraz. Za naše košarkarje sta bila usodna predvsem slab met in porazna igra v prvem polcasu (27 točk). Najboljša strelca pri jadrancih sta bila Rauber in Rebula (oba 16 točk).

Italmonfalcone - D. Bosco 68:65

B2 / PRVI PORAZ

Imsa Kmečka banka »padla« v Rovigu

Rovigo - Imsa Kmečka banka 3:0 (15:4, 15:12, 15:7)

Serija nepremagljivosti se je za odbojkarje Imsa Kmečke banke končala v Rovigu, kjer jih je premagal eden od favoritov za napredovanje v B1 ligo Rovigo, ki je pokazal predvsem izredno dober blok, ob tem pa tudi Goricani niso imeli najboljšega dne.

Rum Baker - Porto Ravenna 3:1

ODBOJKA / V ŽENSKEM DERBIJU C1 LIGE NA OPČINAH

Borovke gladko

Plave so bile boljše v vseh elementih igre - Koimpex izdal slab servis - Po prvih dveh setih so gostiteljice povsem popustile

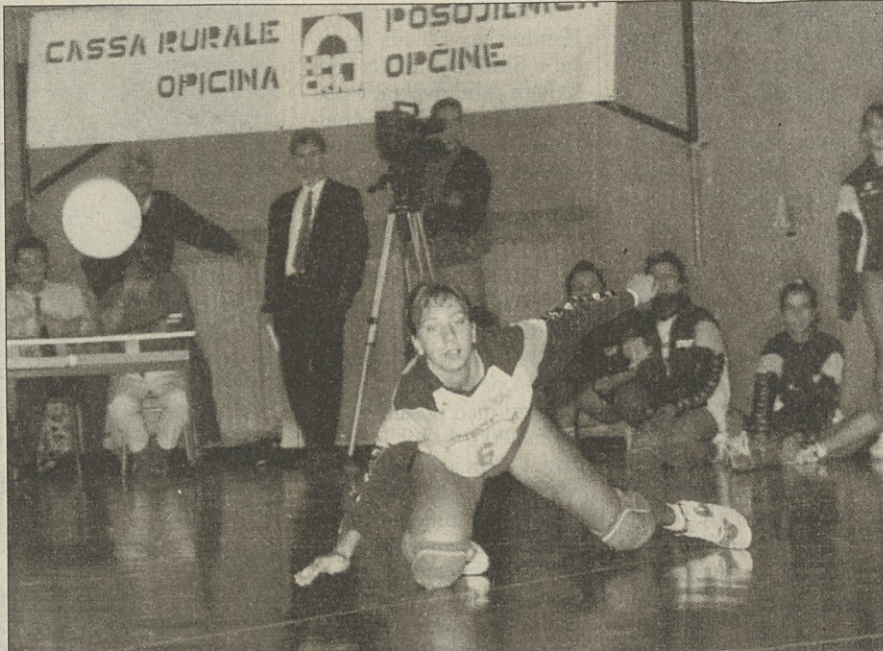
ALEKSANDER KOREN

Koimpex - Bor Tombolini drinks 0:3 (7:15, 12:15, 8:15)

KOIMPEX: Fabrizi 3+2, Ukmar 6+4, Gregori 0+9, Pertot 3+3, Sosić 1+1, Salon 4+0, Skerk, Miot 0+0, I. Vidali, Garbini, Starc 0+0.

BOR TOMBOLINI: Nacinovi 6+5, Gustin 1+2, Benevol 7+9, Azman 2+7, Gregori 3+1, Vodopivec 5+8, Čok, Flego 2+1, Pitacco 4+3, Grbec, Gruden, Faimann. Skupno točke 45:27. Trajanje setov: 17, 21, 21 minut. Sodnika: Rapisarda (UD) in Parrino (TS). Servisi (točke/napake): Bor 13/18, Koimpex 6/9. Bloki: Bor 8, Koimpex 6. napake: Bor 10, Koimpex 13.

V petem dejanju ženskega tretjeliaskega derbija je bila številna (a ne rekordna) publika na openskem odru priča zelo uspelemu Borovemu monologu, slogasice pa so tokrat odigrale vlogo nemega statista. Razplet tekme je precej presenetljiv, saj je bilo pričakovati veliko bolj izenačen boj, nasprotno pa je bil potek povsem enosmeren. Borovke so v prvih dveh setih trdno držale niti igre v svojih rokah, v tretjem setu pa so slogasice doživele psihološki zlom (5:14), tako da

Borovke so sinoči na Opčinah nadigrale Koimpex (Foto KROMA)

praktično ni bilo igre.

Igrali smo izredno slabo, pravijo v Sloginem taboru. Gladka zmaga je rezultat naše dobre igre, precej odkrito ponavljajo pri Boru. Kdo ima prav? Borovke so s svojim nastopom resnično ugodno presenetile, saj so pokazale nepričakovano veliko dozo zrelosti, veliko homogenost, a tudi precej tehnični napredek. Njihov blok je bil sinoči vedno na mestu, napadne kombinacije, tudi zahtevnejše, pa je podajalka Paola Gregori izvajala res zelo zanesljivo. Borovkam pa je pravz-

prav sinoči uspevalo vse in če odmislimo nekaj brzkone pripisati neizkušenosti, lahko recamo, da so igrale skoraj brezhibno.

Slogasice so veliko pričakovale od svojega tradicionalno močnega servisa, vendar v tem elementu tokrat niso bile dovolj učinkovite, saj so dosegle pol manj točk od svojih nasprotnic. Podatek, da so pri serviranju naredile tudi pol manj napak od plaviv, potrjuje, da so servis forsirale manj kot ponavadi, proti Borovemu napadu

pa je blok pogostokrat zamujal pri zapiranju prostora, tako da Koimpex ni imela orožja, s katerim zaustaviti Borove napade. Slogine vrste je tako precej hitro zajelo malodušje in občutek nemoci, kar je imelo za najbolj vidno posledico za Koimpex nenavadno statičnost v polju in naraščajoče število napak. Poraz v drugem setu po začetnem vodstvu (1:4, 5:7, 7:8 in po 8:8 tudi 9:10) je dokončno potrdil gostiteljice. Tedaj je napetost na igrišču precej popustila in derbija je bilo praktično konec.

Izjave po tekmi

Marko Kalc (trener borovk): »Čestitam svojim igralkam. Pokazali smo, kar znamo. Točki pomenita plačilo za vložen trud na treningih in nas se dodatno spodbujata k se večjemu angažiranju, da z delom se izboljšamo svojo igro. Nas cilj ostaja obstanek, predvsem pa želimo, da bi iz tekme v tekmo pokazali napredek.«

Franko Drasic (trener slogasic): »Kot sem pričakoval je bil ključ tekme servis. Mi ga nisimo forsirali. Presenetljivo je, da so borovke igrale bolj zrelo kot mi. Verjetno nas je izdala napetost, saj si drugače tako slabega nastopa ne znam razložiti. Borovke so igrale dobro in točno, a napadale so na moč, predvidljivo.«

Betty Nacinovi (Bor): »Nasa dobra igra je rezultat dobrega treniranja. Razlika je bila v tem, da imamo mi bolj raznolik napad, njihova igra pa preveč sloni na Ukmarjevi. Zadovoljna sem za svoje mlade soigralke.«

Martina Ukmar (Koimpex): »Servirale smo prelahko. Slabo je deloval tudi blok, tako da je imel naš podajalec oteženo delo. Borovke so vsekakor pokazale več, kot sem pričakovala.«

ODBOJKA / MOŠKA C2 LIGA

Kljub dobri igri Bor Omse praznih rok

Prata - Bor Omse 3:1 (15:12, 11:15, 15:3, 15:8) BOR OMSE: Bresich 3+5, Coloni, Furlanic 3+8, Gombac 0+2, Koren, Marega 10+7, Pavlica, Rovere 4+12, Sema 7+6, Stulle 0+0, Taberni 1+1.

Trajanje setov: 20, 24, 19 in 21 minut.

Ceprav so odbojkarji Bora Omse odigrali le-tonjjo najboljšo tekmo, so morali se enkrat priznati premoc nasprotnika, toda prikazana igra - se posebej v zaključnem delu prvega in v drugem setu - vzbujala upanje, da bodo že kmalu prekinili črno serijo porazov.

Včerajšnji nasprotnik je doma težko premagljiv, precej preglativ pa je borovcem povzročal tudi ozka in nizka dvorana.

Sam začetek tekme je obetel poraz plaviv po hitrem postopku. Prata je povedla iz 1:2, ko so borovci zaigrali tako, kot bi si najbrž trener vedno želel. Visok zaostanek so znižali na 13:12, za kaj več pa jim je zmanjkalo moči. V drugem setu so zaigrali se boljše in po težkem boju set odločili v svojo korist.

Delni uspeh jih je nekoliko omamil, tako da so pobudo povsem prepustili nasprotniku, ki je zlahka dobil tretji set.

Stanje se je v začetku naslednjega seta spet spremenilo, saj so borovci spet zaigrali, tako kot znajo. Do 8:8 je bil izid stalno izenačen, prica smo bili, številnim menjavam, nato pa so domačini z odlično obrambo dobili set in tudi srečanje.

Derbi ženske C2 lige Bregu Moški odlično

V sinocnjem prvem derbiu ženske odbojarske C2 lige je Breg v Nabrežini po razburljivi in lepi igri s 3:2 (15:10, 10:15, 9:15, 15:7, 15:13) premagale domači Sokol Indules.

Kmečka banka - Libertas Martignacco 2:3 (11:15, 15:8, 15:12, 13:15, 13:15).

MOSKA C2 LIGA Olympia CDR - Flebus Povoletto 3:1 (15:10, 15:7, 2:15, 15:10). San Vito - Soca Sobe-ma 1:3 (9:15, 12:15, 15:6, 8:15).

Koimpex - Rozzol 3:1 (12:15, 15:5, 15:13, 15:6)

DEKLICE SGT - Bor 0:3 (0:15, 0:15, 1:15)

CIKLOKROS

Danes v Lonjerju za trofejo Al Fogolar

Adria po letu dni spet organizator

Po enoletnem premoru bo danes v Lonjerju v organizaciji KK Adria spet na sporedu tekmovanje v ciklokrosu, v sklopu meddeželnih dirk za doletvev 12. Trofeje Al Fogolar. Lonjerska dirka je tretja izmed dvanajstih nastopov, ki veljajo za skupno končno lestvico, in je edina v trzaski pokrajini. Start dirke bo ob 13. uri, nastopiti pa bi moralo okrog 150 tekmovalcev iz naše dežele, iz Veneta in Slovenije. Novost letošnje, tako številne udeležbe, je v tem, da lahko nastopajo tudi tekmovalci z gorskimi kolesi. Med specialisti v ciklokrosu pa bodo na startu tudi nekateri kandidati za sestavo državne reprezentance, ki je letos zaupana Tržačanu Ediju Gregoriju.

Današnja dirka se bo odvijala v dveh delih, saj bo prvi start ob 13. uri za mladince, ki bodo dirkali stiriideset minut, ob 13.45 pa za clane, ki bodo po progi vozili eno uro, tekmovalna proga je sprejela po glavni cesti v Lonjerju in po njivah, ki so jih lonjerski lastniki nalas odprli za izvedbo tega tekmovanja. Dirka sama pa je posvečena pred kratkim preminulemu ustanovitelju in dolgoletnemu podpredsedniku kluba Danilu Maverju.

Jana Pecar

KOŠARKA / PROMOCIJSKA LIGA

Mladi najzaslužnejši za včerajšnji uspeh Cicibone

Kljub odlični igri Bruna Kneippa Breg spet praznih rok

TRŽASKA SKUPINA Lega Nazionale - Cicibona Mingot 71:78 (37:43)

CICIBONA: Pertot 11 (met za 2 točki 3:6, met za 3 točke 1:3, prosti meti 2:3), Jogan 20 (3:9, 3:10, 5:5), Bajc 21 (8:16, 1:1, 2:2), Giacomini 12 (4:8, 1:1, 1:3), Battilana (0:2, -, 0:1), Ravbar, Semen 13 (5:8, -, 3:7), Tomsic (0:1, 0:1, 0:2), Gallopin 1 (-, -, 1:2), Furlan (0:1, -, -), trener Kovacic.

Skupno: za 2T: 23:51, za 3T: 6:16, PM 14:25. 3T: Jogan 3, Bajc 1, Giacomini 1, Pertot 1.

Cicibonasi so včeraj v Nabrežini dosegli pomembno in zaslužno zmago na račun solidne ekipe Lega Nazionale. Uspeh je še pomembnejši, ker je naše moštvo nastopilo z zelo mlado postavo (kar pet mladincev). In prav eden od teh, Izток Bajc, je bil v uvodnem delu srečanja glavni protagonist, saj je v prvih 6 minutah dosegel kar 10 točk. V 10. min. so tako cicibonasi vodili kar s 25:11. Gostitelji so nato do konca polcasu razliko zmanjšali.

Tudi drugi polcas se je za cicibonase zelo ugodno pričel. V tem delu sta se zlasti odlikovala Igor Giacomini in Stefan Semen, ki je imel kar 11 skokov in 4 pridobljene zoge. Gostitelji so v 37. min. znižali zaostanek na same 4 točke, več pa niso zmogli in naše moštvo je zaslužno slavilo.

Naj omenimo, da sta na tem srečanju debitirala Aleksander Gallopin in Martin Ravbar (VJ)

Kontovel - Fincantieri 83:75 (37:43)

GORIŠKA SKUPINA Largo Isonzo Tržic - Breg 91:82 (53:41)

BREG: Pavlica 6 (3:6 za 2 točki - za 3 točke - prosti

Cicibona Semen med metom na koš (foto KROMA)

Danes 1. kolo Jadranskega turnirja igre pod košema

Danes bo v telovadnici doma Ervati v Brisicah 1. kolo že tradicionalnega turnirja v minibasketu Igre pod košema za minikosarkarje letnikov 1984 in mlajših, ki se ga letos udeležuje osem ekip. Uspeh tega turnirja je tudi v tem, da se minikosarkarji merijo med seboj ne samo v tekamh, temveč tudi v igrah.

DANASNI SPORED: 14.30 Polet - Sezana, 15.30 Bor - Portoroz, 16.30 Divaca - Breg, 17.30 Kontovel - Sokol.

MLADINSKA PRVENSTVA

KADETI Italmonfalcone - Kontovel Edil Porfidi 64:61 (31:27)

DECKI Jadran Farco - Dino Conti 95:97 (41:41; 81:81)

MINIBASKET TURNIR EWIVA IL MB Bor B - Polet 27:49 (12:24); Bor - Padovan 33:50 (14:30)

stari in »sveti« Bruno Kneip ne more pač igrati tudi za preostale soigralce. Kneipp je razen tega, da je z odličnim odsotkom zadel kos, ulovil tudi 12 odbitih zog, vse to manj kot v 30 minutah dejanske igre, saj je v obeh polcasih počival dovolj časa. Razen Kneippa je bil tokrat uspešnejši kot navadno tudi Marko Salvi. (Cancia)

MLADINSKA PRVENSTVA

KADETI Italmonfalcone - Kontovel Edil Porfidi 64:61 (31:27)

DECKI Jadran Farco - Dino Conti 95:97 (41:41; 81:81)

MINIBASKET TURNIR EWIVA IL MB Bor B - Polet 27:49 (12:24); Bor - Padovan 33:50 (14:30)

NOGOMET / MLADINSKO POKRAJINSKO PRVENSTVO

Več preobratov na derbiju na Proseku med Primorjem in Zarjo Adriaimpex

Najmlajši Sovodenj še nepremagani, cicibani Brega dosegli prvi uspeh

DEZELNI MLADINCI Juventina - San Canzian 0:1 (0:0)

JUVENTINA: Zanier, Makuc, Romano, Trampus, Kobau, Macuzzi, Gallo, D. Gergolet, Di Blas, Gambino (v 75' Franchi), Brumatti. Juventina je tokrat odigrala eno svojih boljših tekem, a se kljub temu ni izognila porazu: če pomislimo, da je vsekakor napadala, si s svojo prizadevnostjo ustvarila več priložnosti ter celo dvakrat zadel vratnico, bi si zaslužila najmanj točko.

Standrezi so takoj pritisnili proti vratom sicer solidnega nasprotnika, vendar zoga ni hotela v mrežo (Gambino je zadel vratnico). V drugem polcasu je bila Juventina še vedno v napadu (vratnico je zatresel David Gergolet), a ko je manjkalo 10 minut do konca, so gostje po napaki domače obrambe povedli. Juventina ni stala križem rok, skušala je vsaj izenačiti, najprej je lepo streljal David, zatem Makuc z glavo, a nasprotni vratar je obakrat zanesljivo posegel.

POKRAJINSKI MLADINCI

Primorje - Zarja Adriaimpex 3:3 (1:0)

STRELCI: Savi v 30', Pahor v 49', Vrše v 57', Jurincich v 60', Gherbassi (avtogol) v 65', Pahor v 83'

PRIMORJE: Valente, Nadisek, Natalicchio, Gherbassi, Husu, Gustin, Sardo (v 46' Svara), Zangari, Savi, Pacor, Emil

ZARJA ADRIAIMPEX: De Rota, Gregori, Banco, Neri, Cocevari, Morassut,

Fadini, Rencelj, Jurincich, Verginella, Vrše

Glede na to, da je Primorje vodilo že z 2:0, nakar so Bazovci rezultat povsem obrnili v svojo korist, a domačini so izenačili le malo pred koncem, so bili z rezultatom navsezadnje oboji zadovoljni, saj so eni in drugi tvegali poraz.

V 1. polcasu je burja pihala Primorju v hrbet, kar so Prosečani tudi skušali izkoristiti. Imeli so teritorialno premoč, prvih 20 minut so dobro igrali; vendar so imeli bolj malo priložnosti (se najlepše so se ponudile Sardocu pri prostih streljih), vendar so se gostje zanesljivo in urejeno branili, a vratar De Rota je bil vedno na mestu. Savi ga je naposled po prodorni akciji spravil na kolena. Zadnjih 10 minut je bila igra precej zmedena.

Primorje je podvojilo le nekaj minut po začetku 2. polcasu (Natalicchio in Emili sta prodrla po krilu, zoga je prišla do Pahorja, ki je bil spretnosti od dveh nasprotnikov). Prosečani so mislili, da je tekme že konec, Bazovci pa očitno niso bili takega mnenja in so v nekaj minutah izid obrnili sebi v prid. Najprej je Vrše poizvedovalno pritekel do zoge (vsi so bili prepričani, da bo končala izven igrišča) in zmanjšal zaostanek; nekaj podobnega se je primerilo tudi pri drugem голу, ko je Jurincich usnje ujel na samem robu igrišča in zadel zgornji kot vrat; tretji zadek je padel po strelu Rencelja, nakar je Gherbassi tudi zaradi vetra slabo udaril in prevaral lastnega vratarja. Primorje je izenačilo s Pahorjem, ki je v gneči v neposredni bližini vrata premagal De Roto in postavil končni izid. (Maxi)

NAJMLAJŠI

Sovodenja - Pro Romans 3:0 (2:0)

STRELCA: Florenin, M. Devetak (2)

SOVODNJE: D. Devetak, Pavsic, Moro, Zanier, Jelen, Piras (Figelj), Čotič (Moze-tič), Bagon (Nikolic), M. Devetak, Ferletič, Florenin.

Domača ekipa je igrala dobro, tako da zelo borbeni Pro Romans kljub močnemu napadu svojih akcij ni zaključil: sovedenjska obramba je namreč preprecila vsak njegov poskus, da bi prišel do zadetka. Na drugi strani je napad domačih izkoristil vsako uporabno zogo in zlahka trikrat zatresel mrežo. Pohvalo si zasluži vsa ekipa. Sovodenje so po 7 srečanjih (dve imajo v zaostanku) neporažene same na vrhu lestvice. (Aljosa

Včerajšnji derbi mladincev Primorja in Zarje je bil poln preobratov (Foto KROMA)

ril in prevaral lastnega vratarja. Primorje je izenačilo s Pahorjem, ki je v gneči v neposredni bližini vrata premagal De Roto in postavil končni izid. (Maxi)

NAJMLAJŠI

Sovodenja - Pro Romans 3:0 (2:0)

STRELCA: Florenin, M. Devetak (2)

SOVODNJE: D. Devetak, Pavsic, Moro, Zanier, Jelen, Piras (Figelj), Čotič (Moze-tič), Bagon (Nikolic), M. Devetak, Ferletič, Florenin.

Domača ekipa je igrala dobro, tako da zelo borbeni Pro Romans kljub močnemu napadu svojih akcij ni zaključil: sovedenjska obramba je namreč preprecila vsak njegov poskus, da bi prišel do zadetka. Na drugi strani je napad domačih izkoristil vsako uporabno zogo in zlahka trikrat zatresel mrežo. Pohvalo si zasluži vsa ekipa. Sovodenje so po 7 srečanjih (dve imajo v zaostanku) neporažene same na vrhu lestvice. (Aljosa

Pavsic)

CICIBANI Breg - Chiarbola 2:1 (2:1)

STRELCE za Breg: Strajn (2).

BREG: Gregori, Ota, Iozza, Strajn, Balde, Scroccaro, Damin, Razem, Franco.

Proti Chiarboli so mladi Brežani dosegli prvo letošnjo zmago. Srečanje je bilo borbeno. Domači so po 10 minutah že vodili z 2:0, a gostje so zaostanek kmalu znižali. Proti koncu polcasu so imeli gostje na razpolago tudi 11-metrovko, vendar je vratar Gregor dobro posegel.

V nadaljevanju je bila igra izenačena, z vrsto priložnosti na obeh straneh. Za poizvedovalnost bi tokrat pohvalili predvsem Baldeta in Gregorija. (E.B.)

Aris S.Polo - Mladost 0:0

MLADOST: Francescotto, Peric, Bruschina Galus-si, Semolic, Terpin, Pasalic (Ponzetta, M. Peric, I. Peric, Nikolic)

Doberdobci so skorajda pozabili... igrati, saj več ted-

nov zaradi raznih vremenskih nevšečnosti niso nastopili. Poleg tega je manjkalo se Ferlet, prava gonilna sila v vezni vrsti. Kljub temu so v 1. polcasu imeli priložnosti s Terpinom in Galussijem, vendar do gola niso prišli. V 2. delu tekme je prišla do izraza premoč nasprotnikov, toda vratar Francescotto se ni pustil presenetiti. (A.F.)

Fani Olimpia - Primorje 0:6 (0:4)

STRELCI: Pipan (2), Puc-er, Antonini, Milic, avto-gol.

PRIMORJE: Suc, Stoka, Kante, Antonini, Pipan, Milic, Pucer, Rebula.

Cicibani Primorja so proti trzaski ekipi Fani Olimpia zmagali brez večjih težav, vendar tekma ni bila lepa in kljub šestim zadetkom bi lahko se bolj igrali. Vseskozi so namreč imeli terensko premoč in v prvih dvajsetih minutah so dosegli kar štiri gole, prvega že po petih sekundah - pravi rekord. (Gorazd)

NOVICE

Seja predsedstva SZS

LJUBLJANA - Ze nekaj časa se v različnih sportnih okoljih dogovarjajo o organiziranosti slovenskega sporta na ravni države. V zadnjem obdobju je prišlo do jasnejših predstav o tem, kakšna naj bi bila njena najustreznejša oblika. Od tu tudi petkova pobuda predsedstva Sportne zveze Slovenije, da začnejo hitreje in aktivneje obravnavati predlog o združitvi Sportne zveze Slovenije in Olimpijskega komiteja Slovenije s sodelovanjem ministrstva za solstvo in sport. Zato so predlagali oblikovanje ustreznega telesa, ki naj bi pripravil osnutek nove skupne organizacije. Na seji so razpravljali tudi o predlogu ustanovitve muzeja slovenskega sporta in zagotovitvi sredstev za ta objekt. V prihodnjem letu bodo najprej organizirali razstavo slovenskega sporta, prek katere naj bi iskali vires za pridobitev tega denarja. 26. decembra bo slovenska podelitev priznanj sportnikom in trenerjem za vrhunske dosežke v tem letu.

Vodi Petrosjan

PTUJ - Izidi 8. kola velebojstvskega turnirja na petem mednarodnem festivalu Kurent '93: Polajzer - Ser remi, Mihaljčin - Jelen remi, Petrosjan - Zeljadinov 1:0; vrstni red: Petrosjan 5.5, Polajzer 5, Jelen in Ser po 4.5, Mihaljčin 4 in Zeljadinov 0.5. (M. D.)

Zmagala je Anja Kalan

CRMOSNJICE - Zagnani domači delavci smučarskega društva Rog so pripravili dvodnevno tekmovanje FIS v veleslalomu za fante in dekleta, imenovano Slovenija Open. Včerajšnje veleslalomске tekme se je udeležilo 38 deklet iz Avstrije, Bosne in Hercegovine ter Slovenije. Kljub odsotnosti naše reprezentance A, ki nastopa na tekmah svetovnega pokala, so premočno slavile slovenske tekmovalke, članice reprezentance B, saj so osvojile prvih deset mest. Zmagala je 17-letna Skofjeločanka Anja Kalan, ki je bila najboljša v prvi vožnji, v drugi pa je imela četrta čas. Drugo mesto sta si z zaostankom 22 stotink sekunde za zmagovalko delili Andreja Potisk in Tina Kavcic. Danes bo na sporedu moški veleslalom, ki se ga bo udeležilo več kot sto tekmovalcev.

Rezultati: 1. Kalan 2:00.40, 2. Potisk, Kavcic (+0.22), 4. Valenti (+0.67), 5. Bračun (+1.19), 6. Breznik (+1.22), 7. Bogataj (+1.53), 8. Krasevec (+1.86), 9. Bergoc (+1.88), 10. Kostomaj (+2.15). (J. Z.)

Rigler le točko za vodilnim

KALKUTA - Slovenski šahist Rigler se je s prepričljivo zmago s črnimi figurami proti Indoneziju Irmandu v 9. kolu svetovnega prvenstva v sahu do 20 let povzpел na lestvici in za vodilnim zaostaja le za točko. Kiti Grosar je za Agajevo iz Azerbajdžana remiziral in za vodilno Gruzijo Khurtidze zaostaja za tri točke. (V. G.)

NOGOMET / 1. SNL - 15. KOLO

Slaba igra ekip z dna lestvice

V mrzlem vremenu v Dekanih delitev točk

Istragas Jadran - AM Cosmos Ljubljana 1:1 (1:0)

DEKANI - Stadion I. Gregorica, 150 gledalcev, sodnik Leposa (Murska Sobota)

STRELCI: 1:0 - Pavić (15), 1:1 - Plesinac (60)

ISTRAGAS JADRAN: Germek, Zonta, Pohlen, Mars, Sprager, Koradin, Pavić (85 Knafeljc), Nikić, Finkst (46 Maršić), Sculac, Breznikar.

AM COSMOS LJUBLJANA: Tahirović, Hasanagić, Božićnik, Plesinac, Avgustin, Zadravec, Srovin (38 Filak), Mesesnel, Oražen, Martić, Djordjević (77 Jurčec).

Moštvici, ki sta pri dnu prvoligaske razpredelnice,

sta prikazali temu primeren nogomet. V polarnem mrazu, ki je motil tudi gledalce, sta si tekmece izklopice razdelila. Za drugo točko je bolj žal domačim, saj so jo imeli takorekoc na dosegu in bi jim veliko pomenila v boju za obstanek. Varovanci trenerja Stankovića so povedli v 15. minuti po zaslugi Pavića. Po levi strani je lepo prodril Koradin, njegov strel pa je Tahirović odbil do Pavića, ki je z lahko zadel prazna vrata. Dekanci so nato branili rezultat in igro držali v rokah vse do 54. minute, ko so po nepotrebnem ostali brez igralca. Sprager je namreč na sredini igrišča od zadaj

podrl gostujočega igralca, zato mu je sodnik upravičeno pokazal že drugi rumeni karton na tekmi, tako da je moral nadaljevanje tekme spremljati s tribune. Od tega trenutka dalje so gostje prevzeli pobudo in zagospodarili na igrišču. V 60. minuti so izenacili s pomočjo kaptana Plesinca. Po levi strani je lepo prodril Martić ter v boju z vratarjem in obrambnim igralcem poslal predložek v sredino, kjer Plesincu ni preostalo nič drugega kot poriniti zogo z glavo v prazen gol. Poleg obeh zadetkov ekipi nista imeli pomembnejših priložnosti za dosego zadetkov. (E. S.)

Prvi dan DP v badmintonu so se presenečenja kar vrstila

LJUBLJANA - Prvi dan državnega prvenstva v badmintonu je predvsem v moški konkurenci minil v znamenju velikih presenečenj. Že v drugem kolu je izpadel lanski finalist Mattias, v četrtfinalu pa se branilec naslova Zrnec. V zenskem delu turnirja so nosilke večinoma upravičile pričakovanja, pri igrah dvojic pa se je zalomilo le kombinaciji Sekereš - Vugrinec (Mladost), ki je morala priznati premoč dvojice Mattias - Babnik. V moškem delu prvenstva je največ presenečenj pripravil mladi Jaka Pelhan, ki je že v prvem kolu izločil sedmega nosilca Sekereša, nato lanskega finalista Mattiasa in v četrtfinalu se Sepca, ki se tako po več kot desetletju vladavine dokončno umika z badmintonskega vr-

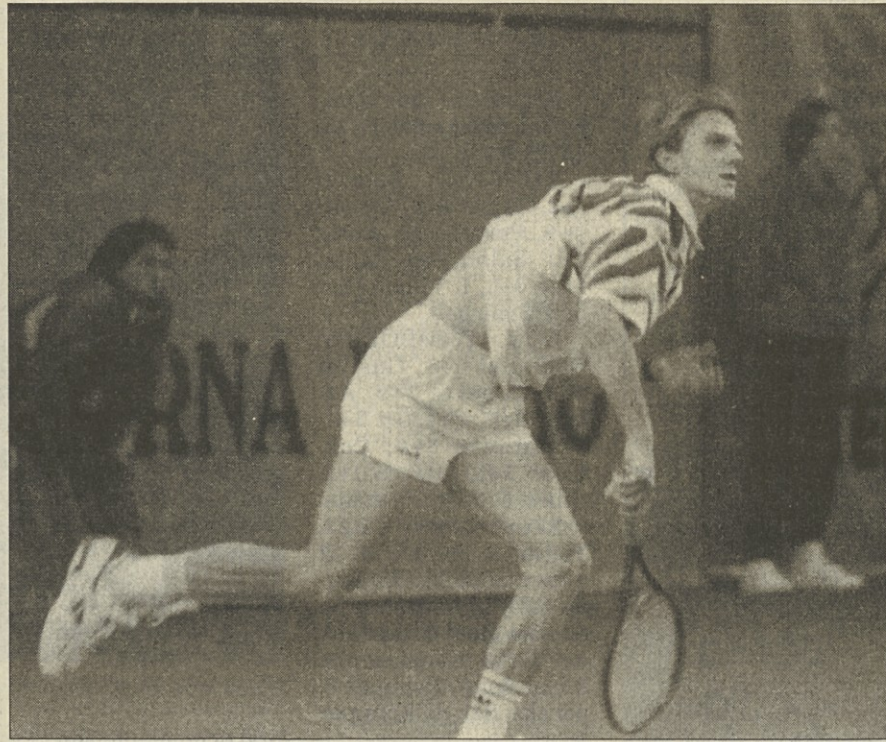
ha. Za posebno mikavnost je poskrbel tudi Babnik z gladko zmago proti prvaku zadnjih starih prvenstev Zmrcu, v ženski konkurenci pa je lanska pionirska prvakinja Plahutnikova že v prvem kolu izločila Nagodetovo, ki je bila se lani številka ena slovenskega badmintona. Danes se bo prvenstvo s polfinali nadaljevalo ob 10. uri, finala pa bodo po 13. uri. Rezultati - četrtfinale - moški: Košnik - Hajnšek (oba Bit) 15:10, 15:5, Polhar (Ol) - Strah (Jež) 15:5, 6:15, 15:6, Pelhan - Seppec (oba Ol) 15:11, 10:15, 15:2, Babnik (-Bit) - Zrnec (Tom) 15:11, 15:8; ženske: Slatnar - Kranj (obe Bit) 11:5, 11:0, Jovan T. Peljhan 11:1, 11:0, A. Pelhan (vse Ol) - Plahutnik (Tom) 11:4, 5:11, 12:9, Pohar (Ol) - Deu (Bit) 11:3, 11:6. (Z. Z.)

TENIS / TILIA CRYSTAL CUP ROGAŠKA '93

Davids in Kafelnikov v finalu posameznikov

Brilijantna predstava Nizozemca, Rus prepričljiv

ROGASKA SLATINA - Hendrik Jan Davids je prišel v Slovenijo tretjič. Lani in letos je bil dvakrat v Ljubljani (Domžale) na challengerju Slovenian Open, ta teden pa prvič v Rogaski Slatini na challengerju Tilia Crystal Cup Rogaska 93. V Ljubljano je prišel kot specialist za igro parov (letos je bil skupaj s Prpicem finalist, trenutno je na 43. mestu ATP), v Rogasko Slatino pa izključno z ambicijami med posamezniki. Na začetku je bil kvalifikant. Potem je zmagal v prvem kolu. V drugem kolu je premagal tretjega nosilca Španca Gisberta, kar je bilo zanj presenečenje: »Pričakoval sem, da se bom kvalificiral in morda zmagal v prvem kolu.« Po zmagi v četrtfinalu proti Italijanu Michellottiju si je privoščil večerjo »à la carte«. Včeraj je po zmagi 6:2 in 6:4 proti Radulescuju dosegel največji uspeh v karieri med posamezniki in takoj zaprosil Toma Lajevca: »Mi lahko posljete videokaseto jutrišnjega finala za družinskih dokumentacijo.« Prvi final na challengerjih med posamezniki. Pri stiriindvajsetih je preprican, da se mu bo odprlo: »Lani sem ugotovil, da lahko odlično igram v parih. Skupaj s Pimekom sva osvojila turnirje v Estorilu in Gstaadu, prvič sem zaslužil skoraj sto tisoč dolarjev v eni sezoni. V Stuttgartu sva premagala tudi

Slovak Kučera je v polfinalu izgubil proti Kafelnikovu (Foto: Boban Plavevski)

Beckerja in Zivojinovića. Letos sva bila z Južnoafričanom Pietom Norvalom četrtfinalista na Roland Garrosu in zmagovalca v Bochuu in Pragi. Zaslužil sem novih 100.000 dolarjev. Denar vlagam na borzi.« Partnerji v konkurenci dvojic so veliki prijatelji. Ni zavisti in včasih nezdrave tekmovalnosti kot med posamezniki. Da, prijatelji: »Takoj po finalu odpotujem domov in takoj nato v Južno Afriko. Piet Norval se zeni, in to je velik dogodek. Malo bom v Johannesburgu.

burgu, malo v Capetownu in veliko v Sun Cityju.« V Rogaski Slatini je zares igral tenis, ki navdušuje (to ni novinarsko nabijanje). Stevilka 500 na ATP za igro za najboljših sto: »Včasih pomislim, da sem pri stiriindvajsetih star za prodor med posamezniki. Potem človek vidi Pernforsa in spet trenira kot nor. In zakaj ne bi. Tenis je vendar velika zabava, velika pustolovščina in velika izkušnja. Neprecenljiva. In na Nizozemskem je tenis vse bolj popularen. Uspehi

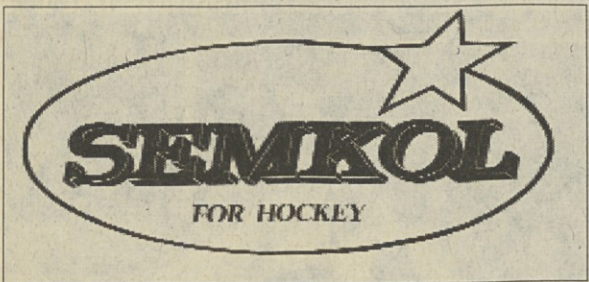
Krajickaja, Haarhuisa in prve zmage reprezentance v svetovni skupini Davisovega pokala so hladne Nizozemce razgibali. Nogomet je se vedno prvi, toda tenis se vzpenja«. Davids se bo v finalu pomeril s prvim nosilcem Kafelnikovom, ki je premagal Slovačka Kučero 6:4 in 7:5.

Rezultati dvojice - polfinale: Bloom/Wibier (Izr/Fra) - Gisbert/Waite (Fra/ZDA) 6:2, 6:4, Kučera/Vajda (oba Slk) - Kovcs/Markovits (oba Madž) 6:3, 3:6, 7:6 (7:2). **Jaka Lucu**

HOKEJ / DRŽAVNO PRVENSTVO

Se bo Olimpija Hertz zasidrara na vrhu? - Bled ponovno preseneča

Kontrec drsi po lestvici navzdol - T. Vnuk že na petem mestu

LJUBLJANA - Stvari se počasi le postavljajo na svoje mesto. Olimpija Hertz je z letošnjo prvo zmago nad Celjani (in nasploh) prevzela vodilno mesto na prvenstveni lestvici, ki ga nedvomno ne bo zlahka izpustila iz rok. Kljub odsotnosti Dejana Kontreca so v drugem delu prikazali zelo dobro igro. Poleg domačih igralcev - reprezentantov - so vložena sredstva dosegaj najbolj upravičeni ameriško-kanadski hokejisti, na čelu z Jobom in temnopoltim vratarjem Reddicom, ki, mimogrede, nista igrala v profesionalni ligi NHL. Podobno velja tudi za Celjane, ki imajo poleg starih domačih reprezentantov na čelu s T. Vnukom, ki se je že prebil

Trevor Jobe (Foto: A. P.)

na peto mesto najboljših ostrostrelcev, najboljše tujce iz območja nekdanje SZ. Tare jih le manjše število enakovrednih igralcev. Za nameček se je poskušoval se Rus Hrušov, zato malce težje držijo korak z razigranimi Ljubljancami, ki igrajo z visokim ritmom. Po neuradnih govoricah ima trener Krikunov »v igri« se stiri nove ruske hokejiste, vendar se zaenkrat ne more odločiti, kdo naj bi v kratkem zamenjal Hrušova.

Tretje mesto na lestvici so z zmago nad državnimi prvaki zasedli Blejci. Po številnih kritikah ruskih profesionalcev v prejšnjih tekmah so tokrat okrepljeni s Stolbunom zaigrali precej bolje in popolnoma zasenčili jeseniške tujce. Ti so nedvomno največje razočaranje v moštvu »zelezarjev«, ki so kljub novemu pokrovitelju Göserju očitno v globoki krizi. Za nameček so poleg poskodovanega Mlinarca izgubili se enega branilca Kozarja, tako da ze krozi nove novice o nakupu novih tujcev, po vsej verjetnosti branilcev. Seveda v jesenskem taboru zaradi tega ni nikakršne razburjenosti, saj je znano, da prvaki začnejo igrati »pravi« hokej sele po novem letu, poleg tega pa imajo v drugih klubih pravo vojsko odličnih igralcev (Suvak, Crnovič, Mahkovic, Rožić), ki jih lahko v vsa-

kem trenutku pokličejo na pomoč.

Prijetno so presenetili novinci v ligi, hokejisti Maribora, ki so s pomočjo novega pokrovitelja (Leljaka) nepričakovano premagali Triglav in trenutno vodijo na lestvici A-2.

Pokal Semkol

Vrstni red najboljših strelcev: 1. Jobe (OH) 49 točk (33 zadetkov + 16 podaj), 2. Patterson (oba OH) 36 (15 + 21), 3. Anforov (-Bled) 35 (21 + 14), 4. Kontrec 35 (10 + 25), 5. T. Vnuk (oba Celje) 30 (22 + 8), 6. Leonov (Triglav) 30 (16 + 14), 7. - 8. Hrušov (Celje), Kadikov 30 (14 + 16), 9. Rackov (oba AJ) 27 (13 + 14), 10. Frolikov 28 (9 + 19), 11. Povčarovski 27 (16 + 11), 12. Rojsek (vsi Celje) 27 (10 + 17), 13. N. Zupancic (OH) 24 (10 + 14), 14. Nikonorov (Triglav) 22 (12 + 10), 15. Tisler (OH) 22 (9 + 13), 16. Rožkov (Bled) 22 (8 + 14), 17. Rahmatuljin (AJ) 21 (15 + 6), 18. Suvak (Bled) 21 (12 + 9), 19. Subinov (Celje) 19 (12 + 7), 20. M. Smolej (AJ) 19 (6 + 13), 21. P. Rožić (-Bled) 17 (9 + 8), 22. - 23. Gorenc (OH), Bouchard (Maribor) 16 (11 + 5), 24. A. Razinger (AJ) 16 (8 + 8), 25. Mahkovic (Triglav) 15 (9 + 5), 26. Crnovič (Bled) 15 (8 + 7), 27. A. Lesnjak (OH) 14 (8 + 6), 28. Kranjc (Bled) 14 (7 + 7), 29. Poljansek (Bled)

14 (5 + 9), 30. Paramonov (-Bled) 13 (6 + 7), 31. Kolar (Celje) 15 (5 + 10), 32. Beribak (OH) 14 (4 + 10), 33. - 34. M. Zupancic (OH) 13 (5 + 8), Sahrja (Bled) 13 (5 + 8), 35. Vidmar (Bled) 12 (9 + 3), 36. Scholefield (Maribor) 12 (5 + 7), 37. Mlinarec (AJ) 11 (7 + 4), 38. - 39. B. Lomovsek (OH), B. Pajic (Celje) 11 (3 + 8), 40. Strasek (Celje) 10 (6 + 4), 41. - 42. Brodnik, Sheehy (oba OH) 12 (6 + 6), 43. Benedik (Maribor) 10 (7 + 3), 44. Zajc (Celje) 10 (5 + 5), 45. J. Smolej (AJ) 10 (4 + 6), 46. - 48. Kavac (Bled), M. Pajic (AJ), J. Vnuk (OH) 10 (3 + 7), 49. Jan (AJ) 9 (6 + 3), 50. Drinovc (Triglav) 8 (7 + 1), 51. Sodja (A J) 8 (6 + 2), 52. Zolek (Celje) 8 (2 + 6), 53. Avgustincic (Slavija) 7 (3 + 4), 49. Jan (AJ) 9 (6 + 3), 54. Beslagic (AJ) 7 (2 + 5), 55. Vukcevic (AJ) 7 (0 + 7), 56. S. Smolej (AJ) 6 (6 + 0), 57. Filipovic (Celje) 6 (5 + 1), 58. - 60. Varl, Omrzel (oba AJ), Kliner (Triglav) 6 (3 + 3), 61. Drozg (Maribor) 6 (2 + 4), 62. Kranjc (Slavija) 6 (1 + 5), 63. Kopitar (AJ) 5 (4 + 1), 64. - 66. A. Skofic (Triglav), Ostroznik (Celje), Ceh (Maribor) 5 (3 + 2) itd.

Peter Butoln

Pari 4. kola II. dela (torek 30.11.): Celje - Slavija (18), Olimpija Hertz - Leljak Maribor (18), Acroni Jesenice - Triglav (18), Bled je prost.

Lestvica - skupina A-1:

1. (2) O. Hertz	3	3	0	0	19:9	8 (2)
2. (1) Celje	3	2	0	1	14:13	7 (3)
3. (4) Bled	3	1	0	2	12:14	2
4. (3) Acroni J.	3	0	0	3	7:16	1 (1)

Skupina A-2:

5. (6) Leljak Mb.	2	2	0	0	5:1	5 (1)
6. (5) Triglav	2	1	0	1	12:4	4 (2)
7. (7) Slavija	2	0	0	2	1:13	0

KOŠARKA / TURNEJA MLADE REPREZENTANCE PO ZDA

Štirinajstdnevna turneja se je končala s porazom proti ekipi iz Cincinnatija

Center Aleš Živanovič si je na zadnjem treningu poškodoval gleženj

Cincinnati - Slovenija 90:48 (43:19)
Dvorana Shoemaker Center, 10.000 gledalcev, sodniki Sanzere, Clark in Lickliter (vsi ZDA). CINCINNATI: Flint 28 (2:2), Wingfield 35 (4:5), Gregor 2, Harris 7 (7:10), Burton 2, Julson 6 (2:2), Jacobs 10 (4:9). SLOVENIJA: Leban 2 (2:2), Kunc 8 (0:1), Trifunović 14, Starovasknik 2, Jagodnik (0:1), Jovanović 14, Cizej 8 (2:2).

CINCINNATI (OHIO) - Turneja je končana. Osem ameriških univerzitetnih moštev proti mladi reprezentanci Slovenije (do 22 let): izid je, recimo, pričakovan: 8:0. Osem zmag studentov, ki igrajo v NCAA. Štirinajstdnevna turneja se je pravzaprav končala »praznično« - proti zelo ugledni ekipi iz Cincinnatija, pred več kot deset tisoč gledalci ter očmi obeh organizatorjev gostovanja slovenskih kosarkarjev v ZDA, očeta Georgea in sina Chrisa Spencerja (WWS - World Wide Sports). Prvi je osebnih in poslovnih prijateljev Davida NBA, komisarja »vesoljske« NBA, in Bore Stankovića, generalnega sekretarja FIBA. Drugi pa je pred osmo tekmo Slovenije v veličastni dvorani Shoemaker Center v središču velenestata Dejal, da se bo ji poloma slovenskih kosarkarjev, slabe igre in predvsem slabega vtisa. No, kljub najvišjemu porazu slovenski kosarkarji niso razočarali zahtevne in hkrati zabavne publike. Ta je v petek zvečer najprej poslušala ameriško himno in si ogledala pester zabavni program ter šele nato prisluhnila taktom Presemove Zdravljice. Gostitelji so po tem, ko so ugotovili, kaj bodo naredili s slovensko zastavo, le zaigrali se slovensko državno himno. Malce so pač zamenjali vrstni red dogodkov. In bili kljub temu prijazni. Proti komu in s kom je Slovenija igrala zadnjo tekmo

v ZDA? Na dopoldanskem treningu, četrem na turneji, si je center Aleš Živanovič poškodoval gleženj leve noge. Težja poškodba, 14 dni mirovanja. Na kosilu v hotelu Vernon Manor so se v sosednji sobi pojavili profesionalni moštva v ameriškem nogometu (NFL) Cincinnati Bengals, ki so v hotel prišli v karanteno pred današnjim (nedelja ob 13. uri) gostovanjem v Los Angelesu. Nasprotnik: LA Raiders. Pogled na dvometrase in »profice«, ki na sezono povprečno zaslužijo dva ali več milijonov dolarjev, je bil zanimiv. Sport številka ... Katastra?

Univerza iz Cincinnatija

Dvakrat prvaki NCAA (1961, 1962), enkrat drugi (1963) in dvakrat tretji v siloviti konkurenci (1959, 1960), v kateri so nazadnje na uglednem finalnem turnirju najboljši četverice (Final Four) nastopili pred letom in pol (sezona 1991/92). V dveh letih naj bi se po napovedih strokovnjakov spet povzpeli na vrh NCAA, največje zagotovilo ponovnega uspeha pa bi moral biti eden najboljših trenerjev NCAA Bob Huggins, ki je v Cincinnatiju od leta 1989. Bil pa naj bi celo najboljši trener v nepriznane sljvi »igri« odličnih trenerjev in delodajalcev. Bob Huggins je glavni trener že 12 sezon, od leta 1977 (na univerzah Akron, Central Flori-

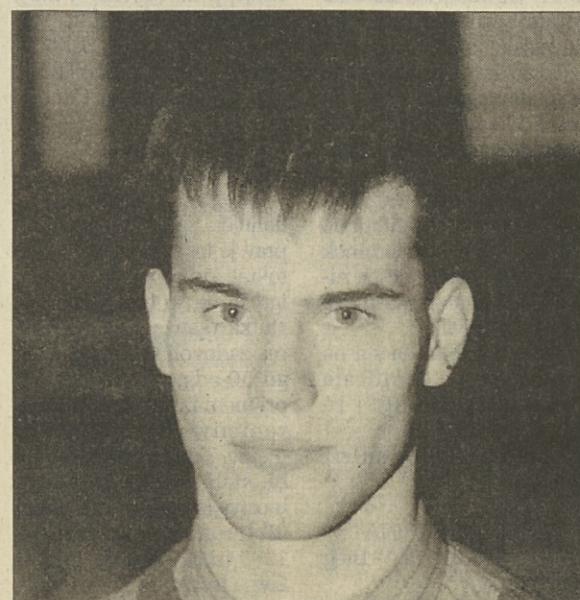
da, Walsh College, Ohio State in West Virginia), v letošnji sezoni pa bo na univerzi v Cincinnatiju za svoje delo in znanje le po pogodbi prejel 484 tisoč ameriških dolarjev. Stevilka je primerljiva s placama dveh zelo dobro plačanih trenerjev NCAA, ki so zelo cenjeni tudi v NBA - Deana Smitha (North Carolina) in seveda Bobbyja Knighta (Indiana). Prvi je celo rekorder v zmagah v drugem delu sezone, dosegel jih je 26, drugi pa je najmanj toliko v TV studijih kot v kosarkarskih dvoranah.

Bob Huggins torej 12 sezon, 262 zmag, 108 porazov. Nazadnje celo trener leta 1992/93 po izboru revije Playboy. Proti Sloveniji niso igrali trije vrhunski igralci - branilec Mark Wright (zlomljena noga) ter suspendirana David Evans in Lazelle Durden. Bob Huggins slednjega zaradi neuspeha v poletnem semestru (ni naredil vseh izpitov) ni uvrstil v dvanašterico. No, že deveterica je prikazala zelo dobro, preprosto in predvsem učinkovito igro, ki bi, če bi jo stopnjevali do konca, lahko prinesla tudi se večjo razliko. 50, 60 ali celo več. V moštvu so kar trije igralci, ki bodo po napovedih igrali tudi v NBA, v katero se v sezoni uvrsti le en odstotek igralcev iz NCAA. Podatke, ki pove vse. Predvsem to, kako velika je razlika med profesionalci in zares vrhunsko pripravljenimi študenti, ki v NCAA ne dobijo ničesar in zato pred seboj vidijo le NBA. Pot do kosarkarskega raja je jasna prav vsem. Kdo so ti trije? Prvi je branilec Damon Flint (novinec, prvo leto v NBA), drugi Dontonio Wingfield (novinec) in tretji Curtis Bostic, ki proti Sloveniji ni stopil na igrišče. Stevilka 3 in 4,

torej prva dva od trojice, sta zares vrhunska kosarkarja, ki znata in zmoreta skoraj vse. Cincinnati Bearcats (divje macke) so »podivjali« predvsem v zadnjih desetih minutah tekme, ko so si z znatno obrambo priigrali tudi največjo prednost - 47 točk v 40. minuti (90:43). Harris in Jacobs sta skakala, Flint je »kradel« zoge in zadeval, najboljši, Wingfield (18 let), za katerega se že sedaj zanima večina boljših klubov NBA, pa je delal vse. Predvsem je pokazal, da igranje kosarke ni trpljenje, temveč le nadarjenost, znanje, sposobnost in lahkotnost razmišljanja na parketu. Razlika je bila za oboje nepomembna že od prve minute. Slovenski kosarkarji, brez poskodovanih Duscaka in Zivanovića, niso razočarali gostiteljev in gledalcev, ki se jih na »normalnih« tekmah povprečno zbere približno 14 tisoč. Utrujenost, siloviti ritem Americanov in pričakovana kriza v različnih obdobjih tekme so bili us-

dni za izbranice trenerja Lada Gorjana. Leban je igral povprečno, Thaler ga je neenakovredno zamenjal, Kunc je le potrdil dobro igro v ZDA, Madžarac se spet ni (najbolje) znesel, Starovasknik je odigral eno slabših tekem, Setina - premalo udaren pod košema, Jagodnik je prve tri tekme igral bolje kot zadnjo, Jovanović in Trifunović pa sta igrala največ (33 in 30 minut) in bila ob Cizeju najboljša med slovenskimi kosarkarji. Tekma je bila ena izmed osmih zahtevnih preizkušenj v ZDA, ki so pokazale predvsem »občutljiv« točke Slovenije. Boris Gorenc, Marko Tusek, Klemen Zaletel, Gregor Bojović, Gregor Belina, Marko Milic in morda se kdo pa bodo brzkone igralci v najboljši državni selekciji, za katero bi tudi ameriški kosarkarski sladokusci lahko dejali: »Pretty tough.« Ali za vsaj polovico izmed vseh novih (starih) kandidotov.

Jure Zorcic

Kapetan mlade ekipe Boštjan Leban (Foto: S. Z.)

SMUČANJE / VELESALOM ZA SP V PARK CITYJU

Mader ugnal vse favorite

Drugi Tomba, tretji Aamodt - Košir 26.

Kot v Söldnu je imel Girardelli tudi včeraj št. 1 (Arhivski posnetek AP)

PARK CITY - Po enomesečnem premoru so včeraj v belo areno ponovno stopili smučarji, ki so v ameriškem Park Cityju vozili veleslalom. Kot pri zenskah v Santa Caterini Valfurvi je tudi zmaga odšla v Avstrijo. S startno številko 17 je bil namreč najhitrejši Avstrijec Günter Mader. Ki je v sestevku dveh voženj za 2 stotinki sekunde prehitel Italijana Alberta Tombo in za 12 stotink tretjeplasirane Norvežana Kjetila

Andreja Aamodta.

Slovenski smučarji niso imeli preveč uspeha. Mitja Kunc je bil po prvi vožnji 17., Jure Kosir pa dvaindvajseti. V drugem teku je Kunc odstopil, Jure Kosir pa je zasedel 26. mesto. Od znanih smučarjev je bil Girardelli komaj enaindvajseti, Furuseth pa celo sedemindvajseti, omeniti voženj za 2 stotinki sekunde prehitel Italijana Alberta Tombo in za 12 stotink tretjeplasirane Norvežana Kjetila

Danes bo v Park Cityju na sporedu slalom.

Včerajšnji rezultati: 1. Mader (Avt) 2:00, 61; 2. Tomba (Ita) 2:00, 63; 3. Aamodt (Nor) 2:00, 73; 4. Piccard (Fra) 2:00, 85; 5. Locher (Svi) 2:01, 27; 6. Von Grünigen; 7. Wamsmaier (Nem) 2:01, 44; 8. Vogt (Lich) 2:01, 50; 9. Barnešoi (Nem) 2:01, 73; 10. Mayer (Avt) 2:01, 74; 11. Königsreiner (Ita) 2:01, 86; 12. Belfrond (Ita) 2:02, 01; 13. Thirslen (Nor) 2:02, 12; 14. Strolz (Avt) 2:02, 44.

SVETOVNI POKAL / VELESALOM ZA ŽENSKE

Že tretjič Avstrijka Na vrhu U. Meier

SANTA CATERINA VALFURVA - Včeraj so se ženske ze drugič v Santa Caterini pomerile v veleslalomu. Proga ni bila tako dobro pripravljena kot na prvi tekmi, saj je bila pri številki dvajset že močno naceta in so se pri vratih pojavljala rebra. Tokrat je slavila Avstrijka Ulrike Maier, ki si je v prvem teku prismočala prednost dobre pol sekunde. Na drugem mestu je tokrat pristala njena rojakinja Anita Wachter, ki se je še bolj utrdila na vrhu lestvice v skupnem seštevku in s tem postala prva favoritka za osvojitev kristalnega globusa. Na tretje mesto se je uvrstila švedska smučarka Pernilla Wiberg, ki se po poškodbi kolena vrača v sam svetovni vrh, na četrto mesto pa domaćinka Deborah Compagnoni. Nobena slovenska smučarka ni prišla do druge voznje.

Najbližje ji je bila Urška Hrovat, ki je bila enaintrideseta in s tem dokazala, da ji manjka samo še malo sreče za uspeh. Spela Pretnar, ki je prvič nastopila v prvi jakostni skupini, je zacela svoj nastop obežajoče, saj je imela sesti vmesni čas, na zadnji prelomnici pa je obremenila zgornjo smučko in zdrsel s proge. Zaradi odstopa na naslednji tekmi ne bo nastopila v prvi skupini. Sama je povedala, da je imela srečo, da se pri padcu ni poškodovala. Enaka usoda

Trojica najboljših, U.Meier (v sredini), A. Wachter (levo) in P. Wiberg (Telefoto AP)

je doletela tudi Leo Ribarič, Nives Sitar in Alenka Dovzan pa sta se uvrstili na konec lestvice. Največje presenečenje je pripravila Švedinja Ylva Nowen, ki se je s startno številko petintrideset uvrstila na trinajsto mesto.

Danes se bodo ženske pomerile v prvem slalomu v tej sezoni.

Rezultati: 1. U. Maier (Avs) 2:20,84 (1:09,35; 1:11,49), 2. Wachter (Avs) 2:21,12 (1:09,89; 1:11,23), 3. Wiberg (Sve) 2:21,63 (1:10,24; 1:11,39), 4. Compagnoni (Ita) 2:21,70 (1:09,72; 1:11,98), 5. Schneider (Svi) 2:22,12 (1:10,27; 1:11,85), 6. Merle (Fra) 2:22,53 (1:10,43; 1:12,10), 7. Ertl (Nem) 2:22,90 (1:11,10; 1:11,80), 8. Lefranc (Fra) 2:23,35 (1:10,89; 1:12,46), 9. C. Meier (Nem) 2:23,52 (1:11,09; 1:12,43), 10. S. Eder (Avs) 2:23,56 (1:11,21; 1:12,35), 11. Gerg-Leitner (Nem) 2:23,75 (1:11,27; 1:12,48), 12. Rey-Bellet (Svi) 2:24,20 (1:11,54; 1:12,66), 13. Nowen (Sve) 2:24,21 (1:11,30; 1:12,91), 14. Gallizio (Ita) 2:24,22 (1:11,17; 1:13,05), 15. Panzanini (Ita) 2:24,25 (1:11,20; 1:13,05).

Skupno: 1. Wachter (Avs) 280, 2. Maier (Avs) 192, 3. Schneider (Svi) 175, 4. Merle (Fra) 150, 5. Lefranc (Fra) 132, 6. Wiberg 100, 7. Compagnoni (Ita) 95, 8. Ertl (Nem) 85, 9-10. Panzanini (Ita), Eder (Nem) 76, 11. Meier (Nem) 67, 12. Twardokens (ZDA) 54, 13. Rey-Bellet (Svi) 53, 14. Pretnar (Slo) 51, 15. Seizinger (Nem) 50.

Priloge, da se bodo gradbeni dela začela maja prihodnje leto. Ninkov je se dodal, da sta se obe strani formalno že dogovorili o začetku del na tem projektu, ki bo stal 192 milijonov dolarjev: »FIA in FIM sta obljubili, da nas bosta podprli, in zagotavljata, da bo celoten kompleks lahko obratoval, saj bodo Kaliningrad uvrstili v svoje kalendarje.« Kaliningrad je bil v drugi svetovni vojni porušen in po njej na novo zgrajen v brezobličnem sovjetskem slogu. »To je najboljša lokacija za model, ki se bo razvijal po vsej Rusiji,« je se povedal Ninkov.

V Kaliningradu, ki je 40 kilometrov oddaljen od najzahodnejše ruske meje, v prihodnosti namenjajo obnoviti tudi majhno letališče, ki ze ima direktne povezave z Berlinom in Københavnom. Mesto, ki je bilo pod nemskim jarmom leta 1945 znano kot Königsberg, je obrobjeno z lipovimi drevesi in leži blizu spektakularne obale, znane po svojih sončnih plazah. V postkomunističnih casih si s formulo 1 obeta pravi razcvet, saj so med vladanjem komunizma dirkalisce zgradili le v Budimpešti.

NOGOMET / ITALIJANSKA A LIGA

V znamenju derbijev v Parmi in Milanu

TRST - Danasnje kolo bo ena izmed najpomembnejših etap letošnjega prvenstva v italijanski nogometni A ligi. Na sporedu bosta namreč dva velika derbija, ki bi lahko v veliki meri vplivala na nadaljnji potek prvenstva.

V Parmi bo spopad vodilnih. Medtem ko trener Parme Scala nima težav s postavo, pa ima Milanov trener Capello kar nekaj preglavic z enajsterico, ki naj bi jo poslal na igrišče. Savičević si je verjetno dokončno zapravlil vsakršno možnost za nadaljnje igranje z državnimi prvaki, ko v sredo ni hotel na klop na pokalni tekmi z Anderlechtom. Capello se je tako odločil za »francoski par« Papin-Dessailly, v dvomu pa je za tretjega tujca (vseeno ima Laudrup vse možnost kot Raducioiu).

Drugi derbi kola bo v Milanu, kjer bo Inter gostil moštvo Juventusa. Ekipa trenerja Bagnoli mora danes nujno zmagati, če hoče obdržati stik z vodilnimi. Inter namreč zaostaja za Parmo in Milanom kar za 4 točke in nov, tudi delni spodrsilaj (neodločen izid) bi lahko bil usoden. Juventus pa, ki zaostaja le za dve točki za vodilnim parom, bi se lahko zadovoljil tudi z delitvijo točk. Tekma v Milanu se bo pričela ob 20.30 in jo bo neposredno prenasalala tudi Tele-2.

Gotovo pred lažjo nalogo bo v tem kolu drugouvrščena Sampdoria,

ki bo gostila ekipo Cremoneseja, ki je doslej najugodnejše presecečenje tega prvenstva. Ekipa iz Cremonese je namreč s 13 točkami na sredini lestvice. Pri Sampdoriji bo zanesljivo igral Srečko Katanec, medtem ko bo Matjaž Florjancić pri Cremoneseju na rezervni klopi. Si bosta slovenska reprezentanta v tem prvenstvu prvič stala nasproti?

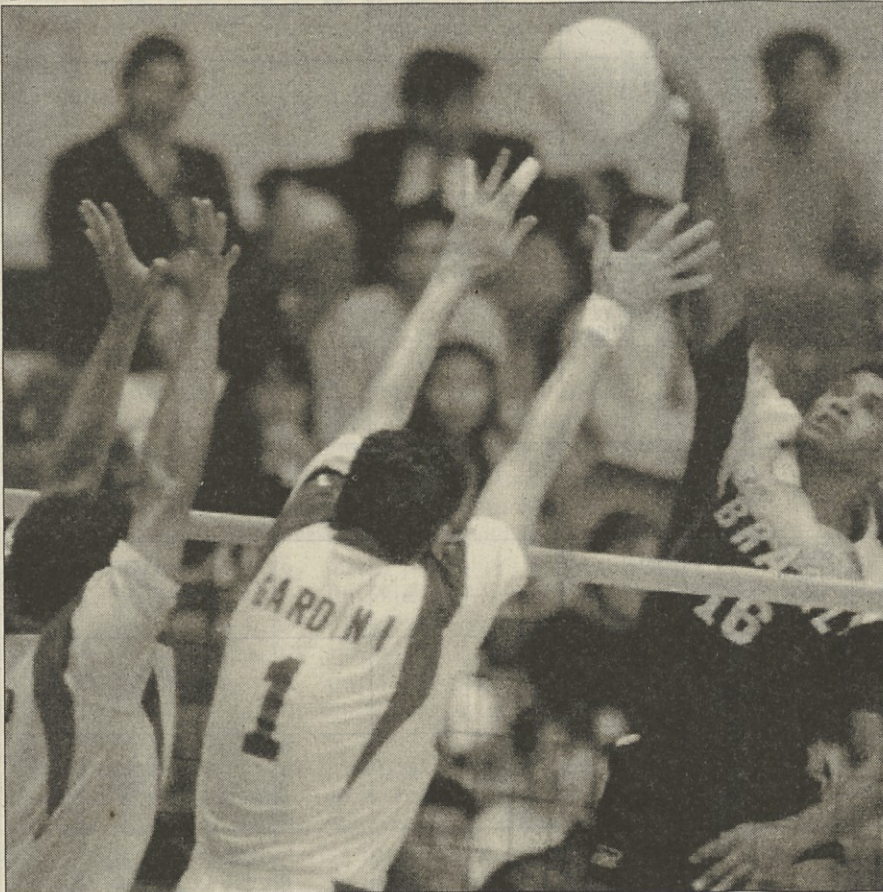
Poleg tekem bo danes na sporedu še nekaj dokaj zanimivih obračunov. V Vidmu bo Udinese gostil Atalanto, ki je s 7 točkami kot videmsko moštvo na predzadnjem mestu in bo zato ta tekma pravi derbi za obstanek v ligi. Trener videmskega moštva Fedele bo skoraj gotovo poslal na igrišče tudi Danca Tomasa Helvega, ki bo tako debitiral v italijanskem prvenstvu.

Vroče bo tudi v Piacenzi, kjer bo gostovala Foggia, ki v tem prvenstvu se ni ujela pravega koraka. Medtem ko je Neapoli favorit na srečanju z Reggiano in Torino na tekmi z Leccejem, bo precej zanimivo v Cagliariu, kjer bo gostovala Roma, in v Rimu, kjer bo igrala Genoa, ki si je zadnje case precej opomogla.

DANASNI SPORED (14.30) Cagliari - Roma, Inter - Juventus, Lazio - Genoa, Napoli - Reggiana, Parma - Milan, Piacenza - Foggia, Sampdoria - Cremonese, Torino - Lecce, Udinese - Atalanta.

ODBOJKA / POKAL SVETOVNIH PRVAKOV

V vrhunski tekmi Italija boljša od Brazilije

Brazilec Gilson skuša prebiti blok »azzurrov« Gardinija in Tofolija (Telefoto AP)

OSAKA - Italijanska odbojarska reprezentanca je naredila pomemben korak na poti do osvojitve Pokala svetovnih prvakov v Oski. V osrednji tekmi četrtega kola World Grand Cahampions Cupa je po izredno razburljivi igri in petih setih vrhunske igre premagala Brazilijo, zmagovalko olimpijskih iger v Barceloni. Poznavalci, ki so prisostvovali srečanju, vedo povedati, da bo sla ta tekma v analo sodobne odbojarske igre, kajti obe moštvi sta v dveh urah in dvajsetih minutah trajajočega dvoboja dali resnično vse od sebe. Azzurri so pokazali izreden blok, dobro obrambo, raznoliko igro v napadu, predvsem pa veliko dozo poztvovnosti.

V prvem setu so Italijani povedli s 6:0, vendar so odtlej slabše sprejemali servis in Brazilija je nadoknadila ves zaostanek in zmagala s 15:8. Drugi set je sam opravičil ceno vstopnice. Italija je povedla s 4:1 in 8:3, toda Brazilci niso popustili. Selektor azzurrov Velasco je zamenjal Pasinata in Cantagallija z Zorzijem in Bernardijem, ki sta zadržal kot v najboljših casih. Italija je povedla z 12:5, toda na drugi strani mreže je tedaj zablestel Gilson, ki je z močnimi servisi in napadi omogočil svojemu moštvu, da se je povzpел do rezultata 12:12. Do stiri nastave so prvi spet pristili Italijani, a stanje v setih so izenacili sele po 45 minutah igre in enaj-

stih set-zogah. V tretjem setu Braziliji ni zadostovalo niti vodstvo z 13:11 in vse je kazalo, da bodo Italijani zmagali po starih setih, saj so v četrtem ze vodili s 7:1. Trener Brazilcev je tedaj poslal na klop Negraa in Giovaneja, Kid in Mix pa sta ju odlično zamenjala in Brazilci so povedli s 14:10. Toda seta se ni bilo konec. Italijani so izničili sedem set-zog, izenacili na 14:14, nato pa je set vendarle pripadel Južnoamerikanom. V skrajšani igri 5. seta je Italija s sti-

rimi zaporednimi bloki Cantagallija povedla z 8:5, te prednosti pa Brazilci niso mogli več nadoknaditi. Pri 14:10 je Carleo se ustavil napad azzurrov, zadnji udarec Cantagallija po kombinaciji na centru pa je Italiji prinesel prestižno zmago, verjetno pa tudi prvo mesto, saj je bila Brazilija tako kot Italija do te tekme še nepremagana.

Danes je na sporedu zadnje kolo Pokala svetovnih prvakov, med seboj pa se bodo pomerili Italija in Kuba, ZDA in

Južna Koreja ter Brazilija in Japonska.

Italija - Brazilija 3:2 (8:15, 17:15, 15:13, 15:17, 15:11)

ITALIJA: Gardini 5+11, Gravina, Tofoli 1+1, Galli 2+1, Bracci 11+17, Bernardi 9+13, Cantagalli 8+12, Zorzi 11+17, Pippi, Giani 9+20, Bellini, Pasinato 0+7.

BRAZILIJA: Negrao 4+21, Balbert, Giovane 10+18, Kid 8+5, Paulao 5+8, Mauricio 2+3, Douglas, Carleo 12+13, Max 4+10, Toaldo, Gilson 12+29, Leandro.

NOVICE

Temna stran kitajskega športa

PEKING - Kitajski casopis China Sport Daily je včeraj pod naslovom Krvavo opozorilo objavil poročilo o dogodkih, v katere so vpleteni kitajski športniki. Nekdanji in sedanji heroji zadnjega socialističnega športnega giganta vse pogostejše zapadajo v nečiste vode. V ospredju so igre na srečo, droge, spolni odkloni in celo umori. Marca letos je mlad atlet do smrti zabodel svojega trenerja, leta 1992 je trener napadel desetletno telovadko, potem ko je z izsiljevanjem zaman poskušal od nje dobiti denar. Leta 1990 je neki trener zazgal hišo lokalne komunistične partije, pravi pokol pa sta leto poprej uprizorila dva atleta, ki sta v hotelu med sporom zaradi neke ženske pobila pet ljudi.

Do teh odklonov prihaja predvsem zaradi posebnega načina treninga, saj so športniki ze v otrostvu podvrženi izjemno strogemu in napornemu programu, ki jim skoraj ne dovoljuje stika z zunanjim svetom, pa tudi s starši preživijo precej manj časa kot njihovi vrstniki, ki se ne ukvarjajo z nobenim športom.

Endeavour še naprej v vodstvu

V jadralni regati okoli sveta Whitbread je se naprej v vodstvu novozelandska jadrnica Endeavour razreda maxi pred manjšo evropsko jadrnico Intrum Justitio razreda W-60. Na tretjem mestu pluje drugi W-60 Tokio, ki je uspel zmanjšati razliko do Intrum Justitie na vsega 14 milj. V petek se je območje nizkega zračnega pritiska pričelo polniti in veter s hitrostjo več kot 30 vozlov bo predvsem ugoden za zamudnike, ki ga bodo deležni prej. Flota maxijev je razpotežnjena na dolžini 154 milj, medtem ko so jadrnice razreda whitbread 60 razpršene na vsega 50 miljah. Preteklih 24 ur ni minilo brez nesreč. Winston, Galicia in Women's Challenge so doživeli manjše poškodbe opreme, Merit Cup pa se je zaradi ne-nadnega sunka vetra prevrnil na bok, a se nato spet zravnil. Najslabše se godi posadki Yamahe, kjer so zaradi pokvarjene hrane uvedli zmanjšane obroke.

Formula 1 tudi v Rusiji?

KALININGRAD - V baltiskem mestu Kaliningrad so v petek razkrili svoje načrte o gradnji prvega dirkališča za formulo 1 v Rusiji, in to na območju, ki je bilo do nedavnega zakrito svetovni javnosti. »Poskusamo razviti motoristični sport v Rusiji, ne samo formulo 1, temveč tudi formulo 3000 in vse druge zvrsti. Tekmovanja bi se lahko začela leta 1997,« je dejal Zeljko Ninkov, predstavnik podjetja IABC s sedežem v Liechtensteinu. Zupan Kaliningrada Vitalij Sipov je povedal, da se mestne oblasti pogajajo z IABC in združenjem tujih vlagateljev.

Pričakujejo, da se bodo gradbeni dela začela maja prihodnje leto. Ninkov je se dodal, da sta se obe strani formalno že dogovorili o začetku del na tem projektu, ki bo stal 192 milijonov dolarjev: »FIA in FIM sta obljubili, da nas bosta podprli, in zagotavljata, da bo celoten kompleks lahko obratoval, saj bodo Kaliningrad uvrstili v svoje kalendarje.« Kaliningrad je bil v drugi svetovni vojni porušen in po njej na novo zgrajen v brezobličnem sovjetskem slogu. »To je najboljša lokacija za model, ki se bo razvijal po vsej Rusiji,« je se povedal Ninkov.

V Kaliningradu, ki je 40 kilometrov oddaljen od najzahodnejše ruske meje, v prihodnosti namenjajo obnoviti tudi majhno letališče, ki ze ima direktne povezave z Berlinom in Københavnom. Mesto, ki je bilo pod nemskim jarmom leta 1945 znano kot Königsberg, je obrobjeno z lipovimi drevesi in leži blizu spektakularne obale, znane po svojih sončnih plazah. V postkomunističnih casih si s formulo 1 obeta pravi razcvet, saj so med vladanjem komunizma dirkalisce zgradili le v Budimpešti.

V Hong Kongu si želijo Gullitovo Sampdorijo

PEKING - V okviru proslav za odprtje novega nogometnega stadiona v Hong Kongu si odborniki domačega društva South China, da bi gostili Sampdorijo, pri kateri igra tudi Ruud Gullit, ki je v teh krajih zelo popularen.

»Sampdoria je zelo znan klub in v njem nastopa Gullit, ki je najboljši igralec na svetu,« je izjavil Mok Bong-tung, eden od odbornikov kluba iz Hong Konga. Nogometni stadion bo nared aprila-maja prihodnjega leta. Ce pa bo Sampdoria v tem casu zasedena, so pripravljeni celo preložiti odprtje stadiona.

V Hong Kongu, kjer vsako nedelo prenašajo po eno tekmo italijanskega prvenstva, je gostovalo ze več slovitih klubov, italijanskih moštve pa ni bilo. Vsi poskusi, da bi v Hong Kong privabili Juventus ali Milan, so se izjalovili.

Zingerle prvi v Lillehammerju

LILLEHAMMER - Italijan Andrea Zingerle je včeraj osvojil prvo mesto na 20 km v biatlonu na olimpijskem stadionu Birbekeiner v Lillehammerju pred Norvežanom Gislejem Fennejem. **VRSTNI RED:** 1. Zingerle (Ita) 59:37, 2 (1 min. kaz. t.); 2. Fenne (Nor) 1.0023:1 (0); 3. Kuoppa (Sve) 1.00:31, 2 (2); 4. Cepikov (Rus) 1.00:50, 3 (2); 5. Zitturi (Ita) 1.01:18 (2). V ženski konkurenci na 15 km pa je slavila zmago Norvežanka Anne Elvebakk (52:42, 4) pred rojakinja Fossenov (55:15, 3) in Kristiansenovo (56:12, 1), na četrto mesto pa se je uvrstila Italijanka Nathalie Santer (57:22, 6).

Tenis: Woodbridge in Woodforde naskakujeta 18. uspeh

JOHANNESBURG - Avstralec Todd Woodbridge in Mark Woodforde bosta danes skusala doseči ze 18. zaporedno zmago v finalnih nastopih na turnirjih za dvojice. V polfinalu svetovnega prvenstva dvojci sta včeraj brez te zav premagala rojaka Adamsa in Rusa Olhovskega s 6:2, 7:5. Njuna nasprotnika v finalu bosta Nizozemca Jacco Eltingh in Paul Haarhuis, ki sta v polfinalu premagala Kanačcana Connella in Američana Galbraitha s 4:6, 7:6 (7:5), 7:5.

Olimpijska bakla začela svojo pot

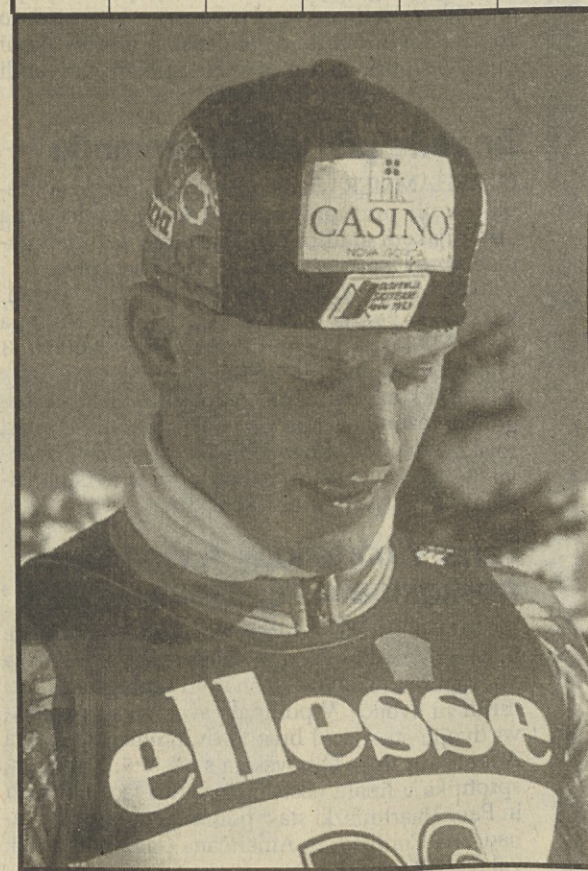
Prepatovala bo vso Norveško

MORGEDAL - Norvežan Olav Bekken je včeraj na zasneženem pobocju Morgedala po šestih poskusih uspel z drgnjenjem dveh desic prizgati olimpijski ogenj. Goreco vejico je nato prenesel do kamina v koči, kjer je bil leta 1825 rojen Sondre Nordheim, oce modernega smučanja. Od tod bo, tako kot leta 1952 in 1960, olimpijski ogenj krenil na pot, po kateri ga bo poneslo več kot 7000 tekačev. Olimpijska bakla bo po Norveškem potovala 75 dni in prenočila v prav toliko krajih po vsej Norveški. Še preden bo ogenj prispel na prizorišče olimpijskih iger v Lillehammerju, pa se bo 5. februarja pomesal s tistim, ki ga bodo prinesli iz starodavne grške Olimpije, zavetisca Zevs in Here.

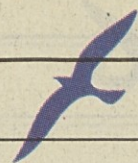
Na prizorišču olimpijskih iger bodo 12. februarja 1994 v olimpijskem parku pod skalalnimi prizgali olimpijski ogenj. Predzadnji nosilec olimpijske plamenice bo smučarski skakalec Ole Gunnar Fidjöstel, ki se bo z njo spustil po zaletiscu velike skakalnice in jo nato po doskoku izročil princu Hakonu, ki bo nato prizgal olimpijski ogenj.

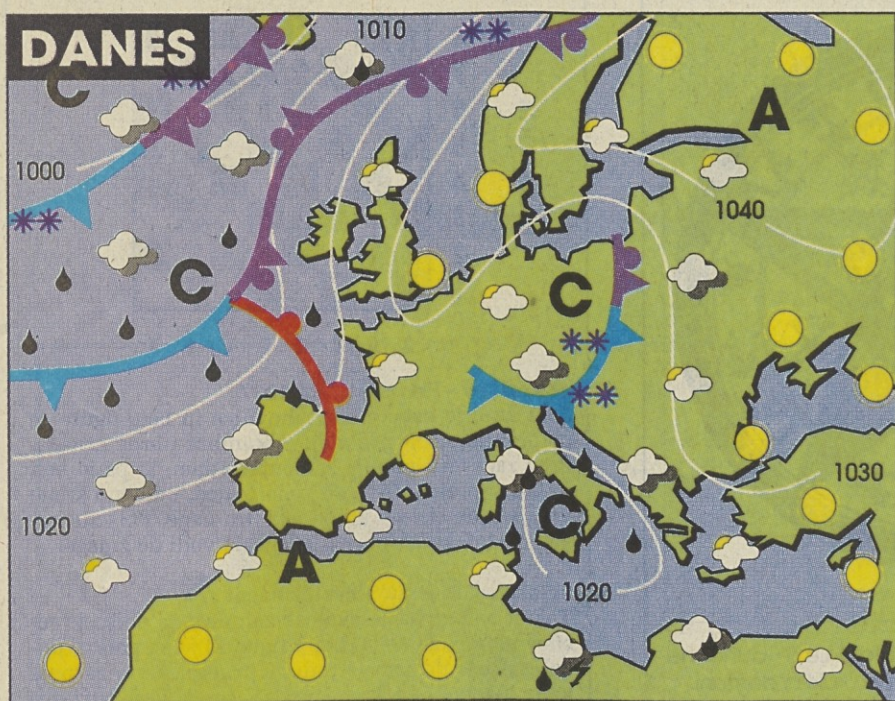
Gesla križanke »Znamenite političarke« Golda Meir, Sirimavo Bandaranaike, Dolores Ibarruri, Indira Gandhi, Margaret Thatcher, Izabela Peron

odravno: polozaj, stvarinar, lko, olka, koks, Amur, vavari, ato, rabi, Ig, ft, milo, rep, Sotla, atek, Krek, Ni-a, oze, zvestoba, aktini]

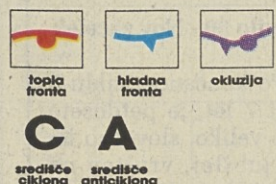

EVROPA / DEŽ IN SNEG

Vremenska slika

Nad vzhodno Evropo je nastalo zaradi visinskega jedra hladnega zraka plitvo območje nizkega zračnega pritiska, hladna fronta bo zvečer od severa dosegla naše kraje. V nižjih plasteh ozračja se bo zadrževal ob severovzhodnih vetrovih hladni in vlažen zrak, v visinah pa bodo pihali zmerni jugozahodni vetrovi.

ALPE JADRAN / OBLAČNO

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	
	MEGLA

Slovenija: Oblačno bo, občasno bodo manjše padavine, v nižinah predvsem kot rahel sneg. Dnevne temperature bodo od -4 do 0 °C.

Sosednje pokrajine: V sosednjih pokrajinah bo oblačno, občasno bodo manjše padavine, po nižinah v glavnem kot rahel sneg. Ob Jadranu bo deževalo, burja bo oslabila.

V Sloveniji: Oblačno bo s padavinami, ki bodo popoldne postopno ponehale. Hladneje bo.

Obeti: V torek bo zmerno do pretežno oblačno, zvečer od zahoda poslabšanje s padavinami.

RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI
Ceste po Sloveniji so večinoma suhe. Promet poteka tekoče in brez zastojev. Na mejnih prehodih ni treba čakati na prestop.

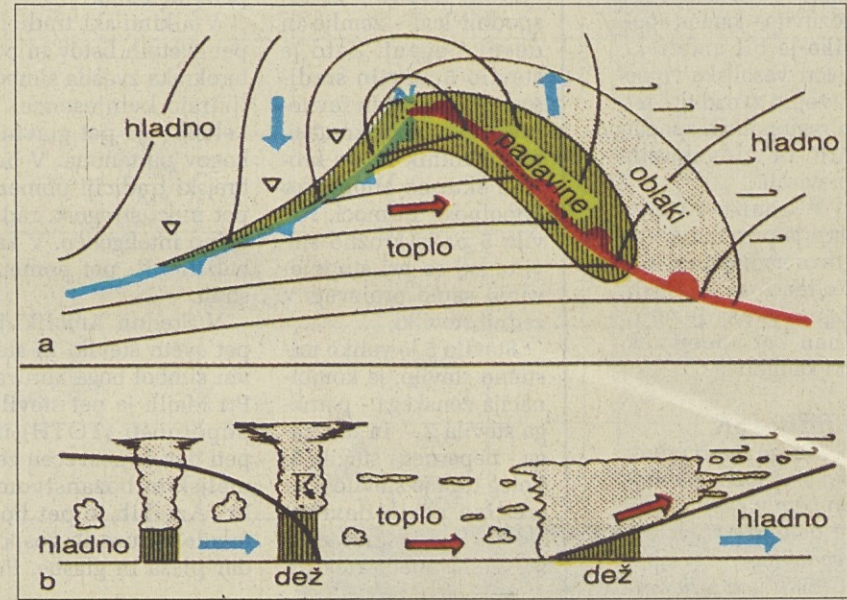
VREMENSKI POJAV

Kaj je frontalni val?

Fronta (ali tudi frontalni val) je eden od izrazov, ki jih najpogosteje slišimo pri vremenskih napovedih. Kakor hitro izvemo, da se našim krajem približuje fronta, si že predstavljamo, da bo prinesla s seboj tudi padavine. Res je povezava med frontami in padavinami precej močna, vendar pa ne velja vedno. Sploh pa so učinki front dokaj raznovrstni in se ne izražajo samo s padavinami, ampak tudi na primer s padcem zračnega pritiska pred fronto in porastom za njo, s spremembo vetra ob prehodu fronte itd. Kaj je pravzaprav fronta? To je mejna površina, kjer se stikata dve zračni masi, ki imata različne lastnosti, predvsem glede temperature in vlage. Največji ali glavni frontalni sistem je polarna fronta, ki v obliki valovite crte obkroža Zemljo neke med ekvatorjem in polom. Lega polarne fronte se spreminja, valovi in na njej ter ob njej se odvijajo različni vremenski procesi. Včasih se polarna fronta in s tem hladni polarni zrak spusti daleč proti jugu in prinese ohladitve (tako pravimo, da nas je zajela dolina hladnega zraka), drugič pa lahko sega prek naših krajev daleč proti severu tople zrak; polarna fronta je odmaknjena od nas v smeri proti severnemu po-

lu in imamo toplo vreme (pravimo, da je nad našimi kraji greben toplega zraka). Navadno govorimo o dveh vrstah front - o hladnih in toplih. Če gre za hladno fronto, pomeni, da prodira naprej hladni zrak in se topli odmika, pri topli fronti pa je nasprotno tople zrak odraja pred seboj hladnega. V splošnem je mejna ploskev med obema zračnima masama nagnjena tako, da je hladni zrak pod toplim, mejna ploskev pa je bolj strma pri hladni kot pri topli fronti; poleg tega se hladne fronte premikajo hitreje kot tople. Ob teh mejnih ploskvah se zrak dviga in na strmih hladnih frontah so vremenski procesi intenzivnejši kot na toplih. Pri dvigavanju se namreč zrak ohlaja, s tem se mu povečuje relativna vlaga in ko ta doseže nasičenost (100%), nastanejo oblaki in navadno pride do padavin. To nastajanje oblakov je zaradi hitrejšega dvigavanja zraka burnejše pri hladnih frontah, zato le-te, predvsem poleti, večkrat spremljajo nevihte. Ti procesi so shematično prikazani na sliki iz knjige Z. Petkovska in M. Trontlja: Skice vremena; modre in rdece puščice kažejo smer vetra, ki je približno vzporedna izobaram v ciklonu.

Andrej Kranjc

TEMPERATURE ALPE JADRAN včeraj ob 8. in ob 14. uri	TEMPERATURE PO EVROPI včeraj ob 8. in ob 14. uri
LJUBLJANA..... -4/-3	HELSINKI..... -3/0
TRST..... -2/-	STOCKHOLM..... -1/-1
CELOVEC..... -4/-1	MOSKVA..... -16/-13
BRNIK..... -5/-4	BERLIN..... -8/-3
MARIBOR..... -4/-	VARSAVA..... -4/-12
CELJE..... -5/-4	LONDON..... 2/4
NOVO MESTO..... -5/-4	AMSTERDAM..... 0/3
NOVA GORICA..... 2/5	BRUSELJ..... -3/-2
MUR. SOBOTA..... -5/-4	PARIZ..... -3/-1
PORTOROŽ..... 3/8	DUNAJ..... -8/-7
POSTOJNA..... -6/-4	ZÜRICH..... -3/-4
ILIRSKA BISTRICA..... -3/0	ZENEVA..... -3/0
KOČEVJE..... -6/-4	ŘIM..... 10/15
CRNOVELJ..... -5/-4	MILAN..... 2/7
SLOV. GRADEC..... -5/-3	BEOGRAD..... -7/-6
BOVEC..... -4/-3	BARCELONA..... 7/7
RATEČE..... -6/-4	ISTAMBUL..... 3/2
VOGEL..... -4/-2	MADRID..... 0/0
KREDARICA..... -4/-3	LIZBONA..... 7/6
VIDEM..... 1/5	ATENE..... 7/8
GRADEC..... -5/-4	TUNIS..... 11/14
MONOSTER..... -7/-5	MALTA..... 17/16
ZAGREB..... -5/-3	KAIRO..... 14/15
REKA..... 0/4	

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo danes vzhlo ob 7.20 in zasllo ob 16.20. Dan bo dolg 9 ur. Luna bo vzhla ob 15.49 in zaslja ob 06.23.
SETVENI KOLEDAR
Luna je v znamenju Bika.
V hišo spravimo rozmarin, roženkravt in lovor.
KONCENTRACIJA SO ₂
Včeraj med 6. in 7. uro na nobenem merilnem mestu ni bila presežena mejna imisjska koncentracija 350 mikrogramov na kubni meter.
TEMPERATURE REK
Reke: Mura (G. Radgona) 4,1°C, Sava (Radece) 4,6°C, Sava (Radovljica) 4,2°C, Savinja (Lasko) 1°C, Ljubljanka (Moste) 3,7°C, Bistrica (Sodražica) 4,1°C, Sora (Suha) 3,4°C, Gradščica (Dvor) 4,3°C, Iska (Iska) 0,6°C.
PLIMOVANJE
Danes: ob 2.08 najnižje -13 cm, ob 8.06 najvišje 50 cm, ob 15.07 najnižje -61 cm, ob 21.41 najvišje 27 cm.
Jutri: ob 2.42 najnižje -12 cm, ob 8.06 najvišje 50 cm, ob 15.07 najnižje -61 cm, ob 21.41 najvišje 27 cm.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21-3/20-4 : Neprijetne izkušnje iz vaše preteklosti se bodo danes vpletle v vaš odnos do partnerja. Obremenili ga boste z neupravičenim sumničanjem.

BIK 21-4/20-5 : Prijatelj vas bo na vsem lepem pustil na cedilu. Najbrž ze ve zakaj, zato se ne jezite nanj. Premislite raje, ali je še vreden vašega zaupanja.

DVOJČKA 21-5/21-6 : Pri izbiri TV programa se boste z domačimi zapletli v prepir. Odločite se ze: ali program, ki bo po volji vseh, ali izključen TV, ali nakup nove televizije.

RAK 22-6/22-7 : Danasnji dan izkoristite za resnično notranje razvedrilo. Odkrijte v partnerju nove razsežnosti in zaplesite skupaj v ritmu ljubezni. Zapomnite si melodijo.

LEV 23-7/23-8 : Razjezili se boste, ko se bo so-sed osvajalsko nasmehnil vašemu izbrancu. Ne vzkipite nanj, bodite raje ponosni, da vam je naklonjen takšen magnet.

DEVICA 24-8/22-9 : Ugotovili boste, da vam je partner veliko bliže kot je bilo videti se pred kratkim. V vajin odnos bo zavel tople vetric razumevanja in vedrine.

TEHTNICA 23-9/22-10 : Ne bo vam do družbe in to boste tudi jasno pokazali. A vendarle pazite, da ne potrdite mnenja tistih, ki vas imajo ze dolgo za nedružabnega.

ŠKORPIJON 23-10/22-11 : Skromno si priznajte, da je za vami naporen teden; prenaporen, da bi ga nadaljevali se v nedeljo. V nedeljo se vendar ne dela.

STRELEC 23-11/21-12 : Občutek osamljenosti vas bo nezadržno gnal v družbo. Ze prav, toda naj vam nikakor ne bo vseeno, kakšna je ta družba in kako se vanjo ujemate.

KOZOROG 22-12/20-1 : Zaceili boste razmišljati o daljšem novoletnem potovanju. Privoscite si ga, vendar ne pozabite, da božicek prinaša najlepša darila v domače ognjisce.

VODNAR 21-1/19-2 : Marsikdo ne bo razumel vaših dejanj, zato boste na trenutke malce negotovi. Naj vas negotovost usmeri v potrebo, da se enkrat preverite, ali delate prav.

RIBI 20-2/20-3 : Nekdo se bo zagnano vrtel okoli vas. Pustite ga tako blizu, da boste lahko razbrali njegove resnične poteze. Naj se vam ne mudi, vaša blizina mu bo všeč.

ZDA / VZROKI NESREČE ZA SEDA NEPOJASNJENI

V Kaliforniji strmoglavilo staro italijansko vojaško letalo

Marchetti M260 zadel stanovanjsko poslopje

SANTA MONICA (Kalifornija) - Dve osebi, ki sta se peljali z majhnim letalom sta umrli, tretja pa je bila hudo ranjena, ko je njihov vojaški oldtimer italijanske izdelave strmoglavil in zadel stanovanjsko poslopje v Santi Monici. Stanovalci hiše, ki leži kake 3 kilometre od letališča, od koder je stari marchetti M260 vzletel le pet minut pred tem, niso utrpeli skode, bili pa so ranjeni dva policaja in mimoidoci občan, ki so skušali resiti potnike iz gorečih razbitin. Letalo se je namreč po trku v hišo vnelo.

Predstavniki civilne letalske uprave je povedal, da je letalo pretrgalo nekaj električnih zic, oplazilo nekaj dreves in poslopij, preden je dokončno trčilo v stanovanjsko hišo, kjer je tudi oblezalo ob garazi. Povedal je tudi, da pilot ni sestavil plana poleta, iz katerega bi izhajalo, da se namerava vrniti na letališče. Letalo je nekajkrat preletelo turistično pristanisce Sante Monice. Letalske oblasti bodo uvedle preiskavo o nesreči.

Poveljnik gasilcev, ki je s svojim moštvo prišel na kraj nesreče, da bi pogasil požar, trdi, da je letalo lazje poskodovalo enega od nosilnih stebrov hiše in da se je ogenj razširil na avtomobil, ki je bil parkiran v garazi in ki je tudi zgorel.

Za sedaj se niso ugotovili imena umrlih, ve se samo, da je bilo letalo registrirano v Arizoni.

Razbitine vojaškega letala ob garazi stanovanjskega poslopja (Telefoto AP)

Otroci služijo kar na cesti

BOGOTA' - Raziskava, ki jo je v glavnem kolumbijskem mestu opravila tamkajšnja Trgovinska zbornica, je pokazala, da se je število mladoletnikov, ki se ukvarjajo s prostitucijo, v zadnjih dveh letih potrojilo. Problem se pojavlja v vseh južnoameriških mestih, kjer družinski odnosi večkrat temeljijo na nasilju (tudi spolnem) in kjer je revščina neznosna.

V kolumbijski prestolnici se s prostitucijo ukvarja 2.959 deklic in mladoletnikov, starih od 9. do 17. let. Večina so oče ali drugi sorodniki tudi poslili. Vsaj 60 odstotkov otrok - prostitutk ima ze vsaj enega otroka, 15 odstotkov pa jih ima celo več kot tri. Kar 21 odstotkov teh nesrečnih mater nima kam s svojimi otroci; nekatere so jih zapustile, druge pa so jih prisiljene imeti s sabo, tudi ko so s ... klienti.

Iz zgoraj omenjene raziskave tudi izhaja, da je velika večina o spolnih boleznih nepoučena. Tudi o Aidsu vedo malo. Kar 70 odstotkov teh mladoletnikov pa si zeli, da bi lahko kdaj zaziveli normalno življenje.

NOVICE

Ni hotel voziti avta s »satanovo« registrsko tablico

MANILA - Neki katoliški duhovnik iz Manile je moral placati 1.000 pesosov (okrog 50 tisoč lir), ker ni hotel voziti avtomobila z registrsko tablico 666, ki je po njegovem prepričanju »satanova« stevilka. G. John Rona, ki vodi neko župnijo v pokrajini Cebu, se je zaman branil rekoč, da celo sveto pismo omenja to stevilko kot simbol za hudica.

Turista na Tajskem aretirali zaradi posilstva in bogoskrunstva

BANGKOK - Avstralski turist Bradley Pendragon je moral v zapor pod obtožbo posilstva dveh punčk, starih 8 in 12 let, ter bogoskrunstva. Pri sebi je namreč imel pornografske fotografije obeh deklic, ki sta imeli med nogami podobo boga Bude. Policijo je obvestil lastnik trgovine, v kateri so turistu razvili njegove ogabne posnetke.

V Iranu aretirali 926 oseb zaradi posesti raznih mamil

TEHERAN - V mesecu dni so v glavnem iranskem mestu aretirali 926 oseb, ki so imele pri sebi večje ali manjše količine mamila. Vest objavlja krajevni casopis Abrar, ki med drugim navaja podatke, da je od teh 139 razpecevalcev, ostali pa so narkomani. V Iranu lahko obsodijo tiste, ki imajo pri sebi več kot 30 gramov heroina ali 5 kilogramov opija, na smrt.

Štirje mrtvi v trčenju med letalom in helikopterjem

SYDNEY - v Aucklandu v Novi Zelandiji so včeraj umrle stiri osebe v trčenju med helikopterjem policije in turističnim letalom. Nesreča se je pripetila nad avtocesto, na katero je padlo tudi nekaj razbitin.

Na Kitajskem tokrat preprečili preusmeritev letala na Tajvan

PEKING - Osmi poskus preusmeritve kitajskega letala na otok Tajvan (Formoza) se tokrat ni posrečil. Clani posadke letala, ki pripada družbi China Eastern Airlines so namreč samotnemu »zračnemu gusarju« preprečili ta namen. Mozakarju je ime Gao Guangkai, ki se je vkrcal na Fokker -100 zgoraj omenjene družbe. Potek dogodkov na letalu ni jasen, prav tako pa agencijske vesti ne navajajo podatka, koliko potnikov je bilo na letalu. Sporocili so le, da se nihče ni poskodoval. Guangkaia so aretirali takoj, ko je letalo pristalo na letališču v kraju Fuzhou.